

idescat

Millors estadístiques
per a una societat millor

Resultats estadístics

Llars i famílies a Catalunya 2011

Idescat. Biblioteca

1254039198

Generalitat de Catalunya
Institut d'Estadística de Catalunya

www.idescat.cat

Resultats estadístics

Generalitat de Catalunya
Institut d'Estadística
de Catalunya
Bisbatric

R-93.719

01 MARÇ 2017

Llars i famílies a Catalunya 2011

Desembre del 2016

Generalitat de Catalunya
**Institut d'Estadística
de Catalunya**

© Generalitat de Catalunya
Institut d'Estadística de Catalunya
Via Laietana, 58
08003 Barcelona
www.idescat.cat
1a edició: Barcelona, desembre del 2016
Tiratge: 50 exemplars
Dipòsit legal: B 5084 -2017

Aquesta obra està subjecta a una llicència de Reconeixement 3.0
Espanya de Creative Commons.
<http://creativecommons.org/licenses/by/3.0/es/deed.ca>

La versió digital inclou els canvis que s'hagin pogut produir després
del tancament de l'edició en paper.

<http://idescat.cat/p/censphlf2011>

L'Institut d'Estadística de Catalunya (Idescat) presenta la publicació *Llars i famílies a Catalunya 2011*, que proporciona informació detallada sobre l'evolució i composició de les llars, a partir del Cens de població i habitatges 2011. El Cens és una activitat estadística oficial inclosa en la Llei 13/2010, del 21 de maig, del Pla estadístic de Catalunya 2011-2014.

Es tracta de la quarta edició de la publicació *Llars i famílies a Catalunya*, que l'Idescat difon des de l'any 1991, a partir del Cens de població i habitatges 1991 i l'Estadística de població 1996. A la publicació s'inclou una anàlisi descriptiva dels diferents tipus de llars a Catalunya, així com un recull dels principals resultats estadístics i material gràfic.

El Cens de població i habitatges 2011 permet analitzar el canvi que hi ha hagut en les estructures familiars a Catalunya, com l'augment de les persones que viuen soles o de la família monoparental i l'emergència de noves formes familiars, com les famílies formades per parelles del mateix sexe o les famílies reconstituïdes. A més de l'estructura de les famílies, la composició de les llars també ha variat, per la presència de persones estrangeres i persones grans, i pels canvis en la participació en el mercat de treball. Aquests canvis reflecteixen factors diversos (l'endarreriment de l'edat al matrimoni, l'augment de les taxes de divorci...), però també estan condicionats per l'envelliment demogràfic, la migració internacional i l'evolució de l'economia.

Idescat ofereix la publicació *Llars i famílies a Catalunya 2011* com una eina per al coneixement de l'estructura familiar i la seva evolució, que aporta dades imprescindibles a l'hora d'avaluar les necessitats i establir la planificació dels serveis adreçats a les llars i famílies catalanes. D'altra banda, tota la informació sobre les estructures familiars es difon a l'apartat [Llars i famílies](#) del web de l'Idescat.

Frederic Udina
Director

The first of these is the fact that the system is not a simple one. It is a complex system, and the complexity is not only in the number of components, but also in the way they are interconnected. This complexity is what makes the system so difficult to understand and to control.

The second of these is the fact that the system is not a static one. It is a dynamic system, and the dynamics are not only in the way the components interact, but also in the way the system evolves over time. This dynamics is what makes the system so difficult to predict and to manage.

The third of these is the fact that the system is not a linear one. It is a non-linear system, and the non-linearity is not only in the way the components interact, but also in the way the system responds to changes. This non-linearity is what makes the system so difficult to model and to simulate.

The fourth of these is the fact that the system is not a deterministic one. It is a stochastic system, and the stochasticity is not only in the way the components interact, but also in the way the system behaves in the face of uncertainty. This stochasticity is what makes the system so difficult to analyze and to design.

The fifth of these is the fact that the system is not a single one. It is a multi-scale system, and the multi-scale nature is not only in the way the components interact, but also in the way the system behaves at different scales. This multi-scale nature is what makes the system so difficult to study and to understand.

The sixth of these is the fact that the system is not a simple one. It is a complex system, and the complexity is not only in the number of components, but also in the way they are interconnected. This complexity is what makes the system so difficult to understand and to control.

Presentació	3
Introducció	7
Resum executiu	9
1. Nota metodològica	11
1.1. Conceptes bàsics.....	11
1.2. Tipologia de llars	12
1.3. Definicions.....	15
1.4. Cens de població i habitatges 2011	16
2. Composició de les llars i famílies catalanes l'any 2011	21
2.1. Tipologia i grandària de les llars	22
2.2. Evolució de les llars: Catalunya 1981-2011	25
2.3. Anàlisi territorial a Catalunya	32
2.4. Tipus de llars a la Unió Europea.....	53
3. Tipus de llars i famílies	59
3.1. Llars unipersonals.....	59
3.2. Nuclis de matrimonis.....	78
3.3. Nuclis de parelles de fet.....	102
3.4. Nuclis monoparentals	123
3.5. Nuclis reconstituïts.....	144
3.6. Nuclis de parelles del mateix sexe.....	155
4. Llars amb característiques específiques	163
4.1. Llars de gent gran	163
4.2. Llars d'estrangers	178
4.3. Població infantil a les llars.....	190

1. The first part of the book is a general introduction to the subject of the history of the United States. It discusses the early years of the country, the growth of the population, and the development of the government.
2. The second part of the book is a detailed account of the American Revolution. It describes the events leading up to the war, the fighting itself, and the final outcome.
3. The third part of the book is a study of the early years of the United States. It covers the period from the end of the Revolution to the beginning of the 19th century.
4. The fourth part of the book is a study of the 19th century. It discusses the growth of the country, the development of the economy, and the expansion of the territory.
5. The fifth part of the book is a study of the 20th century. It covers the period from the beginning of the century to the present.
6. The sixth part of the book is a study of the future of the United States. It discusses the challenges facing the country and the possibilities for the future.
7. The seventh part of the book is a study of the role of the United States in the world. It discusses the country's foreign policy and its relations with other nations.
8. The eighth part of the book is a study of the role of the United States in the world. It discusses the country's foreign policy and its relations with other nations.
9. The ninth part of the book is a study of the role of the United States in the world. It discusses the country's foreign policy and its relations with other nations.
10. The tenth part of the book is a study of the role of the United States in the world. It discusses the country's foreign policy and its relations with other nations.

Introducció

L'Idescat ha elaborat la publicació *Llars i famílies a Catalunya 2011* a partir del Cens de població. Aquesta publicació recopila informació estadística i gràfica, i fa una descripció breu de les característiques bàsiques de les llars i famílies de Catalunya.

La disponibilitat d'aquestes dades permet fer una anàlisi completa de la composició familiar a Catalunya. Els canvis en la dinàmica demogràfica dels darrers anys, que han afectat la fecunditat i la nupcialitat, així com les ruptures matrimonials i l'aparició de noves formes de convivència, queden reflectits en el nombre, el tipus i la grandària de les llars i famílies.

A la primera part d'aquest treball es presenta una nota metodològica que comprèn els conceptes utilitzats, la tipologia de llars, un glossari amb les principals definicions i les característiques del Cens de població 2011. A continuació, a la segona part, es descriuen els diferents tipus d'estructures familiars, la seva grandària i distribució territorial, així com la seva evolució. A la tercera part s'han seleccionat diferents tipus de llars que mereixen un tractament especial tant per l'evolució que han experimentat els darrers anys com per la seva importància numèrica. D'una banda, les llars unipersonals; de l'altra, els diferents tipus de nuclis (matrimonis, parelles de fet, monoparentals, reconstituïdes, del mateix sexe) estudiats des d'una òptica global, que inclou tots els nuclis amb independència del tipus de llars que formen. Finalment, a la quarta part s'analitzen les llars específiques, com és el cas de les llars de gent gran, les llars formades per estrangers i la població infantil que viu a les llars.

The first part of the book is devoted to a general discussion of the role of the state in the economy. It is argued that the state should be seen as a provider of public goods, and that its role should be defined in terms of the provision of these goods.

The second part of the book is devoted to a discussion of the role of the state in the provision of public goods. It is argued that the state should be seen as a provider of public goods, and that its role should be defined in terms of the provision of these goods.

The third part of the book is devoted to a discussion of the role of the state in the provision of public goods. It is argued that the state should be seen as a provider of public goods, and that its role should be defined in terms of the provision of these goods.

L'evolució de les estructures familiars a Catalunya s'ha caracteritzat per dues tendències: d'una banda, l'increment de l'heterogeneïtat familiar amb l'aparició de noves formes de famílies que representen alternatives al model tradicional de família nuclear; d'una altra banda, la tendència a la formació de llars més petites i d'estructures més simples.

Els resultats del Cens de població 2011 constaten un creixement notable de les llars amb canvis en la seva grandària, composició i distribució espacial. En aquest any es registra un total de 2.944.944 llars a Catalunya, amb un creixement intercensal del 27,2%.

Les llars familiars són les més freqüents i representen un 75%, mentre que el 25% restant correspon a llars no familiars. Les característiques més rellevants de les llars a Catalunya són una presència alta de llars unipersonals (23,3%), una proporció elevada de llars nuclears simples (65,1%) i un grau baix de complexitat familiar reflectit per la presència reduïda de llars extenses, compostes per un nucli amb la presència d'altres persones (6%) i llars múltiples constituïdes per dos o més nuclis (2,1%).

Els canvis experimentats a les llars observats en els diferents censos de població assenyalen que no tan sols canvien les estructures familiars, sinó també el nombre de persones que les formen. Dos factors influeixen en l'evolució del nombre de persones a la llar: d'una banda, l'evolució de l'estructura per edats; de l'altra, les pautes de convivència o coresidència domèstica de la població catalana. Les dades mostren una reducció de la grandària mitjana de la llar a Catalunya, on l'any 1981 el nombre mitjà de persones per llar era de 3,3 i l'any 2011 de 2,5.

L'anàlisi territorial posa de manifest les disparitats regionals en relació amb les estructures familiars, encara que la tendència és a convergir al model predominant de família nuclear i de dimensions reduïdes. Certes estructures familiars estan altament correlacionades amb el grau d'urbanització de les poblacions. Així, l'aparició de noves formes familiars o canvis en les pautes de convivència domèstica es manifesten amb més intensitat en uns àmbits territorials que no pas en uns altres.

La ciutat de Barcelona, com a centre urbà més important, és on es posen més de manifest els canvis en l'estructura familiar. Barcelona té una proporció de llars unipersonals, de llars sense nucli i de llars monoparentals formades per mares amb fills superior a la mitjana de Catalunya. En canvi, el pes de les llars amb i sense fills, de les llars extenses i de les llars múltiples és menor que la mitjana de Catalunya.

Les llars unipersonals tenen un paper fonamental en el creixement de les llars. Així es manifesta en el darrer període intercensal, quan es va registrar un augment d'un 41,7%. Les llars unipersonals van passar de 484.624 l'any 2001 a 686.810 l'any 2011, i la seva proporció en el conjunt de llars va variar del 20,9% el 2001 al 23,5% el 2011. Les característiques més rellevants d'aquest tipus de llars són una feminització alta (57% de dones), una proporció elevada de persones grans (40,9%) i una freqüència alta de dones vídues (49%). L'edat mitjana de les dones és de 62,8 anys i la dels homes de 50,2 anys.

Els nuclis de matrimonis han augmentat un 8,6% en el període intercensal. L'any 2011 el nombre de matrimonis registrat és d'1.533.840 enfront de l'1.412.512 de l'any 2001. Actualment representen el 81,7% del total de parelles de Catalunya, mentre que l'any 2001 era el 91,5%. El nombre de matrimonis sense fills a la llar s'ha incrementat en un 20,2%; en canvi, els que tenen fills en conjunt ho han fet en un 2,5%. Els matrimonis amb un fill augmenten un 8,5% i el creixement dels que tenen dos fills és més moderat (1,3%). D'altra banda, els matrimonis amb tres fills i més registren creixements negatius.

Els nuclis de parelles de fet són 343.123, que representen el 18,3% del total de parelles, i gairebé s'han triplicat respecte de l'any 2001. La composició per edats correspon a una població jove, en què els efectius dels menors de 40 anys representen el 61,6% en el cas dels homes i el 68,1% en el cas de les dones. L'edat mitjana de les persones que viuen en parella és de 38 anys, mentre que les que viuen en matrimoni és de 53 anys. Les parelles sense fills són majoritàries (56,8%); gairebé tres de cada cinc parelles de fet no tenen cap fill present a la llar i reforcen la seva posició respecte a l'any 2001 quan representaven el 55,1% de les parelles. Una quarta part de les parelles tenen un fill (25,7%), les de dos fills representen un 14,5% i les de tres fills i més són minoritàries amb un 3%. Si es considera l'estat civil dels membres de la parella, el 62,3% del total de parelles de fet estan formades per dues persones solteres i el 37,7% són parelles en què almenys

un dels seus membres ha estat casat anteriorment.

Les llars monoparentals s'han incrementat en un 38,6% en 10 anys i han passat de 248.649 del 2001 a 344.677 l'any 2011, de les quals el 78,1% estan formades per mares amb fills. La composició per estat civil de les llars monoparentals està canviant, de manera que la monoparentalitat comença a tenir més relació amb la incidència del divorci i les separacions que no pas amb la viduïtat. Així ho indica la pèrdua de pes relatiu de les persones vídues en el conjunt d'aquest tipus de famílies, que ha passat del 40,6% al 31,9%. Al voltant del 70% dels nuclis monoparentals presenten un sol fill a la llar, aproximadament un 25% tenen dos fills i els de tres fills i més estan a l'entorn del 5%.

En el cens s'han registrat 95.209 nuclis reconstituïts, que representen el 6,7% dels nuclis amb fills. Hi predominen les parelles formades exclusivament amb fills no comuns (62,3%), mentre que les formades amb fills comuns i no comuns són el 37,7%. L'estructura per edats correspon a una població jove, amb una edat mitjana de les parelles de 44,8 anys i amb un percentatge baix de població major de 64 anys. Les parelles que formen famílies reconstituïdes es caracteritzen pel fet de presentar perfils per edat més diversificats com a conseqüència que per a almenys un dels membres de la parella aquesta no és la seva primera unió. La diferència d'edat entre homes i dones és més accentuada que en les parelles no reconstituïdes.

Les parelles del mateix sexe registrades són 13.703, de les quals 10.070 són d'homes (73,5%) i 3.033 de dones (26,5%). En conjunt, el 55,4% formen parelles de fet i un 44,6% són matrimonis. Les diferències per sexe són destacables. Mentre que les parelles formades per homes, el 53,2% viuen en unió sense casar-se i un 45,8% són matrimonis, en el cas de les unions de dones les parelles de fet representen un 61,5% i els matrimonis un 38,5%. El 88,5% d'aquests nuclis familiars no tenen cap fill a la llar.

Les llars amb alguna persona de 65 anys i més són 892.474, i representen el 30,3% del total de llars. En el període 2001-2011 les llars amb persones grans han augmentat un 16,6%, increment menor al registrat pel conjunt de les llars (27,2%). Del conjunt de llars amb persones grans, el 59,2% estan formades exclusivament per persones de 65 anys i més (527.980). Els tipus de llars que formen aquestes persones són, fonamentalment, llars unipersonals (53,1%) i llars nuclears simples formades per matrimonis o parelles sense fills (sense altres persones) (43,1%). Es caracteritzen per tenir una grandària reduïda. Més de la meitat són llars d'una persona (53,1%) i un 45,7% són llars de dues persones. Les llars de tres o més persones grans representen un 1,2%.

Les llars amb alguna persona de nacionalitat estrangera són 456.325, i representen el 15,5% del total de llars catalanes. D'aquestes llars, 255.338 estan formades exclusivament per persones estrangeres i les 200.987 llars restants les integren tant persones estrangeres com de nacionalitat espanyola, és a dir, que es tracta de llars mixtes. Les estructures familiars amb estrangers es caracteritzen per un pes elevat de les llars nuclears simples (59,4%) i, dins d'aquestes, els matrimonis o parelles amb fills concentren la major freqüència amb un 36,9%. Tanmateix, la complexitat familiar és un tret distintiu. Així, les llars extenses i les múltiples estan representades per un 15,7% i un 6,2% respectivament, proporcions sensiblement més altes que les registrades per al conjunt de llars de Catalunya (6,0% i 2,1%). A les llars formades exclusivament per persones de nacionalitat estrangera predominen les llars nuclears simples (53,5%), però no assoleixen la freqüència elevada que presenten en el conjunt de Catalunya (65,1%). Altres característiques que cal remarcar són les proporcions altes de llars sense nucli (9,5%), de llars nuclears extenses (14,3%) i de llars múltiples (4,6%).

La població infantil menor de 16 anys que resideix a la llar parental (1.220.958) forma part de tres diferents tipus de famílies: biparentals, monoparentals i reconstituïdes. La família biparental representa la forma habitual de convivència. En efecte, 946.417 nens menors de 16 anys, que representen el 77,5% del total, viuen a la mateixa llar amb la seva mare i el seu pare. La probabilitat que un nen visqui en una família monoparental o reconstituïda s'incrementa amb la seva edat. A Catalunya, entre els 12 i 15 anys, el 27,6% dels fills viuen en aquests tipus de famílies.

Els indicadors utilitzats assenyalen l'existència d'un contrast clar entre les condicions de vida dels menors segons la tipologia familiar, concretament entre les famílies biparentals i la resta. En les primeres, els pares tenen un major nivell d'estudis, ocupacions més qualificades i són en una proporció més gran propietaris dels habitatges. En canvi, en les famílies reconstituïdes, amb més presència de població estrangera, el nivell d'estudi és més baix, la dificultat d'inserció laboral és més elevada, les ocupacions acostumen a ser de menor qualificació i la proporció de propietaris menor.

1. Nota metodològica

Les dades de les llars i les famílies, abans de ser analitzades, requereixen una ordenació, agrupació i classificació d'acord amb una tipologia determinada. En aquesta publicació s'han tingut en compte les recomanacions de les Nacions Unides i s'ha aplicat la seva tipologia estàndard segons el nombre de famílies, i també altres tipologies que ordenen les llars segons el nombre i tipus de nucli.

Les classificacions no són excloents, sinó que corresponen a maneres diferents d'analitzar la informació. Segons l'objectiu de la investigació, pot tenir significació una o altra òptica. Per això, a continuació s'exposen algunes definicions de termes utilitzats en aquesta publicació a fi de facilitar la comprensió de les dades.

1.1. Conceptes bàsics

Els conceptes de llars i famílies han variat en els diferents censos. En el Cens de població i habitatges 1991 es defineix la llar com el conjunt de persones (una o més) que resideixen en el mateix habitatge i que comparteixen les despeses comunes ocasionades pel seu ús i/o les despeses d'alimentació. A partir del Cens de població i habitatges 2001, s'elimina la condició de compartició de despeses comunes. Així, una llar es defineix com el conjunt de persones que resideixen habitualment en el mateix habitatge.

D'acord amb el Cens de població i habitatges 1991, una família està formada per un grup de persones (dues o més) que resideixen en el mateix habitatge, que comparteixen algunes despeses comunes i que tenen vincles de parentiu. A partir del Cens de població i habitatges 2001, una família està formada per un grup de persones (dues o més) que resideixen en el mateix habitatge i que tenen vincles de parentiu, de sang o polítics, amb independència del seu grau. Les llars familiars poden estar compostes per una família o més.

Les diferències entre llar i família són bàsicament dues:

- La llar pot ser unipersonal, mentre que la família ha de tenir almenys dos membres.
- Els membres d'una llar amb dues persones o més no han de tenir vincles de parentiu necessàriament; en canvi, els membres d'una família sí.

Com a unitat jeràrquica intermèdia entre l'habitant i la família hi ha el nucli familiar. Aquest terme correspon a una concepció restringida de la família, limitada als vincles de parentiu més estrets. Hi ha quatre tipus de nuclis familiars:

1. matrimoni o parella sense fills
2. matrimoni o parella amb un fill o més no aparellats
3. mare amb un fill o més no aparellats
4. pare amb un fill o més no aparellats

1.2. Tipologia de llars

1.2.1. Per nombre de famílies

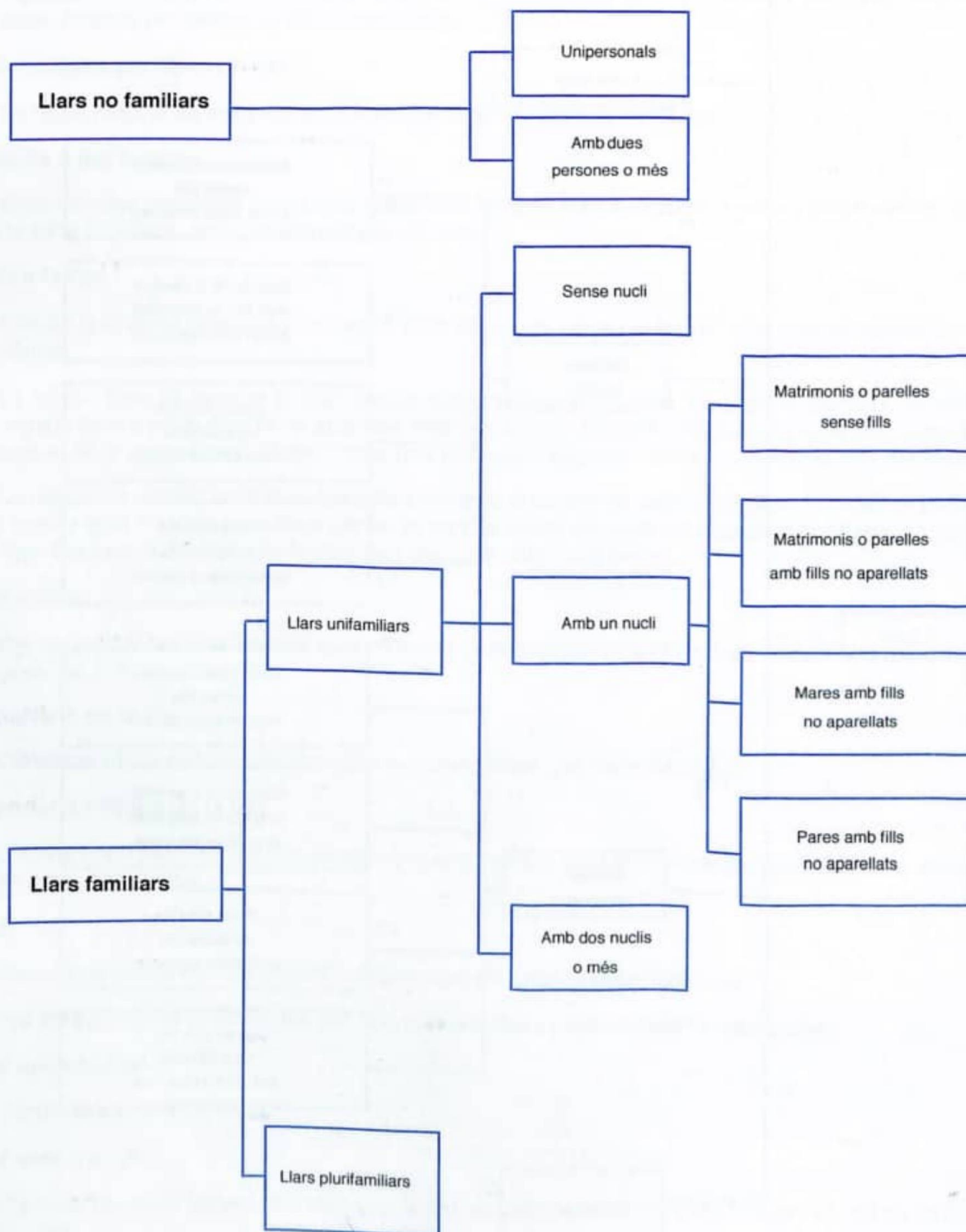
- Llars no familiars
 - unipersonals
 - amb dues persones o més
- Llars familiars
 - Llars unifamiliars
 - sense nucli
 - amb un nucli
 - › matrimoni o parella sense fills
 - › matrimoni o parella amb un fill o més no aparellats
 - › mare amb un fill o més no aparellats
 - › pare amb un fill o més no aparellats
 - amb dos nuclis o més
- Llars plurifamiliars

1.2.2. Per nombre i tipus de nucli

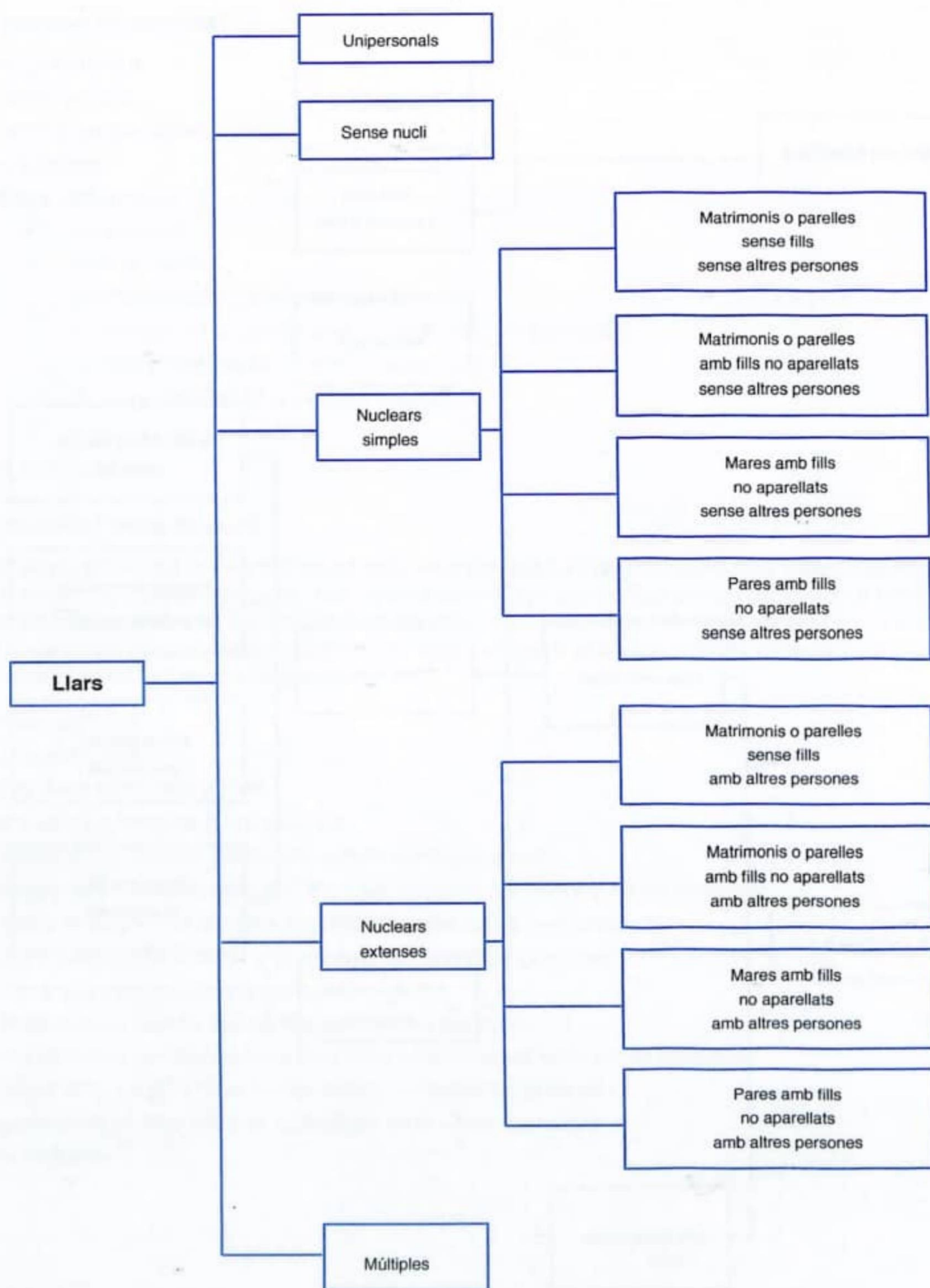
Aquesta tipologia classifica les llars d'acord amb la identificació i quantificació dels nuclis familiars i de la presència o absència d'altres persones. Els nuclis poden estar compostos per un matrimoni o parella sense fills, un matrimoni o parella amb fills i nuclis formats per un sol progenitor, denominats també monoparentals. A partir de la identificació dels nuclis familiars i de la presència o absència d'altres persones, les llars també es poden classificar de la manera següent:

- Llars sense nucli
 - Unipersonals
 - De dues persones o més
- Llars nuclears simples o uninuclears
 - matrimoni o parella sense fills sense altres persones
 - matrimoni o parella amb un fill o més no aparellats sense altres persones
 - mare amb un fill o més no aparellats sense altres persones
 - pare amb un fill o més no aparellats sense altres persones
- Llars nuclears extenses o ampliades
 - matrimoni o parella sense fills amb altres persones
 - matrimoni o parella amb un fill o més no aparellats amb altres persones
 - mare amb un fill o més no aparellats amb altres persones
 - pare amb un fill o més no aparellats amb altres persones
- Llars múltiples

Tipologia de llars segons el nombre de famílies

Tipologia de llars segons el nombre i el tipus de nucli

1.3. Definicions

Diferència d'edat entre l'home i la dona del nucli

Aquesta informació es calcula pels nuclis de matrimonis, de parelles de fet o de nuclis reconstituït quan estan formats per persones de diferent sexe.

Edat mitjana per tipus de llar

És l'edat mitjana de totes les persones que viuen en cada tipus de llar.

Família o llar familiar

Grup de dues persones o més que resideixen en el mateix habitatge familiar i tenen vincles de parentiu, de sang o polítics, amb independència del grau.

Fills a la llar

Fills de qualsevol edat que convisquin amb els pares i que no tinguin una vinculació marital ni descendència.

La relació pare-fill sempre té preferència sobre la relació fill-pare. És a dir, si un fill no aparellat és a la vegada pare o mare d'un fill no aparellat, tots dos formen un nucli independent de tipus monoparental. Per tant, el fill no aparellat deixa de formar part del nucli dels seus pares (que són els avis del seu fill).

La relació de parella sempre té preferència sobre la relació fill-pare o fill-mare. És a dir, si un fill té parella i conviu amb aquesta i els seus pares, la parella forma un nucli independent (matrimoni o parella sense fills). Per tant, el fill deixa de formar part del nucli dels seus pares.

Generació

Per classificar les llars segons el nombre de generacions s'han tingut en compte les generacions contigües, és a dir, avi-pare-fill.

Grandària de la llar

Classificació pel nombre de persones que componen una llar o habitatge.

Grandària mitjana de la llar

Quocient entre la xifra total de persones que viuen a la llar i el nombre de llars. Expressa el nombre mitjà de persones per llar.

Llar

Conjunt de persones que resideixen habitualment en el mateix habitatge.

Les llars poden estar formades per una persona (llars unipersonals) o més d'una.

Llar unipersonal

Formada per una persona.

Llar sense nucli

Formada per dues persones o més que estan emparentades o no, però que en tot cas no formen un nucli familiar.

Llar nuclear simple o uninuclear

Formada per un nucli familiar en absència d'altres persones.

Llar nuclear extensa o ampliada

Formada per un nucli familiar i altres persones.

Llar múltiple

Formada per dos nuclis familiars o més.

Matrimoni

Unió legítima entre dues persones establerta mitjançant certs ritus o formalitats legals.

Nombre de fills del nucli

Total de fills del nucli familiar, tant si són fills exclusius de la mare, del pare, o comuns.

Nucli familiar

Pot ser de quatre tipus: parella sense fills; parella amb un fill o més; pare amb un fill o més i mare amb un fill o més.

Per formar part del nucli familiar dels seus pares, els fills no han d'estar aparellats ni tenir fills.

Nucli monoparental

Nucli familiar format per un sol progenitor i un fill o més.

Nucli reconstituït

Nucli format per una parella, els fills que un dels membres de la parella o tots dos tenien anteriorment i els fills comuns, si n'hi ha.

Parella

Conjunt de dues persones que conviuen juntes, amb vinculació matrimonial o sense.

Parella de fet

Conjunt de dues persones que conviuen juntes, sense vinculació matrimonial.

Parella mixta

Conjunt de dues persones que conviuen juntes i una de les quals té una nacionalitat diferent de l'espanyola.

Persona de referència

Persona triada com a principal per facilitar la interpretació dels parentius, que té la relació més propera i directa amb la resta dels membres de la llar.

Persona principal

En els censos de població 1981 i 1991 i en l'Estadística de població 1996, la persona principal de la família és la que la resta de familiars li reconeixen aquesta qualitat. En els censos posteriors, aquest concepte és substituït pel de persona de referència.

Relació amb la persona de referència

Relació de parentiu de cada un dels membres de la llar respecte a la persona de referència. Si la persona de referència és el pare de la persona estudiada, la relació amb la persona de referència és de fill o filla.

1.4. Cens de població i habitatges 2011

Amb data de referència 1 de novembre de 2011 s'ha realitzat el Cens de població i habitatges 2011. Aquest cens s'ha plantejat com una operació que combina, en primer lloc, un fitxer precensal elaborat a partir d'un aprofitament dels registres administratius disponibles, agafant el Padró municipal d'habitants com a element bàsic de la seva estructura; a continuació, un treball de camp que inclou dues grans operacions: un Cens d'edificis exhaustiu, georeferenciant tots els edificis, i una gran enquesta per mostreig a fi de conèixer les característiques de les persones i els habitatges.

1.4.1. El model censal

El mètode censal tradicional suposa una operació de camp amb un recompte exhaustiu de tots els habitants i edificis. La tecnologia actual i la disponibilitat de registres administratius han fet canviar radicalment la metodologia del cens. La normativa desenvolupada per la Unió Europea (UE) preveu un ampli rang d'opcions possibles per recopilar la informació de les variables censals. Aquest rang va des dels censos clàssics basats en una recollida exhaustiva de les dades fins a un cens basat exclusivament en l'aprofitament de registres administratius. Entre tots dos extrems hi ha un nombre de situacions intermèdies basades en la combinació de la recollida de dades en el treball de camp i en l'aprofitament de registres administratius. Entre aquestes opcions figura expressament el model d'un cens basat en registres administratius completat amb una enquesta per mostreig. Aquest és el model que l'Institut Nacional d'Estadística ha adoptat per al Cens de població i habitatges 2011.

El Cens de població i habitatges es basa en tres grans operacions:

1. Fitxer precensal: L'objectiu fonamental d'aquest fitxer és proporcionar informació per realitzar el recompte de la població i l'anàlisi de la seva estructura. A partir de les dades del Padró municipal d'habitants, de la informació estadística (moviment natural de la població) i de les fonts administratives (Institut Nacional de la Seguretat Social, Agència Estatal d'Administració Tributària), es classifiquen els registres en segurs (se'ls assignarà un factor de recompte igual a 1) i registres dels quals se sap del cert que ja no són a la població (amb un factor de recompte igual a 0). Si la informació disponible a partir de les fonts administratives no permet classificar-los en cap de les categories anteriors, se'ls assigna un factor de recompte a partir de la informació procedent de la mostra.
2. Enquesta. Els objectius de l'enquesta són:
 - Estimar el total poblacional de determinats col·lectius amb l'objectiu de corregir-ne la xifra padronal. Per a això s'utilitzaran uns factors de recompte obtinguts a partir de les probabilitats de pertinença a la mostra.
 - Estimar les característiques de la població i dels habitatges a diferents nivells de desagregació geogràfica. A aquest efecte s'han obtingut els factors d'elevació derivats del disseny mostral i calibrats a les poblacions municipals.

A Catalunya la mostra efectiva està formada per 622.000 persones entrevistades, el 8,3% de la població. Les dades de l'Enquesta de població i habitatge s'han obtingut a través de diferents canals: web, correu postal, telèfon 900 i entrevista personal assistida per ordinador. A Catalunya els qüestionaris van ser en català i castellà. En el cas d'Era Val d'Aran també van ser en occità.

3. Cens d'edificis: Operació estadística dissenyada per recopilar informació de tots els edificis d'àmbit estatal on hi ha situat algun habitatge, amb enumeració de tots els immobles que hi estan ubicats. Els objectius del Cens d'edificis són:
 - Enumerar i georeferenciar tots els edificis que tinguin algun immoble que sigui un habitatge.
 - Determinar les característiques dels edificis mitjançant un qüestionari d'edifici.
 - Enumerar tots els immobles continguts en cada edifici.

1.4.2. El mètode de càlcul de les xifres de població censal

Les xifres de població del Cens 2011 s'obtenen per mitjà del recompte dels registres continguts en el fitxer precensal, ponderats amb uns factors de recompte. Tindran factor de recompte igual a 1 els registres corresponents a persones per a les quals es pot contrastar la seva residència a Espanya, a partir de l'encreuament del Padró municipal d'habitants amb altres registres administratius. Tindran factor de recompte igual a 0 els registres que s'han trobat al fitxer de defuncions, tot i que encara figuren al Padró pel fet de tractar-se de defuncions recents pendents de processar. Les persones que no s'han pogut trobar en els altres registres administratius es consideren inicialment amb un factor de recompte desconegut, ja que no se'n pot confirmar completament la residència al país.

A Catalunya el nombre de registres amb factor de recompte desconegut ha estat de 149.000 (un 2% del total de registres del fitxer precensal), dels quals 136.000 són estrangers i 13.000 espanyols.

El conjunt de registres del fitxer precensal s'ha dividit en classes o grups amb característiques sociodemogràfiques semblants (edat, nacionalitat i província de residència). En cada classe pot haver-hi registres dubtosos, amb factor de recompte pendent d'assignar, i registres segurs, amb factor de recompte 1. Les classes s'han construït de manera que almenys continguessin 1.000 registres dubtosos cada una, i que cada registre dubtós estigués assignat a una classe. Les classes que resulten amb menys de 1.000 registres dubtosos s'han agregat a una altra classe. El mecanisme per agregar classes ha estat considerar majors intervals d'edat dins la mateixa nacionalitat i província, i si això no era suficient, agrupar per una mateixa nacionalitat dins la comunitat autònoma. Si tot i així no s'arriba al mínim de 1.000 registres dubtosos dins la classe, s'ha agrupat dins la mateixa nacionalitat per al total estatal, i per acabar i residualment, s'han agrupat algunes nacionalitats a escala estatal.

L'enquesta ha permès estimar la proporció de registres dubtosos que corresponen a persones que efectivament estan residint al país i establir-ne el factor de recompte. S'ha realitzat un enllaç nominal entre els registres de la mostra efectiva i el fitxer precensal per tal de determinar si els registres de la mostra (les persones que han contestat l'enquesta) havien estat classificats com a dubtosos en el fitxer precensal. Les persones de la mostra efectiva són assignades a les classes definides anteriorment en funció de la seva edat, nacionalitat i província de residència. En cada classe per separat s'ha estimat la proporció de registres que són dubtosos en el fitxer precensal i que corresponen a persones que contesten l'enquesta i, per tant, es pot confirmar la seva residència al país. Aquesta proporció permet calcular un factor de recompte per als registres dubtosos de la classe, factor que pot ser major, menor o igual a 1. Un cop estimada la proporció p de dubtosos d'una classe, el factor de recompte es calcula a partir de la població segura S (els que tenen factor de recompte 1) i la població dubtosa D (els que tenen factor de recompte pendent d'assignar) de la mateixa classe com $FR = (S \cdot p / (1 - p)) / D$.

El factor de recompte FR obtingut en cada classe és el que s'aplica als registres del fitxer precensal amb factor de recompte desconegut (cada registre rebrà el factor de recompte de la classe a la qual pertanyi). Amb la incorporació d'aquests factors de recompte, el fitxer precensal es converteix en un fitxer precensal final ponderat i permet obtenir les xifres censals de població. La població d'una determinada àrea geogràfica s'obté de la suma dels factors de recompte dels registres del fitxer precensal final ponderat en aquesta àrea.

A Catalunya el factor de recompte mitjà ha estat de 0,485, cosa que implica que dels 149.000 registres dubtosos es comptabilitzi una població de 72.300 persones aproximadament. El procediment justifica la xifra censal des d'un punt de vista estadístic, però no des d'un punt de vista administratiu, ja que no és possible determinar quins ciutadans concrets dels dubtosos s'està comptant i quins no.

Una conseqüència d'aquesta metodologia és que els factors de recompte, i per extensió les xifres de població, tenen valors decimals. Els resultats que es difonen han estat convenientment arrodonits i es mostren sense decimals. Per aquesta raó, algun total pot no coincidir amb la suma de la seva desagregació per sexe, edat o territori.

1.4.3. Àmbit dels censos 2011

1.4.3.1. Àmbit poblacional dels censos

En el Cens de població i habitatges s'inclouen les persones, de qualsevol nacionalitat, que tenen fixada la seva residència habitual a l'Estat. Amb la finalitat de fer comparables les xifres espanyoles de població amb les d'altres països i d'acord amb les recomanacions internacionals, s'inclouen:

- El personal diplomàtic i altres funcionaris espanyols i els seus familiars, amb destinació oficial a l'estranger.
- El personal espanyol de la marina mercant, dels vaixells de pesca i de la navegació aèria que es trobin fora del territori espanyol en la data censal.
- Els espanyols residents que estiguin treballant temporalment a l'estranger.
- Els estrangers residents, encara que s'estiguin temporalment a l'estranger

Pel que fa al Cens d'habitatges, el seu àmbit poblacional abasta els habitatges i els establiments col·lectius. Es consideren habitatges tots els recintes destinats a habitació humana, que són els habitatges familiars, i aquells altres que sense tenir aquesta finalitat estan efectivament habitats en la data del Cens, denominats

allotjaments. No s'inclouen en aquest Cens els habitatges en construcció, tret que estiguin habitats en el moment censal. Sí que s'hi inclouen aquells la terminació dels quals estigui pendent de lleugers detalls i, per tant, que ja podrien ocupar-se. Tampoc no s'hi inclouen aquells habitatges que s'estiguin enderrocant o estiguin buits per haver estat declarats en estat ruïnós.

L'àmbit poblacional del Cens d'edificis està constituït per tots els edificis del territori nacional (amb independència del seu ús principal) que estiguin acabats i continguin algun habitatge, amb enumeració dels immobles que hi estiguin situats.

No se censaran els edificis que, tot i haver estar enderrocats totalment o parcialment, s'estiguin reconstruint i en la data censal no hagin cobert aigües.

Així mateix, tampoc no s'inclouen:

- Els edificis que s'estiguin enderrocant ni els que es trobin en estat ruïnós quan estiguin deshabitats.
- Les construccions situades en places, voreres o llocs d'esbarjo destinades a la venda de begudes, tabacs, diaris, etc.
- Els edificis destinats exclusivament a la producció agrària, que, per tant, no s'utilitzen al mateix temps per a habitatge familiar, col·lectiva o per a altres activitats diferents de la producció agrària.

1.4.3.2. Àmbit geogràfic dels censos

La investigació s'estén a tot el territori espanyol.

1.4.3.3. Àmbit temporal dels censos

El recompte dels habitants i dels habitatges s'ha de fer amb referència a la data censal i les característiques d'aquests es refereixen bé a aquesta o bé a un període de temps perfectament definit per a cadascuna. Els períodes de referència censals són:

- La data de referència i el moment censal (la data de referència és l'1 de novembre de 2011).
- La setmana de referència de les característiques relatives a l'activitat econòmica, que és la immediatament anterior a la data censal.
- Altres períodes de referència. Per a les característiques relatives a migracions, població vinculada, etc., les dades es recolliran amb referència a determinats períodes de temps que s'especifiquen en les variables corresponents.

1.4.4. Difusió de la informació

Per al Cens de població i habitatges 2011 no es proporciona cap dada que correspongui a una freqüència mostral inferior a 10 casos. Les caselles calculades amb menys de 10 unitats mostrals apareixeran amb el símbol "..".

El Cens de població i habitatges 2011 inclou dades provinents d'enquesta. Els resultats s'han arrodonit convenientment i es mostren sense decimals. Per aquesta raó, algun total pot no coincidir amb la suma de la seva desagregació.

Els resultats relatius a les variables obtingudes del fitxer precensal (sexe, edat, nacionalitat i lloc de naixement) poden presentar diferències en les taules en què aquestes variables estan encreuades amb les característiques de la població (coneixement del català, estat civil, nivell d'instrucció, etc.) que s'han obtingut de la mostra que va formar part de l'operació Cens de població i habitatges 2011.

2. Composició de les llars i les famílies catalanes l'any 2011

Els resultats del Cens de població i habitatges 2011 constaten un creixement notable de les llars amb canvis en la seva grandària, composició i distribució espacial. En aquest any es registra un total de 2.944.944 llars a Catalunya, amb un creixement intercensal del 27,2%.

D'acord amb la classificació de llars segons el nombre i tipus de famílies, s'observa que les llars familiars són les més freqüents (representen un 75%), mentre que el 25% restant correspon a llars no familiars (taula 1). A les llars no familiars predominen les formades per una persona o unipersonals, que són 686.810 i representen un 23,3% del conjunt de llars, mentre que les llars de dues o més persones que viuen juntes, sense tenir vinculació familiar, tenen una significació escassa. Tan sols es registren 50.419 llars d'aquest tipus, que representen un 1,7% de les llars. S'ha d'assenyalar que el pes relatiu de les llars no familiars és cada vegada més important com a conseqüència del creixement elevat de les llars unipersonals.

Les llars familiars es poden classificar segons estiguin formades per una família o més. Així, es constata que les formades per una família són les més freqüents (2.199.420 llars), mentre que les plurifamiliars tenen una representació reduïda (8.295 llars). La característica més destacable de les llars familiars és el predomini de les llars familiars d'un nucli (2.093.027 llars).

Una altra classificació, més freqüentment utilitzada, té com a base la identificació i quantificació dels nuclis familiars i la presència o absència d'altres persones. Els nuclis poden estar compostos per una parella¹ sense fills, una parella amb fills i nuclis formats per un sol progenitor, denominats també monoparentals. Així, es distingeixen cinc tipus de llars: les unipersonals, formades per persones que viuen soles; les sense nucli, constituïdes per dues o més persones emparentades o no, però que no formen un nucli familiar; les nuclears simples, formades per nuclis en absència d'altres persones; les nuclears extenses, compostes per nuclis amb la presència d'altres persones i, finalment, les múltiples, constituïdes per dos o més nuclis familiars.

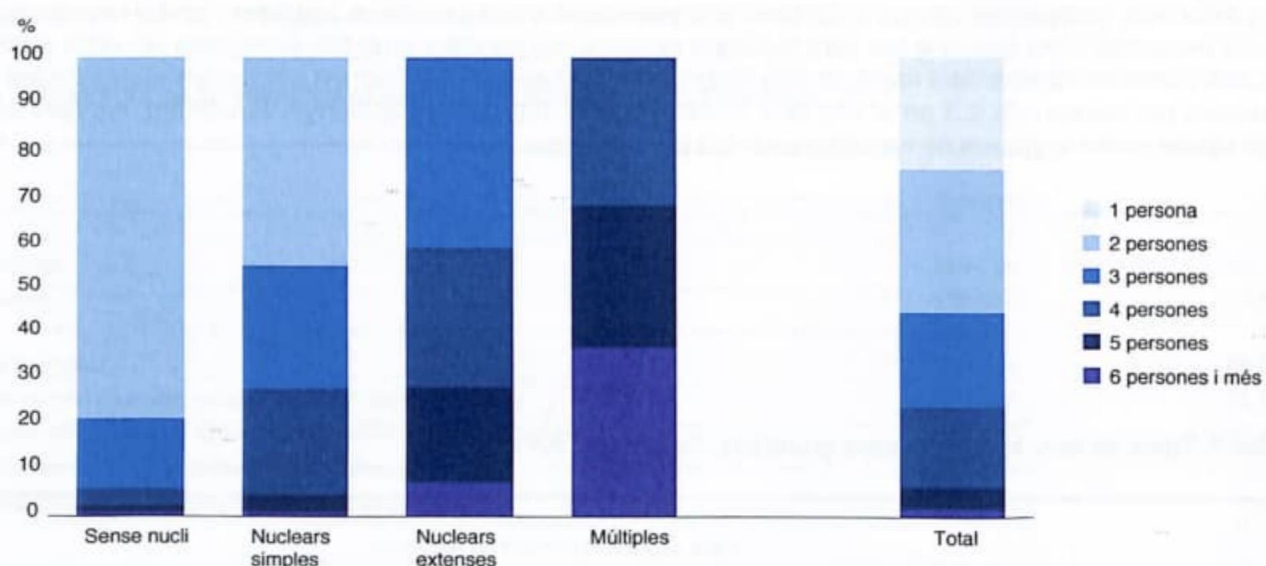
Taula 1. Tipologia de llars segons el nombre de famílies. Catalunya. 2011

	Nombre	%
Llars no familiars	737.229	25,03
unipersonals	686.810	23,32
amb dues persones i més	50.419	1,71
Llars familiars	2.207.715	74,97
llars d'una família	2.199.420	74,68
sense nucli	49.824	1,69
amb un nucli	2.093.027	71,07
matrimonis o parelles sense fills	725.097	24,62
matrimonis o parelles amb fills no aparellats	1.059.443	35,97
mares amb fills no aparellats	241.000	8,18
pares amb fills no aparellats	67.487	2,29
amb dos nuclis i més	56.569	1,92
llars plurifamiliars	8.295	0,28
Total	2.944.944	100,00

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

¹ El terme parella inclou tant els matrimonis com les parelles de fet.

Gràfic 1. Tipus de llars segons la seva grandària. Catalunya. 2011

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

Taula 4. Nombre mitjà de persones segons el tipus de llar. Catalunya. 2011

	Nombre mitjà de persones
Sense nucli	2,32
Nuclears simples	
matrimonis o parelles amb fills sense altres persones	3,62
mares amb fills sense altres persones	2,36
pares amb fills sense altres persones	2,33
Nuclears extenses	3,95
Múltiples	5,23
Total	2,54

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

2.2. Evolució de les llars: Catalunya 1981-2011

2.2.1. Tipologia de les llars

Al llarg dels 30 anys que s'analitzen, les llars han experimentat un creixement notable i unes transformacions significatives. La trajectòria realitzada s'ha caracteritzat per un creixement accelerat del nombre de llars, molt especialment en el decurs del decenni 2001-2011, quan l'increment relatiu va arribar al 27%. Aquesta velocitat observada en el conjunt de les llars és molt diferent a la registrada pels diferents tipus que les componen. De manera general, es poden distingir tres períodes: un comprès entre el 1981 i el 1996, un altre que va del 1996 al 2001 i, finalment, un altre que comprèn entre el 2001 i el 2011 (taula 5, gràfic 2). El primer dona compte d'un creixement molt ràpid de les llars unipersonals, i també permet observar una reducció de la proporció de les llars d'un nucli com a conseqüència de la disminució de les formades per parelles amb fills. En canvi, les parelles sense fills, i en especial les monoparentals augmenten la seva importància relativa. D'altra banda, les llars sense nucli, les extenses i les múltiples mostren una evolució descendent. El segon període, comprès entre els anys 1996 i 2001, es caracteritza per un canvi de tendència amb una variació en l'evolució de les llars sense nucli, extenses i múltiples que incrementen els estocs d'una manera significativa. L'últim període, que va del 2001 al 2011, assenyalava un increment de les quatre modalitats que componen les llars nuclears simples, una disminució de les llars nuclears extenses i un increment de les llars múltiples i de les sense nucli, ja siguin d'una o més persones.

Les llars d'una sola persona són les que destaquen pel fort creixement (41,7%) en el darrer període intercensal. Actualment gairebé una de cada quatre llars és unipersonal (23,3%). Si tradicionalment la vida en solitari era excepcional perquè no es concebia viure fora del nucli familiar i, en tot cas, era conseqüència del celibat o de la viduïtat, avui dia és un tipus de llar que ha registrat un creixement elevat.

La baixa representació de les llars sense nucli, formades per dues o més persones, s'ha vist modificada pel canvi de tendència del seu creixement. Amb un creixement del 8,9% en el període 2001-2011, el seu pes relatiu en el darrer cens arriba al 3,4%. La composició d'aquest tipus és molt variada i el seu increment pot ser el resultat de l'actuació de diferents factors. Com que els membres d'aquest tipus de llars poden estar emparentats sense formar un nucli familiar o poden no estar vinculats per llaços de parentiu, dins d'aquesta categoria estaran representades diferents etapes del cicle vital de les persones. Així, per exemple, es poden trobar joves que conviuen junts, en un primer pas després de l'emancipació de la llar dels pares, i abans de formar un nucli familiar, o parents que comparteixen residència temporalment o definitivament, com és el cas de persones grans o d'estrangers, entre altres.

Les llars nuclears simples constitueixen el tipus de llar més freqüent a la societat catalana (65,1%) i han experimentat un creixement del 28,3% en el darrer període intercensal. Aquest model dominant de família nuclear és el resultat del predomini elevat de les parelles amb fills (33,4%) o sense fills (22,8%), mentre que les llars d'un nucli formades per un sol progenitor constitueixen un grup menys nombrós, amb una aportació relativa del 9,0%.

Les llars formades per parelles amb fills han experimentat un decreixement des de l'any 1991 fins al 2001, tant en valors absoluts com relatius. No obstant això, continuen sent el tipus més freqüent a Catalunya. Els factors que n'afecten la proporció són nombrosos, entre aquests el percentatge de parelles sense fills, la durada de la convivència entre pares i fills, la inestabilitat de la parella, la presència més freqüent de famílies reconstituïdes i la migració. A partir de l'any 2001, el nombre de parelles amb fills s'incrementa. Així, l'últim període intercensal registra un creixement del 15,1%.

Amb relació a les llars de parelles sense fills, les estadístiques mostren una evolució creixent i a un ritme cada vegada més accelerat (45,4% entre el 2001 i el 2011). Les dades són difícils d'analitzar perquè combinen tres categories amb efectius d'evolució diferent: les llars de parelles on els fills s'han emancipat, les parelles joves que encara no han tingut fills i les parelles que mai no tindran fills. Els factors que fan variar aquest percentatge són la prolongació de la vida després de la l'emancipació de l'últim fill, l'endarreriment en l'edat de formació de la parella i del naixement del primer fill, i l'augment de parelles que no tenen fills.

En el cas de les llars monoparentals es constata una progressió, però és més destacada en el nombre de llars encapçalades per dones. Les llars monoparentals formades per pares disminueixen entre els anys 1996 i 2001. No obstant això, experimenten un creixement molt alt (63,4%) en el darrer període intercensal. Una característica destacada de les llars monoparentals és la seva feminització elevada, ja que el 80,0% de les llars d'aquest tipus és la mare la que té la responsabilitat de la cura dels fills. D'una banda, l'increment de les ruptures matrimonials explica el fort creixement; de l'altra, els efectes de l'envelliment es fan sentir en aquestes llars. Així, mares vídues amb fills grans són freqüents a les llars monoparentals.

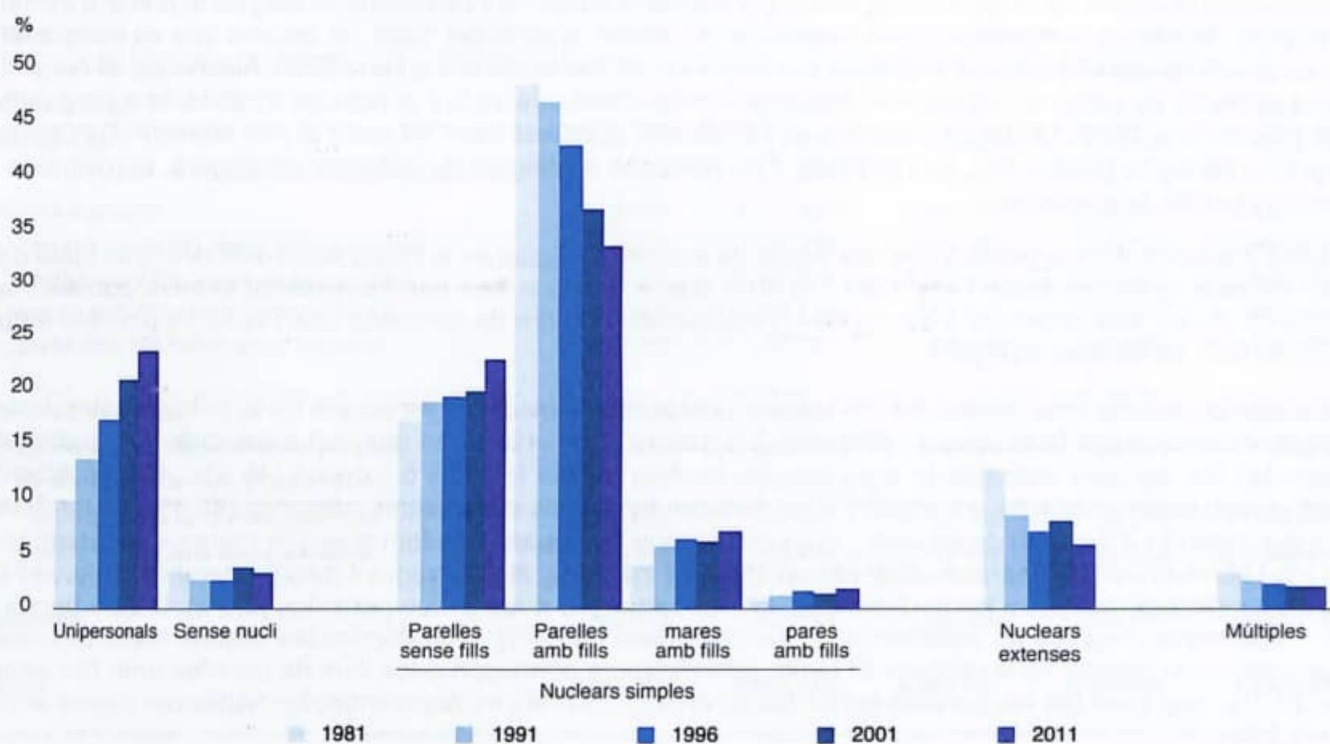
Les llars extenses canvien la seva tendència decreixent en el període 1996-2001, quan registren un increment del 26,3% i tornen a decreixer un 7,6% entre el 2001 i el 2011. L'última modificació en la trajectòria és conseqüència fonamentalment de la menor presència de parelles sense i amb fills. Finalment, les llars múltiples compostes per dos o més nuclis augmenten lleugerament entre els anys 1996 i 2001 i més acceleradament a partir d'aquesta data (20,6%), encara que la seva representació relativa mostra una tendència decreixent. Aquest tipus de llars, que són més freqüents en àmbits rurals, també podrien veure's afectades per l'arribada de la immigració d'origen estranger.

Taula 5. Llars segons el tipus de nucli. Catalunya. 1981-2011

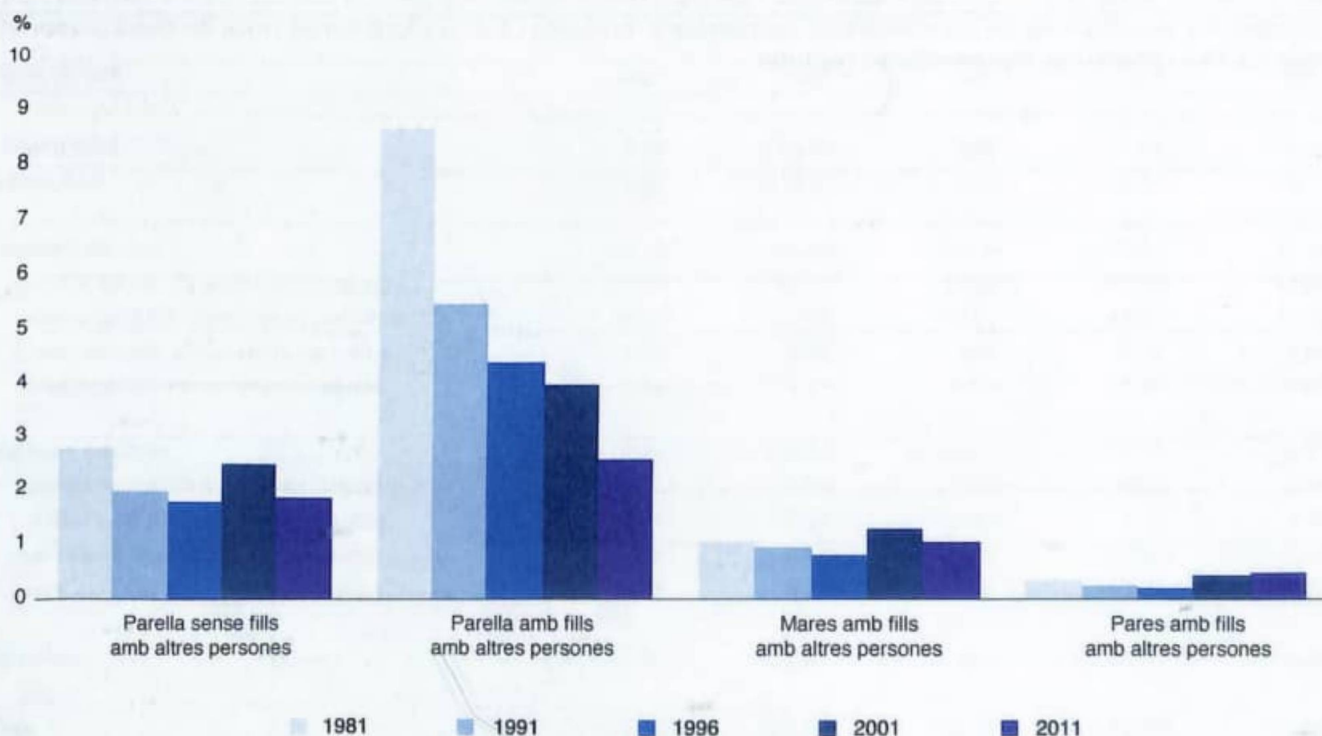
Tipus de llars	1981	1991	1996	2001	2011
Unipersonals	174.713	262.719	363.115	484.624	686.810
Sense nucli	58.481	50.876	54.856	92.378	100.637
Nuclears simples	1.246.498	1.400.701	1.478.115	1.496.032	1.918.425
parelles sense fills sense altres persones	304.898	365.379	405.886	461.010	670.407
parelles amb fills sense altres persones	853.178	899.455	895.892	855.205	983.977
mares amb fills sense altres persones	73.949	113.139	139.447	147.180	211.055
pares amb fills sense altres persones	14.473	22.728	36.890	32.637	52.986
Nuclears extenses	229.077	168.312	151.071	190.767	176.283
parelles sense fills amb altres persones	48.924	38.310	37.084	58.030	55.330
parelles amb fills amb altres persones	155.407	107.811	93.252	93.143	75.998
mares amb fills amb altres persones	18.662	18.088	16.738	29.888	30.259
pares amb fills amb altres persones	6.084	4.103	3.997	9.706	14.696
Múltiples	60.189	50.436	50.798	52.055	62.789
Total	1.768.958	1.933.044	2.097.955	2.315.856	2.944.944
%					
Tipus de llars	1981	1991	1996	2001	2011
Unipersonals	9,88	13,59	17,31	20,93	23,32
Sense nucli	3,31	2,63	2,61	3,99	3,42
Nuclears simples	70,47	72,46	70,46	64,60	65,14
parelles sense fills sense altres persones	17,24	18,90	19,35	19,91	22,76
parelles amb fills sense altres persones	48,23	46,53	42,70	36,93	33,41
mares amb fills sense altres persones	4,18	5,85	6,65	6,36	7,17
pares amb fills sense altres persones	0,82	1,18	1,76	1,41	1,80
Nuclears extenses	12,95	8,71	7,20	8,24	5,99
parelles sense fills amb altres persones	2,77	1,98	1,77	2,51	1,88
parelles amb fills amb altres persones	8,79	5,58	4,44	4,02	2,58
mares amb fills amb altres persones	1,05	0,94	0,80	1,29	1,03
pares amb fills amb altres persones	0,34	0,21	0,19	0,42	0,50
Múltiples	3,40	2,61	2,42	2,25	2,13
Total	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

Font: Idescat. Estadística de població 1996 i censos de població i habitatges 1981, 1991, 2001 i 2011.

Gràfic 2. Llars segons el tipus de nucli. Catalunya. 1981-2011

Gràfic 2.1 Llars segons el tipus de nucli. Composició de les llars nuclears extenses. Catalunya. 1981-2011

Font: Idescat. Estadística de població 1996 i censos de població i habitatges 1981, 1991, 2001 i 2011.

2.2.3. Població resident a les llars

La població catalana va iniciar la dècada dels anys noranta del segle XX amb unes taxes de creixement força moderades, al voltant de l'1 per mil i un nombre d'habitants pròxim als sis milions. Al llarg de la primera meitat d'aquella dècada va mantenir aquesta trajectòria per iniciar, a partir del 1995, un ascens que va comportar un augment de gairebé cinc mil habitants per any a un de trenta mil fins a l'any 2000. Aleshores, el conjunt de la població va entrar en un període d'augment més intens que va dur el nombre d'habitants a prop dels set milions l'any 2005. Un factor rellevant en l'explicació d'aquest canvi ha estat el pes creixent d'un saldo migratori de signe positiu, fruit de l'arribada d'un nombrós contingent de població estrangera, aproximadament d'un milió de persones.

Aquest creixement de la població es manifesta de manera desigual en la composició dels diferents tipus de llars (taula 6, gràfic 3). Entre l'any 1981 i el 2011 tots el tipus de llars han incrementat la seva població, a excepció de les llars extenses a causa de la reducció del nombre de persones dels nuclis de parelles amb fills i, també, de les llars múltiples.

En el darrer període intercensal, de creixement poblacional elevat, les variacions de la població que componen les estructures familiars són diferents. Els majors augments s'han registrat a les llars monoparental formades per un pare amb fills, ja sigui una llar nuclear simple (56,3%) o extensa (46,9%). Un increment molt elevat, superior al 40%, es registra a les parelles sense fills sense altres persones (45,4%) i a les llars unipersonals (41,7%). Dins de les llars d'un nucli, les llars monoparentals formades per mares augmenten un 37,9% i els matrimonis o parelles amb fills un 13,3%. Finalment, els creixements més moderats s'observen a les llars múltiples (9,6%) i a les llars sense nucli, formades per dues o més persones (6,6%). D'altra banda, els creixements negatius es registren a les llars extenses (-11,9%), amb diferències segons les categories que componen aquest tipus de llars. El major decreixement correspon a les llars de parelles amb fills amb un -21,1%, seguides per les parelles sense fills amb un -6,7% i les monoparentals formades per mares amb un -3,2%.

En analitzar la distribució relativa a l'any 2011, es constata que el 74% de la població forma part d'una llar nuclear simple. Dins d'aquest tipus de llar, els matrimonis o parelles amb fills concentren prop de la meitat de la població (47,7%) i els matrimonis o parelles sense fills un 17,9%, mentre que la població formada per llars monoparentals és el 8,3%. Les llars extenses i les llars unipersonals agrupen al voltant del 9% cadascuna i, finalment, les proporcions de persones que formen llars múltiples (4,4%) i llars sense nucli de dues persones o més (3,1%) tenen una representació reduïda.

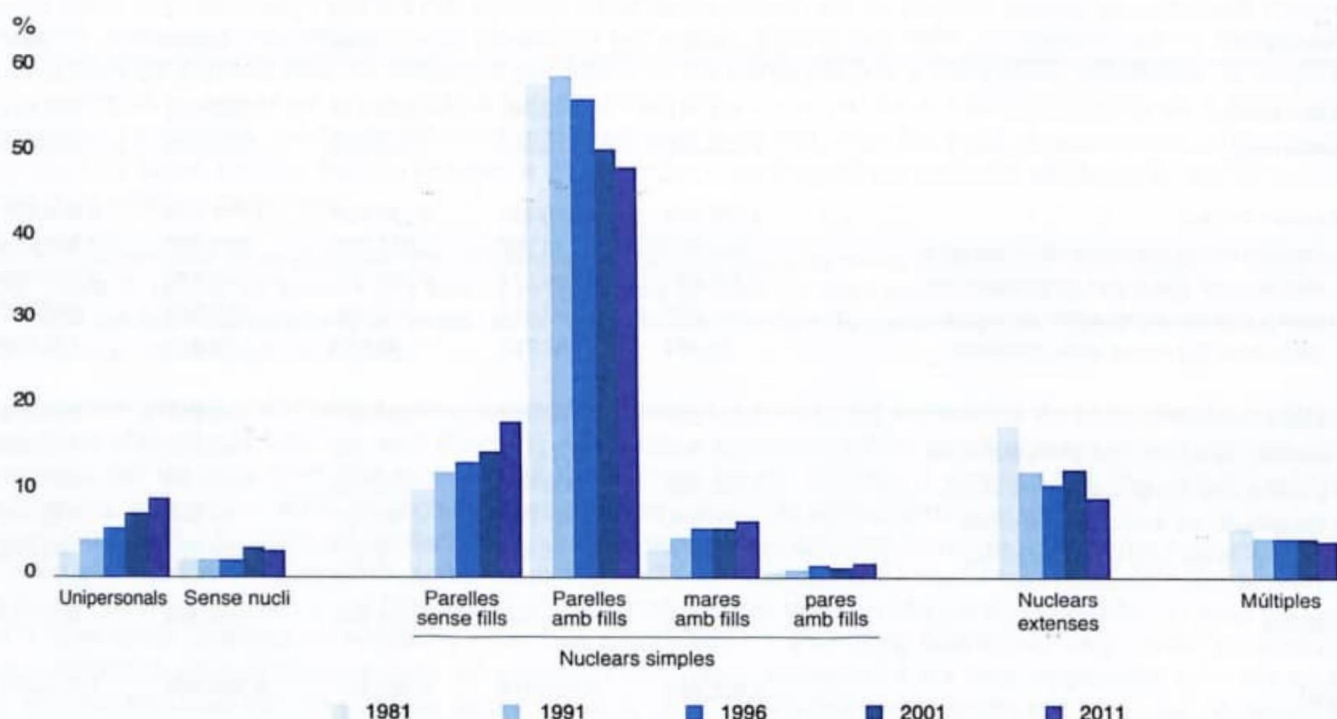
Taula 6. Població segons el tipus de llar. Catalunya. 1981-2011

Tipus de llars	1981	1991	1996	2001	2011
Unipersonals	174.713	262.719	363.115	484.624	686.810
Sense nucli	129.357	119.687	122.323	218.590	233.045
Nuclears simples	4.238.072	4.576.832	4.649.288	4.511.008	5.528.077
parelles sense fills sense altres persones	600.575	730.758	811.772	922.020	1.340.815
parelles amb fills sense altres persones	3.408.040	3.499.374	3.388.461	3.149.232	3.566.384
mares amb fills sense altres persones	190.962	288.940	352.946	360.895	497.588
pares amb fills sense altres persones	38.495	57.760	96.109	78.861	123.290
Nuclears extenses	1.034.886	740.990	647.027	790.655	696.893
parelles sense fills amb altres persones	151.485	120.111	117.190	189.264	176.583
parelles amb fills amb altres persones	788.982	538.003	452.002	453.264	357.554
mares amb fills amb altres persones	70.855	67.387	62.381	109.554	106.093
pares amb fills amb altres persones	23.564	15.489	15.454	38.573	56.663
Múltiples	345.825	282.446	281.648	299.489	328.112
Total	5.922.853	5.982.674	6.063.401	6.304.366	7.472.937

	%				
Tipus de llars	1981	1991	1996	2001	2011
Unipersonals	9,88	13,59	5,99	7,69	9,19
Sense nucli	3,31	2,63	2,02	3,47	3,12
Nuclears simples	70,47	72,46	76,68	71,55	73,97
parelles sense fills sense altres persones	17,24	18,90	13,39	14,63	17,94
parelles amb fills sense altres persones	48,23	46,53	55,88	49,95	47,72
mares amb fills sense altres persones	4,18	5,85	5,82	5,72	6,66
pares amb fills sense altres persones	0,82	1,18	1,59	1,25	1,65
Nuclears extenses	12,95	8,71	10,67	12,54	9,33
parelles sense fills amb altres persones	2,77	1,98	1,93	3,00	2,36
parelles amb fills amb altres persones	8,79	5,58	7,45	7,19	4,78
mares amb fills amb altres persones	1,05	0,94	1,03	1,74	1,42
pares amb fills amb altres persones	0,34	0,21	0,25	0,61	0,76
Múltiples	3,40	2,61	4,65	4,75	4,39
Total	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

Font: Idescat. Estadística de població 1996 i censos de població i habitatges 1981, 1991, 2001 i 2011.

Gràfic 3. Població segons el tipus de llars. Catalunya. 1981-2011

Font: Idescat. Estadística de població 1996 i censos de població i habitatges 1981, 1991, 2001 i 2011.

2.2.4. Grandària de les llars

Com s'ha assenyalat anteriorment, les llars van experimentar un creixement elevat si es compara amb el registrat per la població. L'augment molt més gran en la xifra de llars que no pas el corresponent a la població ha implicat una disminució en la grandària mitjana de les llars. Dos factors influeixen en l'evolució del nombre de persones a la llar: d'una banda, l'evolució de l'estructura per edats; de l'altra, les pautes de convivència o coresidència domèstica de la població catalana.

La grandària mitjana de la llar és un indicador molt senzill, però que ens ajuda a analitzar els canvis produïts conjunt de les llars i famílies. Les dades mostren una reducció de la grandària mitjana de la llar a Catalunya, on l'any 1981 el nombre de persones per llar era de 3,3 i el de l'any 2011 de 2,5 (taula 7).

L'anàlisi de la distribució de les llars en funció del nombre de persones que les componen permet apreciar les transformacions al llarg dels últims 30 anys (taula 7, gràfic 4). En el conjunt de les llars, les unipersonals són les que presenten un creixement més elevat (gairebé s'han quadruplicat), seguides per les llars formades per dues persones, les de tres i quatre membres. Les llars de cinc persones o més continuen la tendència descendent iniciada el 1981. En el cens de l'any 2011 les llars de dues persones són les que tenen la major representació relativa (31,7%), seguides per les unipersonals (23,3%) i per les de tres persones (21,5%). Actualment les llars unipersonals superen per primera vegada les llars de tres persones, i passen a constituir el segon grup de llars amb major freqüència.

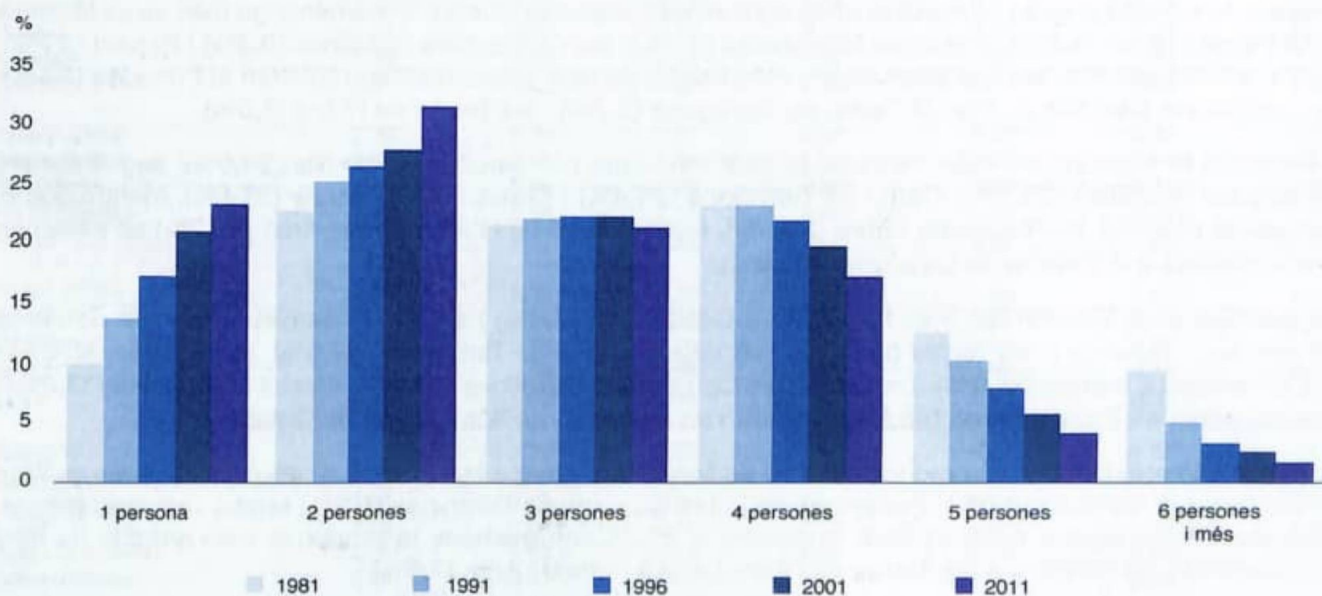
De l'anàlisi dels apartats anteriors es dedueix que l'evolució de les estructures familiars a Catalunya s'ha caracteritzat per dues tendències: d'una banda, l'increment de l'heterogeneïtat familiar amb l'aparició de noves formes de famílies i que representen alternatives al model tradicional de família nuclear; d'una altra banda, la tendència a la formació de llars més petites i d'estructures més simples.

Taula 7. Llars segons el nombre de persones. Catalunya. 1981-2011

Nombre de persones (grandària de la llar)	Nombre de llars					%				
	1981	1991	1996	2001	2011	1981	1991	1996	2001	2011
1 persona	174.713	262.719	363.115	484.624	686.810	9,88	13,59	17,31	20,93	23,32
2 persones	404.483	488.970	557.990	647.572	933.679	22,86	25,33	26,60	27,96	31,70
3 persones	383.704	428.596	471.163	518.893	631.635	21,69	22,17	22,46	22,41	21,45
4 persones	412.486	451.154	464.174	462.989	512.646	23,31	23,33	22,13	19,99	17,41
5 persones	226.609	201.742	170.490	138.044	127.702	12,81	10,43	8,13	5,96	4,34
6 persones i més	166.963	99.863	71.023	63.734	52.473	9,44	5,16	3,39	2,75	1,78
Total	1.768.958	1.933.044	2.097.955	2.315.856	2.944.944	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00
Nombre mitjà de persones	3,3	3,1	2,9	2,7	2,5					

Font: Idescat. Estadística de població 1996 i censos de població i habitatges 1981, 1991, 2001 i 2011.

Gràfic 4. Llars segons el nombre de persones. Catalunya. 1981-2011

Font: Idescat. Estadística de població 1996 i censos de població i habitatges 1981, 1991, 2001 i 2011.

2.3. Anàlisi territorial a Catalunya

L'anàlisi territorial posa de manifest les disparitats regionals en relació amb les estructures familiars, encara que la tendència és a convergir cap al model predominant de família nuclear i de dimensions reduïdes. Certes estructures familiars estan altament correlacionades amb el grau d'urbanització de les poblacions. Així, l'aparició de noves formes familiars o de canvis en les pautes de convivència domèstica es manifesten amb més intensitat en uns àmbits territorials que no pas en uns altres.

La distribució territorial de les llars i famílies de Catalunya s'analitza des de tres vessants: la distribució segons els àmbits del Pla territorial general de Catalunya, la distribució comarcal i la distribució municipal.

2.3.1. Àmbits del Pla territorial

Les dades censals indiquen que la grandària mitjana de les llars de Catalunya ha disminuït de 2,7 a 2,5 persones per llar entre els anys 2001 i 2011 i presenta lleugeres diferències entre els àmbits del Pla territorial, que oscil·len entre 2,6 i 2,4 persones per llar. Les Terres de l'Ebre, les Comarques Centrals i Ponent són les que tenen una major grandària (2,6 persones per llar). A l'altre extrem, els àmbits Metropolità (2,5 persones per llar) i l'Alt Pirineu i Aran (2,4 persones per llar) destaquen per les seves dimensions més reduïdes (taula 8).

La proporció de llars unipersonals (és a dir, les constituïdes per persones que viuen soles) representa el 23,3% de les llars de Catalunya. L'Alt Pirineu i Aran en té la proporció més alta (29,8%), seguit pels àmbits del Camp de Tarragona (23,6%) i el Metropolità (23,5%). Contràriament, les Comarques Centrals (21,9%) i les Terres de l'Ebre (21,1%) registren les proporcions més baixes de llars de persones que viuen soles. Amb proporcions al voltant del 23% es troben les Comarques Gironines (23,1%), el Penedès (22,9%) i Ponent (22,8%) (taules 9-12).

Les llars sense nucli, formades per dues o més persones que poden estar vinculades o no per llaços de parentiu, tenen una presència reduïda en el conjunt de Catalunya (3,4%). El percentatge més alt es localitza a l'Alt Pirineu i Aran (4,2%), seguit pel Metropolità (3,7%), les Comarques Gironines (3,3%) i Ponent (3,2%). Alhora, a l'altre extrem, les representacions més baixes de llars sense nucli es registren al Penedès (2,1%), les Comarques Centrals (2,4%), el Camp de Tarragona (2,7%) i les Terres de l'Ebre (3,0%).

El Penedès té la proporció més elevada de llars formades per parelles sense fills (24,0%), seguit per les Comarques Gironines (23,5%), Camp de Tarragona (23,4%) i Comarques Centrals (23,4%), mentre que el Metropolità (22,6%), les Terres de l'Ebre (22,5%), Ponent (21,3%) i l'Alt Pirineu i Aran (20,7%) se situen en nivells inferiors a la mitjana de Catalunya (22,8%).

Les parelles amb fills són les més freqüents a Catalunya (33,4%) i a tots els àmbits territorials. Tenen la representació màxima a les Terres de l'Ebre (35,1%), el Camp de Tarragona (35,0%), el Penedès (35,0%) i les Comarques Centrals (34,8%). En canvi, les Comarques Gironines (33,1%), l'àmbit Metropolità (33,0%) i especialment l'Alt Pirineu i Aran (28,8%) registren un valor inferior a la mitjana de Catalunya.

La freqüència màxima de llars monoparentals es localitza a l'àmbit Metropolità (9,4%). El Penedès (8,7%), les Comarques Centrals (8,6%), Ponent (8,6%) i les Comarques Gironines (8,3%) també registren proporcions elevades d'aquest tipus de llars, superiors al 8%. Contràriament, la proporció més reduïda de llars monoparentals es localitza a les Terres de l'Ebre i a l'Alt Pirineu i Aran (7,8%).

Les llars extenses (és a dir, les constituïdes per un nucli amb presència d'altres persones) registren els valors més alts a les Terres de l'Ebre amb un 7,9%. També destaquen pel fet de tenir una representació superior a la mitjana catalana (6,0%) els àmbits de Ponent (7,7%), les Comarques Centrals (6,7%), les Comarques Gironines (6,6%) i l'Alt Pirineu i Aran (6,4%). D'altra banda, les proporcions més reduïdes es localitzen al Camp de Tarragona (5,7%), el Metropolità (5,7%) i el Penedès (5,5%).

Les llars múltiples, formades per dos o més nuclis familiars, responen a la concepció més tradicional de la família i tenen una representació reduïda en el conjunt de llars de Catalunya (2,1%). La seva representació màxima es troba a les Terres de l'Ebre (2,7%) i a l'Alt Pirineu i Aran (2,3%). Contràriament, les proporcions més baixes es localitzen al Camp de Tarragona (1,8%) i al Penedès (1,9%). Els àmbits de Ponent (2,2%), les Comarques Centrals (2,2%), el Metropolità (2,2%) i les Comarques Gironines (2,2%) registren valors al voltant de la mitjana de llars múltiples a Catalunya.

Taula 8. Nombre mitjà de persones segons els tipus de llars. Comarques i Aran, i àmbits del Pla territorial. 2011

	Sense nucli	Nuclears simples			Nuclears extenses	Múltiples	Grandària mitjana de les llars
		parelles amb fills	mares amb fills	pares amb fills			
Alt Camp	2,40	3,70	2,36	2,42	3,88	4,88	2,58
Alt Empordà	2,32	3,64	2,36	2,48	4,09	5,53	2,53
Alt Penedès	2,27	3,65	2,32	2,43	3,93	5,08	2,59
Alt Urgell	2,18	3,53	2,30	2,30	3,86	4,80	2,39
Alta Ribagorça	..	3,63	2,13	..	3,58	..	2,28
Anoia	2,38	3,65	2,46	2,42	3,83	5,22	2,62
Aran	..	3,91	2,38	..	3,51	..	2,49
Bages	2,41	3,57	2,34	2,32	4,04	5,06	2,60
Baix Camp	2,26	3,72	2,37	2,21	3,96	5,10	2,59
Baix Ebre	2,19	3,68	2,28	2,13	3,87	4,98	2,65
Baix Empordà	2,41	3,62	2,38	2,43	4,00	5,16	2,55
Baix Llobregat	2,27	3,61	2,40	2,36	3,94	5,21	2,65
Baix Penedès	2,26	3,62	2,33	2,32	3,97	5,18	2,52
Barcelonès	2,38	3,60	2,32	2,29	3,91	5,20	2,41
Berguedà	2,26	3,59	2,31	2,48	3,81	5,28	2,40
Cerdanya	2,18	3,61	2,33	2,43	4,07	5,10	2,44
Conca de Barberà	2,07	3,62	2,29	2,26	3,89	4,90	2,49
Garraf	2,10	3,60	2,40	2,25	3,93	4,82	2,47
Garrigues	2,28	3,57	2,26	2,24	3,96	4,94	2,57
Garrotxa	2,10	3,64	2,35	2,21	3,90	5,38	2,56
Gironès	2,25	3,77	2,49	2,24	4,06	5,03	2,61
Maresme	2,32	3,65	2,35	2,34	3,87	5,19	2,59
Montsià	2,21	3,52	2,27	2,53	3,90	5,19	2,58
Noguera	2,39	3,60	2,33	2,12	3,97	5,41	2,59
Osona	2,27	3,71	2,39	2,32	3,93	5,63	2,64
Pallars Jussà	2,36	3,55	2,37	2,06	3,92	6,03	2,36
Pallars Sobirà	2,05	3,61	2,40	2,09	3,70	5,64	2,28
Pla d'Urgell	2,27	3,58	2,26	2,36	3,95	5,27	2,69
Pla de l'Estany	2,28	3,65	2,38	2,88	3,73	5,21	2,75
Priorat	2,05	3,57	2,29	2,19	4,02	4,87	2,46
Ribera d'Ebre	2,16	3,66	2,25	2,37	3,90	5,51	2,57
Ripollès	2,03	3,53	2,32	2,31	3,58	5,30	2,37
Segarra	2,43	3,63	2,36	2,29	4,04	5,27	2,68
Segrià	2,21	3,59	2,35	2,25	3,95	4,78	2,52
Selva	2,24	3,64	2,36	2,30	3,97	5,30	2,55
Solsonès	2,28	3,70	2,22	2,29	4,04	5,53	2,57
Tarragonès	2,28	3,63	2,39	2,27	4,08	5,25	2,54
Terra Alta	2,13	3,55	2,24	2,41	3,94	5,17	2,69
Urgell	2,20	3,64	2,36	2,19	4,06	5,29	2,66
Vallès Occidental	2,23	3,64	2,39	2,40	4,05	5,50	2,64
Vallès Oriental	2,24	3,61	2,40	2,36	4,02	5,33	2,68
Catalunya	2,32	3,62	2,36	2,33	3,95	5,23	2,54
Metropolità	2,34	3,61	2,35	2,33	3,95	5,26	2,52
Comarques Gironines	2,28	3,66	2,40	2,36	3,99	5,23	2,56
Camp de Tarragona	2,27	3,67	2,38	2,26	4,01	5,14	2,55
Terres de l'Ebre	2,19	3,61	2,27	2,30	3,89	5,10	2,61
Ponent	2,26	3,60	2,34	2,25	3,97	5,04	2,57
Comarques Centrals	2,33	3,63	2,35	2,34	3,98	5,30	2,59
Alt Pirineu i Aran	2,23	3,61	2,33	2,31	3,86	5,18	2,39
Penedès	2,24	3,63	2,39	2,34	3,91	5,05	2,54

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

.. Informació no disponible. Vegeu metodologia.

Taula 9. Llars segons el nombre de persones. Comarques i Aran, i àmbits del Pla territorial. 2011

	1	2	3	4	5	6 persones i més	Total
Alt Camp	3.829	5.649	3.762	2.783	950	395	17.368
Alt Empordà	12.491	18.356	11.305	8.957	2.397	1.160	54.666
Alt Penedès	8.841	12.699	8.359	8.154	1.722	684	40.459
Alt Urgell	2.631	2.478	1.880	1.365	339	101	8.794
Alta Ribagorça	563	585	343	243	72	4	1.810
Anoia	9.816	13.164	10.180	9.174	2.075	675	45.084
Aran	929	1.475	649	715	86	119	3.973
Bages	14.801	22.335	16.718	12.138	3.509	1.351	70.852
Baix Camp	16.389	23.513	15.052	13.520	3.575	1.505	73.554
Baix Ebre	6.484	9.259	6.932	5.331	1.913	743	30.662
Baix Empordà	12.246	16.411	11.125	8.526	2.426	1.112	51.846
Baix Llobregat	57.388	92.911	70.884	61.404	12.213	4.939	299.739
Baix Penedès	8.741	13.655	8.292	6.881	1.568	601	39.738
Barcelonès	249.997	308.382	182.573	133.709	36.652	15.270	926.583
Berguedà	4.530	5.550	3.374	2.648	469	307	16.878
Cerdanya	2.388	1.991	1.555	1.274	225	232	7.665
Conca de Barberà	2.183	2.502	1.774	1.398	416	102	8.375
Garraf	14.654	18.710	12.304	10.084	2.115	787	58.654
Garrigues	1.771	2.421	1.665	1.408	417	113	7.795
Garrotxa	4.846	6.953	4.364	3.769	1.055	422	21.409
Gironès	16.515	20.970	13.539	12.588	3.860	1.923	69.395
Maresme	36.501	51.352	36.947	31.326	7.166	2.906	166.198
Montsià	5.830	8.423	6.761	4.982	936	521	27.453
Noguera	3.475	4.576	3.396	2.784	733	324	15.288
Osona	12.457	17.552	12.887	10.706	2.779	1.587	57.968
Pallars Jussà	1.669	1.788	1.135	770	182	95	5.639
Pallars Sobirà	1.082	923	594	445	107	32	3.183
Pla d'Urgell	2.617	3.982	3.579	2.477	703	354	13.712
Pla de l'Estany	1.981	3.176	2.762	2.461	631	203	11.214
Priorat	1.054	1.229	875	604	205	54	4.021
Ribera d'Ebre	1.871	3.148	2.009	1.384	369	246	9.027
Ripollès	2.883	3.711	2.314	1.535	300	157	10.900
Segarra	1.781	2.345	2.137	1.646	590	106	8.605
Segrià	19.615	24.701	18.203	14.699	3.260	1.072	81.550
Selva	15.005	21.527	14.161	11.650	3.363	960	66.666
Solsonès	1.267	1.663	970	965	220	177	5.262
Tarragonès	24.097	29.689	21.057	17.525	4.068	1.824	98.260
Terra Alta	967	1.308	1.098	866	281	125	4.645
Urgell	2.864	4.210	3.031	2.453	806	393	13.757
Vallès Occidental	69.864	102.998	76.091	66.767	15.861	6.008	337.589
Vallès Oriental	27.895	45.411	34.999	30.530	7.088	2.787	148.710
Catalunya	686.810	933.679	631.635	512.646	127.702	52.472	2.944.944
Metropolità	441.646	601.054	401.494	323.737	78.980	31.907	1.878.818
Comarques Gironines	65.967	91.103	59.570	49.487	14.032	5.936	286.095
Camp de Tarragona	47.552	62.581	42.522	35.830	9.214	3.879	201.578
Terres de l'Ebre	15.152	22.138	16.800	12.562	3.499	1.635	71.786
Ponent	32.124	42.235	32.009	25.468	6.508	2.363	140.707
Comarques Centrals	33.055	47.099	33.950	26.458	6.978	3.420	150.960
Alt Pirineu i Aran	9.262	9.239	6.156	4.812	1.011	583	31.063
Penedès	42.053	58.228	39.134	34.293	7.480	2.747	183.935

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

Taula 10. Llars segons el nombre de persones. Comarques i Aran, i àmbits del Pla territorial. 2011

						%
	1	2	3	4	5	6 persones i més
Alt Camp	22,05	32,53	21,66	16,02	5,47	2,27
Alt Empordà	22,85	33,58	20,68	16,38	4,38	2,12
Alt Penedès	21,85	31,39	20,66	20,15	4,26	1,69
Alt Urgell	29,92	28,18	21,38	15,52	3,85	1,15
Alta Ribagorça	31,10	32,32	18,95	13,43	3,98	0,22
Anoia	21,77	29,20	22,58	20,35	4,60	1,50
Aran	23,38	37,13	16,34	18,00	2,16	3,00
Bages	20,89	31,52	23,60	17,13	4,95	1,91
Baix Camp	22,28	31,97	20,46	18,38	4,86	2,05
Baix Ebre	21,15	30,20	22,61	17,39	6,24	2,42
Baix Empordà	23,62	31,65	21,46	16,44	4,68	2,14
Baix Llobregat	19,15	31,00	23,65	20,49	4,07	1,65
Baix Penedès	22,00	34,36	20,87	17,32	3,95	1,51
Barcelonès	26,98	33,28	19,70	14,43	3,96	1,65
Berguedà	26,84	32,88	19,99	15,69	2,78	1,82
Cerdanya	31,15	25,98	20,29	16,62	2,94	3,03
Conca de Barberà	26,07	29,87	21,18	16,69	4,97	1,22
Garraf	24,98	31,90	20,98	17,19	3,61	1,34
Garrigues	22,72	31,06	21,36	18,06	5,35	1,45
Garrotxa	22,64	32,48	20,38	17,60	4,93	1,97
Gironès	23,80	30,22	19,51	18,14	5,56	2,77
Maresme	21,96	30,90	22,23	18,85	4,31	1,75
Montsià	21,24	30,68	24,63	18,15	3,41	1,90
Noguera	22,73	29,93	22,21	18,21	4,79	2,12
Osona	21,49	30,28	22,23	18,47	4,79	2,74
Pallars Jussà	29,60	31,71	20,13	13,65	3,23	1,68
Pallars Sobirà	33,99	29,00	18,66	13,98	3,36	1,01
Pla d'Urgell	19,09	29,04	26,10	18,06	5,13	2,58
Pla de l'Estany	17,67	28,32	24,63	21,95	5,63	1,81
Priorat	26,21	30,56	21,76	15,02	5,10	1,34
Ribera d'Ebre	20,73	34,87	22,26	15,33	4,09	2,73
Ripollès	26,45	34,05	21,23	14,08	2,75	1,44
Segarra	20,70	27,25	24,83	19,13	6,86	1,23
Segrià	24,05	30,29	22,32	18,02	4,00	1,31
Selva	22,51	32,29	21,24	17,48	5,04	1,44
Solsonès	24,08	31,60	18,43	18,34	4,18	3,36
Tarragonès	24,52	30,21	21,43	17,84	4,14	1,86
Terra Alta	20,82	28,16	23,64	18,64	6,05	2,69
Urgell	20,82	30,60	22,03	17,83	5,86	2,86
Vallès Occidental	20,69	30,51	22,54	19,78	4,70	1,78
Vallès Oriental	18,76	30,54	23,54	20,53	4,77	1,87
Catalunya	23,32	31,70	21,45	17,41	4,34	1,78
Metropolità	23,51	31,99	21,37	17,23	4,20	1,70
Comarques Gironines	23,06	31,84	20,82	17,30	4,90	2,07
Camp de Tarragona	23,59	31,05	21,09	17,77	4,57	1,92
Terres de l'Ebre	21,11	30,84	23,40	17,50	4,87	2,28
Ponent	22,83	30,02	22,75	18,10	4,63	1,68
Comarques Centrals	21,90	31,20	22,49	17,53	4,62	2,27
Alt Pirineu i Aran	29,82	29,74	19,82	15,49	3,25	1,88
Penedès	22,86	31,66	21,28	18,64	4,07	1,49

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

Taula 11. Llars segons el nombre i el tipus de nucli. Comarques i Aran, i àmbits del Pla territorial. 2011

	Unipersonals	Sense nucli	Nuclears simples				total	Nuclears extenses	Múltiples	Total
			parelles		mares amb fills	pares amb fills				
			sense fills	amb fills						
Alt Camp	3.829	380	4.242	6.171	1.174	316	11.903	945	312	17.368
Alt Empordà	12.491	1.981	14.028	17.337	3.209	1.160	35.734	3.477	982	54.666
Alt Penedès	8.841	720	9.836	14.321	2.406	788	27.351	2.686	862	40.459
Alt Urgell	2.631	330	1.551	2.469	725	135	4.880	759	194	8.794
Alta Ribagorça	563	..	441	537	128	..	1.120	92	..	1.810
Anoia	9.816	937	9.861	16.711	3.345	857	30.774	2.613	944	45.084
Aran	929	..	1.059	1.096	207	..	2.421	192	..	3.973
Bages	14.801	1.454	17.067	24.835	4.603	1.341	47.846	4.996	1.755	70.852
Baix Camp	16.389	2.169	17.194	25.817	5.243	1.163	49.417	4.360	1.220	73.554
Baix Ebre	6.484	818	6.683	11.397	1.717	684	20.481	1.895	985	30.662
Baix Empordà	12.246	1.964	11.762	16.509	3.670	727	32.668	3.695	1.273	51.846
Baix Llobregat	57.388	7.403	69.392	115.526	21.941	4.639	211.498	16.769	6.681	299.739
Baix Penedès	8.741	898	10.634	13.457	2.452	753	27.296	2.208	595	39.738
Barcelonès	249.997	46.421	208.211	257.000	73.178	16.804	555.193	54.524	20.447	926.583
Berguedà	4.530	442	4.159	5.100	1.144	330	10.733	857	316	16.878
Cerdanya	2.388	325	1.365	2.343	359	167	4.234	448	269	7.665
Conca de Barberà	2.183	184	1.869	2.871	479	140	5.359	483	167	8.375
Garraf	14.654	1.292	13.812	19.838	4.116	1.268	39.034	2.559	1.114	58.654
Garrigues	1.771	189	1.783	2.402	514	133	4.832	746	258	7.795
Garrotxa	4.846	659	5.162	7.049	1.217	394	13.822	1.524	558	21.409
Gironès	16.515	2.373	14.814	23.233	4.859	1.512	44.418	4.340	1.749	69.395
Maresme	36.501	4.479	37.157	61.267	12.098	2.960	113.482	8.616	3.120	166.198
Montsià	5.830	831	6.154	9.492	1.734	425	17.805	2.423	563	27.453
Noguera	3.475	512	3.425	5.129	1.020	124	9.698	1.180	422	15.288
Osona	12.457	1.612	12.810	20.859	4.099	1.095	38.863	3.884	1.152	57.968
Pallars Jussà	1.669	199	1.332	1.620	299	101	3.352	333	86	5.639
Pallars Sobirà	1.082	91	671	891	210	32	1.804	151	55	3.183
Pla d'Urgell	2.617	486	2.822	5.454	767	221	9.264	993	351	13.712
Pla de l'Estany	1.981	161	2.569	4.481	614	198	7.862	910	301	11.214
Priorat	1.054	115	890	1.270	199	103	2.462	320	70	4.021
Ribera d'Ebre	1.871	322	2.371	2.845	506	158	5.880	806	148	9.027
Ripollès	2.883	249	2.876	3.168	602	197	6.843	709	216	10.900
Segarra	1.781	327	1.716	3.297	472	150	5.635	720	143	8.605
Segrià	19.615	2.689	17.072	27.180	5.575	2.022	51.849	5.964	1.433	81.550
Selva	15.005	2.107	15.929	22.871	4.382	1.067	44.249	4.246	1.059	66.666
Solsonès	1.267	134	1.222	1.750	345	70	3.387	328	145	5.262
Tarragonès	24.097	2.535	22.934	34.412	5.601	1.442	64.389	5.415	1.823	98.260
Terra Alta	967	147	908	1.480	250	127	2.765	550	216	4.645
Urgell	2.864	347	3.138	4.588	919	223	8.868	1.214	464	13.757
Vallès Occidental	69.864	8.659	75.398	127.750	24.687	6.064	233.899	18.495	6.671	337.589
Vallès Oriental	27.895	3.330	34.089	58.152	9.990	2.822	105.053	8.858	3.574	148.710
Catalunya	686.810	100.637	670.407	983.977	211.055	52.986	1.918.425	176.283	62.789	2.944.944
Àmbit Metropolità	441.646	70.292	424.247	619.696	141.894	33.289	1.219.126	107.262	40.493	1.878.818
Comarques Gironines	65.967	9.493	67.142	94.649	18.553	5.253	185.597	18.901	6.137	286.095
Camp de Tarragona	47.552	5.382	47.129	70.541	12.696	3.164	133.530	11.524	3.592	201.578
Terres de l'Ebre	15.152	2.118	16.115	25.214	4.207	1.395	46.931	5.673	1.913	71.786
Àmbit de Ponent	32.124	4.550	29.956	48.049	9.267	2.874	90.146	10.816	3.071	140.707
Comarques Centrals	33.055	3.642	35.259	52.545	10.191	2.836	100.831	10.066	3.367	150.960
Alt Pirineu i Aran	9.262	1.313	6.419	8.957	1.928	508	17.812	1.975	702	31.063
Penedès	42.053	3.846	44.142	64.328	12.319	3.666	124.455	10.066	3.515	183.935

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

... Informació no disponible. Vegeu metodologia.

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

Institut d'Estadística de Catalunya – censphlf2011

2.3.2. Distribució comarcal

Les comarques amb un nombre mitjà de persones per llar més elevat són el Pla de l'Estany (2,8), el Pla d'Urgell (2,7), la Terra Alta (2,7), la Segarra (2,7), el Vallès Oriental (2,7), l'Urgell (2,7), el Baix Ebre (2,7) i el Baix Llobregat (2,7). En canvi, la grandària mitjana de les llars és sensiblement més baixa que la mitjana catalana (2,5) al Pallars Sobirà (2,3) i l'Alta Ribagorça (2,3), afectades per processos d'envelliment de la població i amb unes proporcions altes de llars unipersonals (taula 8, mapa 1).

La presència cada vegada més significativa de llars unipersonals és un dels trets més rellevants de l'evolució recent de la composició de les llars catalanes. Aquesta és una característica que s'associa freqüentment tant a les àrees rurals, on el procés d'envelliment de l'estructura per edats és més accentuat (per exemple a les regions pirinenques, que registren els nivells més elevats de llars unipersonals com el Pallars Sobirà 34,0% i la Cerdanya 31,2%), com a les àrees amb un grau elevat d'urbanització com és el cas del Barcelonès (27,0%). En canvi, les proporcions de persones que viuen soles són sensiblement més baixes al Pla de l'Estany (17,7%), el Vallès Oriental (18,8%), el Pla d'Urgell (19,1%) i el Baix Llobregat (19,2%) (taules 9-12, gràfics 5 i 6, mapa 2).

Les llars sense nucli, constituïdes per dues persones o més que poden estar vinculades o no per llaços de parentiu, tenen una representació reduïda en el conjunt de les llars (3,4%). Es localitzen generalment en regions amb estructures de població envellides, tant a les molt urbanitzades com a les més rurals afectades també per processos emigratoris intensos. El valor màxim és registra a l'Aran amb un 8,4%, seguida per les comarques del Barcelonès (5,0%), la Cerdanya (4,2%) i la Segarra (3,8%) (mapa 3).

Les llars nuclears simples, formades per matrimonis o parelles amb o sense fills i pares o mares sols amb fills, són el tipus familiar més freqüent però presenta diferències notables en la seva distribució territorial. A la Cerdanya (55,2%) les llars nuclears simples constitueixen poc més de la meitat del total, mentre que al Vallès Oriental 7 de cada 10 llars són d'aquest tipus (70,6%). Tota la regió litoral i prelitoral té en la família nuclear simple el model predominant, a excepció del Barcelonès (59,9%) (mapa 4).

Si s'analitzen les llars nuclears simples, s'observa que els nivells més alts de llars de parelles sense fills es localitzen al Baix Penedès (26,8%), a l'Aran (26,7%), al Ripollès (26,4%) i la Ribera d'Ebre (26,3%). D'altra banda, les comarques de l'Alt Urgell (17,6%), la Cerdanya (17,8%), la Terra Alta (19,6%) i la Segarra (19,9%) registren les proporcions més baixes de parelles sense fills.

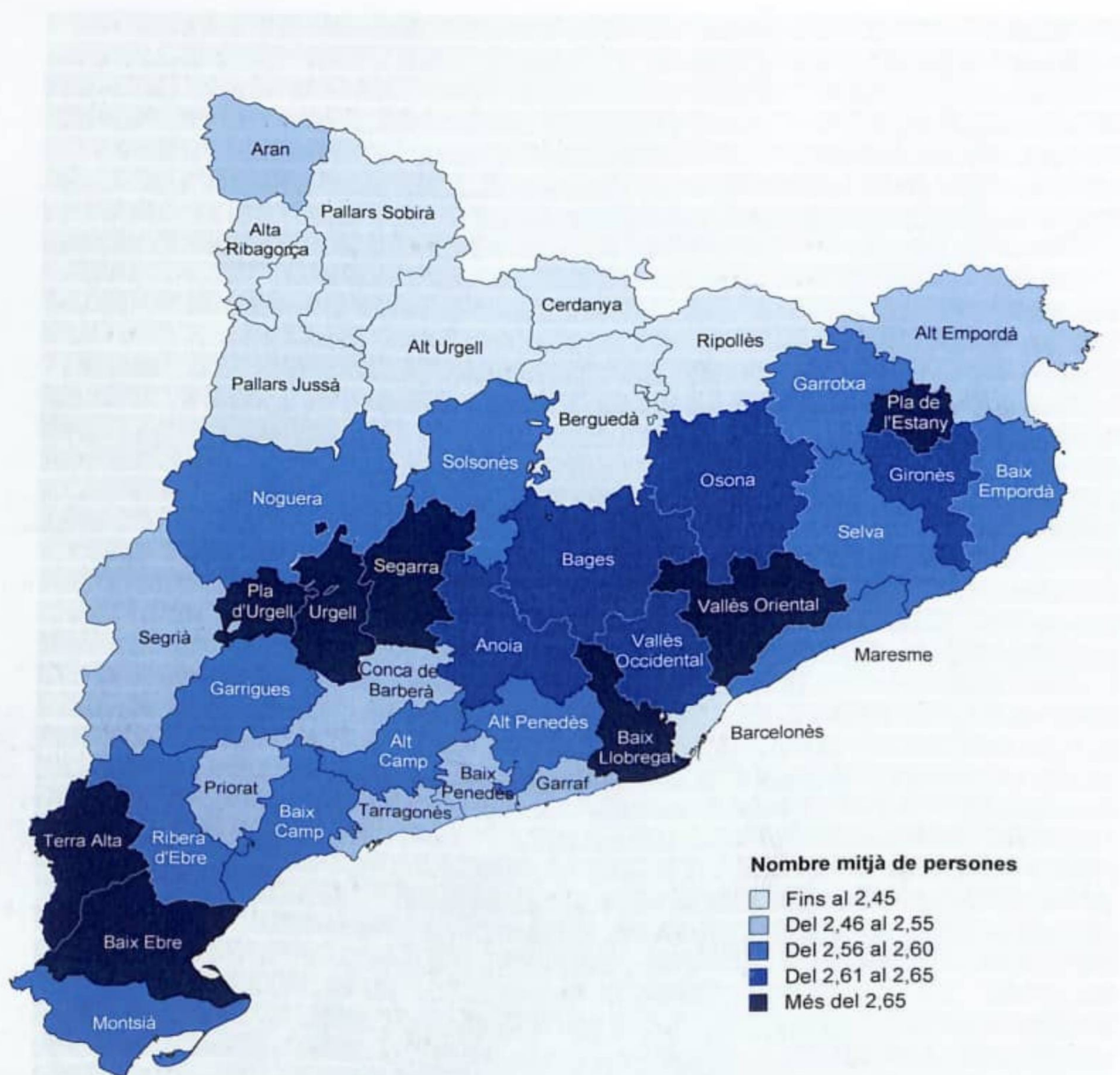
Les llars formades per parelles amb fills són les majoritàries a Catalunya i representen el 33,4% de les llars. Les proporcions més elevades de llars de parelles amb fills es localitzen a les comarques del Pla de l'Estany (40,0%), el Pla d'Urgell (39,8%) i el Vallès Oriental (39,1%). En canvi, les proporcions més baixes es localitzen en àrees amb poblacions envellides, tant urbanes com rurals. Així, l'Aran té la menor proporció de llars formades per matrimonis o parelles amb fills (27,6%), seguida per les comarques del Barcelonès (27,7%), el Pallars Sobirà (28,0%) i l'Alt Urgell (28,1%).

Les llars monoparentals representen el 9,0% de les llars de Catalunya. En general, les proporcions més elevades d'aquest tipus de llars es localitzen a les comarques d'alta muntanya i també a les comarques més urbanes del litoral català, fet que sembla indicar que responen a tipologies diferents en tots dos casos (Alt Urgell 9,8%, Barcelonès 9,7%). Per contra, les proporcions més reduïdes de llars monoparentals es troben a la Cerdanya (6,9%), l'Alta Ribagorça (7,1%) i el Pallars Jussà (7,1%).

Les llars nuclears extenses, formades per un nucli més la presència d'altres persones, són un tipus de llar en retrocés. Actualment es registren proporcions prou significatives que oscil·len a l'entorn del 4 i el 12% d'aquest tipus de llars. Des d'un punt de vista territorial, són més freqüents a les comarques rurals i de base agrària de l'interior de Catalunya. Destaquen per les proporcions elevades de llars extenses la Terra Alta (11,8%), les Garrigues (9,6%) i la Ribera d'Ebre (8,9%) (mapa 5).

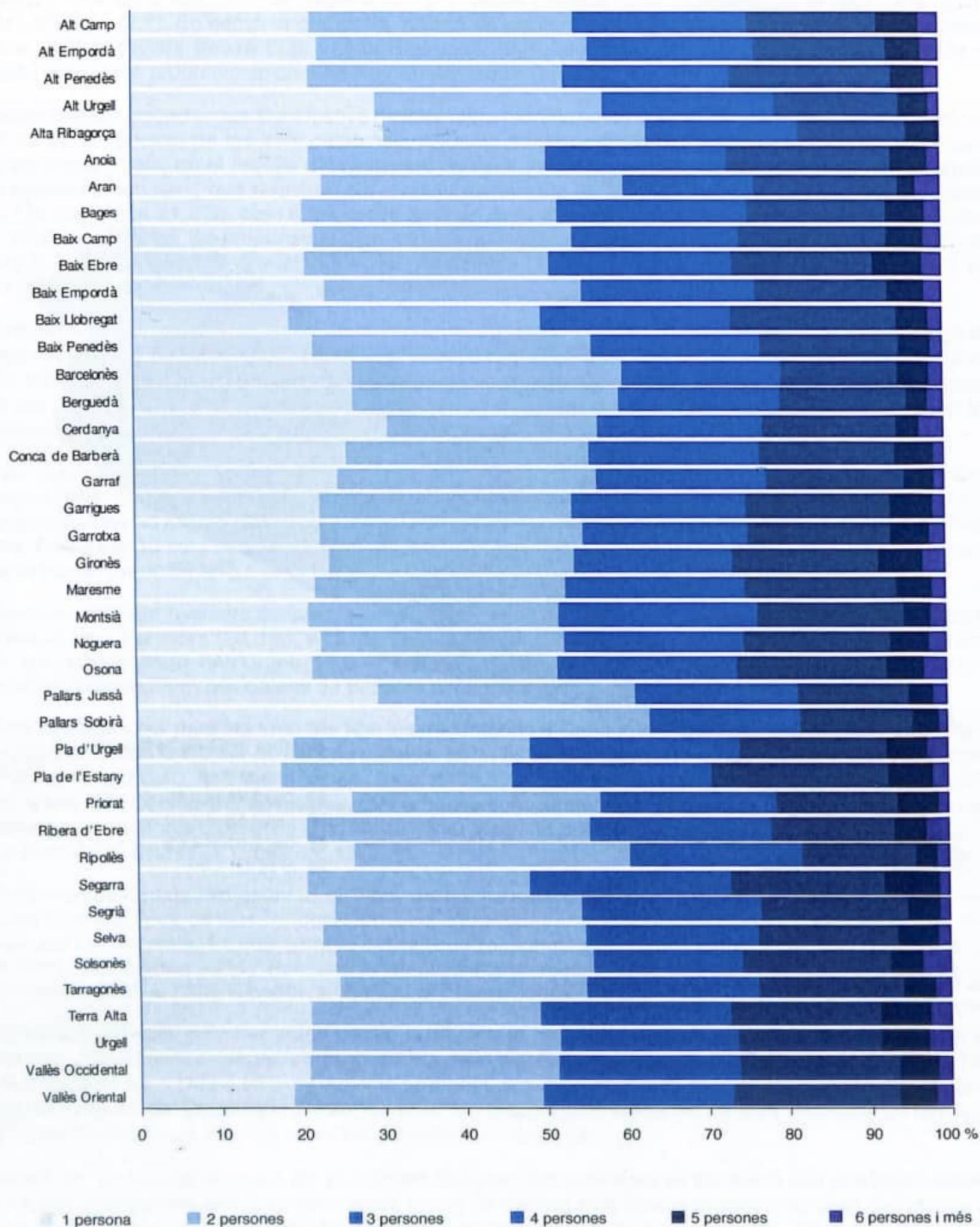
Finalment, les llars múltiples (és a dir, les constituïdes per dos o més nuclis familiars) són una forma familiar cada vegada menys freqüent. Les comarques rurals i d'activitat més lligada al sector agrícola de l'interior de Catalunya són les que tenen encara els percentatges més elevats de llars múltiples (Terra Alta, 4,7%; Cerdanya, 3,5%; Urgell, 3,4%; Garrigues, 3,3%) (mapa 6).

Mapa 1. Llars segons el nombre mitjà de persones. Catalunya. 2011

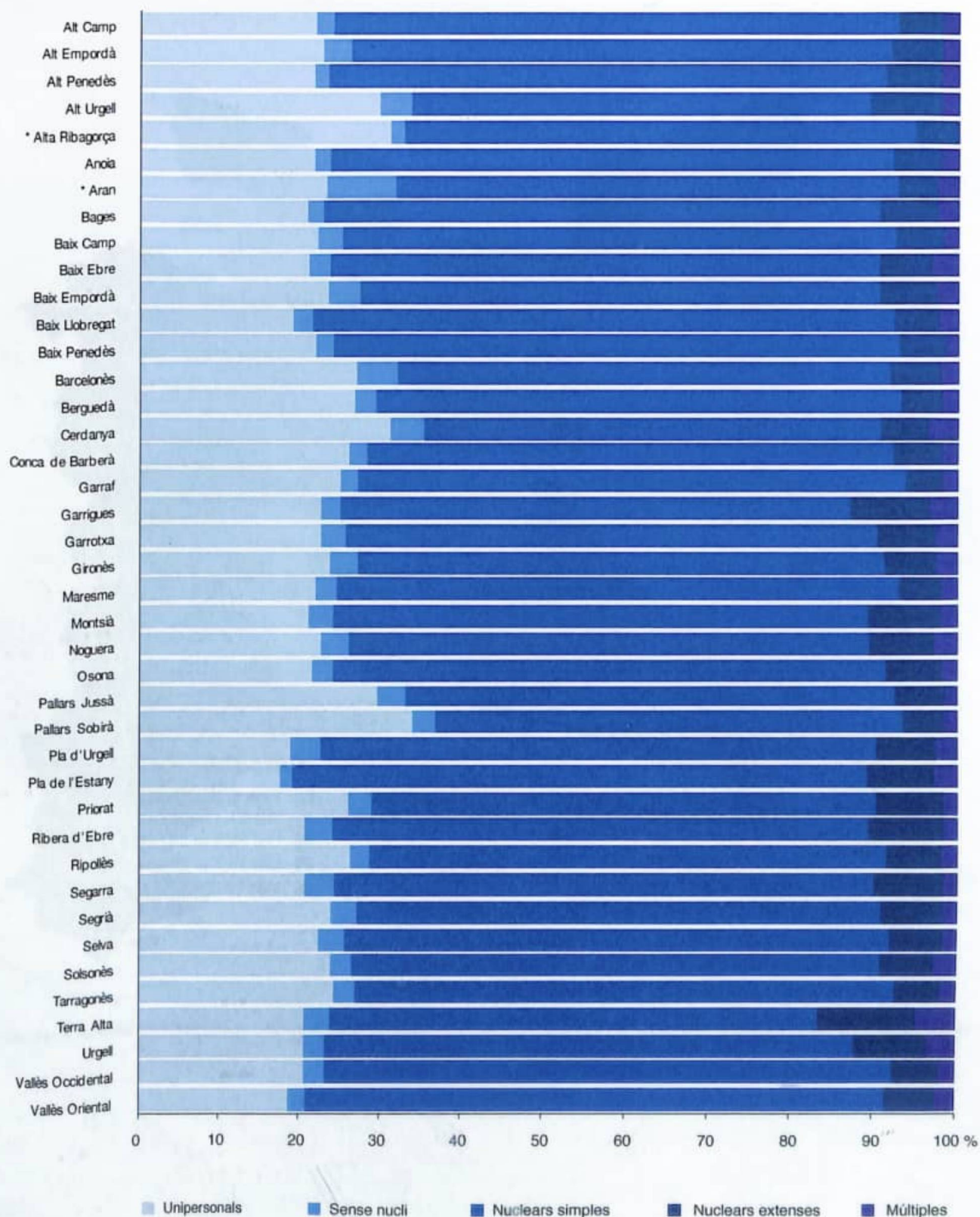
Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

Gràfic 5. Llars segons el nombre de persones. Comarques i Aran. 2011

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

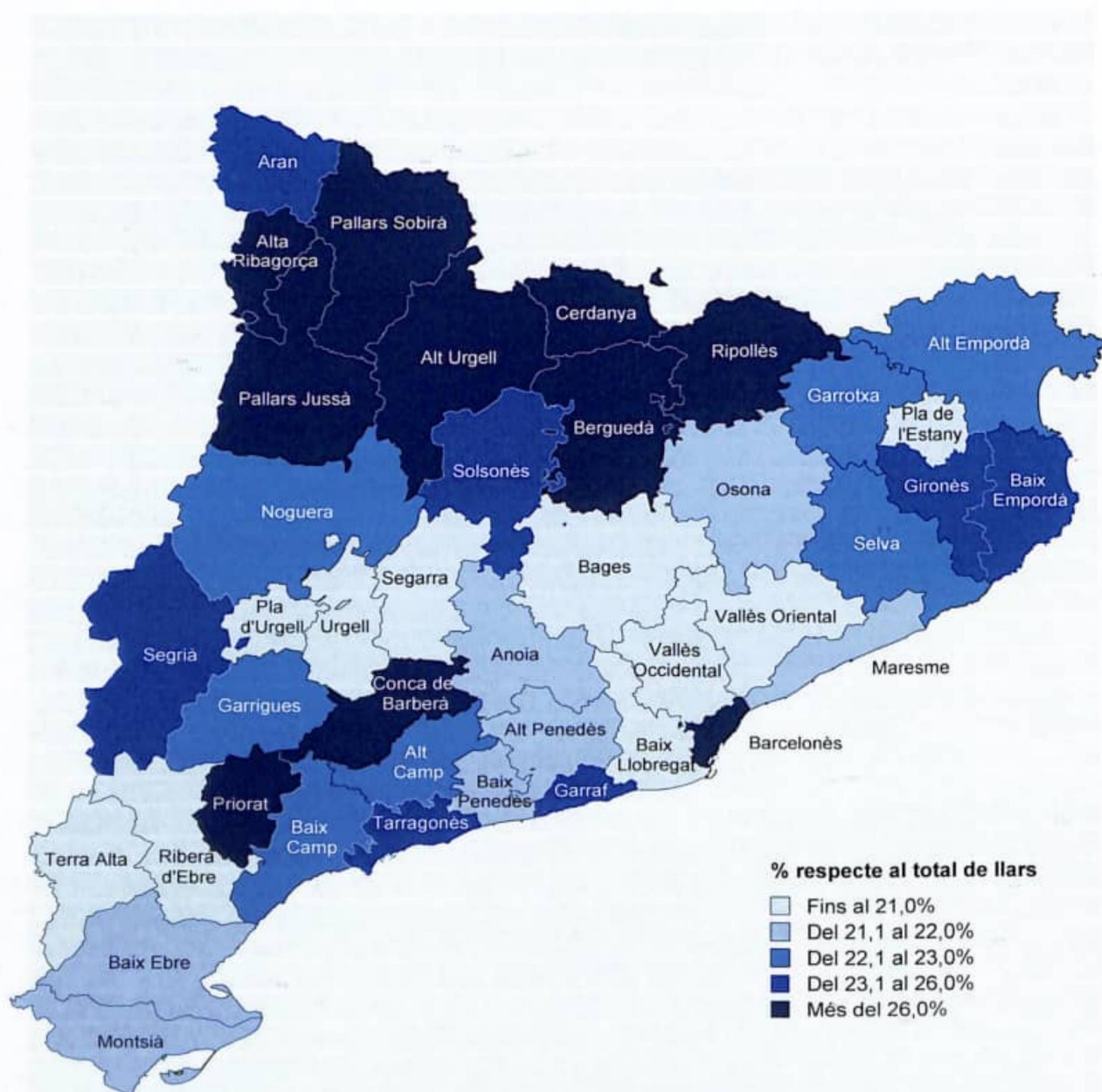
Gràfic 6. Tipus de llars. Comarques i Aran. 2011

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

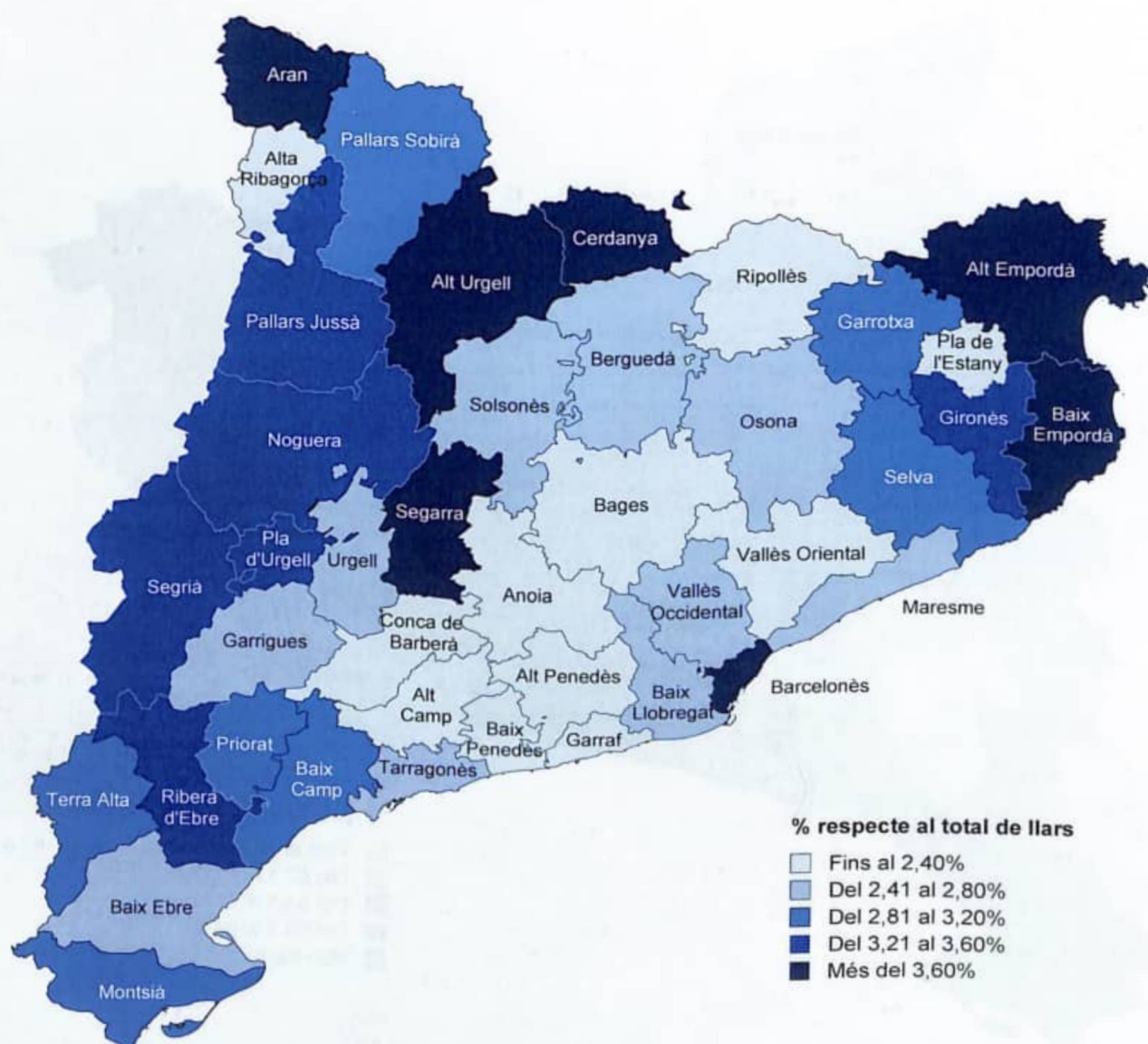
*Dades estimades a les llars sense nucli i a les llars múltiples.

Mapa 2. Llars unipersonals. Catalunya. 2011

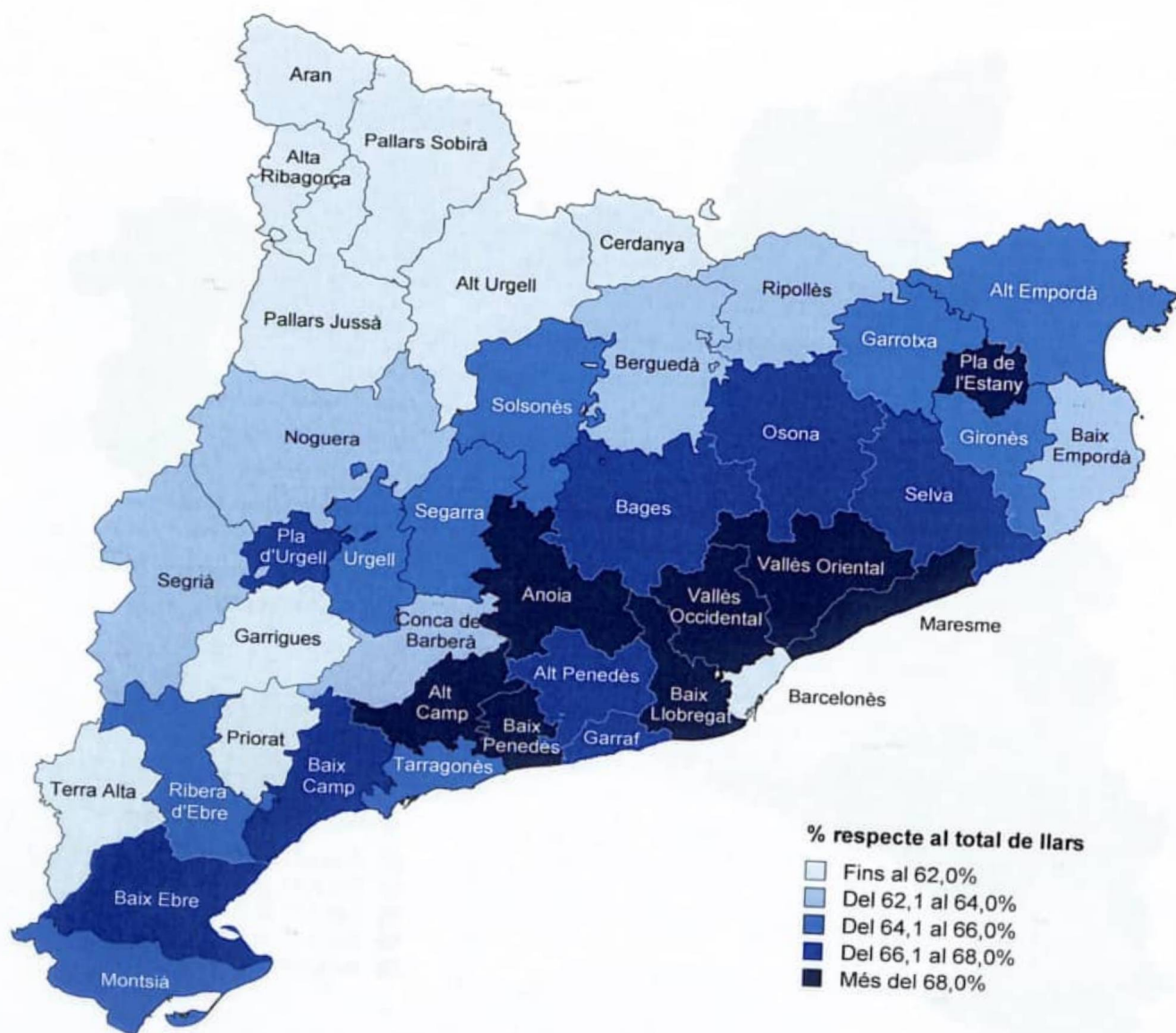
Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

Mapa 3. Llars sense nucli. Catalunya. 2011

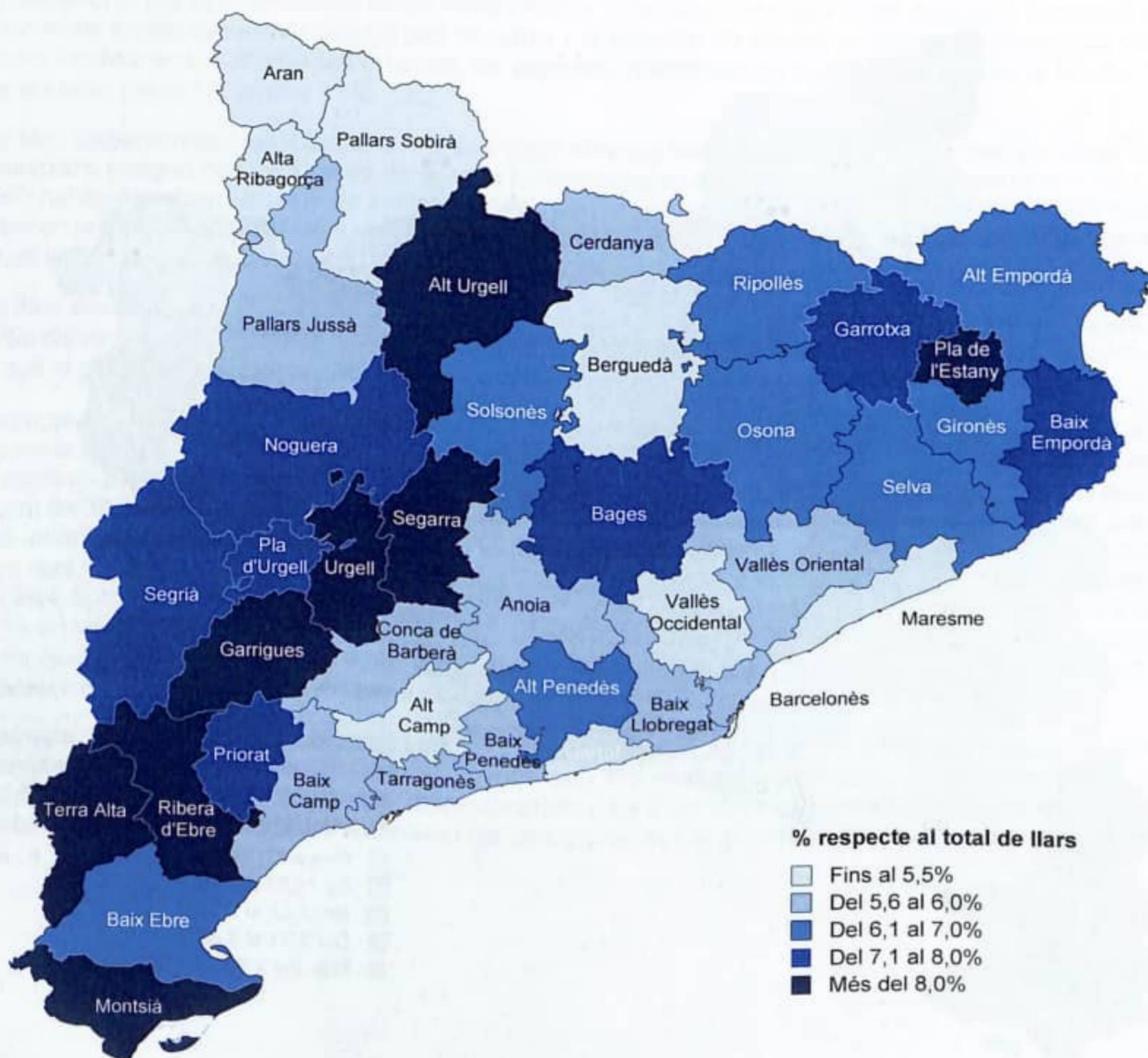
Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

Mapa 4. Llars nuclears simples. Catalunya. 2011

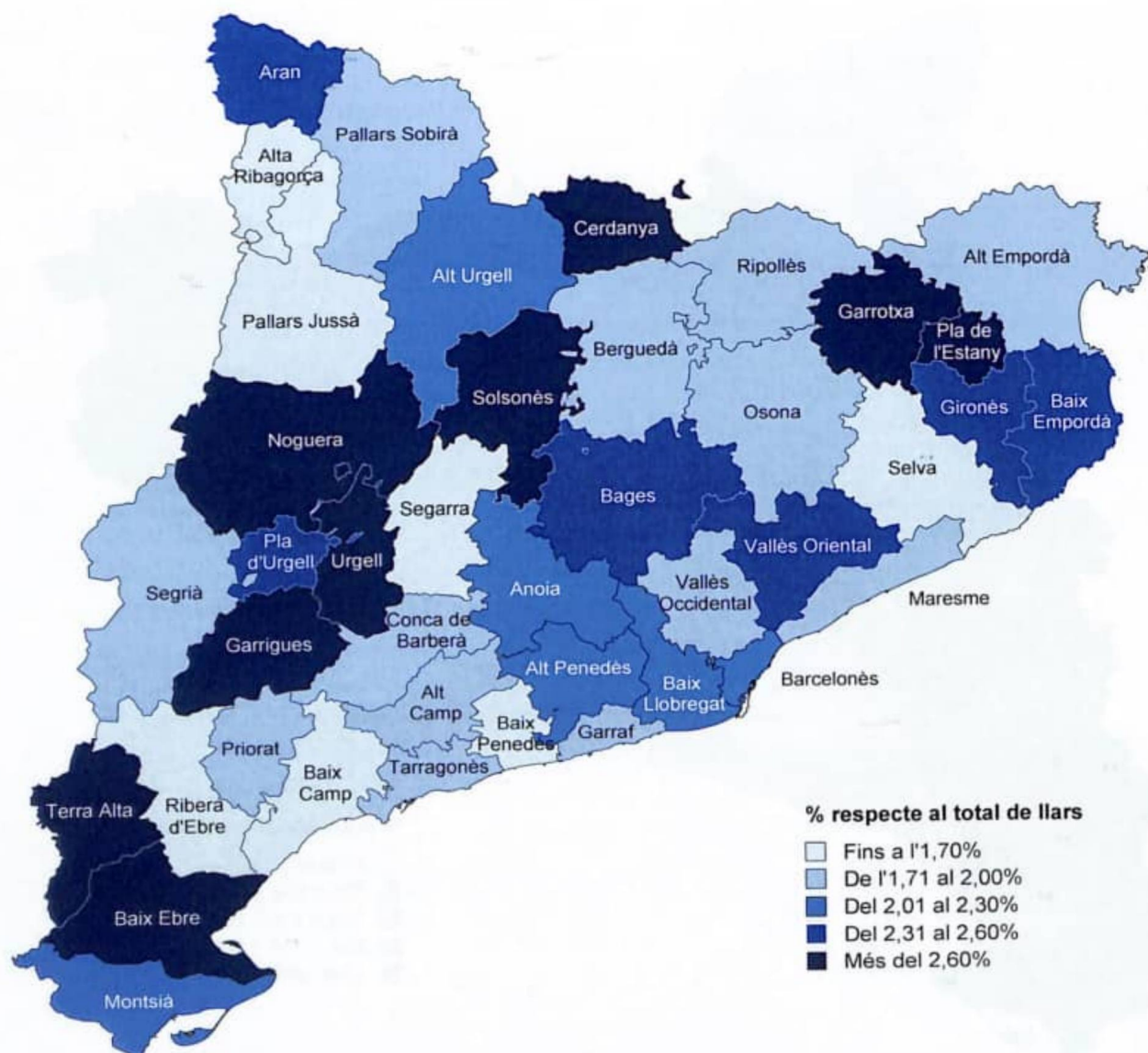
Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

Mapa 5. Llars nuclears extenses. Catalunya. 2011

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

Mapa 6. Llars múltiples. Catalunya. 2011

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

2.3.3. Distribució municipal

L'anàlisi de les llars de Catalunya és especialment rellevant quan es fa en funció de la tipologia rural o urbana dels municipis de residència de la població. Des del punt de vista territorial, l'estructura de les llars presenta grans diferències, tal com queda demostrat en les dades relatives a la morfologia familiar dels municipis classificats segons la seva grandària. Molts tipus de llars estan fortament associats al grau d'urbanització de les poblacions; per tant, els canvis en els comportaments familiars es manifesten amb més intensitat en uns determinats àmbits territorials que no pas en altres i la velocitat de difusió de les noves pautes de comportament incideix en les diferències o també, de vegades, mantenen un nivell homogeni en el territori sense diferenciació (taula 13, gràfics 7 i 8).

Les llars unipersonals presenten una representació elevada tant en municipis rurals com en altres de molt urbanitzats, malgrat que les causes de la seva formació siguin diferents. En els municipis més rurals, fins a 2.000 habitants, el percentatge de solitaris arriba al 23,2%, mentre que en els de més de 50.000 habitants tenen un pes del 25,0%. En els municipis de grandària intermèdia la proporció de llars unipersonals és menor, al voltant del 20,0%.

Les llars sense nucli presenten un percentatge aproximat del 3% en els municipis més petits. Aquesta proporció disminueix en els municipis de grandària intermèdia i s'incrementa en els de més de 50.000 habitants, en què la proporció augmenta fins al 4,1%.

Respecte a les llars nuclears simples, les parelles sense fills no mostren un comportament molt diferent segons la grandària del municipi. Així, el pes d'aquest tipus de llars oscil·la entorn del 23%. En canvi, les proporcions de parelles amb fills augmenten a mesura que s'incrementa la grandària del municipi fins assolir un màxim de 38,8% en els municipis compresos entre 5.001 i 10.000 habitants. D'altra banda, en els municipis més urbanitzats el pes d'aquest tipus de llars és sensiblement inferior (31,1%). El comportament observat a les llars monoparentals compostes per mares és que s'incrementen com més augmenta la grandària del municipi. S'observa que aquest tipus de llars estan clarament més representades en els municipis urbans (7,7% en els de més de 50.000 habitants), mentre que representen proporcions sensiblement més baixes en els municipis rurals de menys de 2.000 habitants (5,5%). Les llars monoparentals de pares sols amb fills, de caràcter minoritari, no presenten valors sensiblement diferents segons la grandària dels municipis.

Finalment, les llars nuclears extenses i les llars múltiples tenen un pes especialment destacat en els municipis rurals (7,8% i 3,1%, respectivament), mentre que són molt menys presents en els grans municipis de més de 50.000 habitants (5,8% i 2,1%, respectivament). És a dir, que hi ha una clara correlació inversa entre la presència de les llars nuclears extenses i les llars múltiples i la grandària dels municipis.

Taula 13. Tipus de llars segons la grandària del municipi. Catalunya. 2011

Tipus de llars	Grandària del municipi (habitants)					Total
	fins a 2.000	2.001-5.000	5.001-10.000	10.001-50.000	més de 50.000	
Unipersonals	31.526	34.044	44.944	169.813	406.483	686.810
Sense nucli	3.786	3.835	5.447	21.540	66.030	100.637
Nuclears simples	85.559	111.663	163.260	534.119	1.023.824	1.918.425
parelles sense fills	31.723	38.064	54.339	180.951	365.331	670.407
parelles amb fills	43.739	60.913	89.879	284.879	504.566	983.977
mares amb fills	7.448	9.559	14.655	54.711	124.683	211.055
pares amb fills	2.649	3.126	4.387	13.579	29.245	52.986
Nuclears extenses	10.602	10.491	13.346	47.108	94.736	176.283
Múltiples	4.211	3.715	4.691	16.003	34.169	62.789
Total	135.684	163.747	231.688	788.584	1.625.241	2.944.944

%

Tipus de llars	Grandària del municipi (habitants)					Total
	fins a 2.000	2.001-5.000	5.001-10.000	10.001-50.000	més de 50.000	
Unipersonals	23,23	20,79	19,40	21,53	25,01	23,32
Sense nucli	2,79	2,34	2,35	2,73	4,06	3,42
Nuclears simples	63,06	68,19	70,47	67,73	63,00	65,14
parelles sense fills	23,38	23,25	23,45	22,95	22,48	22,76
parelles amb fills	32,24	37,20	38,79	36,13	31,05	33,41
mares amb fills	5,49	5,84	6,33	6,94	7,67	7,17
pares amb fills	1,95	1,91	1,89	1,72	1,80	1,80
Nuclears extenses	7,81	6,41	5,76	5,97	5,83	5,99
Múltiples	3,10	2,27	2,02	2,03	2,10	2,13
Total	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

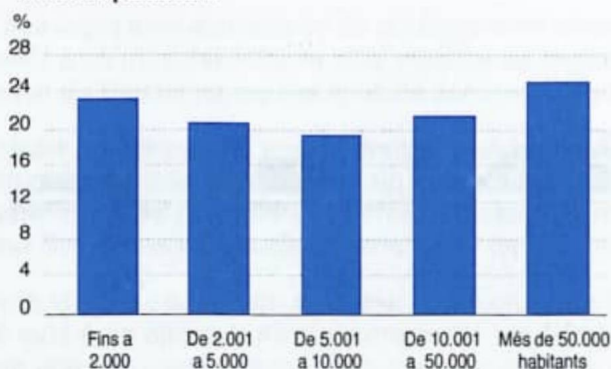
Municipis de més de 50.000 habitants %

	Unipersonals	Sense nucli	Nuclears simples				Nuclears extenses	Múltiples
			parelles sense fills	parelles amb fills	mares amb fills	pares amb fills		
Barcelona	28,95	5,42	22,37	25,82	8,03	1,81	5,53	2,06
Hospitalet de Llobregat, l'	23,46	4,25	23,21	30,26	7,59	1,82	7,09	2,33
Badalona	19,70	3,39	21,84	36,69	7,60	1,82	6,15	2,81
Terrassa	23,86	1,99	22,56	34,74	7,28	1,77	5,87	1,94
Sabadell	23,45	2,82	23,10	34,59	7,64	1,72	4,94	1,74
Lleida	26,23	3,34	20,15	31,97	7,46	2,75	6,66	1,45
Tarragona	24,64	3,40	22,62	34,76	6,03	1,60	5,10	1,85
Mataró	21,22	3,47	22,27	36,77	7,51	1,64	5,29	1,82
Santa Coloma de Gramenet	20,84	3,53	23,47	33,24	6,35	1,87	7,84	2,85
Reus	22,48	3,02	22,41	34,46	8,69	1,39	5,82	1,73
Girona	26,94	3,50	21,47	29,35	7,96	2,05	6,46	2,28
Cornellà de Llobregat	22,09	3,15	22,57	35,10	7,47	1,60	6,41	1,62
Sant Cugat del Vallès	17,93	2,57	19,66	42,67	7,66	2,11	5,41	1,99
Sant Boi de Llobregat	17,57	2,34	24,41	38,16	8,04	1,32	5,89	2,28
Manresa	21,34	2,39	24,20	31,74	7,16	1,62	8,63	2,92
Rubí	20,70	3,08	22,22	36,37	7,19	1,56	6,10	2,77
Vilanova i la Geltrú	24,80	1,75	24,29	32,97	6,79	2,39	4,59	2,41
Viladecans	18,18	2,51	23,23	41,86	5,65	1,04	5,44	2,09
Prat de Llobregat, el	19,66	2,59	23,87	37,21	8,08	1,36	4,94	2,30
Castelldefels	19,68	3,16	23,38	37,09	7,91	1,82	5,32	1,65
Granollers	21,85	2,42	22,78	34,78	7,40	2,19	5,97	2,60
Cerdanyola del Vallès	18,75	3,97	22,44	39,39	7,38	1,27	5,40	1,40
Mollet del Vallès	17,93	2,40	21,26	39,93	8,11	2,29	5,99	2,08
Total	23,32	3,42	22,76	33,41	7,17	1,80	5,99	2,13

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

Gràfic 7. Tipus de llars segons la grandària del municipi. Catalunya. 2011

Llars unipersonals

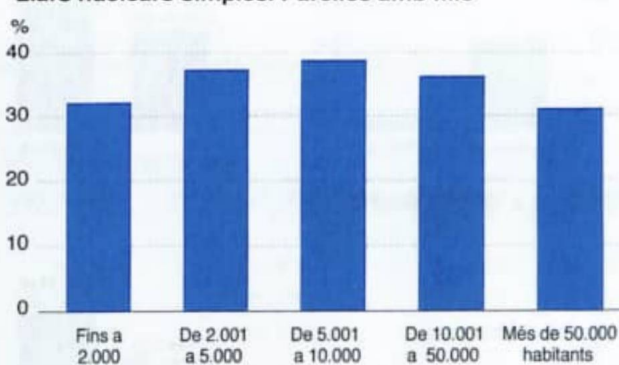
Llars sense nucli

Llars nuclears simples. Parelles sense fills

Llars nuclears simples. Parelles amb fills

Llars nuclears simples. Mares amb fills

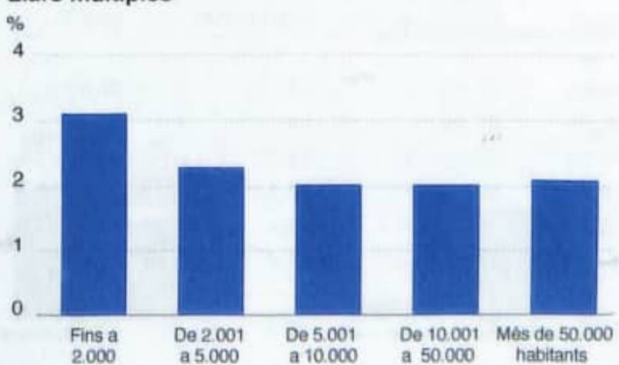
Llars nuclears simples. Pares amb fills

Llars nuclears extenses

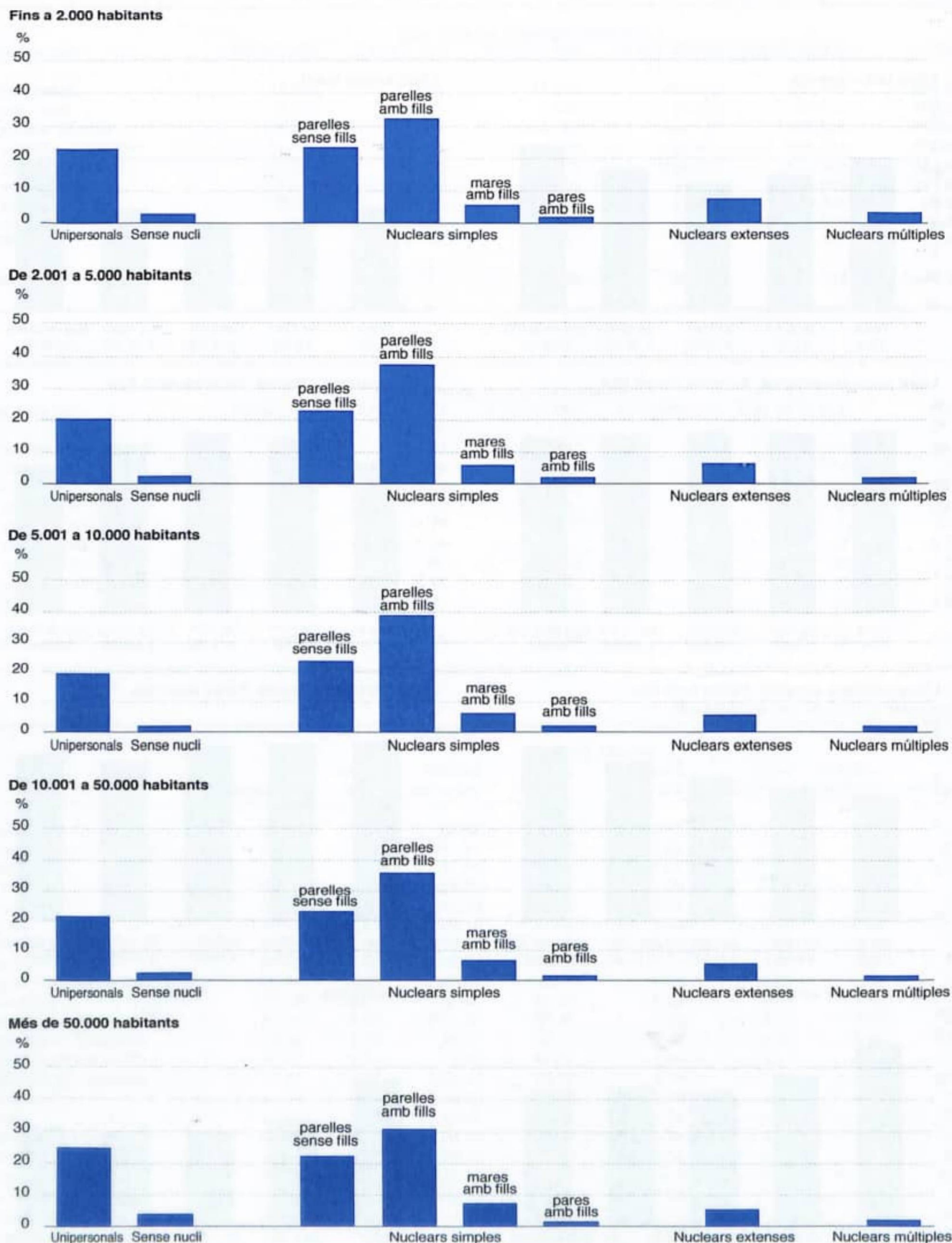

Llars múltiples

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

Gràfic 8. Grandària del municipi segons els tipus de llars. Catalunya. 2011

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

Com ja s'ha assenyalat, la relació entre els tipus de llars i la grandària del municipi atorga característiques especials a les llars urbanes i a les rurals. Tanmateix, en els municipis de més de 50.000 habitants es poden constatar disparitats importants. Els majors contrastos es presenten a les llars unipersonals, a les llars sense nucli i a les llars de parelles amb fills. Així, per exemple, els valors de les llars unipersonals varien des del 29,0% a Barcelona fins al 17,6% a Sant Boi de Llobregat.

Els municipis amb estructures de població més joves tenen una major proporció de parelles amb fills, generalment amb més del 40%; la xifra màxima es registra a Sant Cugat del Vallès amb el 42,7%. Per contra, a la ciutat de Barcelona aquest tipus de llars representa el 25,8%.

La ciutat de Barcelona, com a centre urbà més important, és on es posen més de manifest els canvis a l'estructura familiar. Barcelona té una proporció de llars unipersonals, de llars sense nucli i de llars monoparentals formades per mares amb fills superior a la mitjana de Catalunya. En canvi, el pes de les llars amb i sense fills, de les llars nuclears extenses i de les llars múltiples és menor que la mitjana de Catalunya.

Com a efecte resultant de la diferent estructura de llars en els municipis de Catalunya, la grandària de les llars també és diferent. Així, els municipis mitjans (compresos entre 5.001 i 10.000 habitants) són els que tenen una grandària mitjana de la llar més elevada amb valors entorn de 2,6 persones per llar, mentre que els grans municipis urbans (2,5 persones) presenten les llars més reduïdes (taula 14, gràfic 9).

Taula 14. Nombre de persones a les llars segons la grandària del municipi. Catalunya. 2011

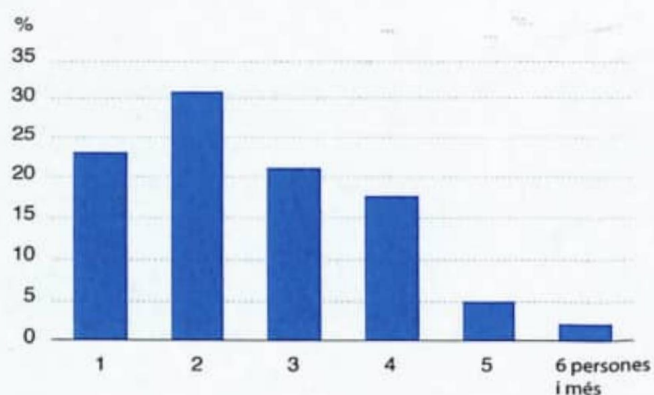
Nombre de persones	Grandària del municipi (habitants)					Total
	fins a 2.000	2.001-5.000	5.001-10.000	10.001-50.000	més de 50.000	
1 persona	31.526	34.044	44.944	169.813	406.483	686.810
2 persones	41.990	50.023	72.033	245.071	524.561	933.679
3 persones	28.820	37.148	53.197	176.892	335.578	631.635
4 persones	23.907	31.918	46.690	147.103	263.028	512.646
5 persones	6.708	7.830	11.001	35.564	66.599	127.702
6 persones i més	2.733	2.784	3.823	14.140	28.993	52.473
Total llars	135.684	163.747	231.688	788.584	1.625.241	2.944.944
Total població	348.162	429.995	614.469	2.047.196	4.033.115	7.472.937

Nombre de persones	Grandària del municipi (habitants)					Total
	fins a 2.000	2.001-5.000	5.001-10.000	10.001-50.000	més de 50.000	
1 persona	23,23	20,79	19,40	21,53	25,01	23,32
2 persones	30,95	30,55	31,09	31,08	32,28	31,70
3 persones	21,24	22,69	22,96	22,43	20,65	21,45
4 persones	17,62	19,49	20,15	18,65	16,18	17,41
5 persones	4,94	4,78	4,75	4,51	4,10	4,34
6 persones i més	2,01	1,70	1,65	1,79	1,78	1,78
Nombre mitjà de persones	2,57	2,63	2,65	2,60	2,48	2,54

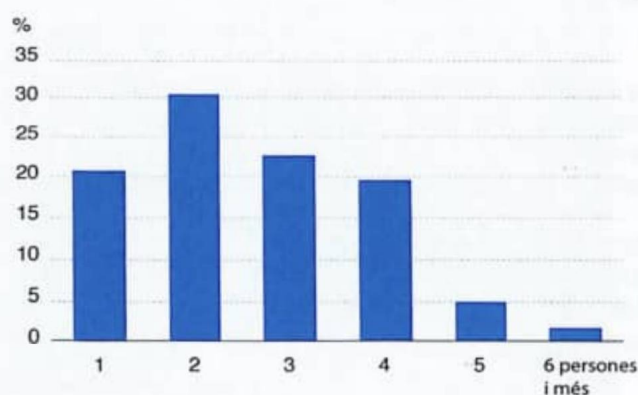
Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

Gràfic 9. Nombre de persones a les llars segons la grandària del municipi. Catalunya. 2011

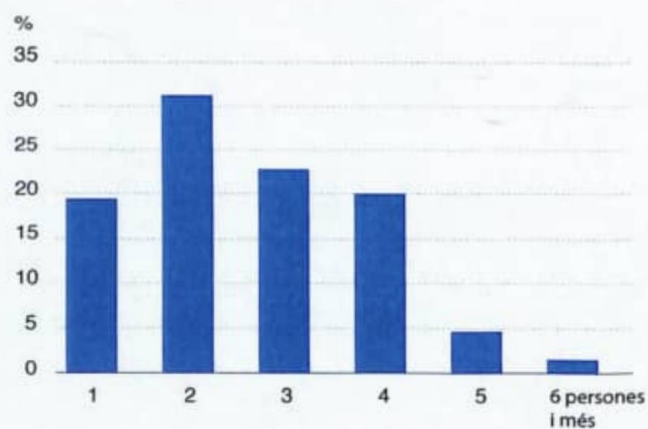
Fins a 2.000 habitants

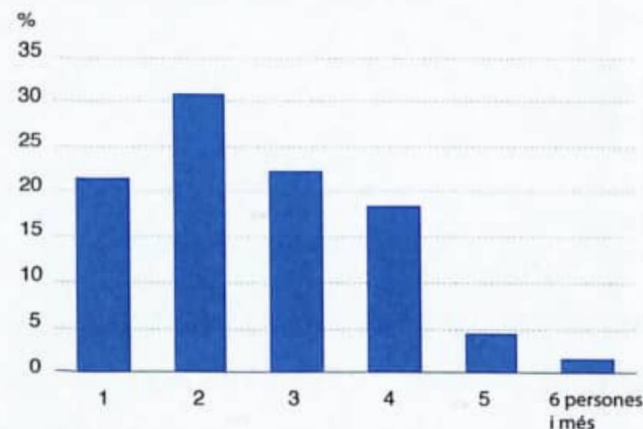
De 2.001 a 5.000 habitants

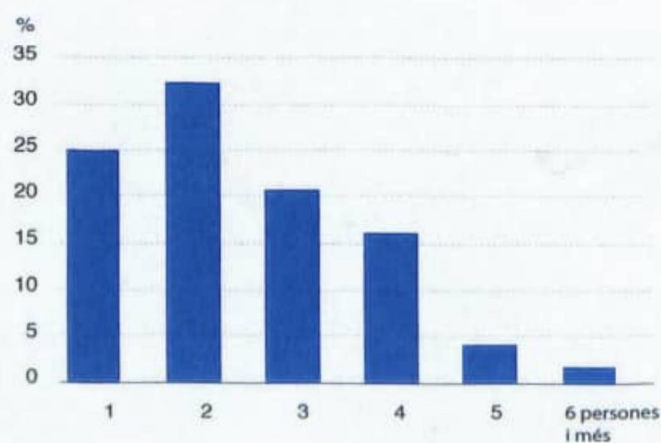
De 5.001 a 10.000 habitants

De 10.001 a 50.000 habitants

Més de 50.000 habitants

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

2.4. Tipus de llars a la Unió Europea

L'experiència històrica dels països europeus indica que des dels anys seixanta la tendència en la grandària mitjana de les llars és decreixent en tots els països. Al voltant de l'any 2011 la grandària mitjana de la llar a la Unió Europea és de 2,4 persones, amb un rang de variació dins de la Unió Europea que se situava entre les 2,9 persones per llar de Romania i les 2,0 d'Alemanya i Dinamarca. Els països de la conca mediterrània i Irlanda han experimentat un descens més tardà, però avui dia encara mantenen nivells més alts si els comparem amb els països nòrdics (taula 15, gràfic 10).

Del conjunt de països que se situen amb valors inferiors a la mitjana europea destaquen, com ja s'ha assenyalat, Alemanya i Dinamarca amb 2,0 persones per llar; Finlàndia i Suècia amb 2,1; França, Països Baixos i Suècia amb 2,2 i, finalment, Bèlgica, Àustria, Estònia i Regne Unit amb 2,3. Els països de la conca mediterrània i els països de l'est d'Europa, conjuntament amb Luxemburg i Irlanda, se situen per damunt de la mitjana europea. La grandària mitjana catalana (2,5 persones per llar) és igual a l'observada a Txèquia i a Luxemburg.

Pel que fa a la proporció de llars unipersonals, aquest indicador presenta una correlació inversa respecte a la grandària mitjana per llar. Així, els països amb dimensions reduïdes tenen percentatges elevats de llars unipersonals. La mitjana europea se situa en un 31,4% de llars unipersonals i es distingeixen per les proporcions elevades d'aquestes Finlàndia, amb un 41,0%; Estònia, amb un 39,9%; Dinamarca, amb un 37,5%, i Alemanya, amb un 37,3%. A l'altre extrem, Catalunya registra un percentatge de 23,3%, Espanya 23,2%, Malta 22,6%, Portugal 21,4% i Xipre 20,8% (taula 16, gràfic 11).

Les llars sense nucli (és a dir, les llars constituïdes per dues persones o més que no formen un nucli familiar) són un tipus de llars poc freqüents, amb una mitjana dins de la UE del 3,2%. Els valors extrems es troben al Regne Unit, amb un 6,9%, i als Països Baixos, amb un 0,6%. L'explicació d'aquesta variació segurament està relacionada amb la diferent composició d'aquestes llars, ja que poden estar formades tant per persones emparentades sense formar nucli familiar com per persones no vinculades per llaços de parentiu.

Les llars d'un nucli (nuclears simples i extenses) són les més freqüents, amb una mitjana de 63,3% dins de la UE, i es caracteritzen pel fet de presentar una gran variabilitat espacial. El rang de variació oscil·la entre el 73,8% i el 52,0%. Els països mediterranis destaquen per les proporcions elevades d'aquest tipus de llars, com ara Portugal (73,8%), Xipre (72,4%), Malta (72,0%), Espanya (71,2%) i Catalunya (71,1%). D'altra banda, els països del nord de la UE són on es registren les proporcions més baixes, com ara Finlàndia (56,3%), Estònia (56,7%) o Dinamarca (56,8%). Un cas extrem el representa Eslovàquia, que presenta el valor més baix amb un 52,0% i que a la vegada registra un valor notablement alt de les llars de dos nuclis amb un 19,1%.

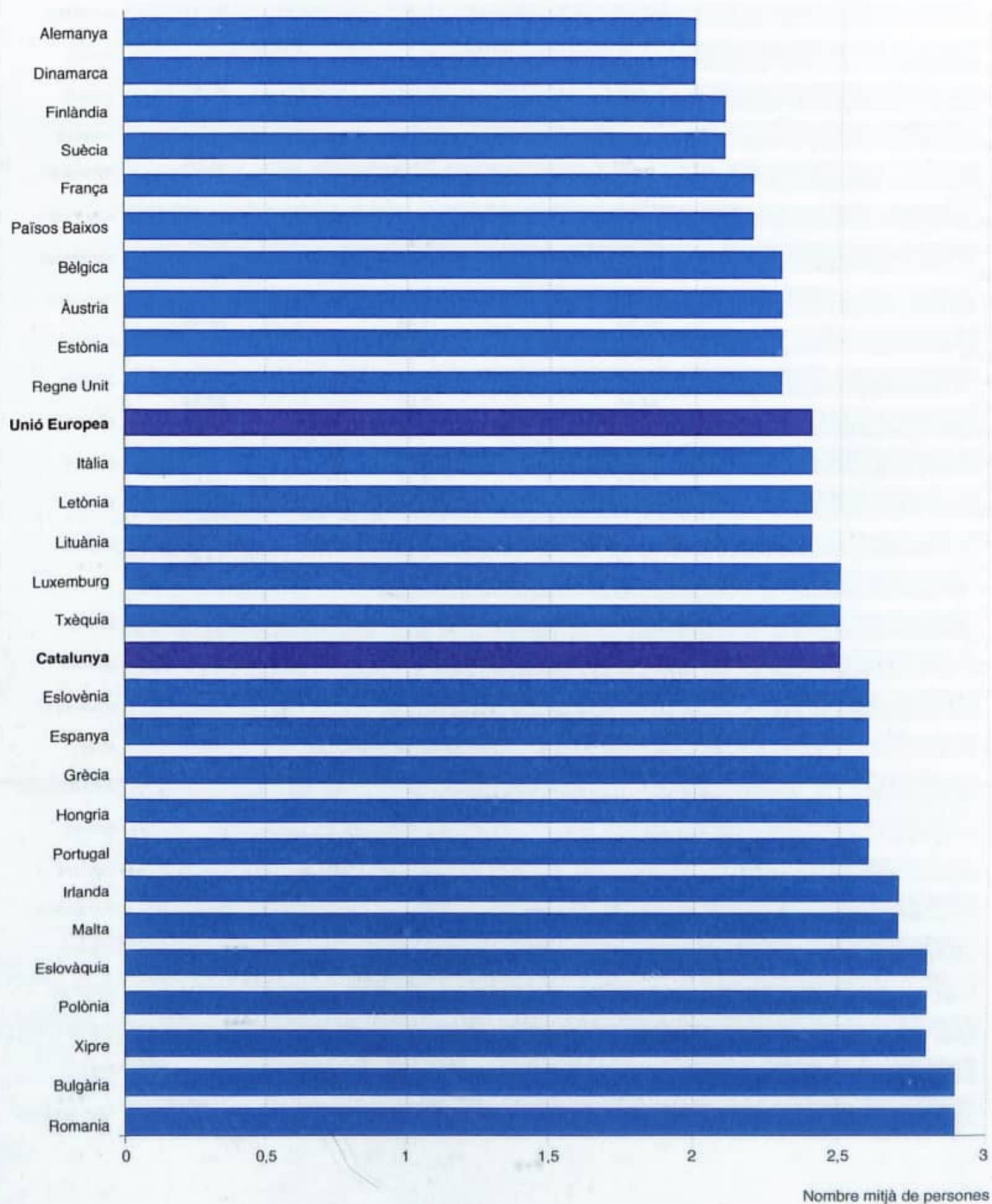
Les llars de dos nuclis o més registren un valor mitjà de 2,1% dins de la UE. En els països de l'est d'Europa i, en menor proporció, en els de la conca mediterrània encara hi tenen una presència significativa. En els Països Baixos, Finlàndia i França hi tenen una presència molt reduïda, inferior a l'1%.

Taula 15. Llars segons el nombre mitjà de persones. Catalunya i Unió Europea. 2011

	Nombre mitjà de persones
Alemanya	2,0
Àustria	2,3
Bèlgica	2,3
Bulgària	2,9
Catalunya	2,5
Dinamarca	2,0
Eslovàquia	2,8
Eslovènia	2,6
Espanya	2,6
Estònia	2,3
Finlàndia	2,1
França	2,2
Grècia	2,6
Hongria	2,6
Irlanda	2,7
Itàlia	2,4
Letònia	2,4
Lituània	2,4
Luxemburg	2,5
Malta	2,7
Països Baixos	2,2
Polònia	2,8
Portugal	2,6
Regne Unit	2,3
Romania	2,9
Suècia	2,1
Txèquia	2,5
Xipre	2,8
Unió Europea (27)	2,4

Font: Eurostat. Statistics on Income and Living Conditions (SILC).

Gràfic 10. Llars segons el nombre mitjà de persones. Catalunya i Unió Europea. 2011

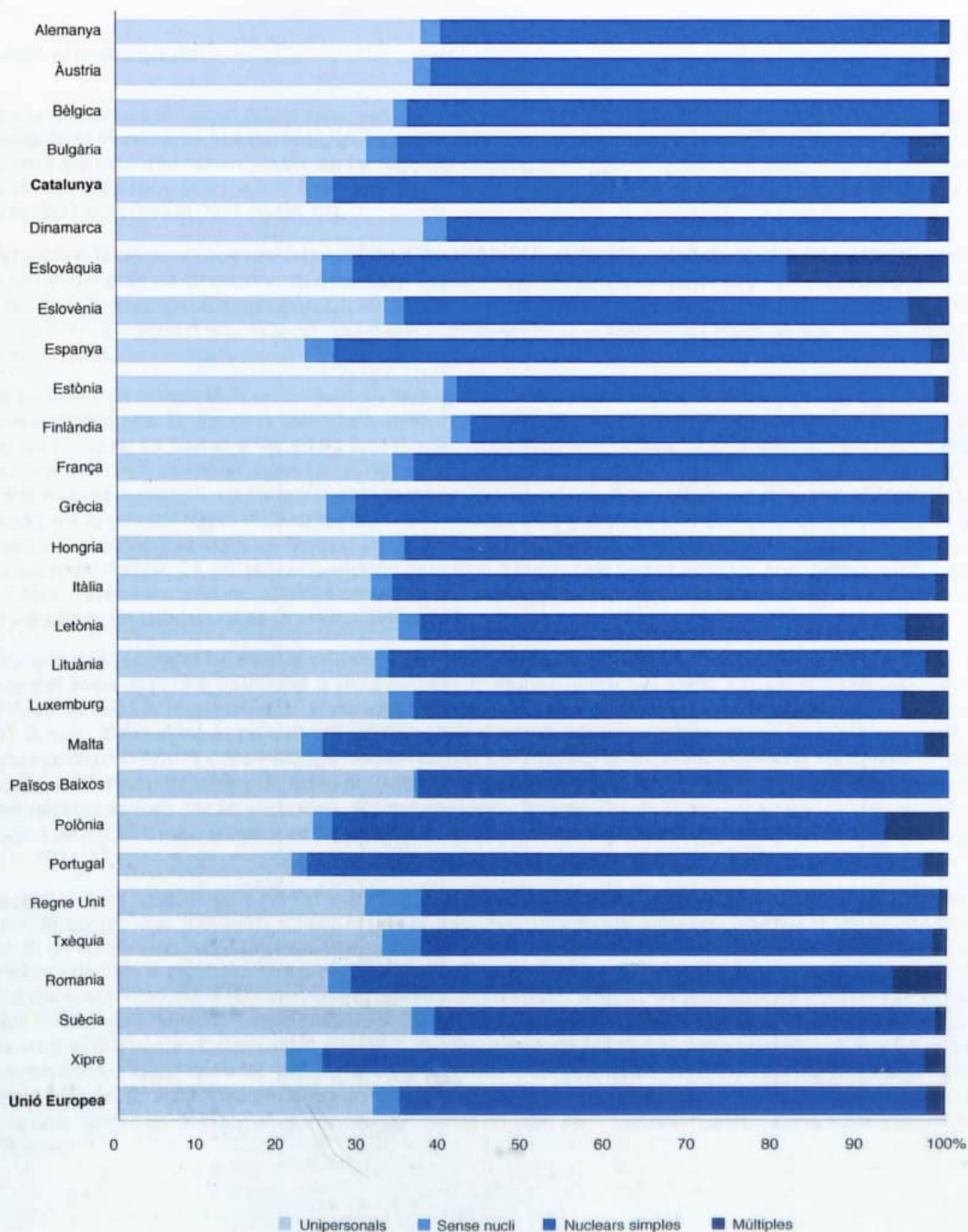
Font: Eurostat. Statistics on Income and Living Conditions (SILC).

Taula 16. Tipologia de llars. Catalunya i Unió Europea. 2011

	Unipersonals	Sense nucli	D'un nucli	De dos nuclis o més
Alemanya	37,27	2,37	59,04	1,31
Àustria	36,29	2,29	59,70	1,73
Bèlgica	34,06	1,62	63,16	1,16
Bulgària	30,79	3,62	60,88	4,71
Catalunya	23,32	3,42	71,13	2,13
Dinamarca	37,48	3,02	56,77	2,72
Eslovàquia	25,33	3,60	51,98	19,08
Eslovènia	32,76	2,46	60,03	4,75
Espanya	23,19	3,40	71,18	2,24
Estònia	39,94	1,75	56,69	1,62
Finlàndia	41,01	2,18	56,34	0,48
França	33,79	2,66	63,04	0,51
Grècia	25,68	3,52	68,59	2,21
Hongria	32,08	3,07	63,64	1,20
Itàlia	31,08	2,65	64,84	1,42
Letònia	34,42	2,65	57,84	5,10
Lituània	31,67	1,76	63,96	2,60
Luxemburg	33,34	3,12	57,95	5,60
Malta	22,64	2,53	72,03	2,79
Països Baixos	36,38	0,59	63,03	0,00
Polònia	24,04	2,39	66,27	7,30
Portugal	21,44	1,82	73,81	2,93
Regne Unit	30,58	6,89	61,45	1,08
Romania	25,98	2,87	64,82	6,32
Suècia	36,22	2,75	59,73	1,30
Txèquia	32,53	4,93	60,95	1,59
Xipre	20,76	4,55	72,35	2,34
Unió Europea (27)	31,5	3,2	63,2	2,1

Font: Eurostat, database.

Gràfic 11. Tipologia de llars. Catalunya i Unió Europea. 2011

Font: Eurostat, database.

TABLE 1. Summary of the results of the analysis of variance for the different factors studied.

Factor	Source of Variation	Sum of Squares	D.F.	Mean Square	F-Value	Significance
Treatment	Between	1.234	3	0.411	10.5	0.001
	Within	10.567	12	0.881		
Replication	Between	0.123	1	0.123	3.2	0.08
	Within	0.977	11	0.089		
Block	Between	0.045	2	0.023	0.6	0.74
	Within	0.055	22	0.002		
Error	Between	0.012	1	0.012	0.3	0.58
	Within	0.008	11	0.000		
Total	Between	1.414	7			
	Within	11.552	36			

TABLE 2. Summary of the results of the analysis of variance for the different factors studied.

TABLE 3. Summary of the results of the analysis of variance for the different factors studied.

TABLE 4. Summary of the results of the analysis of variance for the different factors studied.

3. Tipus de llars i famílies

3.1. Llars unipersonals

Les llars unipersonals tenen un paper fonamental en el creixement de les llars. Aquest tipus de llars van experimentar forts increments des del final del segle XX fins al començament del segle XXI.³ Així es manifesta en el darrer període intercensal, quan es va registrar un augment d'un 41,7%. Les llars unipersonals van passar de 484.624 l'any 2001 a 686.810 l'any 2011 i la seva proporció en el conjunt de llars va variar del 20,9% el 2001 al 23,5% el 2011 (taula 17).

En referència a la població que resideix sola en el conjunt de la població, aquesta també es va incrementar però a un ritme menor de creixement que les llars unipersonals. Durant el decenni 2001-2011, la proporció de persones que viuen soles va augmentar un 19,6% i va passar de representar el 7,7% de la població el 2001 al 9,2% el 2011. En aquest any, la proporció d'efectius femenins que resideixen soles és del 10,3%, mentre que la dels homes és del 7,9% (taula 17, gràfics 13-15).

Aquest augment és el resultat d'un conjunt de factors que és difícil d'analitzar a causa de l'agregat heterogeni que el constitueix. En aquesta estructura queden representats, com a mínim, tres moments del cicle de vida de les famílies. La solitud a les edats joves, quan aquesta generalment és una elecció i en molt casos no resultarà definitiva, marca el moment de l'emancipació familiar i moltes vegades correspon al començament dels estudis superiors o a l'entrada dels joves en la vida activa. A les edats adultes, especialment per als homes, és el resultat d'una ruptura familiar i a les edats més grans és fruit de la imposició vital, que es manifesta en la contracció del nucli familiar per la mort d'algun dels dos membres de la parella, de manera més freqüent de l'home. En aquestes consideracions s'ha d'afegir que certes solituds són deliberades, i que molt sovint algunes llars unipersonals constitueixen el trànsit cap a la formació de llars noves o situacions de parelles estables on cadascuna té la seva residència.⁴

L'envelliment de la població ha estat el primer responsable de l'extensió del fenomen, tal com ho evidencia la piràmide per edats amb una distribució d'efectius molts irregulars (taula 17, gràfic 12). La feminització elevada (57% de dones) i la proporció alta de persones grans és l'efecte de l'evolució de la mortalitat (49,1% són vídues). A més, s'abandona la pauta tradicional de coresidència de les persones grans amb els seus fills a favor del manteniment de la independència domèstica fins a edats més avançades. El pes de les dones és molt significatiu, com a resultat també de taxes de solteria més elevades que els homes i perquè la freqüència de segones núpcies és més alta en els homes. Aquest predomini femení s'ha anat reduint amb el temps pel major creixement de les llars masculines. Les llars unipersonals femenines representen el 57,0% el 2011 enfront del 59,3% el 2001.

Atès que dins dels tipus de llars poden estar representats diferents moments en la trajectòria familiar dels individus, la composició per edats i sexe resultant adquireix una forma singular, allunyada de la piràmide normal. Si en conjunt les dones representen el 57,0% de les persones soles, elles són poc nombroses a les edats joves i passen a ser majoritàries al voltant dels 55 anys (taula 18). La seva proporció augmenta amb l'edat i a les edats avançades (80 anys i més) representen més del 80%. A les edats adultes, entre els 35 i 49 anys, els homes superen el 60% dels efectius de persones d'aquestes edats que viuen soles. A partir dels 50 anys la proporció d'homes disminueix amb l'edat, mentre que la de les dones s'incrementa amb l'edat fins a edats avançades. Els grups d'edat més nombrosos de solitaris són els de 35 a 39 anys per als homes (41.254 persones) i els de 75 a 79 anys per a les dones (52.088 persones). L'edat mitjana de les dones és de 62,8 anys i la dels homes és de 50,2 anys, mentre que per al conjunt de les llars unipersonals la mitjana total és de 57,4 anys.

³ Nombre de llars unipersonals segons els censos de població: 174.713 (1981); 262.719 (1991); 484.624 (2001); 686.810 (2011).

⁴ Aquest fenomen de semiconvivència es coneix per la sigla anglesa LAT (Living Apart Together).

Taula 17. Estructura per sexe i edat de les llars unipersonals. Catalunya. 2011

	Llars unipersonals			% sobre el total		% per sexe		% dels efectius per edat	
	homes	dones	total	homes	dones	homes	dones	homes	dones
Menys de 20 anys	473	771	1.244	0,07	0,11	0,16	0,20	0,06	0,10
De 20 a 24 anys	4.290	4.248	8.538	0,62	0,62	1,45	1,09	2,23	2,27
De 25 a 29 anys	18.986	17.047	36.033	2,76	2,48	6,43	4,36	7,74	6,95
De 30 a 34 anys	36.038	24.789	60.827	5,25	3,61	12,20	6,33	10,82	7,88
De 35 a 39 anys	41.254	25.692	66.946	6,01	3,74	13,97	6,56	11,50	7,80
De 40 a 44 anys	33.687	18.505	52.192	4,90	2,69	11,40	4,73	10,50	6,23
De 45 a 49 anys	29.248	16.763	46.011	4,26	2,44	9,90	4,28	10,24	6,07
De 50 a 54 anys	22.814	17.974	40.787	3,32	2,62	7,72	4,59	9,23	7,13
De 55 a 59 anys	20.870	22.530	43.400	3,04	3,28	7,07	5,76	9,83	10,20
De 60 a 64 anys	20.671	29.574	50.245	3,01	4,31	7,00	7,56	10,74	14,29
De 65 a 69 anys	17.409	34.356	51.765	2,53	5,00	5,89	8,78	10,66	18,94
De 70 a 74 anys	14.490	34.881	49.370	2,11	5,08	4,91	8,91	11,79	24,35
De 75 a 79 anys	13.314	52.088	65.402	1,94	7,58	4,51	13,31	11,35	33,38
De 80 a 84 anys	11.975	48.992	60.967	1,74	7,13	4,05	12,52	14,71	38,34
De 85 anys i més	9.856	43.227	53.083	1,44	6,29	3,34	11,04	16,88	33,53
Total	295.374	391.436	686.810	43,01	56,99	100,00	100,00	7,94	10,30

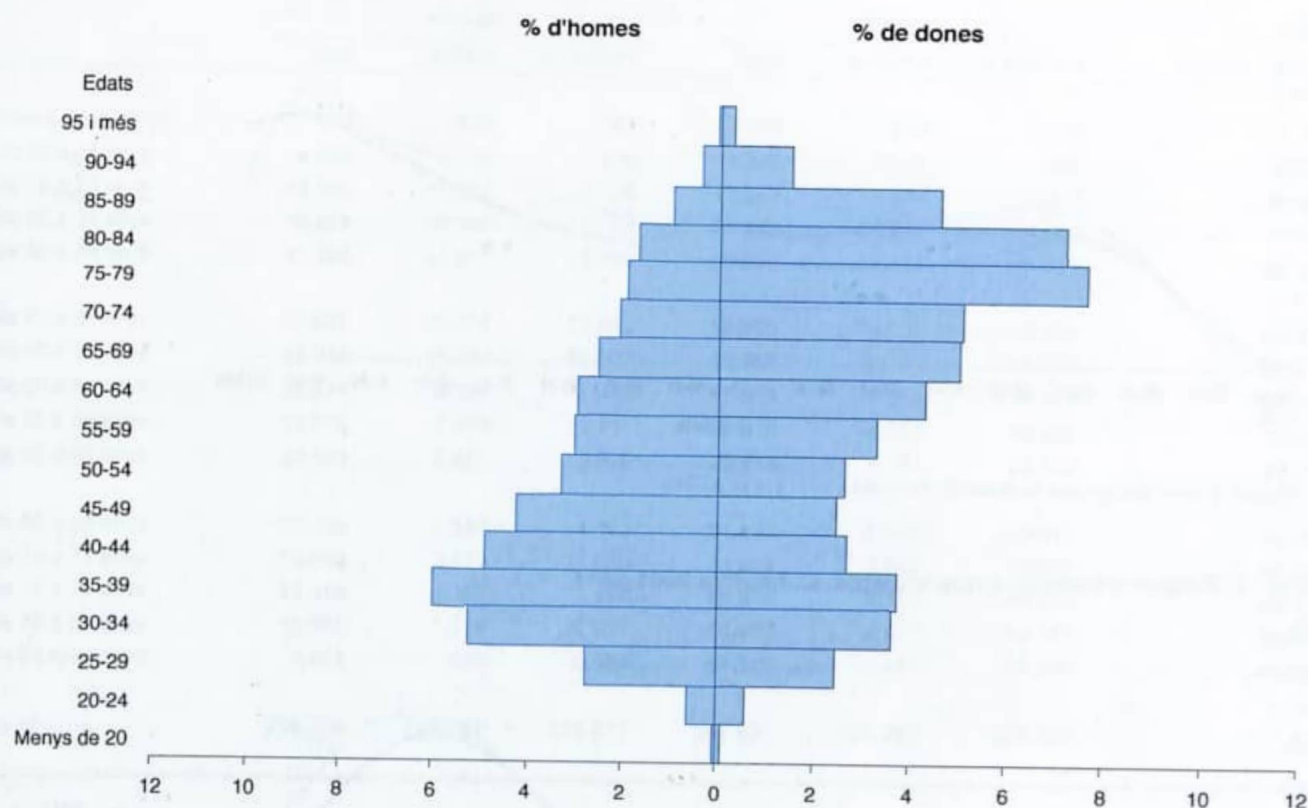
Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

Estructura per sexe i edat de les llars unipersonals. Catalunya. 2001

	Llars unipersonals			% sobre el total		% per sexe		% dels efectius per edat	
	homes	dones	total	homes	dones	homes	dones	homes	dones
Menys de 20 anys	1.420	1.281	2.701	0,29	0,26	0,72	0,45	0,23	0,22
De 20 a 24 anys	8.077	6.844	14.921	1,67	1,41	4,10	2,38	3,30	2,94
De 25 a 29 anys	20.943	15.872	36.815	4,32	3,28	10,63	5,52	7,31	5,86
De 30 a 34 anys	25.630	17.121	42.751	5,29	3,53	13,01	5,95	9,46	6,65
De 35 a 39 anys	21.889	13.428	35.317	4,52	2,77	11,11	4,67	8,54	5,37
De 40 a 44 anys	17.326	10.801	28.127	3,58	2,23	8,79	3,76	7,45	4,57
De 45 a 49 anys	14.856	9.833	24.689	3,07	2,03	7,54	3,42	7,09	4,61
De 50 a 54 anys	14.156	11.065	25.221	2,92	2,28	7,18	3,85	7,10	5,38
De 55 a 59 anys	13.260	13.631	26.891	2,74	2,81	6,73	4,74	7,45	7,40
De 60 a 64 anys	10.992	16.506	27.498	2,27	3,41	5,58	5,74	7,68	11,00
De 65 a 69 anys	13.151	29.649	42.800	2,71	6,12	6,67	10,31	8,66	17,05
De 70 a 74 anys	12.358	40.436	52.794	2,55	8,34	6,27	14,06	9,67	25,16
De 75 a 79 anys	10.641	44.489	55.130	2,20	9,18	5,40	15,47	11,10	32,72
De 80 a 84 anys	6.843	33.063	39.906	1,41	6,82	3,47	11,50	13,42	36,18
De 85 anys i més	5.528	23.535	29.063	1,14	4,86	2,81	8,18	16,26	29,09
Total	197.070	287.554	484.624	40,66	59,34	100,00	100,00	6,34	8,88

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2001 de l'INE.

Gràfic 12. Estructura de la població de les llars unipersonals. Catalunya 2011

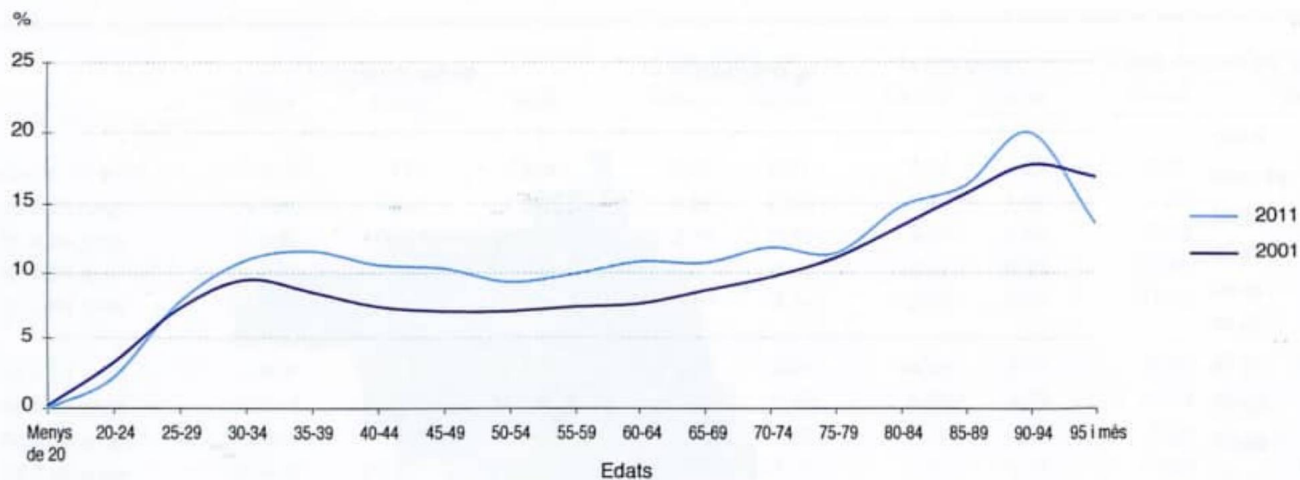

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

En el període intercensal s'observen creixements molts significatius dels efectius per edats, tret dels menors de 30 anys en el cas dels homes i de les menors de 25 anys i en el grup de 70 a 74 anys en el cas de les dones, en què s'observa una disminució respecte a l'any 2001 (gràfics 16 i 17). Aquest comportament desigual en l'increment dels efectius per edat fa que les seves proporcions disminueixin especialment en els primers grups d'edat, tant en homes com en dones, i en els grups de persones grans en el cas de les estructures femenines. En contraposició guanyen pes les edats centrals, que corresponen a les edats adultes.

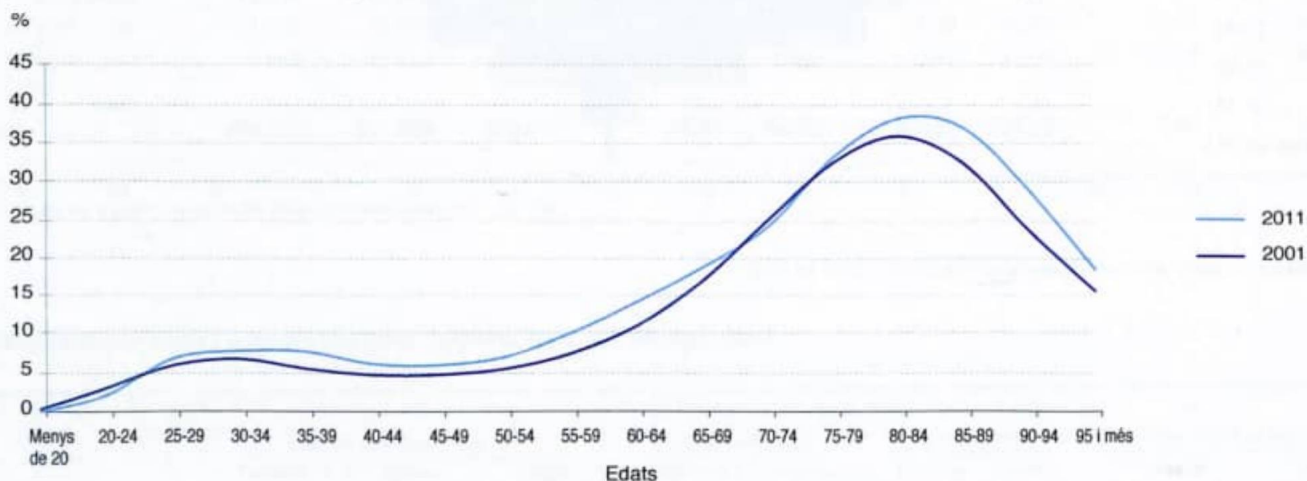
Las transicions familiars que fan que la població resideixi sola varien considerablement per sexe i edat. La composició per estat civil permet entendre el comportament diferencial que s'observa entre homes i dones (taules 19-22, gràfics 18 i 19). Entre la població masculina els solters són majoritaris i representen el 54,1% de les persones que resideixen soles, el segon grup correspon a les persones que provenen d'una ruptura matrimonial (33,7%) i finalment els vidus (12,2%). La composició de les dones és diferent perquè la proporció més alta correspon a les dones vídues (49,1%), la de dones solteres és del 31,7% i les derivades d'una ruptura matrimonial representen el 19,2%. S'ha d'assenyalar que la tendència observada a partir de les dades censals és que el pes de les persones vídues disminueix a causa del major increment dels altres estats civils. Així, l'any 2001 la població vídua que vivia sola era del 54,7%.

Gràfic 13. Població masculina que viu sola. Catalunya 2001-2011

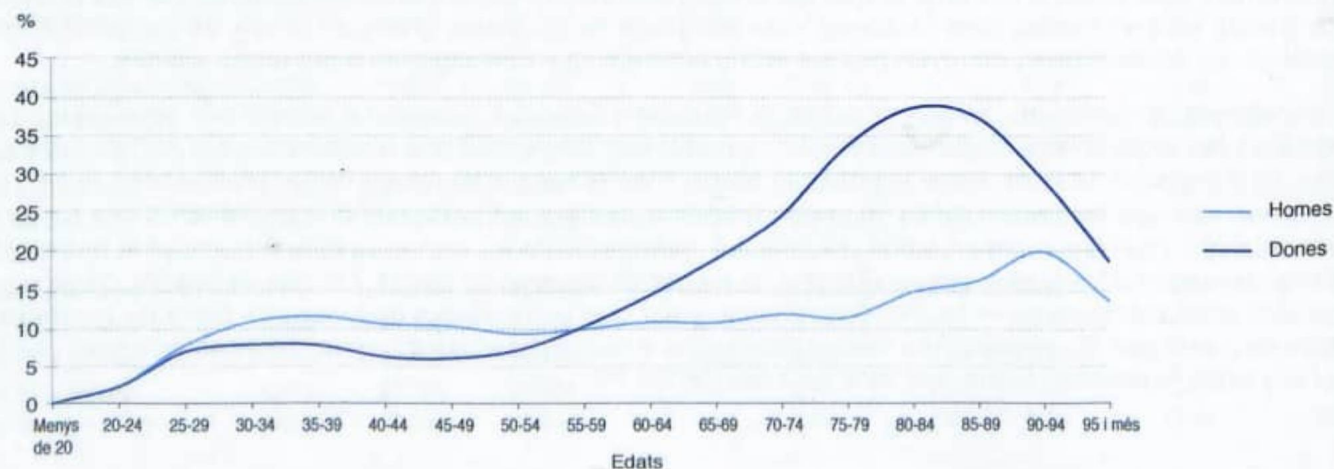
Font: Idescat, a partir dels censos de població i habitatges 2001 i 2011 de l'INE.

Gràfic 14. Població femenina que viu sola. Catalunya 2001-2011

Font: Idescat, a partir dels censos de població i habitatges 2001 i 2011 de l'INE.

Gràfic 15. Població que viu sola segons el sexe. Catalunya. 2011

Font: Idescat, a partir dels censos de població i habitatges 2001 i 2011 de l'INE.

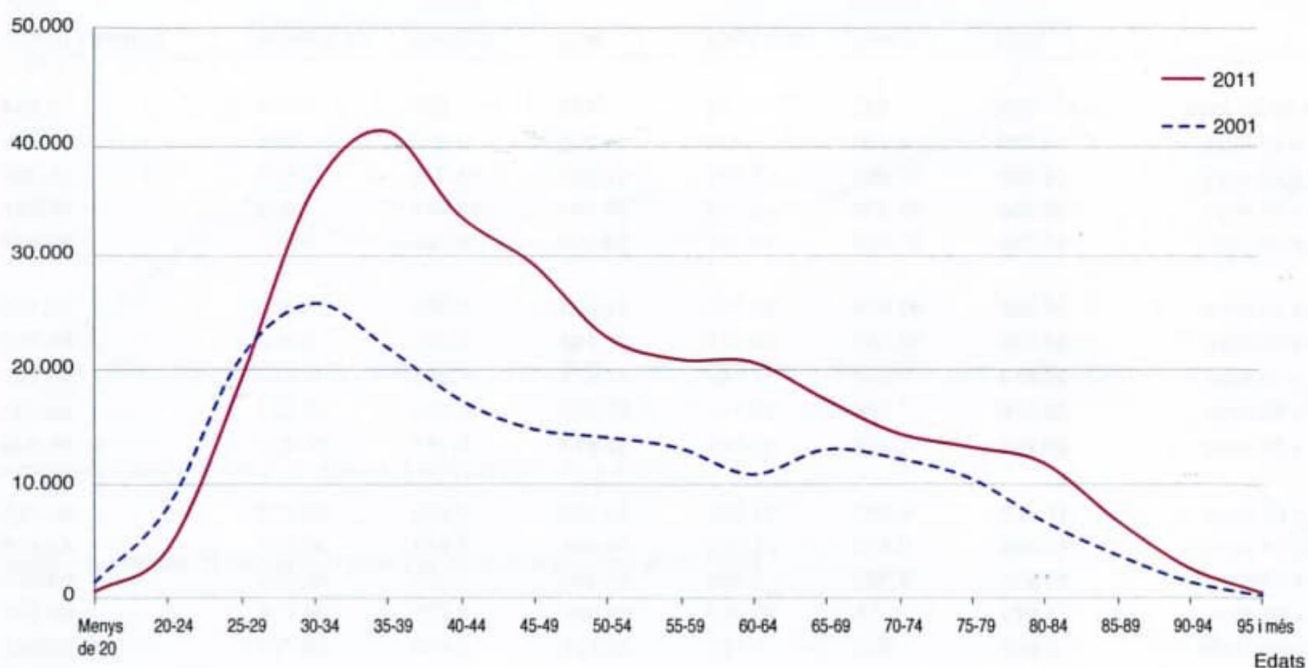
Taula 18. Estructura per sexe, edat i estat civil de les llars unipersonals. Catalunya. 2011

	Homes			Dones			Total homes i dones
	total	solters	no solters	total	solteres	no solteres	
Menys de 20 anys	473	432	41	771	630	141	1.244
De 20 a 24 anys	4.290	4.156	134	4.248	3.852	396	8.538
De 25 a 29 anys	18.986	17.261	1.725	17.047	14.974	2.073	36.033
De 30 a 34 anys	36.038	30.335	5.703	24.789	19.951	4.838	60.827
De 35 a 39 anys	41.254	31.019	10.235	25.692	19.721	5.971	66.946
De 40 a 44 anys	33.687	20.674	13.012	18.505	13.050	5.455	52.192
De 45 a 49 anys	29.248	15.582	13.667	16.763	9.771	6.992	46.011
De 50 a 54 anys	22.814	9.868	12.946	17.974	7.355	10.619	40.787
De 55 a 59 anys	20.870	7.759	13.111	22.530	6.301	16.229	43.400
De 60 a 64 anys	20.671	7.422	13.249	29.574	6.151	23.422	50.245
De 65 a 69 anys	17.409	5.847	11.562	34.356	5.543	28.813	51.765
De 70 a 74 anys	14.490	3.470	11.020	34.881	3.949	30.931	49.370
De 75 a 79 anys	13.314	3.362	9.952	52.088	5.129	46.958	65.402
De 80 a 84 anys	11.975	1.918	10.057	48.992	4.277	44.715	60.967
De 85 anys i més	9.856	692	9.164	43.227	3.444	39.783	53.083
Total	295.374	159.797	135.577	391.436	124.098	267.337	686.810

	Homes			Dones			Total homes i dones
	total	solters	no solters	total	solteres	no solteres	
Menys de 20 anys	0,07	0,06	0,01	0,11	0,09	0,02	0,18
De 20 a 24 anys	0,62	0,61	0,02	0,62	0,56	0,06	1,24
De 25 a 29 anys	2,76	2,51	0,25	2,48	2,18	0,30	5,25
De 30 a 34 anys	5,25	4,42	0,83	3,61	2,90	0,70	8,86
De 35 a 39 anys	6,01	4,52	1,49	3,74	2,87	0,87	9,75
De 40 a 44 anys	4,90	3,01	1,89	2,69	1,90	0,79	7,60
De 45 a 49 anys	4,26	2,27	1,99	2,44	1,42	1,02	6,70
De 50 a 54 anys	3,32	1,44	1,88	2,62	1,07	1,55	5,94
De 55 a 59 anys	3,04	1,13	1,91	3,28	0,92	2,36	6,32
De 60 a 64 anys	3,01	1,08	1,93	4,31	0,90	3,41	7,32
De 65 a 69 anys	2,53	0,85	1,68	5,00	0,81	4,20	7,54
De 70 a 74 anys	2,11	0,51	1,60	5,08	0,58	4,50	7,19
De 75 a 79 anys	1,94	0,49	1,45	7,58	0,75	6,84	9,52
De 80 a 84 anys	1,74	0,28	1,46	7,13	0,62	6,51	8,88
De 85 anys i més	1,44	0,10	1,33	6,29	0,50	5,79	7,73
Total	43,01	23,27	19,74	56,99	18,07	38,92	100,00

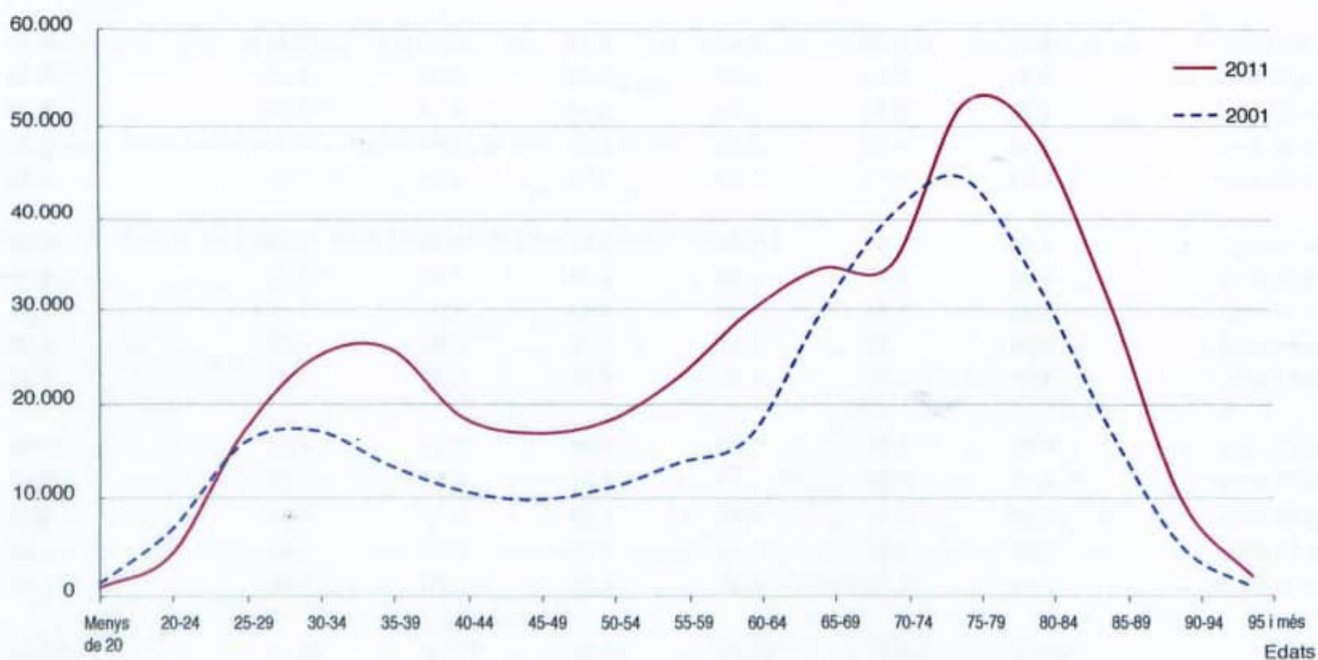
Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

Gràfic 16. Estructura per edat de les llars unipersonals. Homes. Catalunya 2001-2011

Font: Idescat, a partir dels censos de població i habitatges 2001 i 2011 de l'INE.

Gràfic 17. Estructura per edat de les llars unipersonals. Dones. Catalunya 2001-2011

Font: Idescat, a partir dels censos de població i habitatges 2001 i 2011 de l'INE.

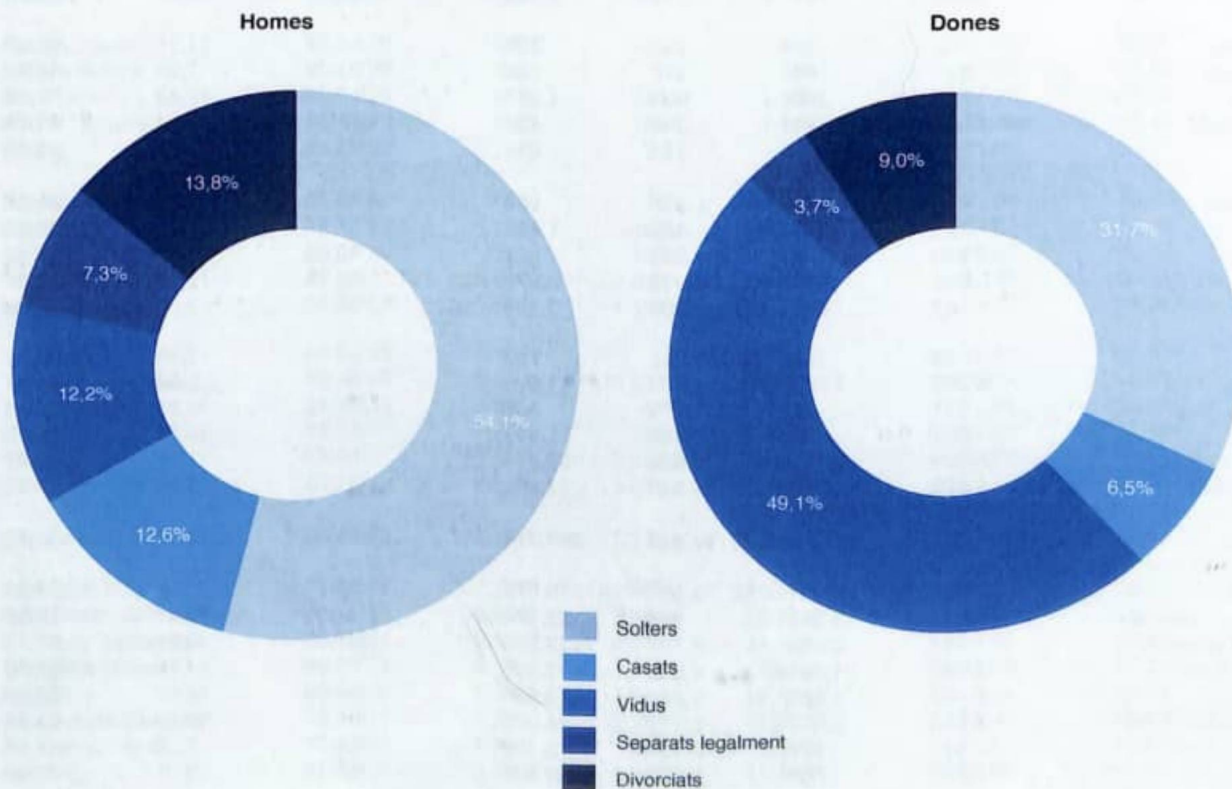
Taula 19. Llars unipersonals segons el sexe i l'estat civil. Catalunya. 2011

	Solters	Casats	Vidus	Separats legalment	Divorciats	Total
Homes	159.797	37.291	35.964	21.634	40.688	295.374
Dones	124.098	25.496	192.207	14.504	35.131	391.436
Total	283.895	62.787	228.171	36.137	75.819	686.810

	Solters	Casats	Vidus	Separats legalment	Divorciats	Total
Homes	54,10	12,63	12,18	7,32	13,78	100,00
Dones	31,70	6,51	49,10	3,71	8,97	100,00
Total	41,34	9,14	33,22	5,26	11,04	100,00

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

Gràfic 18. Llars unipersonals segons l'estat civil. Catalunya. 2011

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

Taula 20. Llars unipersonals segons l'estat civil i el sexe. Homes. Comarques i Aran, i àmbits del Pla territorial. 2011

	Solters	Vidus	Altres situacions	Total	%		
					solters	vidus	altres situacions
Alt Camp	987	253	725	1.965	50,22	12,87	36,91
Alt Empordà	3.044	619	2.410	6.072	50,12	10,19	39,68
Alt Penedès	2.375	399	1.624	4.398	54,00	9,07	36,93
Alt Urgell	829	171	452	1.452	57,09	11,76	31,15
Alta Ribagorça	218	..	..	335	65,04	..	..
Anoia	2.607	489	1.641	4.737	55,04	10,32	34,64
Aran	230	..	..	488	47,25	..	..
Bages	3.444	852	2.370	6.666	51,67	12,78	35,55
Baix Camp	3.500	935	3.268	7.703	45,44	12,14	42,42
Baix Ebre	1.467	491	1.096	3.054	48,04	16,08	35,88
Baix Empordà	3.042	706	2.592	6.340	47,99	11,14	40,88
Baix Llobregat	13.884	3.143	8.506	25.533	54,38	12,31	33,31
Baix Penedès	2.191	338	2.176	4.705	46,57	7,18	46,26
Barcelonès	53.212	12.429	25.102	90.744	58,64	13,70	27,66
Berguedà	1.101	294	744	2.139	51,47	13,73	34,79
Cerdanya	499	28	817	1.344	37,12	2,06	60,82
Conca de Barberà	623	113	398	1.134	54,92	9,99	35,09
Garraf	3.550	641	2.675	6.866	51,71	9,33	38,96
Garrigues	519	163	306	988	52,52	16,47	31,01
Garrotxa	1.221	290	561	2.072	58,93	14,02	27,05
Gironès	3.918	750	2.560	7.228	54,20	10,38	35,42
Maresme	7.589	2.251	6.428	16.267	46,65	13,84	39,51
Montsià	1.343	389	1.231	2.963	45,34	13,12	41,54
Noguera	1.066	275	558	1.899	56,13	14,47	29,40
Osona	3.055	791	1.876	5.722	53,39	13,83	32,78
Pallars Jussà	462	92	272	825	55,98	11,11	32,92
Pallars Sobirà	373	56	270	699	53,38	7,95	38,67
Pla d'Urgell	660	230	428	1.317	50,09	17,42	32,48
Pla de l'Estany	492	96	246	835	58,96	11,54	29,51
Priorat	391	69	154	614	63,68	11,29	25,02
Ribera d'Ebre	439	111	355	904	48,49	12,24	39,27
Ripollès	763	243	482	1.488	51,27	16,31	32,42
Segarra	430	174	333	937	45,88	18,62	35,50
Segrià	5.005	961	3.012	8.977	55,75	10,70	33,55
Selva	4.441	643	3.055	8.139	54,56	7,90	37,54
Solsonès	355	120	227	702	50,55	17,15	32,29
Tarragonès	6.363	1.084	4.192	11.639	54,67	9,32	36,02
Terra Alta	311	90	150	551	56,42	16,31	27,26
Urgell	807	148	446	1.401	57,58	10,59	31,83
Vallès Occidental	16.404	3.614	10.653	30.671	53,48	11,78	34,73
Vallès Oriental	6.589	1.394	4.878	12.861	51,23	10,84	37,93
Catalunya	159.797	35.964	99.613	295.374	54,10	12,18	33,72
Metropolità	97.677	22.831	55.567	176.075	55,47	12,97	31,56
Comarques Gironines	16.921	3.348	11.905	32.174	52,59	10,41	37,00
Camp de Tarragona	11.864	2.455	8.737	23.055	51,46	10,65	37,90
Terres de l'Ebre	3.560	1.081	2.832	7.473	47,64	14,46	37,90
Ponent	8.487	1.951	5.083	15.520	54,68	12,57	32,75
Comarques Centrals	7.955	2.057	5.217	15.229	52,24	13,51	34,26
Alt Pirineu i Aran	2.611	376	2.156	5.142	50,77	7,31	41,92
Ponent	10.723	1.866	8.116	20.706	51,79	9,01	39,20

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

.. Informació no disponible. Vegeu metodologia.

Taula 21. Llars unipersonals segons l'estat civil i el sexe. Dones. Comarques i Aran, i àmbits del Pla territorial. 2011

	Solteres	Vídues	Altres situacions	Total	%		
					solteres	vídues	altres situacions
Alt Camp	434	1.118	311	1.864	23,31	59,98	16,71
Alt Empordà	1.747	3.026	1.646	6.419	27,21	47,14	25,65
Alt Penedès	1.091	2.383	969	4.443	24,56	53,62	21,81
Alt Urgell	356	617	207	1.179	30,15	52,31	17,55
Alta Ribagorça	..	136	..	228	..	59,83	..
Anoia	1.574	2.529	976	5.079	30,99	49,79	19,22
Aran	250	..	..	441	56,68	..	..
Bages	1.931	4.713	1.491	8.135	23,73	57,93	18,33
Baix Camp	2.564	4.309	1.813	8.686	29,52	49,61	20,87
Baix Ebre	943	1.916	571	3.430	27,49	55,86	16,64
Baix Empordà	1.697	2.909	1.300	5.906	28,73	49,25	22,01
Baix Llobregat	9.211	16.124	6.521	31.856	28,92	50,61	20,47
Baix Penedès	1.294	1.704	1.039	4.037	32,05	42,21	25,74
Barcelonès	57.138	74.778	27.338	159.254	35,88	46,96	17,17
Berguedà	558	1.298	535	2.391	23,32	54,30	22,38
Cerdanya	374	312	358	1.044	35,81	29,88	34,31
Conca de Barberà	194	655	200	1.049	18,51	62,44	19,05
Garraf	2.377	3.426	1.986	7.788	30,52	43,99	25,49
Garrigues	133	538	113	783	16,92	68,68	14,41
Garrotxa	550	1.796	428	2.774	19,82	64,76	15,42
Gironès	3.341	3.975	1.971	9.287	35,97	42,80	21,23
Maresme	6.191	9.721	4.322	20.233	30,60	48,04	21,36
Montsià	881	1.560	426	2.867	30,74	54,42	14,84
Noguera	309	954	312	1.576	19,63	60,55	19,82
Osona	1.894	3.596	1.245	6.735	28,12	53,39	18,49
Pallars Jussà	228	506	109	843	27,02	60,01	12,97
Pallars Sobirà	159	149	..	383	41,53	38,88	..
Pla d'Urgell	224	873	203	1.300	17,20	67,18	15,62
Pla de l'Estany	292	692	162	1.146	25,44	60,42	14,13
Priorat	93	283	64	440	21,05	64,31	14,64
Ribera d'Ebre	190	678	99	967	19,68	70,10	10,22
Ripollès	193	1.014	188	1.395	13,86	72,68	13,45
Segarra	140	595	109	844	16,59	70,49	12,92
Segrià	3.137	5.480	2.021	10.637	29,49	51,51	19,00
Selva	2.154	3.516	1.196	6.866	31,37	51,21	17,43
Solsonès	128	354	..	566	22,67	62,52	..
Tarragonès	4.150	5.764	2.544	12.458	33,31	46,27	20,42
Terra Alta	127	241	48	416	30,55	57,93	11,51
Urgell	367	815	281	1.463	25,06	55,70	19,23
Vallès Occidental	11.357	19.404	8.432	39.193	28,98	49,51	21,51
Vallès Oriental	4.075	7.680	3.279	15.034	27,10	51,09	21,81
Catalunya	124.098	192.207	75.130	391.436	31,70	49,10	19,19
Metropolità	87.972	127.707	49.892	265.570	33,13	48,09	18,79
Comarques Gironines	9.973	16.929	6.891	33.793	29,51	50,10	20,39
Camp de Tarragona	7.434	12.129	4.933	24.496	30,35	49,51	20,14
Terres de l'Ebre	2.141	4.394	1.143	7.679	27,89	57,23	14,88
Ponent	4.309	9.255	3.040	16.604	25,95	55,74	18,31
Comarques Centrals	4.511	9.960	3.355	17.827	25,30	55,87	18,82
Alt Pirineu i Aran	1.422	1.791	907	4.119	34,51	43,47	22,01
Ponent	6.336	10.041	4.970	21.347	29,68	47,04	23,28

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

.. Informació no disponible. Vegeu metodologia.

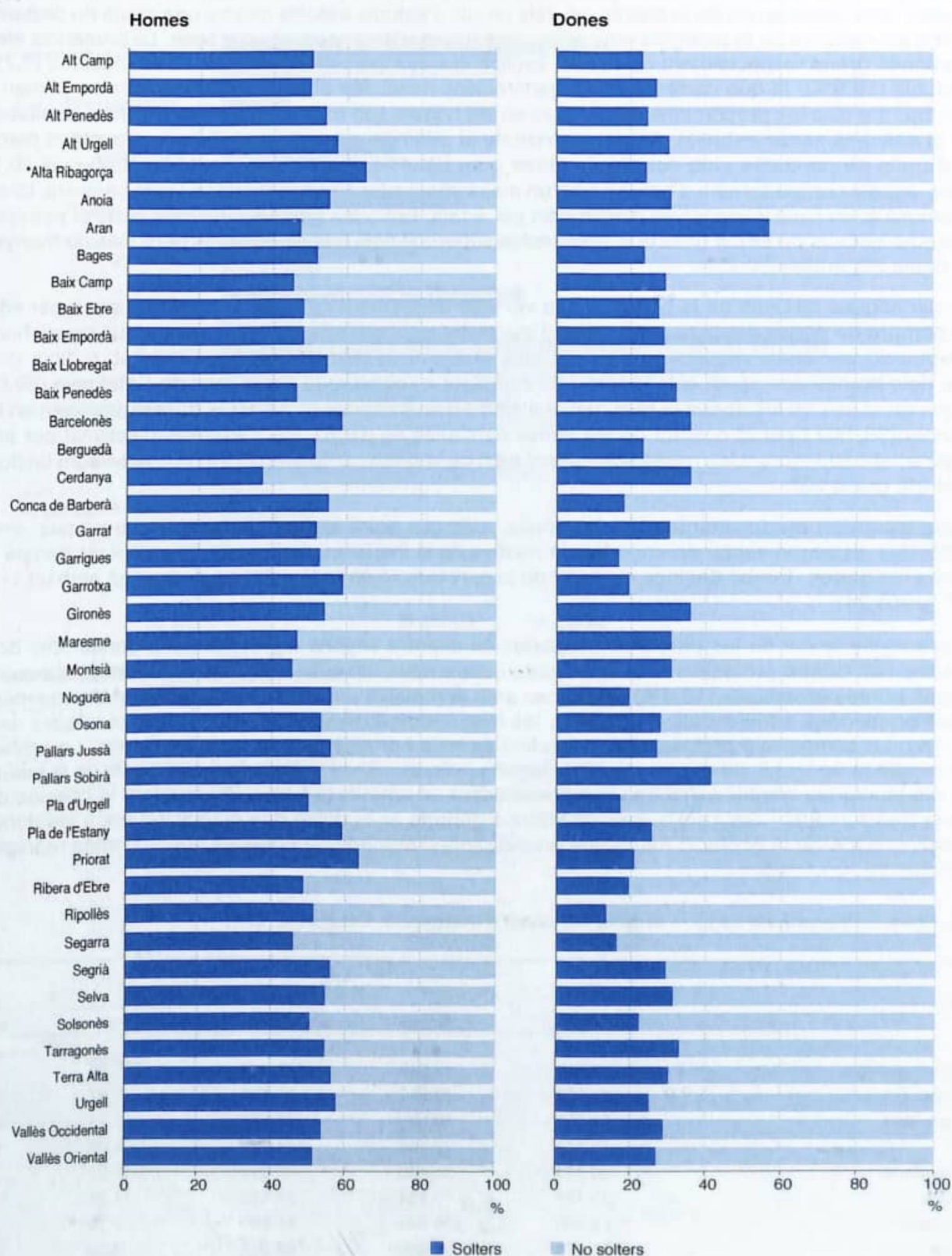
Taula 22. Llars unipersonals segons l'estat civil i el sexe. Comarques i Aran, i àmbits del Pla territorial. 2011

	Solters	Vidus	Altres situacions	Total	%		
					solters	vidus	altres situacions
Alt Camp	1.421	1.371	1.037	3.829	37,12	35,80	27,08
Alt Empordà	4.791	3.645	4.056	12.491	38,35	29,18	32,47
Alt Penedès	3.466	2.781	2.593	8.841	39,21	31,46	29,33
Alt Urgell	1.184	788	659	2.631	45,01	29,93	25,06
Alta Ribagorça	273	161	129	563	48,52	28,55	22,94
Anoia	4.181	3.018	2.617	9.816	42,59	30,74	26,66
Aran	480	..	372	929	51,73	..	40,04
Bages	5.375	5.565	3.861	14.801	36,31	37,60	26,09
Baix Camp	6.064	5.244	5.081	16.389	37,00	32,00	31,00
Baix Ebre	2.410	2.407	1.666	6.484	37,17	37,13	25,70
Baix Empordà	4.739	3.615	3.892	12.246	38,70	29,52	31,78
Baix Llobregat	23.095	19.266	15.027	57.388	40,24	33,57	26,18
Baix Penedès	3.485	2.041	3.215	8.741	39,86	23,35	36,78
Barcelonès	110.350	87.207	52.441	249.997	44,14	34,88	20,98
Berguedà	1.659	1.592	1.279	4.530	36,61	35,14	28,24
Cerdanya	873	340	1.176	2.388	36,55	14,22	49,23
Conca de Barberà	817	768	598	2.183	37,43	35,19	27,38
Garraf	5.927	4.067	4.660	14.654	40,45	27,75	31,80
Garrigues	651	701	419	1.771	36,77	39,56	23,67
Garrotxa	1.771	2.087	988	4.846	36,55	43,06	20,39
Gironès	7.258	4.725	4.531	16.515	43,95	28,61	27,44
Maresme	13.779	11.972	10.749	36.501	37,75	32,80	29,45
Montsià	2.225	1.949	1.657	5.830	38,16	33,43	28,41
Noguera	1.375	1.229	871	3.475	39,57	35,37	25,06
Osona	4.949	4.387	3.121	12.457	39,73	35,22	25,05
Pallars Jussà	690	598	381	1.669	41,34	35,82	22,84
Pallars Sobirà	532	204	345	1.082	49,19	18,90	31,92
Pla d'Urgell	884	1.103	631	2.617	33,76	42,14	24,11
Pla de l'Estany	784	789	408	1.981	39,57	39,82	20,61
Priorat	484	352	218	1.054	45,88	33,43	20,69
Ribera d'Ebre	629	788	454	1.871	33,61	42,13	24,26
Ripollès	956	1.257	670	2.883	33,17	43,59	23,24
Segarra	570	769	442	1.781	32,00	43,20	24,80
Segrià	8.142	6.440	5.032	19.615	41,51	32,83	25,66
Selva	6.595	4.159	4.252	15.005	43,95	27,72	28,33
Solsonès	483	474	310	1.267	38,11	37,40	24,49
Tarragonès	10.512	6.849	6.737	24.097	43,62	28,42	27,96
Terra Alta	438	331	198	967	45,30	34,20	20,49
Urgell	1.173	964	727	2.864	40,97	33,64	25,39
Vallès Occidental	27.761	23.018	19.085	69.864	39,74	32,95	27,32
Vallès Oriental	10.663	9.074	8.157	27.895	38,23	32,53	29,24
Catalunya	283.895	228.171	174.743	686.810	41,34	33,22	25,44
Metropolità	185.649	150.538	105.459	441.646	42,04	34,09	23,88
Comarques Gironines	26.894	20.277	18.797	65.967	40,77	30,74	28,49
Camp de Tarragona	19.298	14.584	13.670	47.552	40,58	30,67	28,75
Terres de l'Ebre	5.701	5.475	3.975	15.152	37,63	36,14	26,24
Ponent	12.796	11.206	8.122	32.124	39,83	34,88	25,28
Comarques Centrals	12.465	12.018	8.572	33.055	37,71	36,36	25,93
Alt Pirineu i Aran	4.033	2.167	3.062	9.262	43,54	23,39	33,07
Ponent	17.059	11.908	13.086	42.053	40,57	28,32	31,12

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

.. Informació no disponible. Vegeu metodologia.

Gràfic 19. Llars unipersonals segons l'estat civil i el sexe. Comarques i Aran. 2011

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

*Dada estimada.

El caràcter heterogeni de la composició demogràfica de les persones que viuen soles analitzada anteriorment també té el seu reflex en els seus perfils educatius i de participació en l'activitat econòmica. A grans trets, l'anàlisi dels grans grups de la distribució dels nivells d'estudis assolits mostra una pauta de disparitats clares entre els extrems de la piràmide educativa, amb diferències importants per sexe. La presència elevada de persones grans, especialment de dones, explica el major percentatge de dones analfabetes (3,7%) i sense estudis (18,9%), ja que corresponen a generacions nascudes abans que l'ensenyament primari fos obligatori, mentre que les proporcions registrades en els homes són molt inferiors (1% d'homes analfabetes i 8,0% en el cas dels sense estudis). A l'altre extrem de la piràmide educativa, els homes presenten percentatges més alts de persones amb estudis de tercer grau (25,4%), mentre que les dones arriben al 20,7%. Tanmateix, aquest comportament d'homes amb un major nivell educatiu que les dones està canviant, tal com queda demostrat en l'anàlisi del nivell d'instrucció per edats. Entre les generacions més joves el pes relatiu de dones amb estudis de tercer grau que viuen soles superen l dels homes entre les persones de menys de 50 anys (taula 23, gràfics 20-22).

Les característiques laborals de la població que viu sola també estan afectades per l'estructura per edats. El major nombre de dones grans fa que la taxa d'inactivitat sigui elevada (61,9%), mentre que en els homes amb composició per edats més joves aquesta taxa arriba al 31,0%. Respecte a l'activitat, la taxa global d'activitat dels homes que viuen sols (69,0%) és semblant a l'observada per al total de Catalunya (69,6%), mentre que en el cas de les dones la taxa global d'activitat és molt inferior per a les dones que viuen en llars unipersonals (38,1%) i per al conjunt de les dones catalanes és del 61,8%. Les taxes d'activitat per edats són lleugerament superiors a les registrades per al total de la població catalana tant en homes com en dones (taules 24-26, gràfic 23).

Els sectors d'activitat predominants són els serveis, més alts entre les dones (84,7%) que no pas en els homes (65,1%). El segon sector en importància relativa és la indústria, amb un 21,0% entre els homes i un 11,6% entre les dones. També destaca el sector de la construcció entre la població masculina amb un 11,3% (taula 27, gràfic 24).

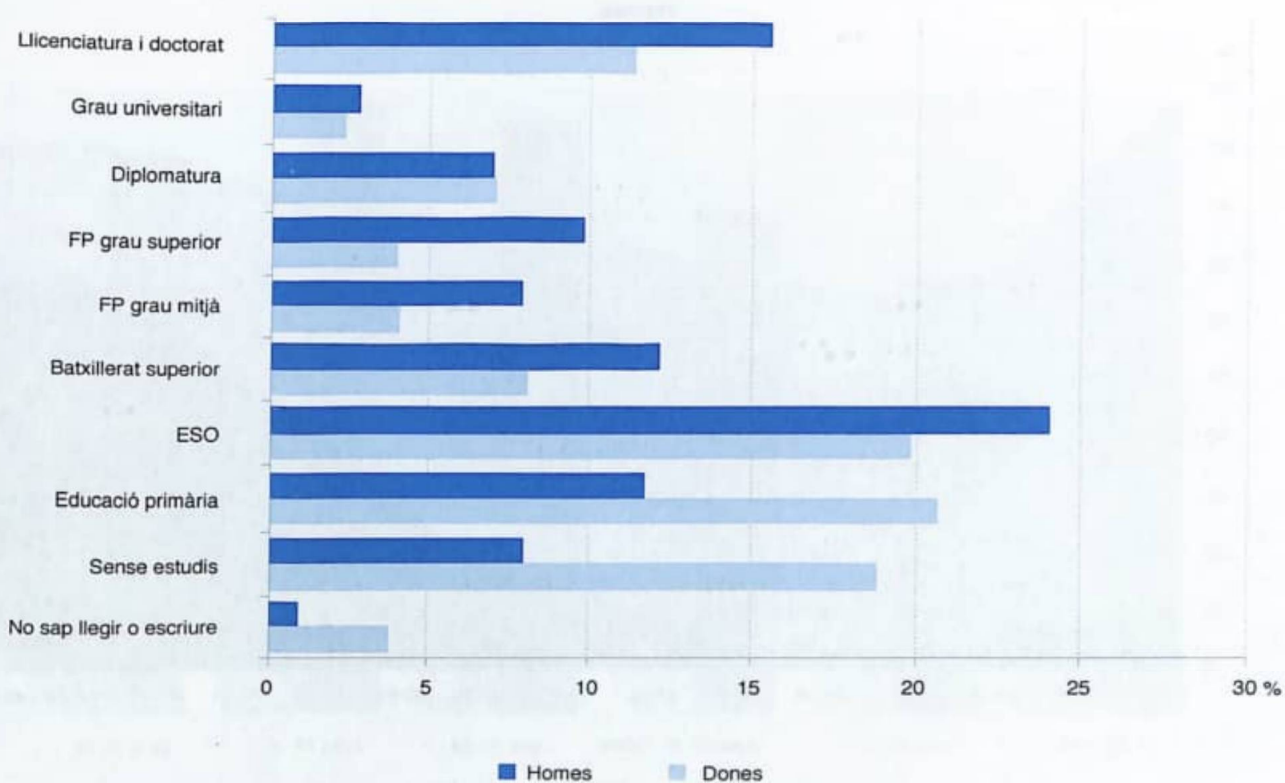
L'estructura professional de les persones ocupades és diferent segons siguin homes o dones. Les dones es concentren en quatre professions. Una de cada quatre són tècniques científiques (25,3%) i superen en gairebé cinc punts percentuals (15,6%) els homes amb la mateixa professió. Les segueixen en importància relativa les empleades administratives (22,2%), les treballadores de serveis (20,1%) i les tècniques de suport (12,7%). La composició professional masculina és més homogènia que la de les dones. La professió predominant és la de tècnic de suport (17,6%), seguits pels artesans i treballadors qualificats de la indústria (16,8%), els tècniques científics (15,6%) i els treballadors de serveis (14,1%). Pel que fa a la cúspide de la piràmide professional, el nombre d'homes directors o gerents és el doble que el registrat entre les dones – representen el 6,1% de la població masculina que viu sola –, mentre que entre les dones només representa el 3,7% (taula 28, gràfic 25).

Taula 23. Llars unipersonals segons el sexe i el nivell d'instrucció. Catalunya. 2011

	Homes	Dones	Total	%	
				homes	dones
No sap llegir o escriure	2.903	14.643	17.546	0,98	3,74
Sense estudis	23.552	73.917	97.469	7,97	18,88
Educació primària	34.656	80.881	115.537	11,73	20,66
ESO	71.141	77.746	148.887	24,09	19,86
Batxillerat superior	36.079	31.453	67.533	12,21	8,04
FP grau mitjà	23.189	15.984	39.174	7,85	4,08
FP grau superior	28.896	15.691	44.586	9,78	4,01
Diplomatura	20.675	27.692	48.367	7,00	7,07
Grau universitari	8.248	9.062	17.310	2,79	2,32
Llicenciatura i doctorat	46.035	44.366	90.401	15,59	11,33
Total	295.374	391.436	686.810	100,00	100,00

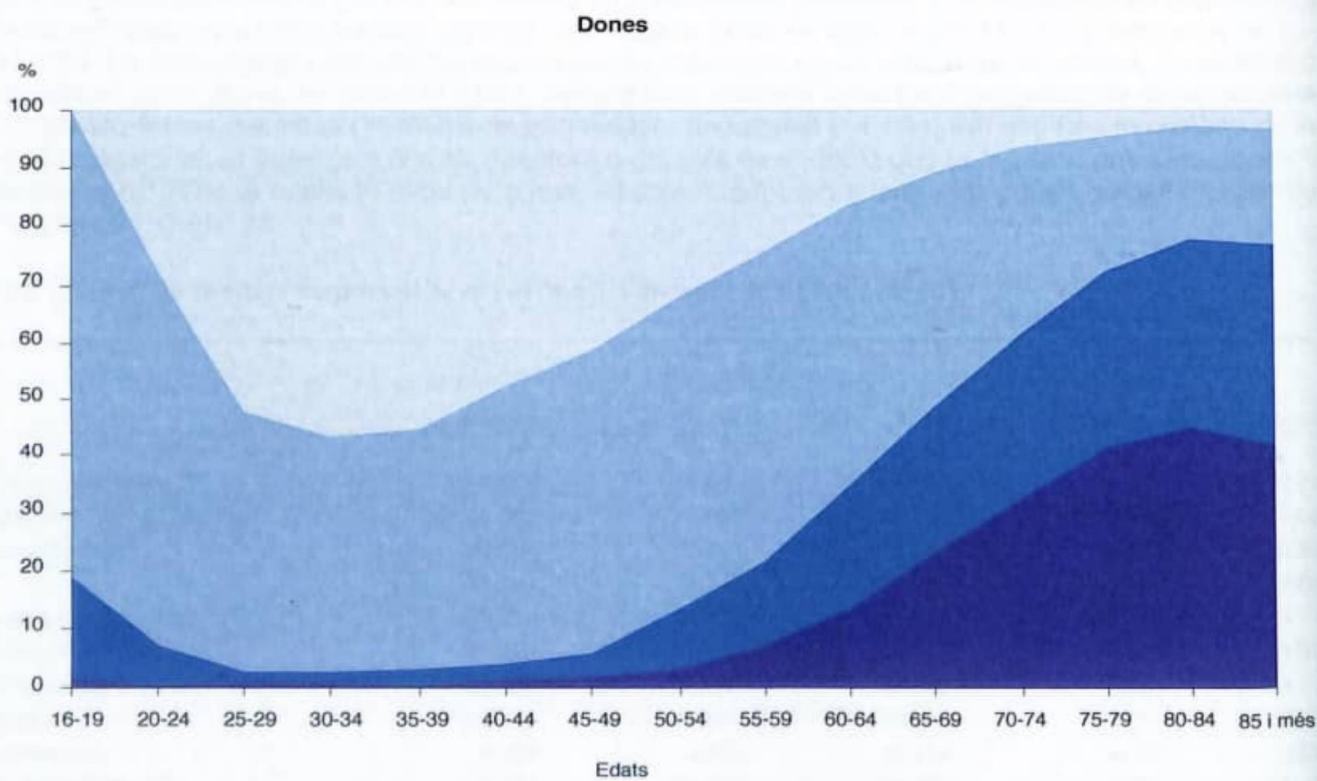
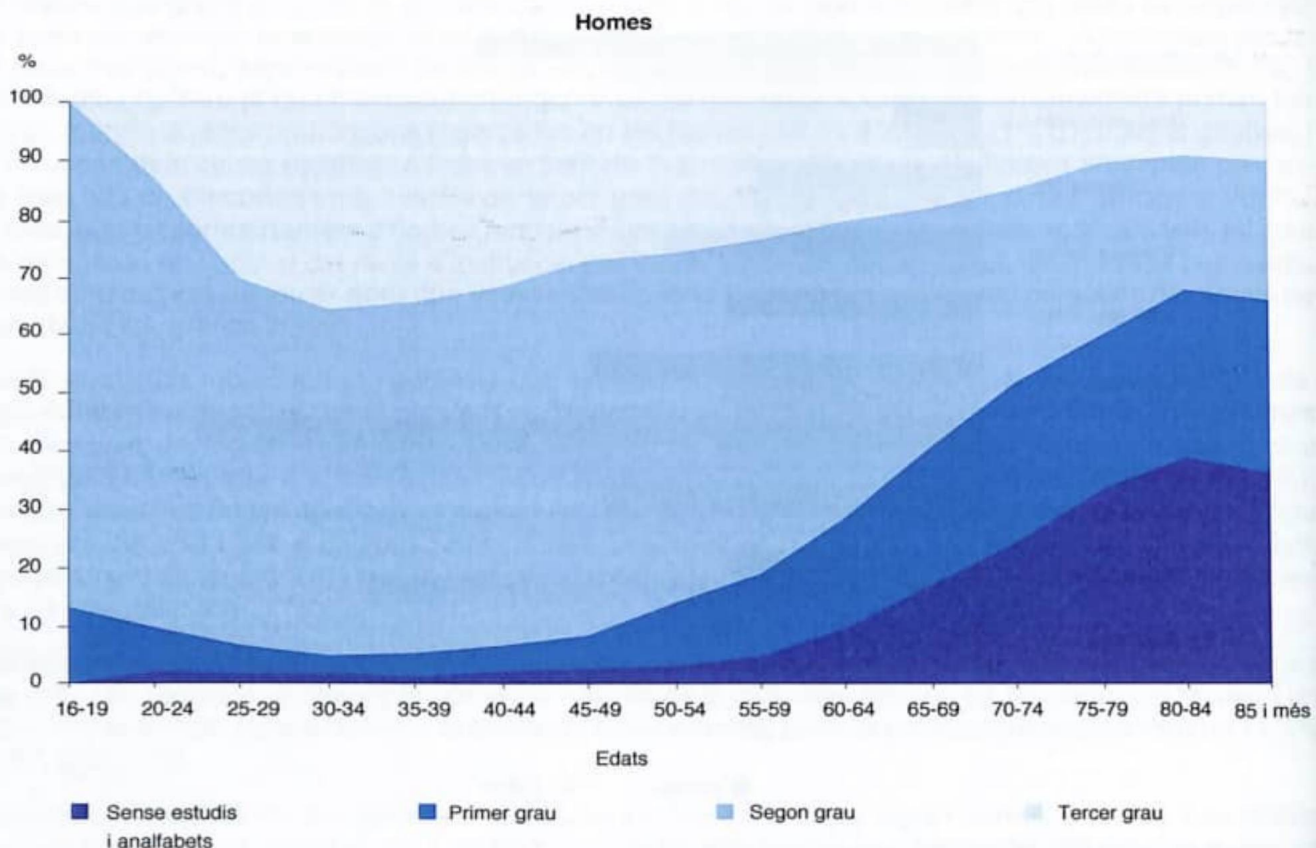
Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

Gràfic 20. Llars unipersonals segons el sexe i el nivell d'instrucció. Catalunya. 2011

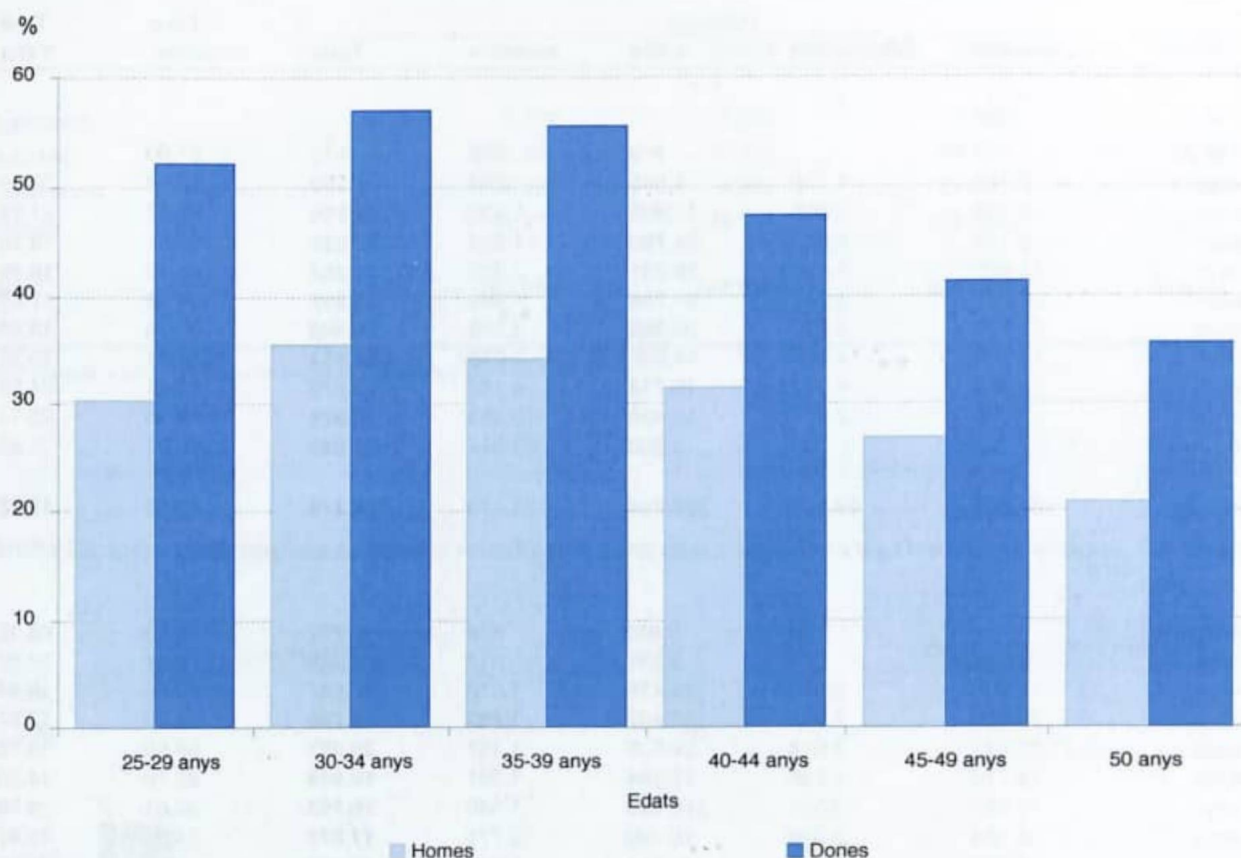
Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

Gràfic 21. Llars unipersonals segons el nivell d'instrucció i el sexe. Catalunya. 2011

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

Gràfic 22. Població amb un nivell d'estudis de tercer grau que viu sola. Catalunya. 2011

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

Taula 24. Taxes d'activitat. 2011

	Homes		Dones	
	Catalunya	llars unipersonals	Catalunya	llars unipersonals
Menys de 20 anys	24,61	37,00	21,91	25,03
De 20 a 24 anys	69,07	82,63	69,10	78,41
De 25 a 29 anys	88,98	92,47	88,02	90,54
De 30 a 34 anys	93,51	96,51	91,06	94,79
De 35 a 39 anys	93,76	95,10	92,03	95,50
De 40 a 44 anys	93,16	94,36	89,54	92,70
De 45 a 49 anys	92,87	90,15	86,98	90,81
De 50 a 54 anys	90,81	86,51	82,85	84,56
De 55 a 59 anys	84,02	80,11	72,39	73,76
De 60 a 64 anys	49,93	50,35	41,86	44,11
De 65 anys i més	5,23	5,22	4,19	2,36
Total	69,63	69,00	61,82	38,14

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

Taula 25. Llars unipersonals segons la relació amb l'activitat econòmica per sexe i edat. Catalunya. 2011

	Població				Total	Taxa d'activitat	Taxa d'atur
	ocupada	desocupada	activa	no activa			
Homes							
Menys de 20 anys	..	..	175	298	473	37,00	..
De 20 a 24 anys	2.408	1.136	3.545	745	4.290	82,63	32,05
De 25 a 29 anys	13.748	3.808	17.556	1.430	18.986	92,47	21,69
De 30 a 34 anys	29.118	5.662	34.780	1.258	36.038	96,51	16,28
De 35 a 39 anys	32.802	6.429	39.231	2.023	41.254	95,10	16,39
De 40 a 44 anys	26.241	5.547	31.788	1.899	33.687	94,36	17,45
De 45 a 49 anys	21.132	5.233	26.366	2.883	29.248	90,15	19,85
De 50 a 54 anys	15.730	4.007	19.737	3.076	22.814	86,51	20,30
De 55 a 59 anys	12.560	4.159	16.718	4.152	20.870	80,11	24,88
De 60 a 64 anys	7.795	2.613	10.408	10.263	20.671	50,35	25,11
De 65 anys i més	2.701	799	3.500	63.544	67.043	5,22	22,83
Total homes	164.300	39.504	203.804	91.570	295.374	69,00	19,38
Dones							
Menys de 20 anys	..	128	193	578	771	25,03	66,32
De 20 a 24 anys	2.424	907	3.331	917	4.248	78,41	27,23
De 25 a 29 anys	12.895	2.540	15.435	1.612	17.047	90,54	16,46
De 30 a 34 anys	20.450	3.047	23.497	1.292	24.789	94,79	12,97
De 35 a 39 anys	20.921	3.614	24.535	1.157	25.692	95,50	14,73
De 40 a 44 anys	14.719	2.436	17.154	1.351	18.505	92,70	14,20
De 45 a 49 anys	12.697	2.526	15.223	1.540	16.763	90,81	16,59
De 50 a 54 anys	12.164	3.036	15.199	2.775	17.974	84,56	19,97
De 55 a 59 anys	13.042	3.576	16.618	5.911	22.530	73,76	21,52
De 60 a 64 anys	9.523	3.523	13.046	16.528	29.574	44,11	27,00
De 65 anys i més	3.369	1.674	5.042	208.501	213.544	2,36	33,20
Total dones	122.268	27.007	149.275	242.161	391.436	38,14	18,09

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

.. Informació no disponible. Vegeu metodologia.

Taula 26. Llars unipersonals segons la relació amb l'activitat econòmica. Catalunya. 2011

	Població activa			Població no activa	Total	Taxa d'activitat	Taxa d'ocupació	Taxa d'atur	Taxa d'inactivitat
	ocupada	desocupada	total						
Homes	164.300	39.504	203.804	91.570	295.374	69,00	55,62	19,38	31,00
Dones	122.268	27.007	149.275	242.161	391.436	38,14	31,24	18,09	61,86

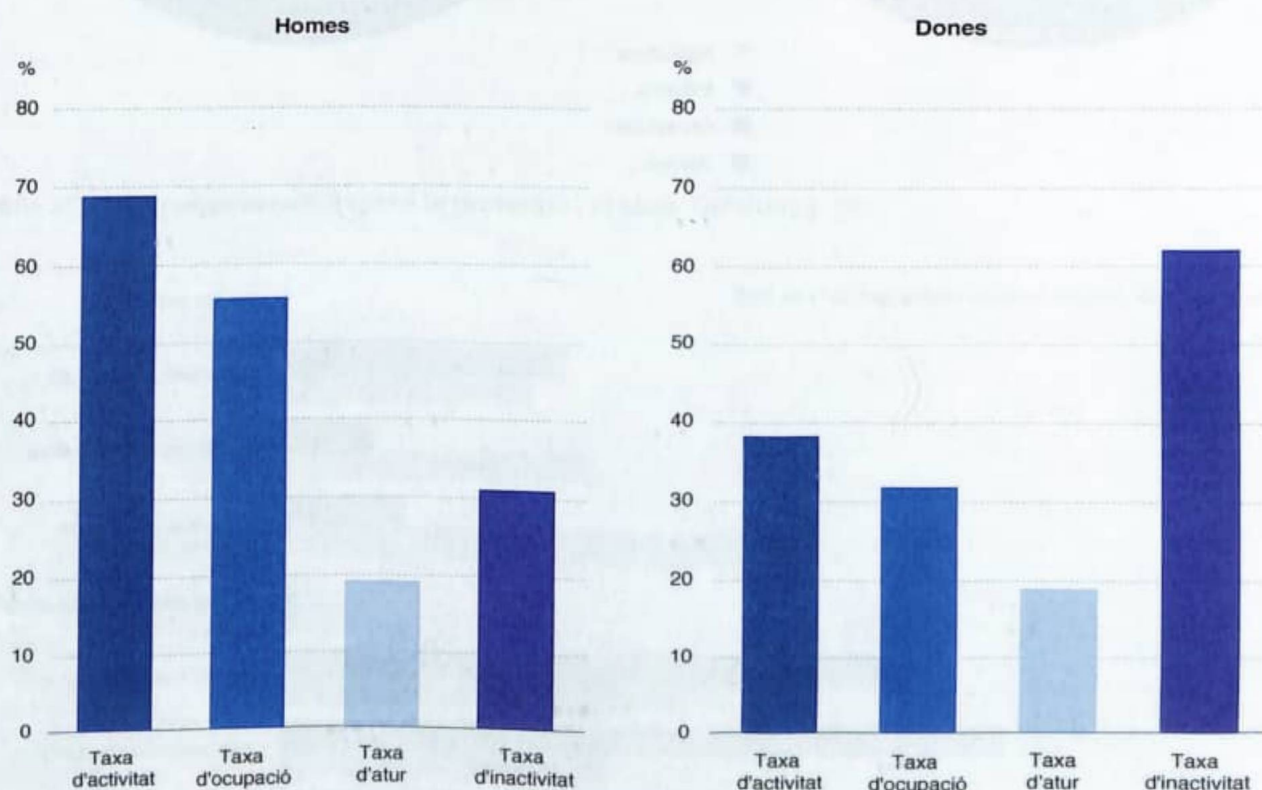
Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

Taula 27. Llars unipersonals segons els sectors d'activitat econòmica i el sexe. Catalunya. 2011

	Homes	Dones	Total	%	
				homes	dones
Agricultura	5.109	1.252	6.362	2,52	0,85
Indústria	42.607	17.113	59.720	21,03	11,57
Construcció	22.960	4.261	27.221	11,33	2,88
Serveis	131.911	125.344	257.254	65,11	84,71
Total	202.586	147.970	350.557	100,00	100,00

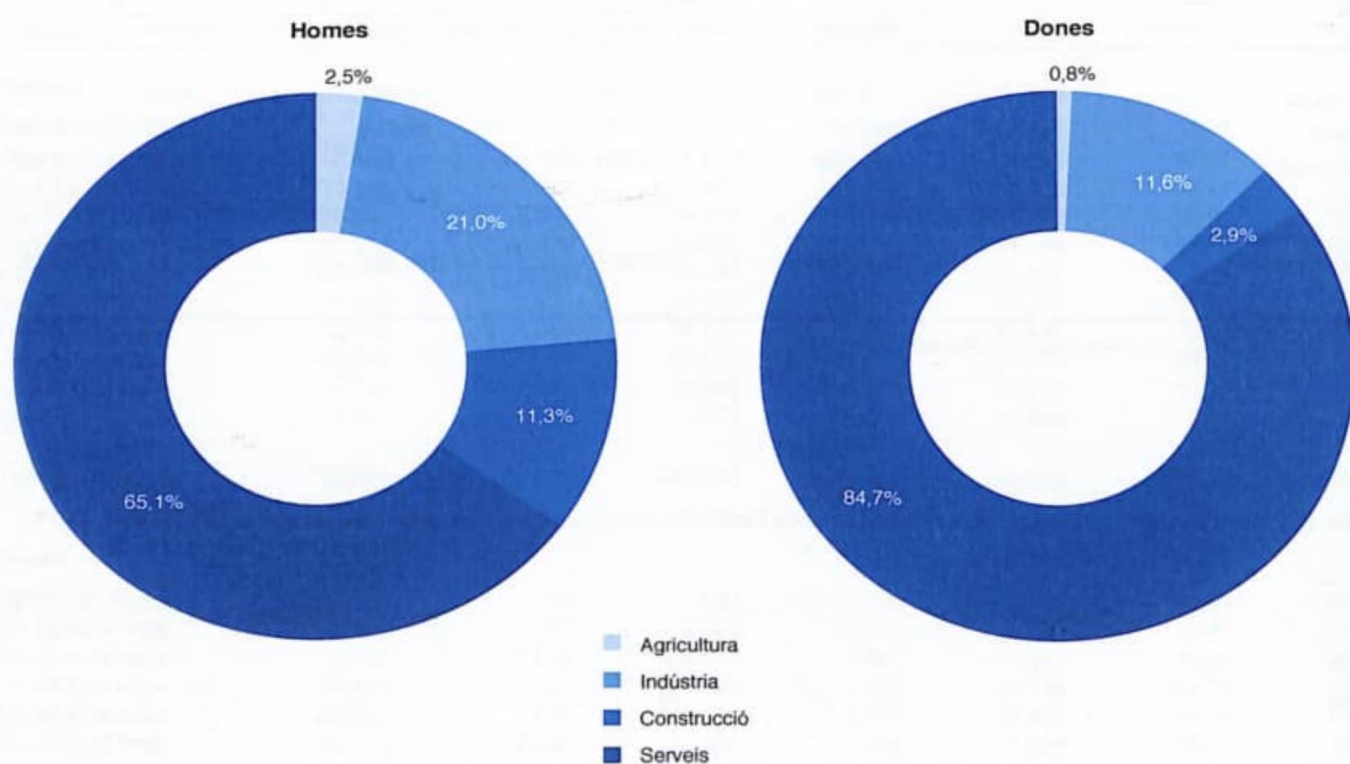
Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

Gràfic 23. Llars unipersonals segons la relació amb l'activitat econòmica de l'home i de la dona. Catalunya. 2011

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

Gràfic 24. Llars unipersonals segons els sectors d'activitat econòmica i el sexe. Catalunya. 2011

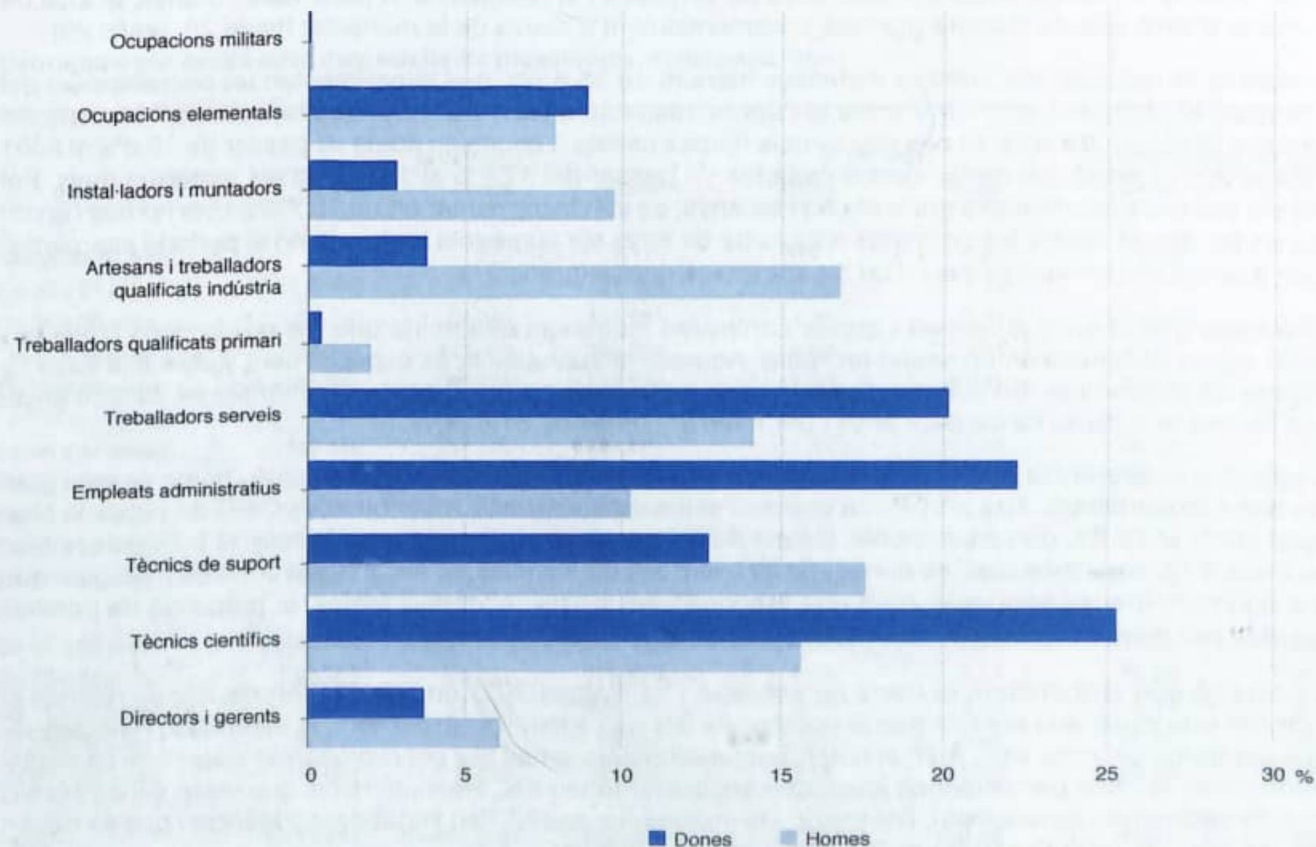
Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

Taula 28. Llars unipersonals segons la professió i el sexe. Catalunya. 2011

	Homes	Dones	Total	%	
				homes	dones
Directors i gerents	12.356	5.515	17.871	6,10	3,73
Tècnics científics	31.525	37.398	68.923	15,56	25,27
Tècnics de suport	35.584	18.816	54.401	17,56	12,72
Empleats administratius	20.702	32.875	53.577	10,22	22,22
Treballadors serveis	28.535	29.749	58.283	14,09	20,10
Treballadors qualificats primari	4.067	630	4.698	2,01	0,43
Artesans i treballadors qualificats indústria	34.011	5.608	39.619	16,79	3,79
Instal·ladors i muntadors	19.575	4.162	23.737	9,66	2,81
Ocupacions elementals	15.955	13.146	29.101	7,88	8,88
Ocupacions militars	275	72	347	0,14	0,05
Total	202.586	147.970	350.557	100,00	100,00

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

Gràfic 25. Llars unipersonals segons la professió i el sexe. Catalunya. 2011

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

3.2. Nuclis de matrimonis

L'any 2011 s'han registrat en el conjunt de Catalunya un total de 2.221.640 nuclis familiars, dels quals els constituïts per parelles⁵ són majoritaris, ja que representen el 84,5% dels nuclis. Si en el passat el matrimoni era la manera tradicional de formació d'una família, avui dia ha deixat de tenir un lloc hegemònic com a forma d'unió, per la difusió de noves formes de convivència, encara que proporcionalment sigui el tipus més freqüent.

El nombre de matrimonis residents a Catalunya l'any 2011 és d'1.533.838 enfront de l'1.412.512 de l'any 2001, és a dir, els matrimonis han augmentat un 8,6% en el període intercensal. Actualment representen el 81,7% del total de parelles de Catalunya, mentre que l'any 2001 representaven el 91,5%.

Els factors que han intervingut en l'evolució dels matrimonis són molts diversos i fins i tot poden actuar en sentit contraposat. Els factors a considerar serien: el comportament de la nupcialitat i les variacions en la seva intensitat i el seu calendari, les ruptures matrimonials, l'augment de l'esperança de vida dels cònjuges i, finalment, el creixement migratori tan intens de la darrera dècada, que va significar la incorporació d'un milió d'habitants, fonamentalment d'una població adulta jove.

Els matrimonis concentren el 41,6% de la població, i en la seva piràmide queden representats un conjunt de situacions dins del cicle de vida familiar. Les edats joves assenyalen la fase de formació de la família (es tracta de matrimonis sense fills). Les edats centrals corresponen a l'ampliació o extensió familiar (els matrimonis amb fills) i, finalment, les d'edats grans, corresponen a la fase de contracció, és a dir, quan els fills ja han marxat de la casa dels pares. La variació d'aquests grups estarà en funció de diferents factors assenyalats anteriorment, entre els quals cal destacar el calendari de la nupcialitat, de la fecunditat, de l'edat de l'emancipació dels fills i del descens de la mortalitat.

A grans trets, la piràmide d'edats presenta una base estreta a causa de la baixa freqüència de matrimonis abans dels 30 anys, atès que depèn sobretot del nombre de nous matrimonis i de l'edat dels cònjuges, la qual molt sovint és diferent per a homes i dones. Posteriorment, en edats adultes majors de 35 anys, hi ha una concentració elevada de matrimonis. El valor modal es troba entre els 40 i 44 anys en els homes i entre els 35 i 44 anys en les dones. La resta de l'estructura d'edats dels matrimonis és semblant a la del conjunt de la població: presenta una reducció de matrimonis entre els 70 i 74 anys, que es relaciona amb un descens dels naixements en les generacions dels anys de la guerra i la postguerra. A partir dels 70 anys, el total de matrimonis disminueix de manera gradual, fonamentalment a causa de la mortalitat (taula 29, gràfic 26)

Cal destacar la reducció del nombre d'efectius menors de 35 anys, que experimenten un decreixement del 22,7% entre els homes i un 14,6% entre les dones respecte a l'any 2001, fet que reflecteix el descens del matrimoni durant la dècada. El pes relatiu dels homes casats d'aquestes edats va passar de 12,8% el 2001 al 9,1% el 2011 i en el cas de les dones casades va passar del 17,6% al 13,9% en els mateixos anys. Pel que fa als estocs de matrimonis entre els 35 i 64 anys, es van incrementar en un 13,7% en els homes i en un 12,9% en les dones i entre les persones majors de 64 anys els augments registrats en el període intercensal van ser d'un 12,8% en els homes i d'un 14,7% en les dones (gràfic 27).

La diferència d'edat en què homes i dones contrauen matrimoni determina que les proporcions d'efectius per edat siguin desiguals en un sexe i en l'altre. Aquesta circumstància és especialment visible a la base i a la cúspide de la piràmide. En conjunt, l'edat mitjana de la població que forma un matrimoni és de 52,9 anys; per als homes la mitjana és de 54,2 anys i per a les dones és de 51,6 anys.

Amb relació a la diferència d'edat entre els cònjuges de diferent sexe, la situació en què l'home és més gran que la dona és dominant. Així, s'observa que en l'estoc de matrimonis registrat en el Cens de població i habitatges 2011, el 72,8% dels matrimonis, l'home és més gran que la seva dona. Gairebé el 50% dels homes tenen entre 1 i 4 anys més que les dones. Contràriament, les parelles en les quals la dona és més gran que l'home són molt menys freqüents, amb una proporció del 16,1%. Al mateix temps, la proporció de parelles compostes per dues persones de la mateixa edat és d'un 11,0% (gràfic 28).

La informació que proporciona el Cens de població i habitatges 2011 en relació amb els fills es refereix al total de fills que viuen a la llar i no pas al nombre de fills que s'han tingut; per tant, la informació reflecteix diferents moments del cicle vital. Així, el nombre de matrimonis sense fills pot representar situacions diferents: els matrimonis formats per persones joves que encara no tenen fills, els matrimonis que viuen sense els fills perquè aquests s'han emancipat i, finalment, els matrimonis que no han tingut descendència i que es troben al final del període reproductiu (taula 30, gràfic 29, mapes 7 i 8).

⁵ El terme parella inclou tant els matrimonis com les parelles de fet.

Taula 29. Estructura per sexe i edat dels nuclis de matrimonis. Catalunya. 2011

	Matrimonis*			% per sexe		% dels efectius per edat	
	homes	dones	total	homes	dones	homes	dones
Menys de 20 anys	399	1.402	1.801	0,03	0,09	0,05	0,19
De 20 a 24 anys	2.784	13.544	16.328	0,18	0,88	1,45	7,25
De 25 a 29 anys	29.153	57.688	86.841	1,90	3,77	11,88	23,53
De 30 a 34 anys	107.709	140.143	247.853	7,01	9,16	32,35	44,57
De 35 a 39 anys	172.669	183.441	356.110	11,23	11,99	48,13	55,67
De 40 a 44 anys	183.897	184.440	368.336	11,96	12,05	57,32	62,07
De 45 a 49 anys	179.419	179.112	358.530	11,67	11,70	62,81	64,87
De 50 a 54 anys	168.871	168.049	336.920	10,99	10,98	68,33	66,67
De 55 a 59 anys	153.839	148.907	302.746	10,01	9,73	72,47	67,42
De 60 a 64 anys	144.972	137.466	282.438	9,43	8,98	75,36	66,43
De 65 a 69 anys	125.781	114.803	240.584	8,18	7,50	77,02	63,30
De 70 a 74 anys	93.128	79.709	172.837	6,06	5,21	75,76	55,63
De 75 a 79 anys	88.439	70.917	159.356	5,75	4,63	75,38	45,44
De 80 a 84 anys	56.164	37.183	93.347	3,65	2,43	69,00	29,10
De 85 anys i més	29.925	13.722	43.647	1,95	0,90	51,26	10,64
Total	1.537.149	1.530.526	3.067.675	100,00	100,00	41,35	40,26

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

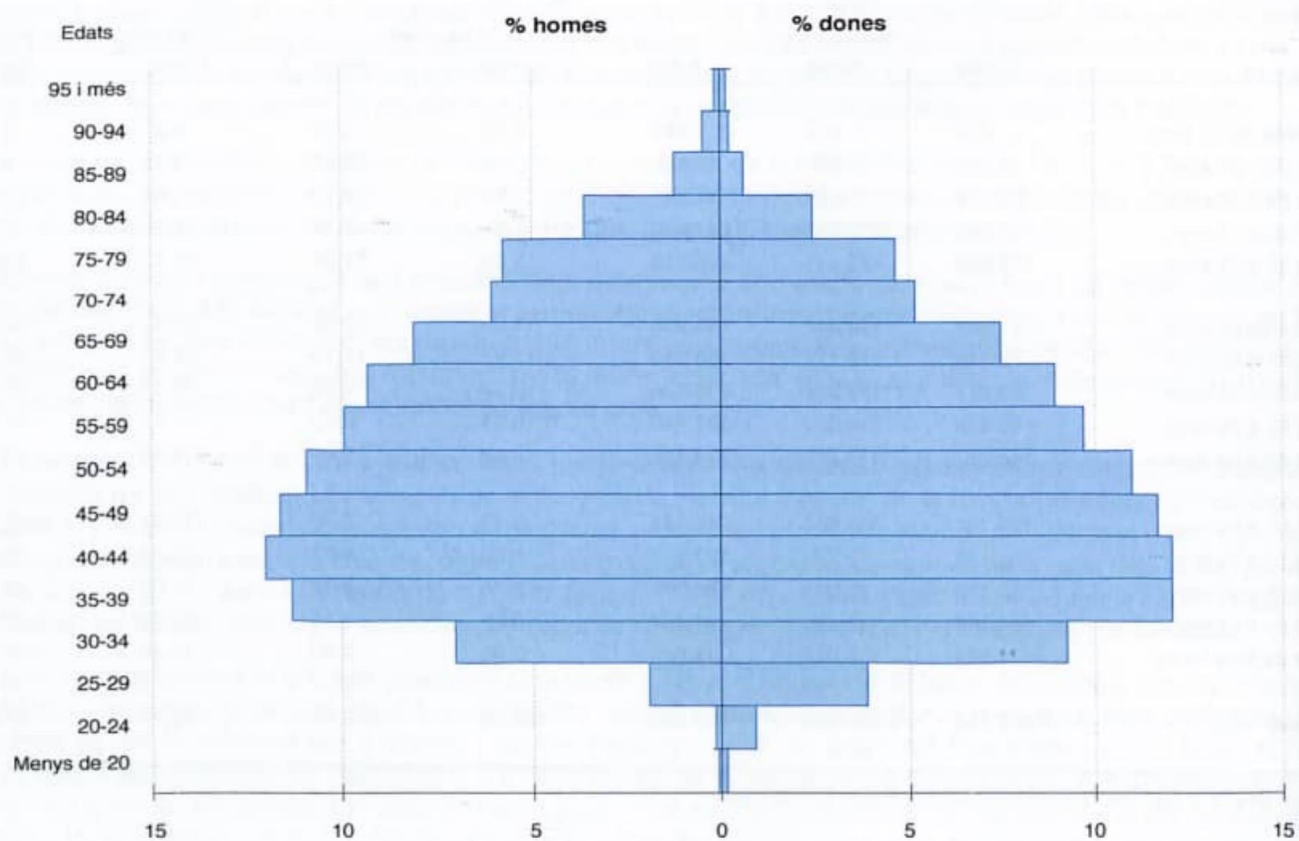
*Inclou les parelles del mateix sexe.

Estructura per sexe i edat dels nuclis de matrimonis. Catalunya. 2001

	Matrimonis			% per sexe		% dels efectius per edat	
	homes	dones	total	homes	dones	homes	dones
Menys de 20 anys	147	977	1.124	0,01	0,07	0,02	0,16
De 20 a 24 anys	5.429	16.370	21.799	0,38	1,16	2,22	7,03
De 25 a 29 anys	53.430	86.251	139.681	3,78	6,11	18,66	31,84
De 30 a 34 anys	122.261	145.639	267.900	8,66	10,31	45,11	56,61
De 35 a 39 anys	155.396	166.838	322.234	11,00	11,81	60,60	66,74
De 40 a 44 anys	160.386	167.500	327.886	11,35	11,86	69,00	70,89
De 45 a 49 anys	154.908	156.055	310.963	10,97	11,05	73,98	73,21
De 50 a 54 anys	153.961	153.579	307.540	10,90	10,87	77,27	74,68
De 55 a 59 anys	141.769	136.921	278.690	10,04	9,69	79,62	74,33
De 60 a 64 anys	116.074	106.484	222.558	8,22	7,54	81,09	70,95
De 65 a 69 anys	122.531	111.647	234.178	8,67	7,90	80,72	64,21
De 70 a 74 anys	101.255	85.321	186.576	7,17	6,04	79,23	53,08
De 75 a 79 anys	72.997	51.923	124.920	5,17	3,68	76,17	38,19
De 80 a 84 anys	34.877	20.677	55.554	2,47	1,46	68,38	22,63
De 85 anys i més	17.091	6.330	23.421	1,21	0,45	50,29	7,82
Total	1.412.512	1.412.512	2.825.024	100,00	100,00	45,47	43,64

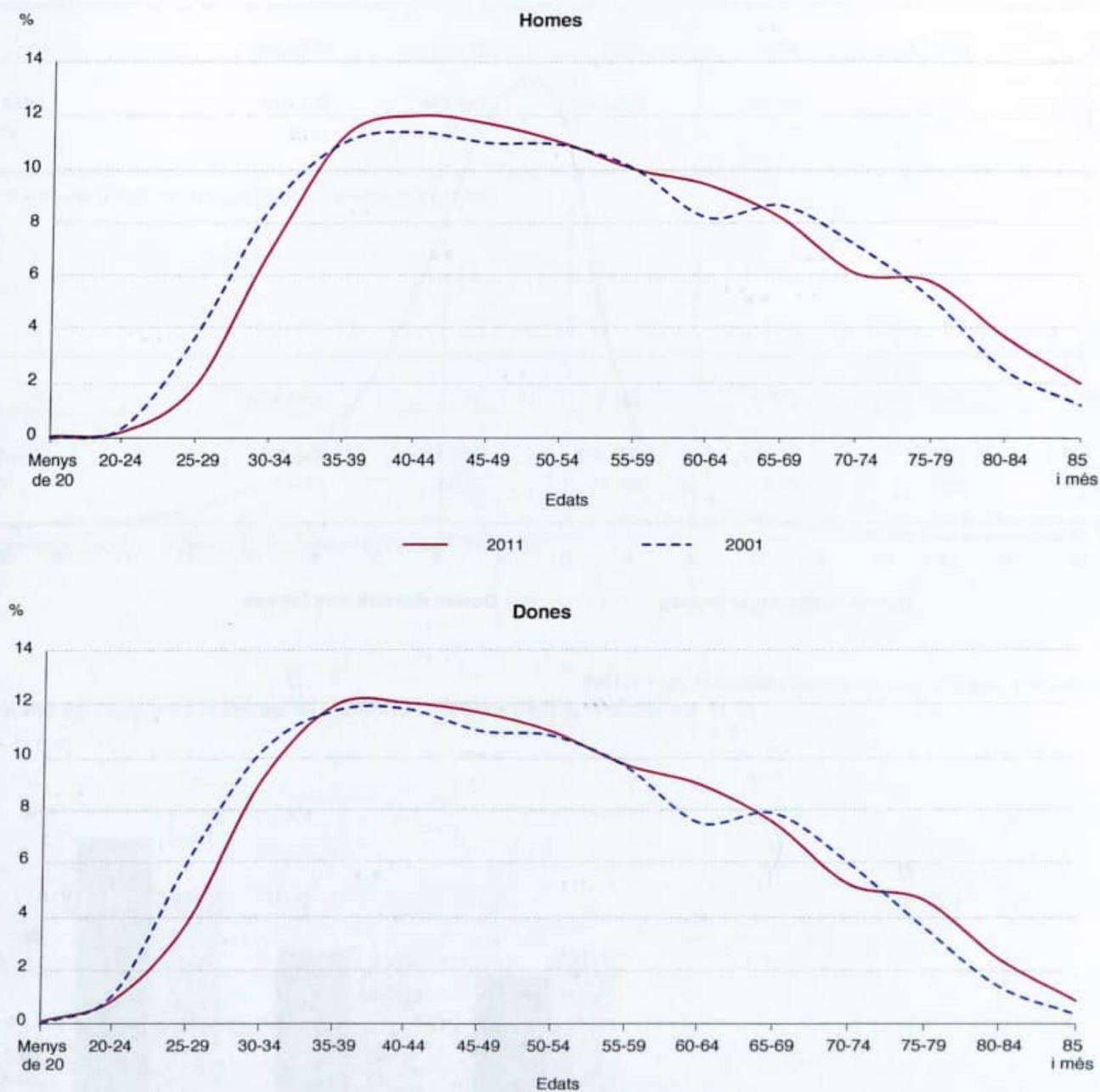
Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2001 de l'INE.

Gràfic 26. Nuclis de matrimonis segons l'edat i el sexe dels cònjuges. Catalunya. 2011

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

Gràfic 27. Nuclis de matrimonis segons l'edat i el sexe dels cònjuges. Catalunya. 2001-2011

Font: Idescat, a partir dels censos de població i habitatges 2001 i 2011 de l'INE.

Gràfic 28. Nuclis de matrimonis segons la diferència d'edat entre els cònjuges. Catalunya. 2011

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

Taula 30. Nuclis de matrimonis segons el nombre de fills. Catalunya. 2001 i 2011

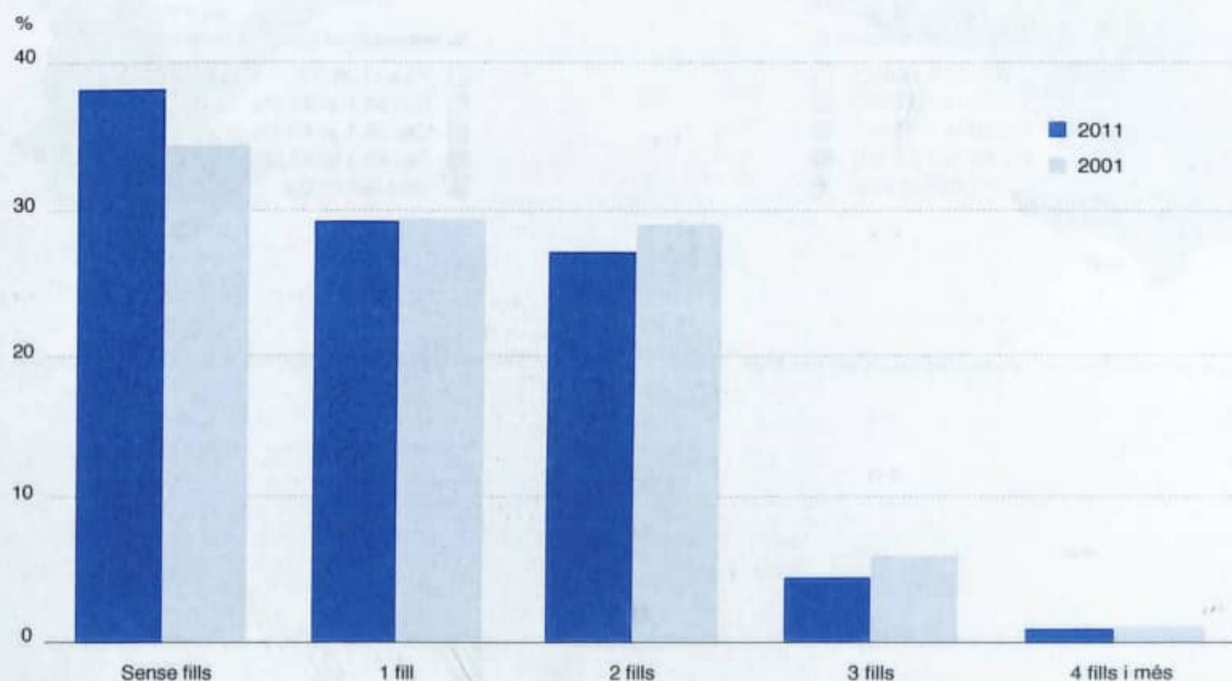
						2011
	Sense fills	1 fill	2 fills	3 fills	4 fills i més	Total
Total	585.105	449.066	415.940	68.185	15.542	1.533.838
%	38,15	29,28	27,12	4,45	1,01	100,00

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

						2001
	Sense fills	1 fill	2 fills	3 fills	4 fills i més	Total
Total	486.646	414.038	410.450	83.741	17.637	1.412.512
%	34,45	29,31	29,06	5,93	1,25	100,00

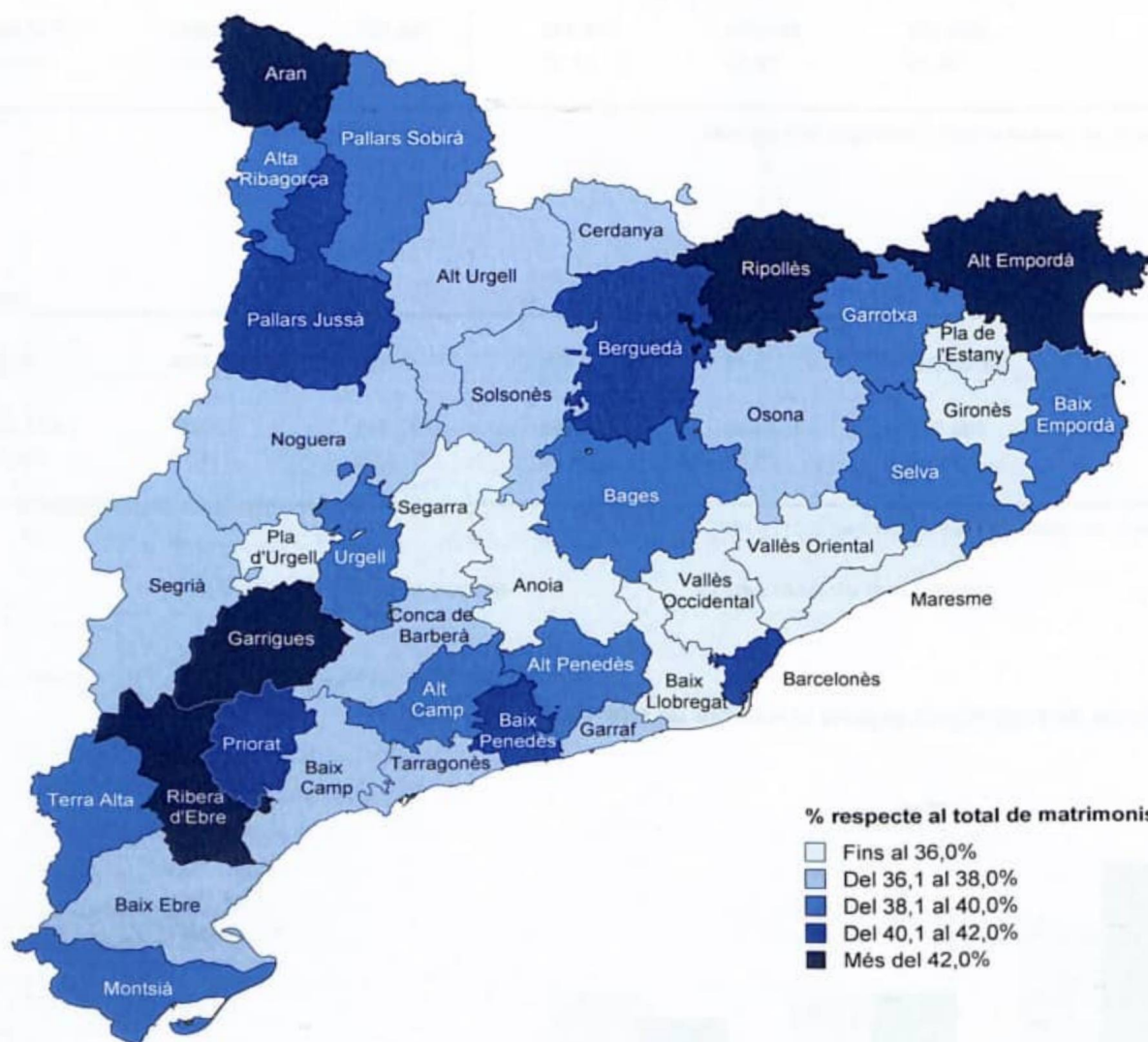
Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2001 de l'INE.

Gràfic 29. Nuclis de matrimonis segons el nombre de fills. Catalunya. 2011

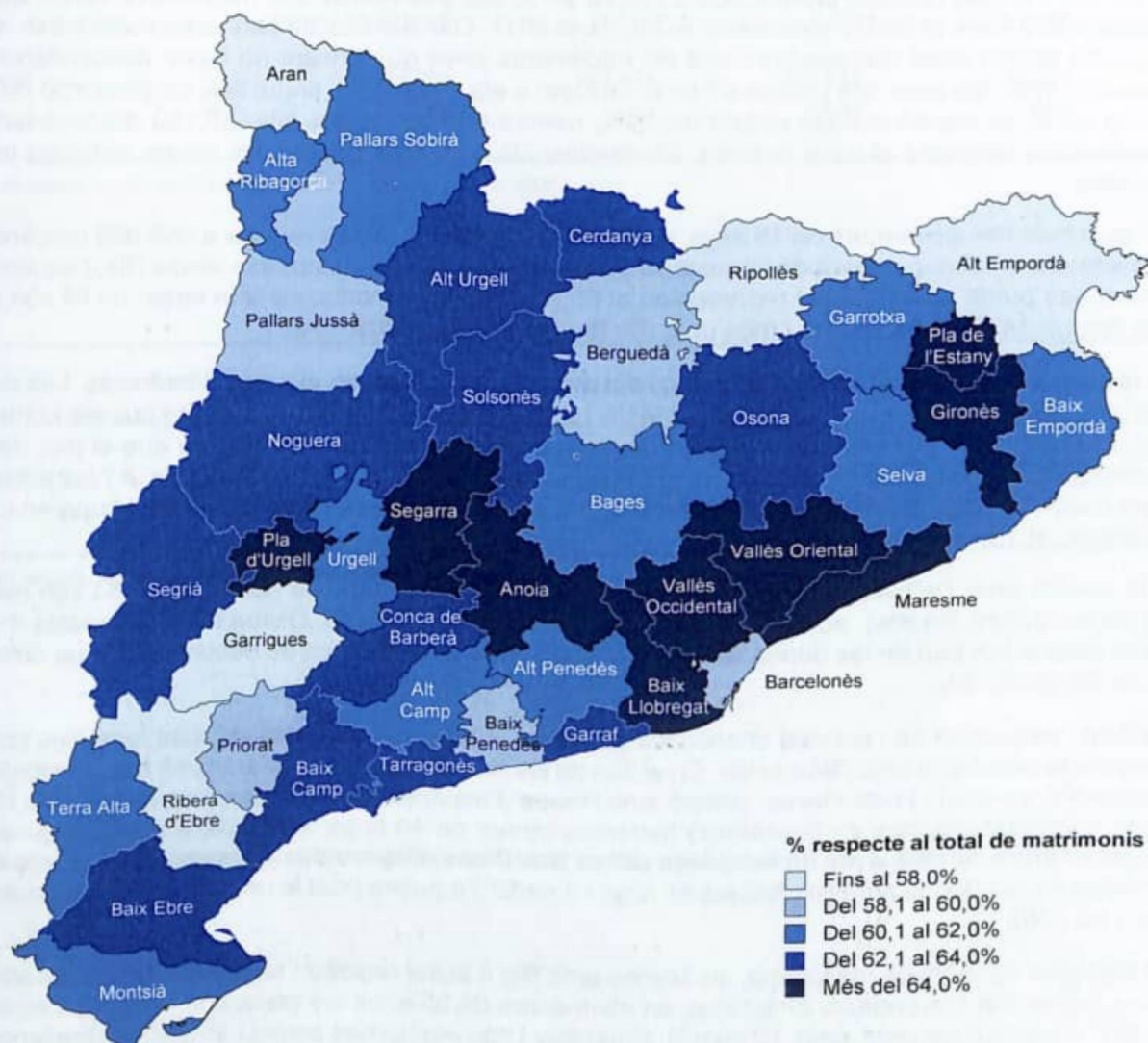
Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2001 i 2011 de l'INE.

Mapa 7. Nuclis de matrimonis sense fills. Catalunya. 2011

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

Mapa 8. Nuclis de matrimonis amb fills. Catalunya. 2011

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

El nombre de matrimonis sense fills s'ha incrementat en un 20,2% en el decenni 2001-2011, mentre que el nombre de matrimonis que tenen fills ho ha fet en un 2,5%. Els matrimonis amb un fill augmenten un 8,5% i els que tenen dos fills el seu creixement és més moderat (1,3%). D'altra banda, els matrimonis amb tres fills i més registren creixements negatius. Aquests creixements desiguals en l'estructura dels matrimonis segons la presència de fills i el seu nombre produeixen un canvi en el seu pes relatiu. Els matrimonis sense fills, que representaven el 34,5% el 2001, van passar al 38,2% el 2011. Gairebé dos de cada cinc matrimonis no tenen fills; aquests poden estar representant tant els matrimonis joves que encara no tenen descendència com els que viuen sense els seus fills perquè s'han emancipat o els que no han tingut fills. La proporció dels matrimonis amb un fill es manté estable entorn del 29%, mentre que els de dos fills (27,1%) disminueixen dos punts percentuals respecte al cens anterior. Els matrimonis amb més de dos fills veuen reduïdes les seves proporcions.

En restringir l'edat dels fills als menors de 16 anys, el nombre de llars amb fills es redueix a 559.833 matrimonis. El seu creixement en el darrer període intercensal va ser del 15,7%. Els matrimonis sense fills d'aquesta edat augmenten dos punts percentuals i representen el 63,5% dels matrimonis, els que tenen un fill són el 19,0%, els de dos un 14,9% i els de tres i més un 2,6% (taules 31-36, gràfics 30-32).

Pel que fa al nivell d'estudis assolit pels components del matrimoni, s'observen algunes diferències. Les dones sense estudis registren una major presència amb un 11,3% del conjunt de dones, mentre que els homes són el 10,3%. El nombre de persones amb estudis de primer grau és molt similar, mentre que el pes dels homes amb estudis de segon grau (56,8%) és tres punts percentuals superior al de les dones. A l'extrem de la piràmide educativa les dones amb estudis de tercer grau, amb una representació del 19,8%, superen els homes, que arriben al 18,4% (taula 37, gràfic 33).

Respecte a la relació amb l'activitat econòmica, les taxes globals d'activitat dels homes (66,6%) són més altes que les de les dones (64,8%), aproximadament en dos punts percentuals. D'altra banda, aquesta menor participació laboral per part de les dones va acompanyada d'una taxa elevada de desocupació que arriba al 27,6% (taula 38, gràfic 34).

Per tal d'analitzar l'estructura de l'activitat econòmica per edats, s'ha separat la població tant femenina com masculina segons la presència dels fills a la llar. En el cas de les dones, les majors diferències de participació laboral s'observen a les edats joves i tenen relació amb l'etapa d'expansió de la família. Les dones amb fills registren taxes d'activitat inferiors en la població femenina menor de 40 anys; en canvi, a partir d'aquesta edat són lleugerament superiors a les de les dones sense fills. D'una altra banda, les taxes d'atur per edats són més elevades en les dones amb fills fins als 44 anys i a partir d'aquesta edat la relació s'inverteix (taules 39 i 40, gràfics 35 i 36).

En el cas de l'activitat econòmica masculina, els homes amb fills a la llar registren taxes d'activitat més altes que els homes sense fills i, en relació amb l'atur, en els menors de 35 anys les taxes són més altes en els homes amb fills. A partir d'aquesta edat, la relació s'inverteix i són els homes sense fills els que presenten majors nivells d'atur.

Pel que fa als sectors d'activitat econòmica on es concentra l'activitat de les persones que viuen en matrimoni, el 81,3% de les dones treballen en el sector serveis i en menor proporció en la indústria (14,7%), mentre que els homes ho fan en un 57,1% en els serveis, un 24,0% en la indústria i un 16,1% en el sector de la construcció. La participació laboral en l'agricultura és minoritària tant en homes (2,8%) com en dones (1,4%) (taula 41, gràfic 37).

En analitzar l'estructura professional dels homes i de les dones s'observen diferències significatives. El 22,7% de la població masculina són artesans i treballadors qualificats de la indústria, seguits pels tècnics de suport (15,2%), els instal·ladors i muntadors (12,5%), els treballadors de serveis (12,1%) i els tècnics científics (10,8%). En el cas de les dones, el grup de treballadores dels serveis (24,2%) destaca pel fet de registrar la major freqüència. El segueixen en importància relativa les empleades administratives (20,9%), les tècniques científiques (15,7%) i les que treballen en ocupacions elementals (15,3%). S'ha d'assenyalar que el grup de directores i gerents (3,2%) és gairebé un terç que el que es registra en els homes (8,4%) (taula 42, gràfic 38).

Taula 31. Nuclis de matrimonis segons el nombre de fills menors de 16 anys. Catalunya. 2011 i 2001

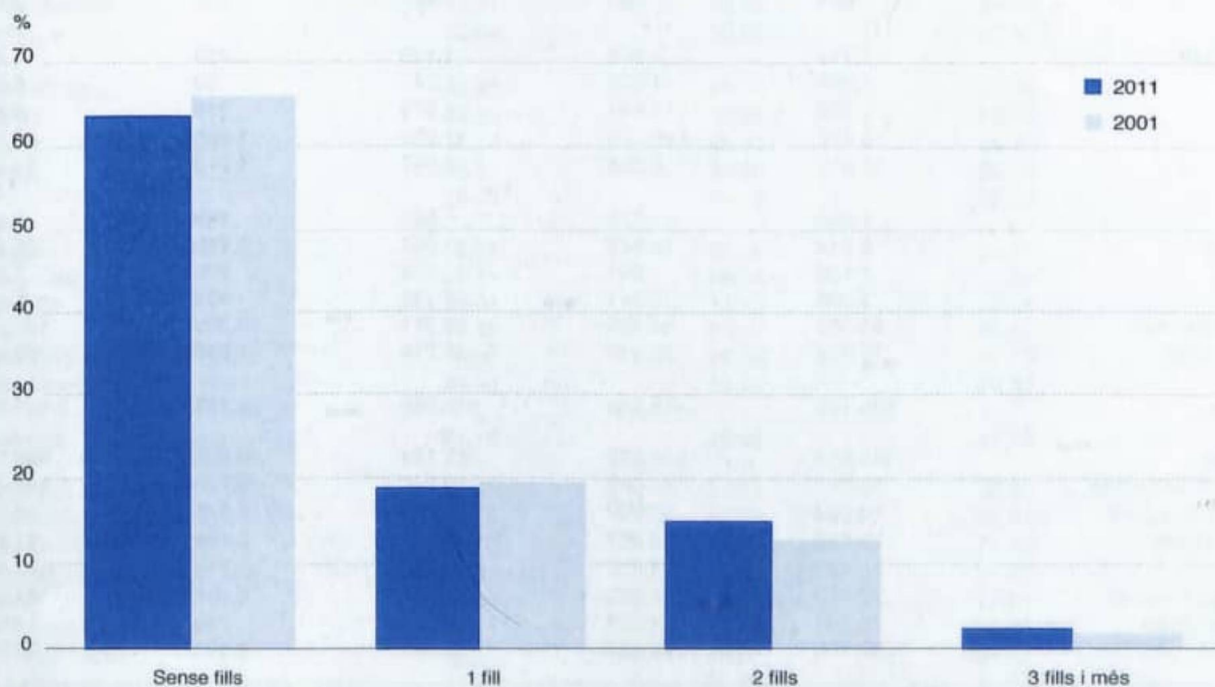
2011					
	Sense fills menors de 16 anys	1 fill	2 fills	3 fills i més	Total
Total	974.004	291.914	228.615	39.304	1.533.838
%	63,50	19,03	14,90	2,56	100,00

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

2001					
	Sense fills menors de 16 anys	1 fill	2 fills	3 fills i més	Total
Total	928.669	278.031	178.955	26.857	1.412.512
%	65,75	19,68	12,67	1,90	100,00

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2001 de l'INE.

Gràfic 30. Nuclis de matrimonis segons el nombre de fills menors de 16 anys. Catalunya. 2011

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2001 i 2011 de l'INE.

Taula 32. Nuclis de matrimonis segons el nombre de fills. Comarques i Aran, i àmbits del Pla territorial. 2011

	Sense fills	1 fill	2 fills	3 fills i més	Total
Alt Camp	3.729	2.853	2.419	718	9.718
Alt Empordà	11.864	7.339	6.945	1.711	27.859
Alt Penedès	8.822	6.222	6.132	1.259	22.435
Alt Urgell	1.385	1.262	901	169	3.717
Alta Ribagorça	309	250	192	60	810
Anoia	8.839	7.519	7.145	1.433	24.936
Aran	958	339	571	..	1.959
Bages	16.049	12.678	9.976	1.891	40.593
Baix Camp	14.850	11.030	11.116	2.843	39.839
Baix Ebre	6.959	5.689	4.572	1.447	18.667
Baix Empordà	10.726	7.986	6.543	1.735	26.991
Baix Llobregat	60.486	52.019	50.207	7.979	170.691
Baix Penedès	8.967	6.236	5.496	1.183	21.883
Barcelonès	176.895	122.160	103.848	21.418	424.321
Berguedà	3.761	2.623	2.211	371	8.966
Cerdanya	1.415	1.195	903	213	3.725
Conca de Barberà	1.710	1.437	1.216	246	4.608
Garraf	11.127	8.944	7.921	1.517	29.509
Garrigues	1.991	1.333	1.223	166	4.713
Garrotxa	4.831	3.532	3.209	587	12.159
Gironès	12.333	9.604	9.698	3.246	34.881
Maresme	31.491	26.585	26.054	5.311	89.441
Montsià	6.154	5.029	4.039	598	15.820
Noguera	3.238	2.533	2.359	398	8.528
Osona	11.813	8.744	9.115	2.309	31.981
Pallars Jussà	1.165	836	630	150	2.780
Pallars Sobirà	562	441	341	88	1.432
Pla d'Urgell	2.809	3.066	2.134	522	8.530
Pla de l'Estany	2.229	2.047	1.975	362	6.613
Priorat	881	668	486	122	2.157
Ribera d'Ebre	2.277	1.528	1.190	318	5.313
Ripollès	2.999	1.629	1.271	159	6.058
Segarra	1.806	1.581	1.579	319	5.285
Segrià	15.482	13.079	11.963	1.806	42.330
Selva	13.415	8.954	9.947	1.910	34.226
Solsonès	1.048	779	853	187	2.866
Tarragonès	19.714	14.945	14.592	3.450	52.700
Terra Alta	1.136	991	753	106	2.986
Urgell	3.096	2.341	2.132	504	8.073
Vallès Occidental	65.362	54.725	56.371	10.309	186.767
Vallès Oriental	30.422	26.316	25.714	4.518	86.969
Catalunya	585.105	449.066	415.940	83.727	1.533.838
Metropolità	364.655	281.805	262.194	49.535	958.189
Comarques Gironines	58.397	41.092	39.588	9.710	148.787
Camp de Tarragona	40.884	30.932	29.829	7.378	109.023
Terres de l'Ebre	16.526	13.237	10.554	2.468	42.786
Ponent	28.423	23.932	21.390	3.715	77.460
Comarques Centrals	32.670	24.823	22.155	4.757	84.406
Alt Pirineu i Aran	5.793	4.323	3.537	770	14.423
Penedès	37.756	28.921	26.693	5.393	98.763

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

.. Informació no disponible. Vegeu metodologia.

Taula 33. Nuclis de matrimonis segons el nombre de fills. Comarques i Aran, i àmbits del Pla Territorial. 2011

	%			
	Sense fills	1 fill	2 fills	3 fills i més
Alt Camp	38,37	29,36	24,89	7,39
Alt Empordà	42,59	26,34	24,93	6,14
Alt Penedès	39,32	27,73	27,33	5,61
Alt Urgell	37,26	33,95	24,24	4,55
Alta Ribagorça	38,15	30,86	23,70	7,41
Anoia	35,45	30,15	28,65	5,75
Aran	48,90	17,30	29,15	..
Bages	39,54	31,23	24,58	4,66
Baix Camp	37,28	27,69	27,90	7,14
Baix Ebre	37,28	30,48	24,49	7,75
Baix Empordà	39,74	29,59	24,24	6,43
Baix Llobregat	35,44	30,48	29,41	4,67
Baix Penedès	40,98	28,50	25,12	5,41
Barcelonès	41,69	28,79	24,47	5,05
Berguedà	41,95	29,25	24,66	4,14
Cerdanya	37,99	32,08	24,24	5,72
Conca de Barberà	37,11	31,18	26,39	5,34
Garraf	37,71	30,31	26,84	5,14
Garrigues	42,24	28,28	25,95	3,52
Garrotxa	39,73	29,05	26,39	4,83
Gironès	35,36	27,53	27,80	9,31
Maresme	35,21	29,72	29,13	5,94
Montsià	38,90	31,79	25,53	3,78
Noguera	37,97	29,70	27,66	4,67
Osona	36,94	27,34	28,50	7,22
Pallars Jussà	41,91	30,07	22,66	5,40
Pallars Sobirà	39,25	30,80	23,81	6,15
Pla d'Urgell	32,93	35,94	25,02	6,12
Pla de l'Estany	33,71	30,95	29,87	5,47
Priorat	40,84	30,97	22,53	5,66
Ribera d'Ebre	42,86	28,76	22,40	5,99
Ripollès	49,50	26,89	20,98	2,62
Segarra	34,17	29,91	29,88	6,04
Segrià	36,57	30,90	28,26	4,27
Selva	39,20	26,16	29,06	5,58
Solsonès	36,57	27,18	29,76	6,52
Tarragonès	37,41	28,36	27,69	6,55
Terra Alta	38,04	33,19	25,22	3,55
Urgell	38,35	29,00	26,41	6,24
Vallès Occidental	35,00	29,30	30,18	5,52
Vallès Oriental	34,98	30,26	29,57	5,19
Catalunya	38,15	29,28	27,12	5,46
Metropolità	38,06	29,41	27,36	5,17
Comarques Gironines	39,25	27,62	26,61	6,53
Camp de Tarragona	37,50	28,37	27,36	6,77
Terres de l'Ebre	38,62	30,94	24,67	5,77
Ponent	36,69	30,90	27,61	4,80
Comarques Centrals	38,71	29,41	26,25	5,64
Alt Pirineu i Aran	40,17	29,97	24,52	5,34
Penedès	38,23	29,28	27,03	5,46

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

.. Informació no disponible. Vegeu metodologia.

Taula 34. Nuclis de matrimonis segons el nombre de fills menors de 16 anys. Comarques i Aran, i àmbits del Pla territorial. 2011

	Sense fills menors de 16 anys	1 fill	2 fills	3 fills i més	Total
Alt Camp	6.176	1.833	1.409	300	9.718
Alt Empordà	17.833	4.961	4.282	784	27.859
Alt Penedès	13.808	4.332	3.576	719	22.435
Alt Urgell	2.482	763	413	60	3.717
Alta Ribagorça	564	135	85	..	810
Anoia	15.082	4.890	4.293	671	24.936
Aran	1.286	297	359	..	1.959
Bages	26.556	7.305	5.809	923	40.593
Baix Camp	23.668	8.102	6.516	1.554	39.839
Baix Ebre	12.402	3.253	2.320	691	18.667
Baix Empordà	17.194	5.567	3.356	873	26.991
Baix Llobregat	104.111	34.478	28.009	4.094	170.691
Baix Penedès	13.285	4.700	3.234	665	21.883
Barcelonès	290.547	71.671	52.712	9.391	424.321
Berguedà	6.247	1.460	1.083	176	8.966
Cerdanya	2.458	712	475	80	3.725
Conca de Barberà	3.031	862	632	83	4.608
Garraf	18.019	6.212	4.738	540	29.509
Garrigues	3.382	697	589	46	4.713
Garrotxa	8.003	2.251	1.524	381	12.159
Gironès	20.769	6.745	5.677	1.690	34.881
Maresme	54.951	17.382	14.799	2.308	89.441
Montsià	10.156	3.553	1.894	217	15.820
Noguera	5.754	1.438	1.062	275	8.528
Osona	19.882	5.518	5.414	1.168	31.981
Pallars Jussà	1.879	540	298	..	2.780
Pallars Sobirà	897	334	162	40	1.432
Pla d'Urgell	5.123	2.160	1.033	213	8.530
Pla de l'Estany	4.143	1.204	1.010	256	6.613
Priorat	1.523	334	243	57	2.157
Ribera d'Ebre	3.628	994	541	151	5.313
Ripollès	4.579	842	574	63	6.058
Segarra	3.098	1.159	888	140	5.285
Segrià	26.170	8.615	6.759	786	42.330
Selva	21.533	6.131	5.589	973	34.226
Solsonès	1.857	546	315	148	2.866
Tarragonès	32.127	10.658	8.433	1.482	52.700
Terra Alta	2.081	469	381	54	2.986
Urgell	5.199	1.490	1.202	182	8.073
Vallès Occidental	110.858	38.192	32.739	4.978	186.767
Vallès Oriental	51.665	19.130	14.185	1.990	86.969
Catalunya	974.004	291.914	228.615	39.304	1.533.838
Metropolità	612.132	180.852	142.445	22.760	958.189
Comarques Gironines	94.053	27.701	22.013	5.020	148.787
Camp de Tarragona	66.525	21.789	17.233	3.476	109.023
Terres de l'Ebre	28.267	8.270	5.137	1.112	42.786
Ponent	48.727	15.559	11.533	1.641	77.460
Comarques Centrals	54.541	14.829	12.621	2.414	84.406
Alt Pirineu i Aran	9.566	2.780	1.793	285	14.423
Penedès	60.193	20.134	15.841	2.596	98.763

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

.. Informació no disponible. Vegeu metodologia.

Taula 35. Nuclis de matrimonis segons el nombre de fills menors de 16 anys. Comarques i Aran, i àmbits del Pla territorial. 2011

					%
	Sense fills menors de 16 anys	1 fill	2 fills	3 fills i més	
Alt Camp	63,55	18,86	14,50	3,09	
Alt Empordà	64,01	17,81	15,37	2,81	
Alt Penedès	61,55	19,31	15,94	3,20	
Alt Urgell	66,77	20,53	11,11	1,61	
Alta Ribagorça	69,63	16,67	10,49	..	
Anoia	60,48	19,61	17,22	2,69	
Aran	65,65	15,16	18,33	..	
Bages	65,42	18,00	14,31	2,27	
Baix Camp	59,41	20,34	16,36	3,90	
Baix Ebre	66,44	17,43	12,43	3,70	
Baix Empordà	63,70	20,63	12,43	3,23	
Baix Llobregat	60,99	20,20	16,41	2,40	
Baix Penedès	60,71	21,48	14,78	3,04	
Barcelonès	68,47	16,89	12,42	2,21	
Berguedà	69,67	16,28	12,08	1,96	
Cerdanya	65,99	19,11	12,75	2,15	
Conca de Barberà	65,78	18,71	13,72	1,80	
Garraf	61,06	21,05	16,06	1,83	
Garrigues	71,76	14,79	12,50	0,98	
Garrotxa	65,82	18,51	12,53	3,13	
Gironès	59,54	19,34	16,28	4,85	
Maresme	61,44	19,43	16,55	2,58	
Montsià	64,20	22,46	11,97	1,37	
Noguera	67,47	16,86	12,45	3,22	
Osona	62,17	17,25	16,93	3,65	
Pallars Jussà	67,59	19,42	10,72	..	
Pallars Sobirà	62,64	23,32	11,31	2,79	
Pla d'Urgell	60,06	25,32	12,11	2,50	
Pla de l'Estany	62,65	18,21	15,27	3,87	
Priorat	70,61	15,48	11,27	2,64	
Ribera d'Ebre	68,29	18,71	10,18	2,84	
Ripollès	75,59	13,90	9,48	1,04	
Segarra	58,62	21,93	16,80	2,65	
Segrià	61,82	20,35	15,97	1,86	
Selva	62,91	17,91	16,33	2,84	
Solsonès	64,79	19,05	10,99	5,16	
Tarragonès	60,96	20,22	16,00	2,81	
Terra Alta	69,69	15,71	12,76	1,81	
Urgell	64,40	18,46	14,89	2,25	
Vallès Occidental	59,36	20,45	17,53	2,67	
Vallès Oriental	59,41	22,00	16,31	2,29	
Catalunya	63,50	19,03	14,90	2,56	
Metropolità	63,88	18,87	14,87	2,38	
Comarques Gironines	63,21	18,62	14,79	3,37	
Camp de Tarragona	61,02	19,99	15,81	3,19	
Terres de l'Ebre	66,07	19,33	12,01	2,60	
Ponent	62,91	20,09	14,89	2,12	
Comarques Centrals	64,62	17,57	14,95	2,86	
Alt Pirineu i Aran	66,32	19,27	12,43	1,98	
Penedès	60,95	20,39	16,04	2,63	

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

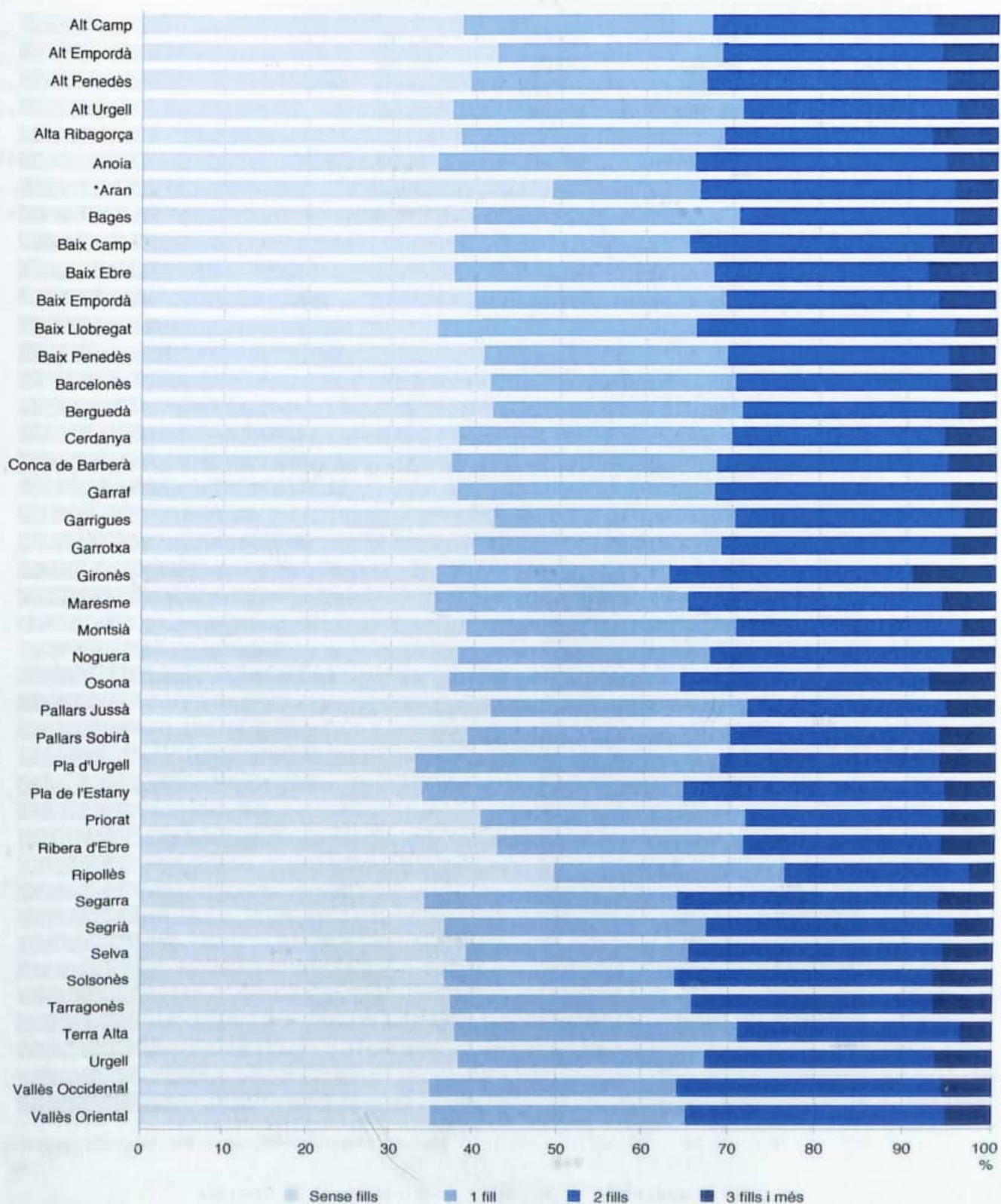
.. Informació no disponible. Vegeu metodologia.

Taula 36. Nuclis de matrimonis amb fills i sense fills. Comarques i Aran, i àmbits del Pla territorial. 2011

	Matrimonis			%	
	sense fills	amb fills	total	sense fills	amb fills
Alt Camp	3.729	5.989	9.718	38,37	61,63
Alt Empordà	11.864	15.995	27.859	42,59	57,41
Alt Penedès	8.822	13.613	22.435	39,32	60,68
Alt Urgell	1.385	2.332	3.717	37,26	62,74
Alta Ribagorça	309	501	810	38,15	61,85
Anoia	8.839	16.097	24.936	35,45	64,55
Aran	958	1.001	1.959	48,90	51,10
Bages	16.049	24.544	40.593	39,54	60,46
Baix Camp	14.850	24.989	39.839	37,28	62,72
Baix Ebre	6.959	11.708	18.667	37,28	62,72
Baix Empordà	10.726	16.265	26.991	39,74	60,26
Baix Llobregat	60.486	110.205	170.691	35,44	64,56
Baix Penedès	8.967	12.916	21.883	40,98	59,02
Barcelonès	176.895	247.426	424.321	41,69	58,31
Berguedà	3.761	5.205	8.966	41,95	58,05
Cerdanya	1.415	2.310	3.725	37,99	62,01
Conca de Barberà	1.710	2.898	4.608	37,11	62,89
Garraf	11.127	18.382	29.509	37,71	62,29
Garrigues	1.991	2.722	4.713	42,24	57,76
Garrotxa	4.831	7.328	12.159	39,73	60,27
Gironès	12.333	22.548	34.881	35,36	64,64
Maresme	31.491	57.950	89.441	35,21	64,79
Montsià	6.154	9.666	15.820	38,90	61,10
Noguera	3.238	5.290	8.528	37,97	62,03
Osona	11.813	20.168	31.981	36,94	63,06
Pallars Jussà	1.165	1.615	2.780	41,91	58,09
Pallars Sobirà	562	870	1.432	39,25	60,75
Pla d'Urgell	2.809	5.721	8.530	32,93	67,07
Pla de l'Estany	2.229	4.384	6.613	33,71	66,29
Priorat	881	1.276	2.157	40,84	59,16
Ribera d'Ebre	2.277	3.036	5.313	42,86	57,14
Ripollès	2.999	3.059	6.058	49,50	50,50
Segarra	1.806	3.479	5.285	34,17	65,83
Segrià	15.482	26.848	42.330	36,57	63,43
Selva	13.415	20.811	34.226	39,20	60,80
Solsonès	1.048	1.818	2.866	36,57	63,43
Tarragonès	19.714	32.986	52.700	37,41	62,59
Terra Alta	1.136	1.850	2.986	38,04	61,96
Urgell	3.096	4.977	8.073	38,35	61,65
Vallès Occidental	65.362	121.405	186.767	35,00	65,00
Vallès Oriental	30.422	56.547	86.969	34,98	65,02
Catalunya	585.105	948.733	1.533.838	38,15	61,85
Metropolità	364.655	593.534	958.189	38,06	61,94
Comarques Gironines	58.397	90.390	148.787	39,25	60,75
Camp de Tarragona	40.884	68.139	109.023	37,50	62,50
Terres de l'Ebre	16.526	26.260	42.786	38,62	61,38
Ponent	28.423	49.037	77.460	36,69	63,31
Comarques Centrals	32.670	51.736	84.406	38,71	61,29
Alt Pirineu i Aran	5.793	8.630	14.423	40,17	59,83
Penedès	37.756	61.007	98.763	38,23	61,77

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

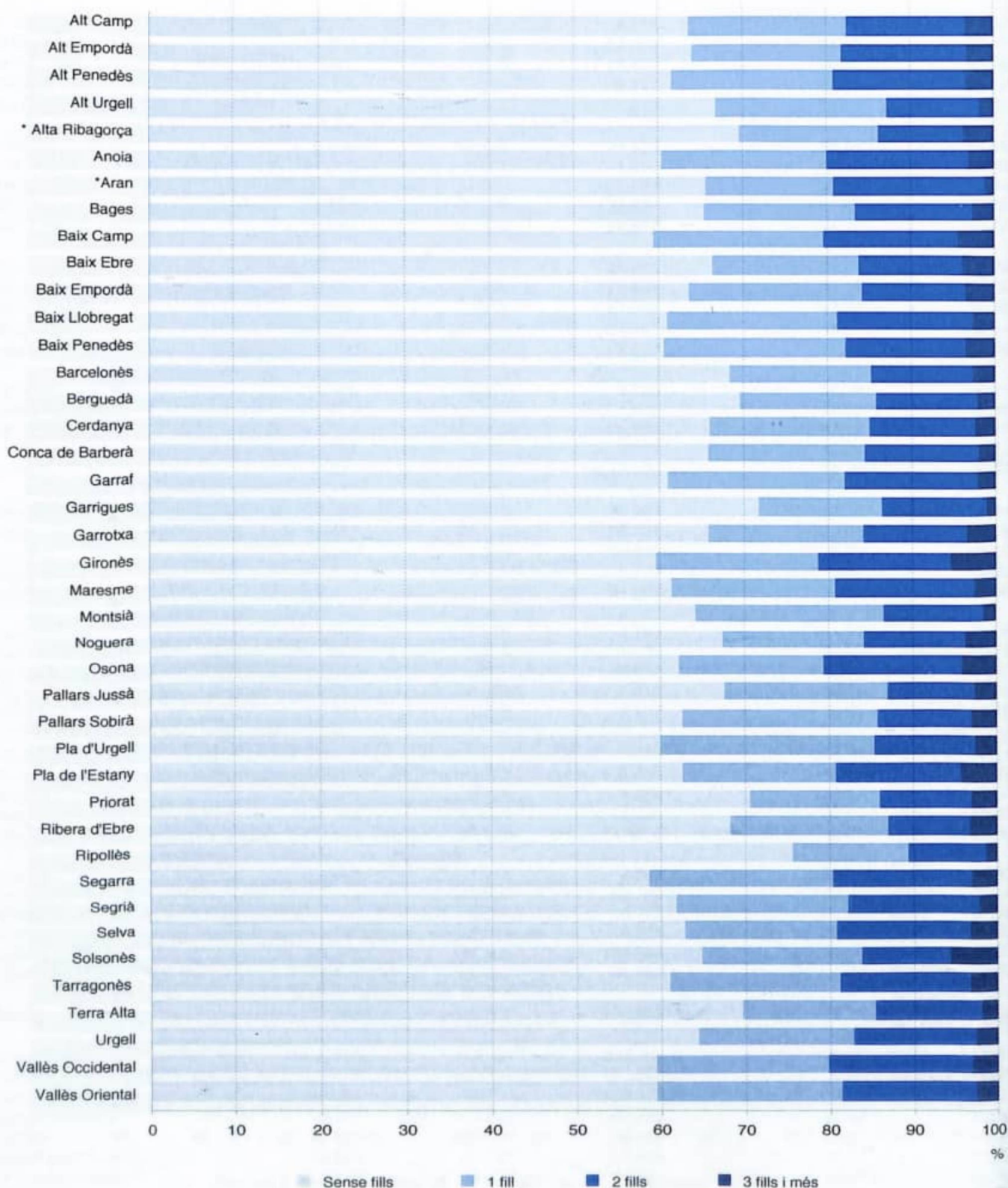
Gràfic 31. Nuclis de matrimonis segons el nombre de fills. Comarques i Aran. 2011

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

*Dada estimada per a 3 fills i més.

Gràfic 32. Nuclis de matrimonis segons el nombre de fills menors de 16 anys. Comarques i Aran. 2011

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

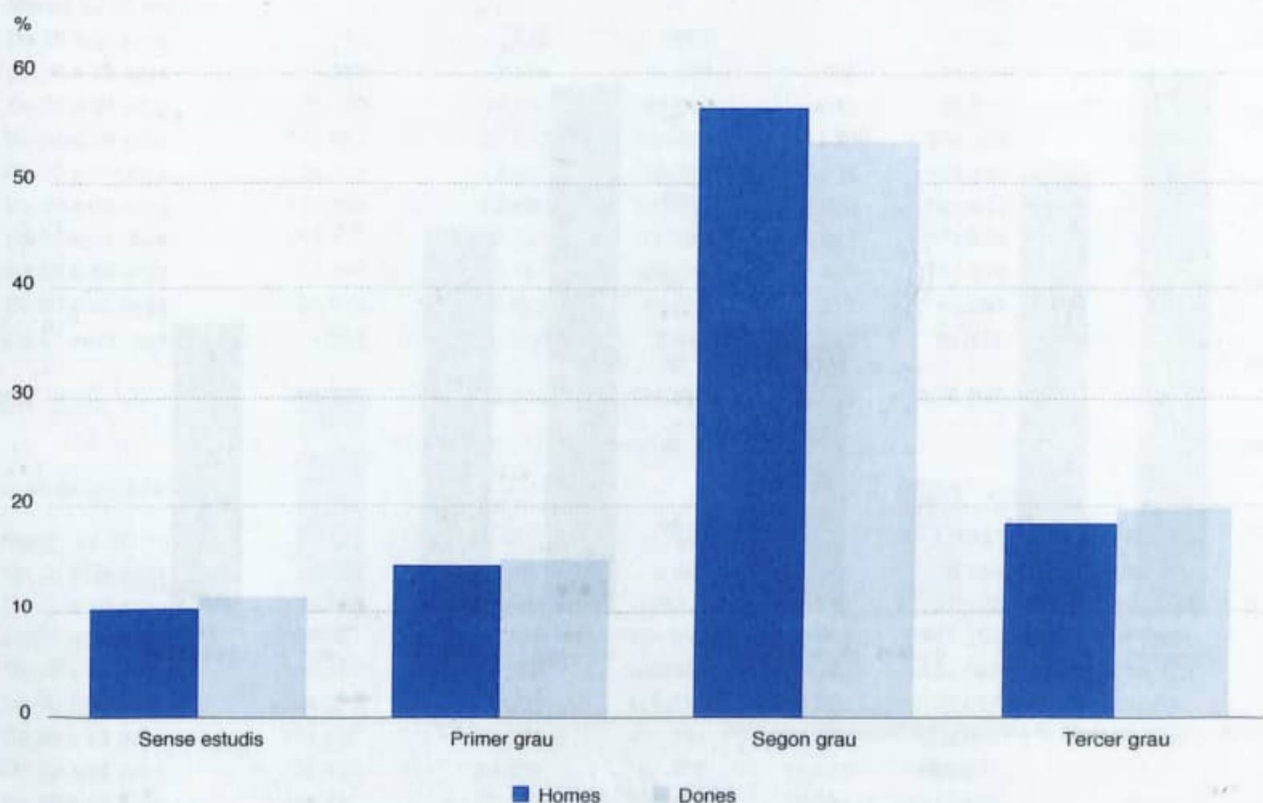
*Dada estimada per a 3 fills i més.

Taula 37. Nuclis de matrimonis segons el nivell d'instrucció dels cònjuges. Catalunya. 2011

	Homes	Dones	Total	%	
				homes	dones
Sense estudis	157.490	172.523	330.013	10,25	11,27
Primer grau	223.592	230.673	454.265	14,55	15,07
Segon grau	873.324	824.712	1.698.036	56,82	53,89
Tercer grau	282.602	302.576	585.177	18,39	19,77
Total	1.537.007	1.530.483	3.067.490	100,00	100,00

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

Gràfic 33. Nuclis de matrimonis segons el nivell d'instrucció dels cònjuges. Catalunya. 2011

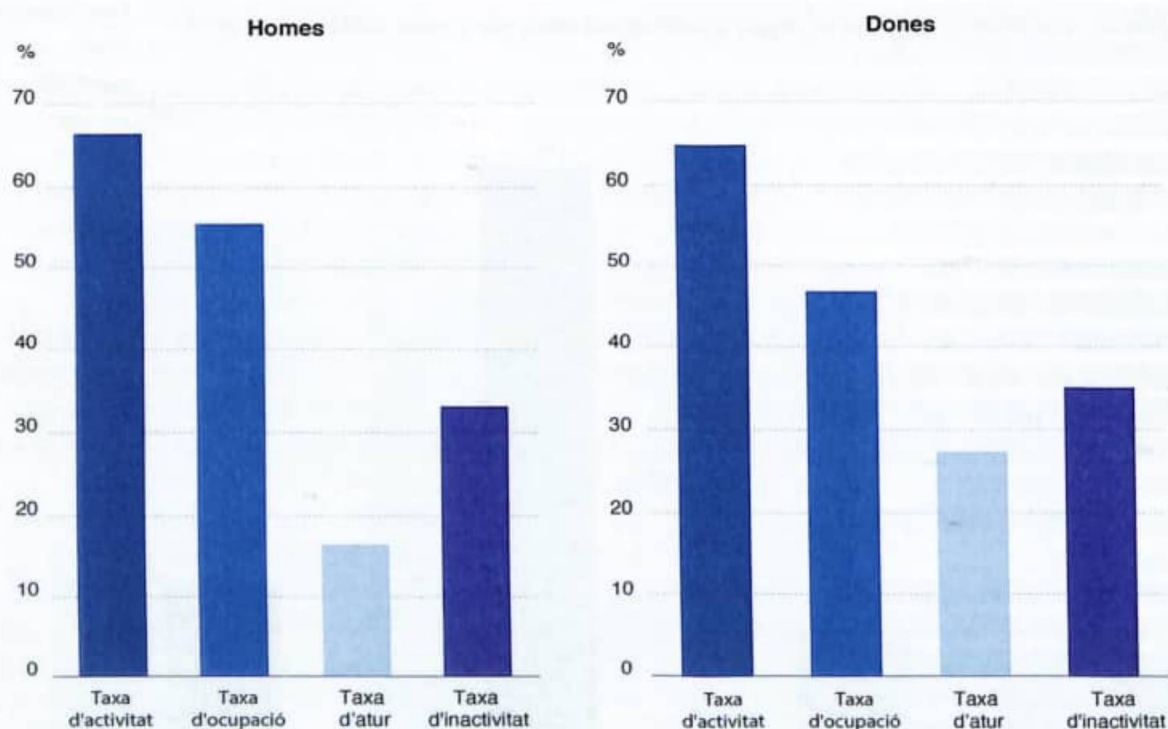
Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

Taula 38. Nuclis de matrimonis segons la relació amb l'activitat econòmica dels cònjuges. Catalunya. 2011

	Població activa			Població no activa	Total	Taxa d'activitat	Taxa d'ocupació	Taxa d'atur	Taxa d'inactivitat
	ocupada	desocupada	total						
Homes	856.182	167.095	1.023.277	513.731	1.537.007	66,58	55,70	16,33	33,42
Dones	718.158	273.501	991.659	538.824	1.530.483	64,79	46,92	27,58	35,21

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

Gràfic 34. Nuclis de matrimonis segons la relació amb l'activitat econòmica dels cònjuges. Catalunya. 2011

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

Taula 39. Nuclis de matrimonis segons la relació amb l'activitat econòmica i l'edat de l'home. Catalunya. 2011

Edat	Ocupats	Desocupats	Total d'actius	No actius	Total	Taxa d'activitat	Taxa d'atur
Homes casats sense fills							
Menys de 20 anys	..	..	..	..	108	..	..
De 20 a 24 anys	838	586	1.423	220	1.644	86,56	41,18
De 25 a 29 anys	13.075	3.225	16.300	879	17.179	94,88	19,79
De 30 a 34 anys	30.710	5.203	35.913	2.125	38.038	94,41	14,49
De 35 a 39 anys	25.564	5.300	30.864	1.366	32.230	95,76	17,17
De 40 a 44 anys	16.255	3.757	20.011	1.762	21.773	91,91	18,77
De 45 a 49 anys	13.790	3.744	17.534	1.369	18.903	92,76	21,35
De 50 a 54 anys	20.275	4.676	24.951	2.861	27.812	89,71	18,74
De 55 a 59 anys	34.893	8.041	42.934	8.895	51.829	82,84	18,73
De 60 a 64 anys	28.555	7.673	36.228	42.093	78.320	46,26	21,18
De 65 anys i més	8.804	2.165	10.969	289.293	300.262	3,65	19,74
Total	192.793	44.389	237.182	350.915	588.097	40,33	18,72
Homes casats amb fills							
Menys de 20 anys	..	..	..	..	150	..	..
De 20 a 24 anys	717	345	1.062	..	1.140	93,16	32,49
De 25 a 29 anys	7.782	3.224	11.006	968	11.974	91,92	29,29
De 30 a 34 anys	55.457	11.241	66.699	2.972	69.671	95,73	16,85
De 35 a 39 anys	115.393	20.063	135.456	4.983	140.439	96,45	14,81
De 40 a 44 anys	132.369	23.453	155.821	6.302	162.124	96,11	15,05
De 45 a 49 anys	131.366	22.430	153.796	6.720	160.515	95,81	14,58
De 50 a 54 anys	113.187	19.331	132.518	8.541	141.059	93,95	14,59
De 55 a 59 anys	73.394	15.187	88.581	13.429	102.010	86,84	17,14
De 60 a 64 anys	28.810	6.825	35.635	31.017	66.652	53,46	19,15
De 65 anys i més	4.829	605	5.433	87.742	93.175	5,83	11,14
Total	663.389	122.706	786.095	162.816	948.910	82,84	15,61
Homes casats total							
Menys de 20 anys	121	..	141	..	258	54,65	..
De 20 a 24 anys	1.555	930	2.485	299	2.784	89,26	37,42
De 25 a 29 anys	20.856	6.449	27.306	1.847	29.153	93,66	23,62
De 30 a 34 anys	86.167	16.444	102.612	5.098	107.709	95,27	16,03
De 35 a 39 anys	140.957	25.363	166.320	6.349	172.669	96,32	15,25
De 40 a 44 anys	148.624	27.209	175.833	8.064	183.897	95,61	15,47
De 45 a 49 anys	145.156	26.174	171.330	8.089	179.419	95,49	15,28
De 50 a 54 anys	133.462	24.007	157.470	11.402	168.871	93,25	15,25
De 55 a 59 anys	108.287	23.229	131.515	22.324	153.839	85,49	17,66
De 60 a 64 anys	57.364	14.499	71.863	73.109	144.972	49,57	20,18
De 65 anys i més	13.633	2.770	16.402	377.034	393.437	4,17	16,89
Total	856.182	167.095	1.023.277	513.731	1.537.007	66,58	16,33

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

.. Informació no disponible. Vegeu metodologia.

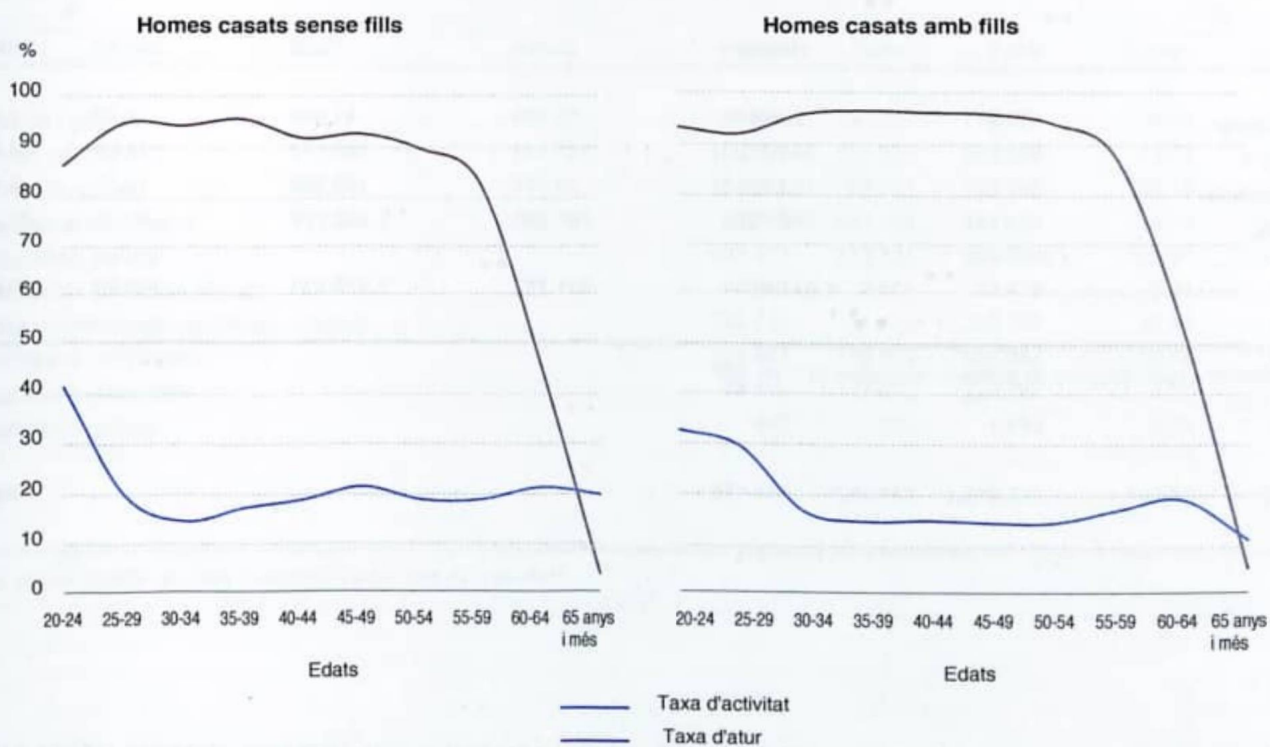
Taula 40. Nuclis de matrimonis segons la relació amb l'activitat econòmica i l'edat de la dona. Catalunya. 2011

Edat	Ocupades	Desocupades	Total d'actives	No actives	Total	Taxa d'activitat	Taxa d'atur
Dones casades sense fills							
Menys de 20 anys	..	..	183	329	512	35,74	..
De 20 a 24 anys	2.434	2.328	4.762	1.359	6.121	77,80	48,89
De 25 a 29 anys	17.349	6.039	23.388	2.955	26.343	88,78	25,82
De 30 a 34 anys	29.762	6.767	36.529	2.838	39.367	92,79	18,53
De 35 a 39 anys	18.219	4.979	23.197	1.788	24.985	92,84	21,46
De 40 a 44 anys	11.842	3.767	15.609	2.434	18.043	86,51	24,13
De 45 a 49 anys	12.814	4.766	17.580	2.825	20.406	86,15	27,11
De 50 a 54 anys	22.413	9.080	31.493	7.933	39.426	79,88	28,83
De 55 a 59 anys	31.240	16.446	47.686	19.862	67.548	70,60	34,49
De 60 a 64 anys	23.436	11.078	34.514	54.260	88.775	38,88	32,10
De 65 anys i més	7.881	3.066	10.947	239.538	250.485	4,37	28,01
Total	177.459	68.430	245.890	336.121	582.011	42,25	27,83
Dones casades amb fills							
Menys de 20 anys	208	321	528	318	847	62,34	60,80
De 20 a 24 anys	1.393	3.455	4.847	2.575	7.422	65,31	71,28
De 25 a 29 anys	13.071	12.255	25.325	6.020	31.345	80,79	48,39
De 30 a 34 anys	63.329	27.050	90.379	10.397	100.776	89,68	29,93
De 35 a 39 anys	108.110	37.446	145.556	12.900	158.456	91,86	25,73
De 40 a 44 anys	111.073	38.022	149.095	17.301	166.397	89,60	25,50
De 45 a 49 anys	104.963	33.504	138.467	20.239	158.706	87,25	24,20
De 50 a 54 anys	79.174	27.961	107.135	21.488	128.623	83,29	26,10
De 55 a 59 anys	41.748	17.526	59.274	22.085	81.359	72,85	29,57
De 60 a 64 anys	14.794	6.640	21.433	27.258	48.691	44,02	30,98
De 65 anys i més	2.837	892	3.729	62.121	65.850	5,66	23,92
Total	540.698	205.070	745.769	202.703	948.472	78,63	27,50
Dones casades total							
Menys de 20 anys	277	435	711	647	1.359	52,32	61,18
De 20 a 24 anys	3.826	5.783	9.609	3.934	13.544	70,95	60,18
De 25 a 29 anys	30.420	18.293	48.713	8.975	57.688	84,44	37,55
De 30 a 34 anys	93.091	33.818	126.909	13.235	140.143	90,56	26,65
De 35 a 39 anys	126.329	42.425	168.753	14.688	183.441	91,99	25,14
De 40 a 44 anys	122.915	41.789	164.705	19.735	184.440	89,30	25,37
De 45 a 49 anys	117.777	38.271	156.047	23.065	179.112	87,12	24,53
De 50 a 54 anys	101.587	37.041	138.628	29.421	168.049	82,49	26,72
De 55 a 59 anys	72.988	33.971	106.960	41.947	148.907	71,83	31,76
De 60 a 64 anys	38.230	17.717	55.948	81.519	137.466	40,70	31,67
De 65 anys i més	10.718	3.958	14.676	301.658	316.334	4,64	26,97
Total	718.158	273.501	991.659	538.824	1.530.483	64,79	27,58

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

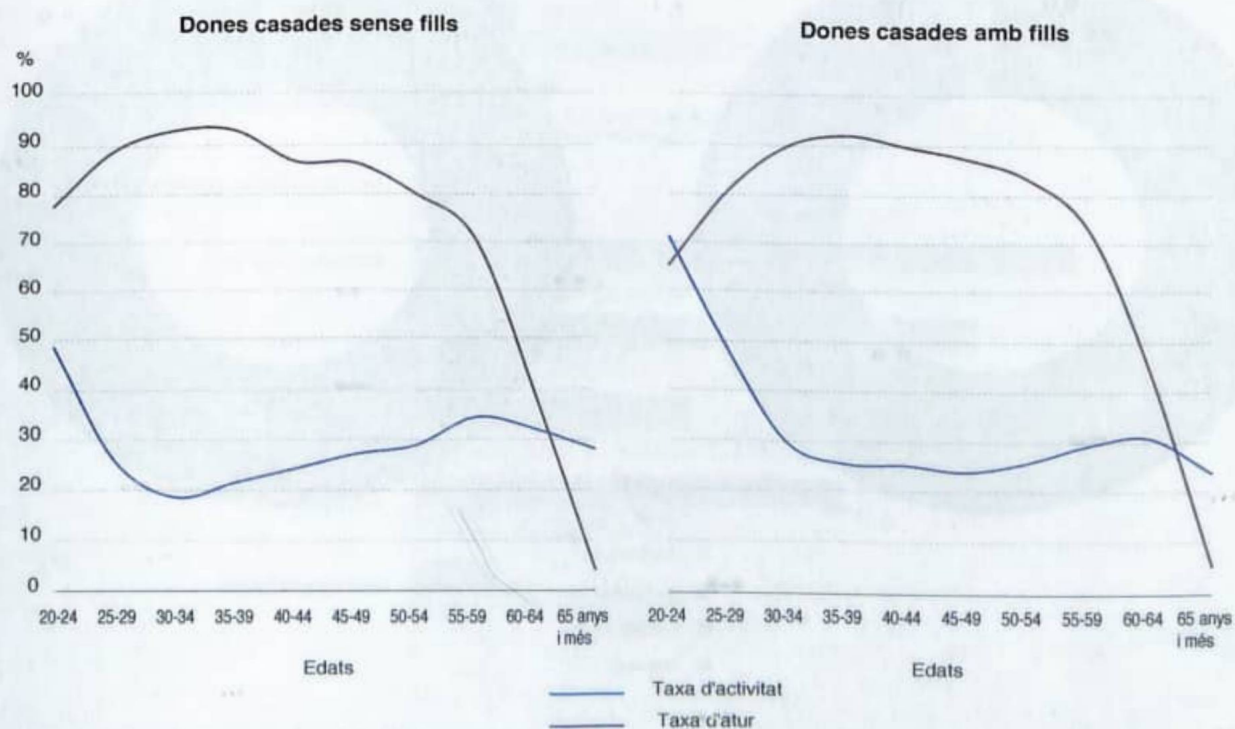
.. Informació no disponible. Vegeu metodologia.

Gràfic 35. Nuclis de matrimonis segons la relació amb l'activitat econòmica i l'edat de l'home. Catalunya. 2011

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

Gràfic 36. Nuclis de matrimonis segons la relació amb l'activitat econòmica i l'edat de la dona. Catalunya. 2011

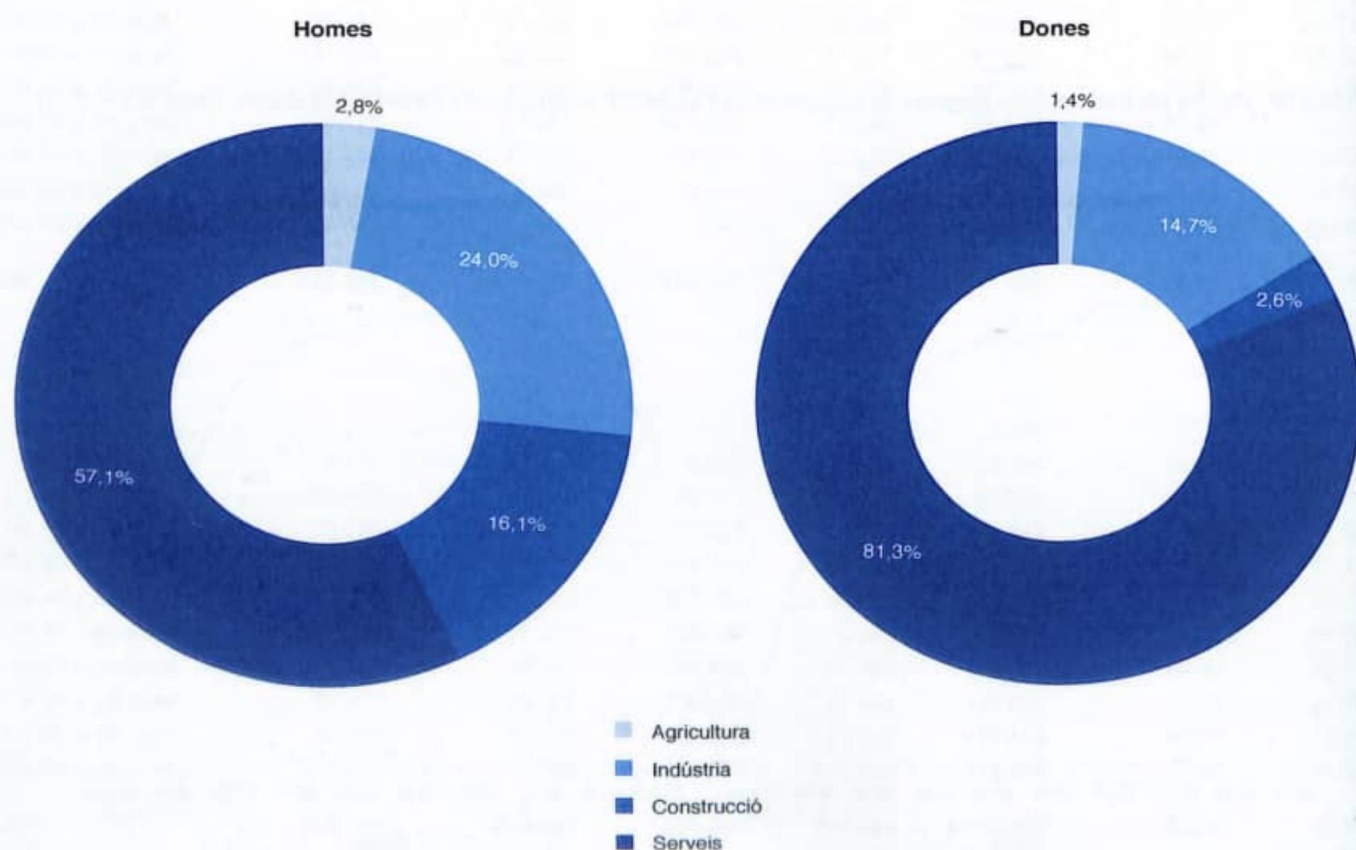
Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

Taula 41. Nuclis de matrimonis segons els sectors d'activitat econòmica dels cònjuges. Catalunya. 2011

	Homes	Dones	Total	%	
				homes	dones
Agricultura	28.285	13.695	41.980	2,78	1,42
Indústria	244.476	141.301	385.777	24,03	14,69
Construcció	163.921	24.777	188.698	16,11	2,58
Serveis	580.797	781.980	1.362.777	57,08	81,31
Total	1.017.479	961.752	1.979.231	100,00	100,00

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

Gràfic 37. Nuclis de matrimonis segons els sectors d'activitat econòmica dels cònjuges. Catalunya. 2011

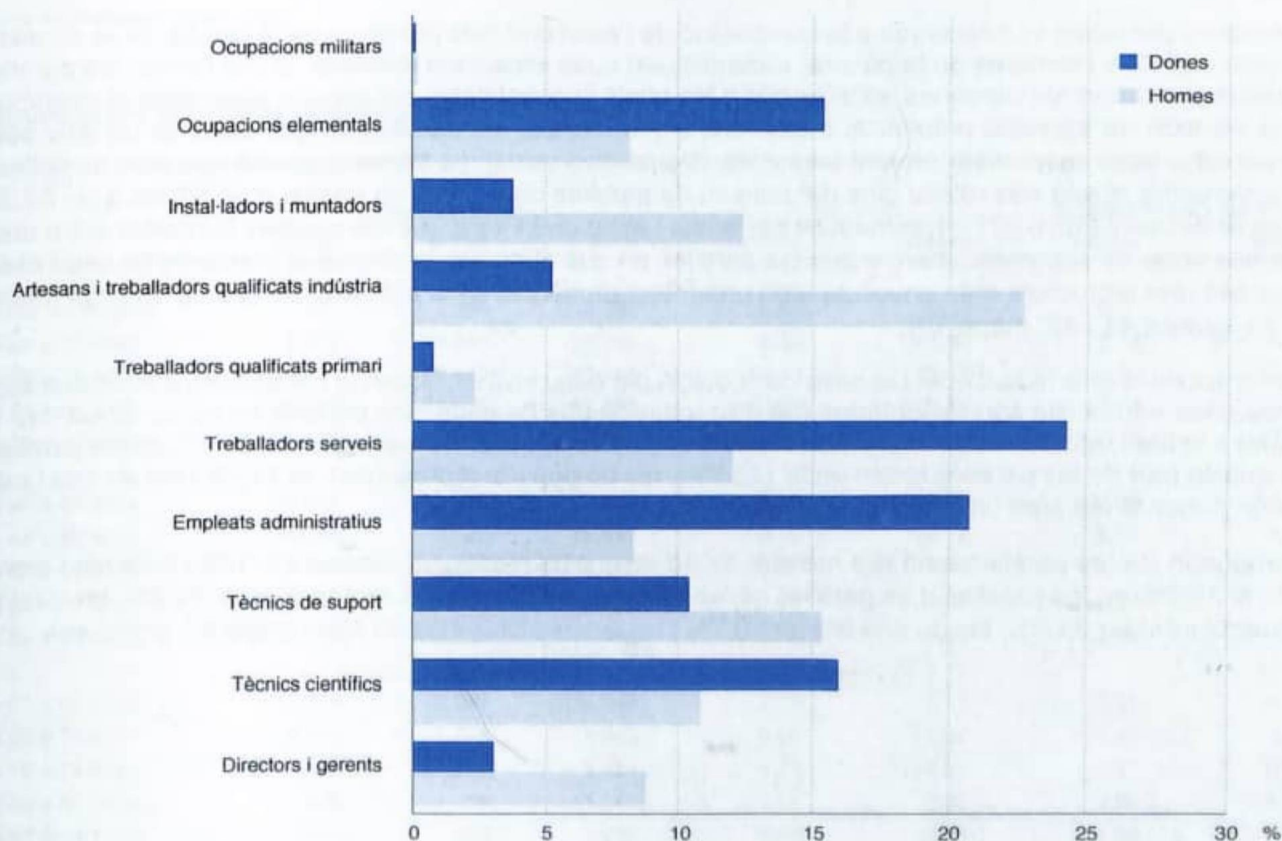
Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

Taula 42. Nuclis de matrimonis segons la professió dels cònjuges. Catalunya. 2011

	Homes	Dones	Total	%	
				homes	dones
Directors i gerents	85.654	30.623	116.277	8,42	3,18
Tècnics científics	109.629	151.039	260.668	10,77	15,70
Tècnics de suport	154.558	98.782	253.340	15,19	10,27
Empleats administratius	82.715	201.107	283.821	8,13	20,91
Treballadors serveis	123.177	233.131	356.308	12,11	24,24
Treballadors qualificats primari	23.811	8.661	32.472	2,34	0,90
Artesans i treballadors qualificats indústria	230.743	51.476	282.220	22,68	5,35
Instal·ladors i muntadors	126.963	38.890	165.854	12,48	4,04
Ocupacions elementals	79.316	147.472	226.788	7,80	15,33
Ocupacions militars	913	570	1.484	0,09	0,06
Total	1.017.479	961.752	1.979.231	100,00	100,00

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

Gràfic 38. Nuclis de matrimonis segons la professió dels cònjuges. Catalunya. 2011

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

3.3. Nuclis de parelles de fet

Un esdeveniment de rellevància, que es posa de manifest a la segona transició demogràfica,⁶ és el procés de desinstitucionalització familiar. La cohabitació fora del matrimoni, encara que no presenta els nivells d'altres països europeus, és un fenomen creixent i origina diferents situacions. La mesura del fenomen no és senzilla i les estimacions a partir dels censos no permeten més que una avaluació imprecisa. Aquestes poden donar almenys una estimació indirecta de l'ordre de la magnitud i de la seva evolució.

Les parelles de fet han experimentat un creixement elevat entre el 2001 i el 2011. L'estoc de parelles va passar de 129.400 a 343.125,⁷ (gairebé es va triplicar). Així, l'any 2001 les parelles de fet representaven al voltant del 8,4% del total de parelles del cens i l'any 2011 representen el 18,3% (taula 43, mapa 9).

L'estructura per edats de les parelles correspon a una població jove. Els homes menors de 40 anys representen el 61,6% i les dones el 68,1%. La distribució per edats es caracteritza pel fet que presenta un valor màxim en el grup de 30-34 anys tant en els homes com en les dones. Després d'aquestes edats el nombre de parelles es redueix gradualment fins a edats avançades (gràfic 39).

Respecte a la diferència d'edat entre els integrants de la parella, es manté el patró que indica que els homes són més grans que les dones (63,5%), un 10,9% tenen la mateixa edat i en un 25,7% les dones tenen són més grans que els homes. Es constata un comportament diferent a l'observat en els matrimonis, que van registrar un 72,8% de casos en què els homes eren més grans que les dones (gràfic 39).

L'edat mitjana de les persones que viuen en parella és de 38 anys, mentre que la de les que viuen en matrimoni és de 53 anys. En comparar la composició per edats de l'any 2001 respecte a l'any 2011, s'observa un endarreriment en la formació de la parella que es manifesta en les proporcions més baixes de menors de 30 anys. Els homes d'aquestes edats van variar durant el decenni del 25,9 al 17,3% i les dones del 35,2 al 26,9%. Aquest fenomen s'ha observat tant en les persones que viuen soles com en les que viuen en matrimoni, i segurament s'explica per l'augment de l'edat en l'emancipació dels joves i per un efecte de la composició per edats (gràfic 40).

L'estructura per edats va associada a la composició de l'estat civil dels membres de la parella. Si es considera l'estat civil dels membres de la parella, s'identifiquen dues situacions diferents. D'una banda, les parelles formades per ambdues persones solteres per a les quals la cohabitació pot ser una alternativa al matrimoni o una situació de transició anterior al matrimoni; d'altra banda, les parelles en què almenys un dels seus membres ha estat casat anteriorment (separats, divorciats o vidus). La primera situació (parelles de solters) ha incrementat el seu pes relatiu dins del conjunt de parelles de fet, que va passar d'un 53,3% a un 62,3% durant el decenni 2001-2011. L'estructura per edats i estat civil indica que les parelles formades entre dues persones solteres són joves, mentre que les parelles en què almenys un dels seus membres ha estat casat presenten una estructura més envellida amb una major presència de la població de més de 45 anys (taules 44 i 45, gràfics 41 i 42, mapa 10).

La joventut de la piràmide d'edat i la seva composició per estat civil expliquen la composició d'aquestes llars. Les parelles sense fills són majoritàries (56,8%), gairebé tres de cada cinc parelles de fet no tenen cap fill present a la llar i reforcen la seva posició respecte a l'any 2001 quan representaven el 55,1% de les parelles. Una quarta part de les parelles tenen un fill (25,7%), les de dos fills representen un 14,5% i les de tres i més fills són minoritàries amb un 3% (taula 46, gràfic 43).

La proporció de les parelles amb fills menors de 16 anys s'ha mantingut estable en l'últim decenni i representa el 35,7% de les parelles. Les parelles sense fills menors de 16 anys representen el 64,3%, les d'un fill d'aquesta edat un 23,3%, les de dos fills un 10,7% i les de tres fills i més un 1,6% (taula 47, gràfic 44).

⁶ Segona transició demogràfica: assaig teòric d'explicació dels nous comportaments demogràfics, amb una incidència especial en l'àmbit de la fecunditat i la formació de les famílies.

⁷ La tabulació del Cens de població i habitatges 2011 de les parelles de fet inclou les parelles del mateix sexe.

Taula 43. Estructura per sexe i edat dels nuclis de parelles de fet. Catalunya. 2011

	Parelles de fet*			% per sexe		% dels efectius per edat	
	homes	dones	total	homes	dones	homes	dones
Menys de 20 anys	1.262	2.404	3.666	0,36	0,71	0,16	0,33
De 20 a 24 anys	9.109	19.933	29.042	2,63	5,86	4,74	10,67
De 25 a 29 anys	49.585	67.386	116.971	14,32	19,82	20,21	27,48
De 30 a 34 anys	82.712	79.136	161.847	23,89	23,28	24,84	25,17
De 35 a 39 anys	70.567	62.593	133.160	20,38	18,41	19,67	19,00
De 40 a 44 anys	44.363	37.160	81.523	12,81	10,93	13,83	12,50
De 45 a 49 anys	28.071	24.839	52.910	8,11	7,31	9,83	9,00
De 50 a 54 anys	19.952	16.032	35.984	5,76	4,72	8,07	6,36
De 55 a 59 anys	13.121	10.266	23.388	3,79	3,02	6,18	4,65
De 60 a 64 anys	8.870	6.316	15.186	2,56	1,86	4,61	3,05
De 65 a 69 anys	6.424	4.733	11.157	1,86	1,39	3,93	2,61
De 70 a 74 anys	4.392	3.339	7.731	1,27	0,98	3,57	2,33
De 75 a 79 anys	3.907	2.938	6.845	1,13	0,86	3,33	1,88
De 80 a 84 anys	2.301	1.762	4.063	0,66	0,52	2,83	1,38
De 85 anys i més	1.613	1.161	2.774	0,47	0,34	2,76	0,90
Total	346.249	339.998	686.247	100,00	100,00	9,31	8,94

Font: Idescat, a partir del Cens de Població i habitatges 2011 de l'INE.

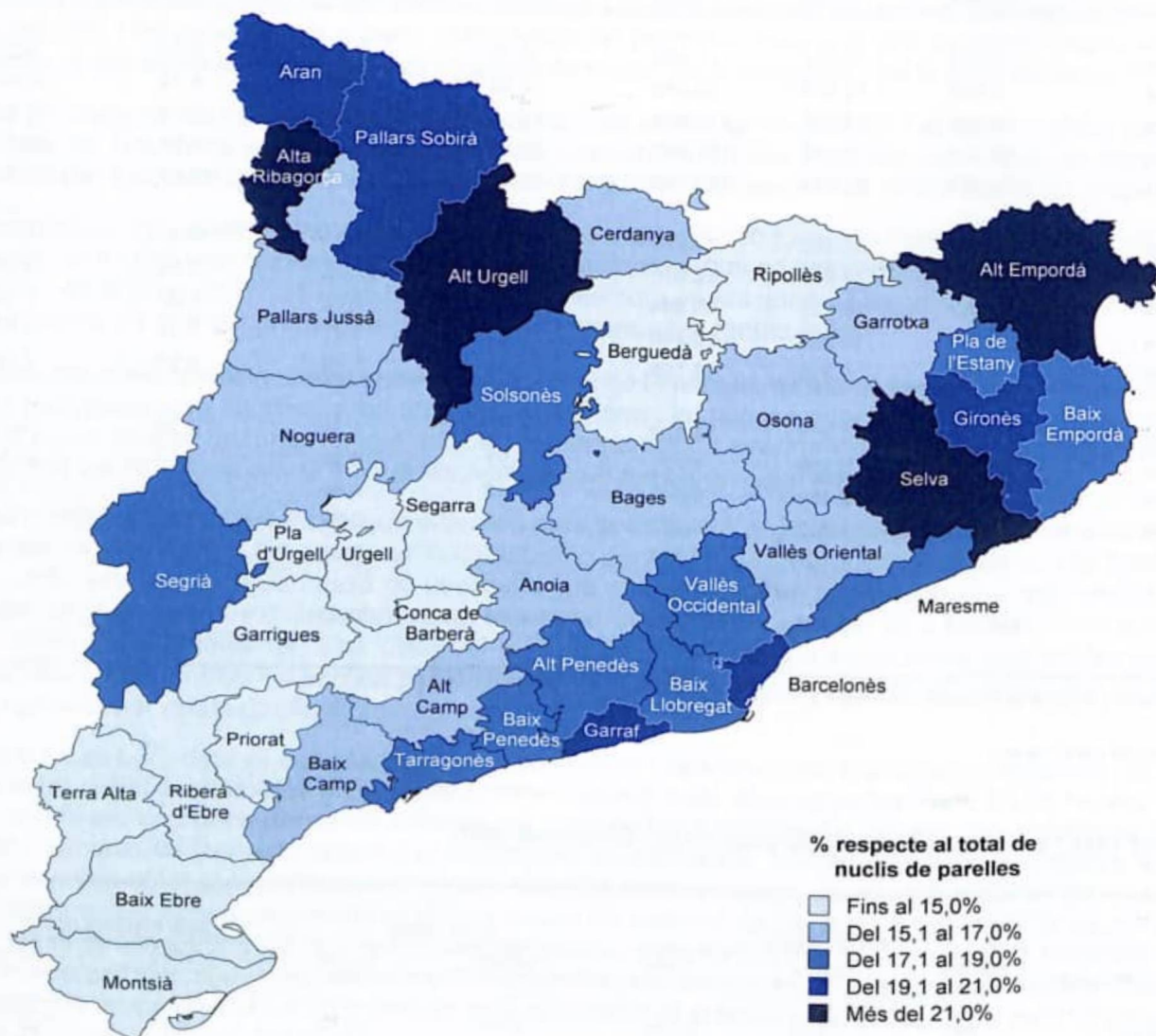
*Inclou les parelles del mateix sexe.

Estructura per sexe i edat dels nuclis de parelles de fet. Catalunya. 2001

	Parelles de fet			% per sexe		% dels efectius per edat	
	homes	dones	total	homes	dones	homes	dones
Menys de 20 anys	441	1.583	2.024	0,34	1,22	0,07	0,27
De 20 a 24 anys	8.272	14.986	23.258	6,39	11,58	3,38	6,43
De 25 a 29 anys	24.751	28.948	53.699	19,13	22,37	8,64	10,69
De 30 a 34 anys	26.385	25.171	51.556	20,39	19,45	9,73	9,78
De 35 a 39 anys	20.125	18.556	38.681	15,55	14,34	7,85	7,42
De 40 a 44 anys	14.742	13.394	28.136	11,39	10,35	6,34	5,67
De 45 a 49 anys	10.614	8.728	19.342	8,20	6,74	5,07	4,09
De 50 a 54 anys	7.744	5.699	13.443	5,98	4,40	3,89	2,77
De 55 a 59 anys	5.056	3.542	8.598	3,91	2,74	2,84	1,92
De 60 a 64 anys	3.236	2.456	5.692	2,50	1,90	2,26	1,64
De 65 a 69 anys	2.754	2.290	5.044	2,13	1,77	1,81	1,32
De 70 a 74 anys	2.132	1.773	3.905	1,65	1,37	1,67	1,10
De 75 a 79 anys	1.597	1.257	2.854	1,23	0,97	1,67	0,92
De 80 a 84 anys	926	714	1.640	0,72	0,55	1,82	0,78
De 85 anys i més	625	303	928	0,48	0,23	1,84	0,37
Total	129.400	129.400	258.800	100,00	100,00	4,17	4,00

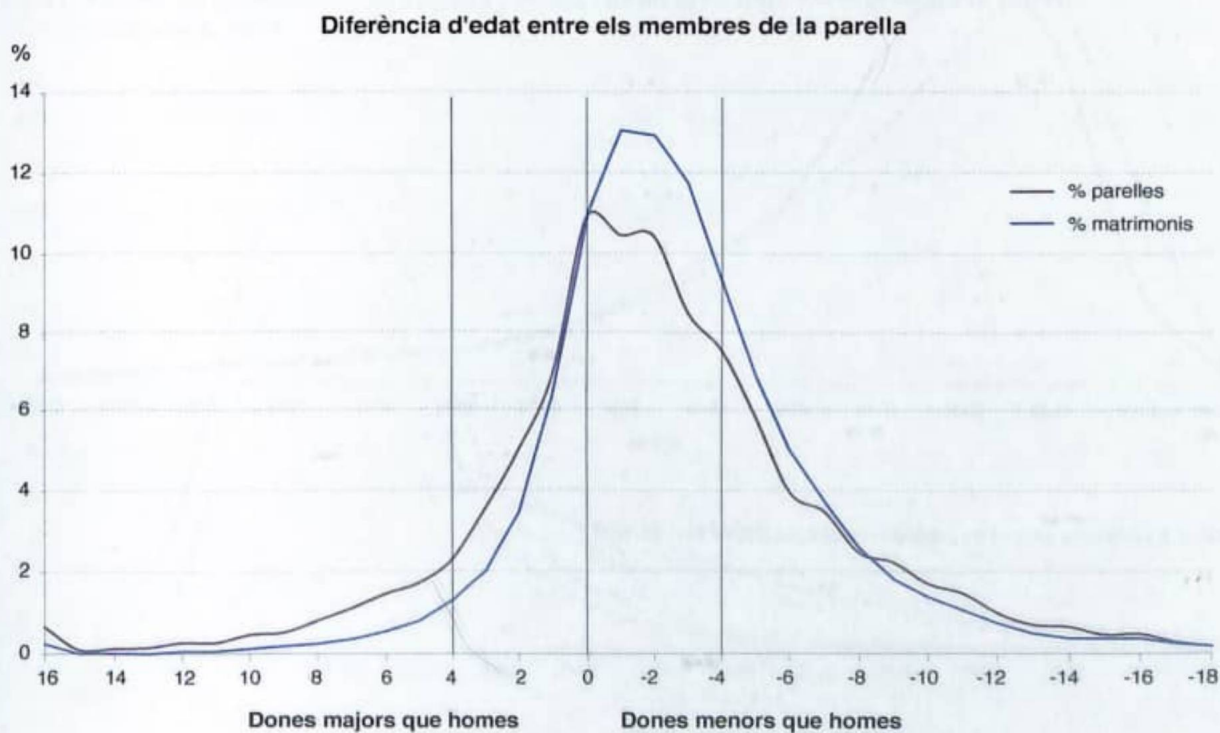
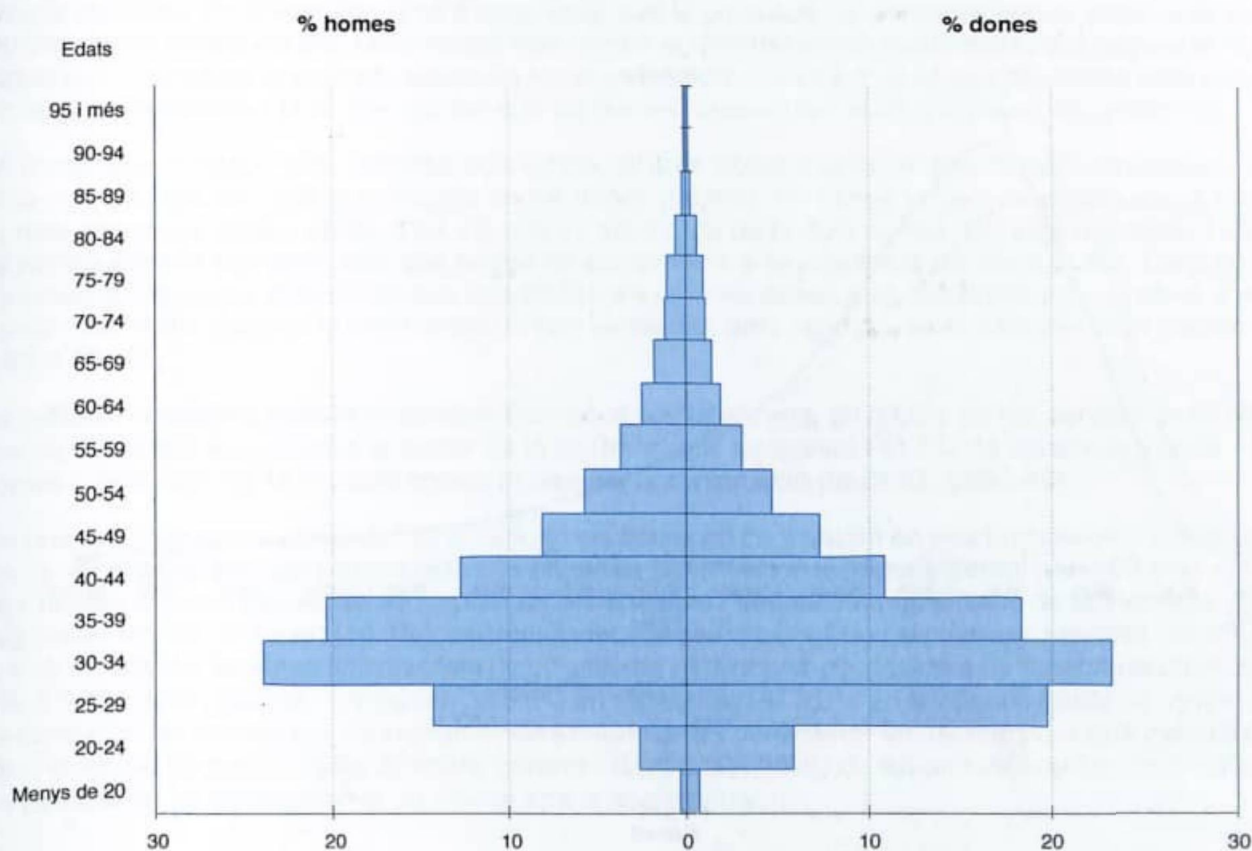
Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2001 de l'INE.

Mapa 9. Nuclis de parelles de fet. Catalunya. 2011

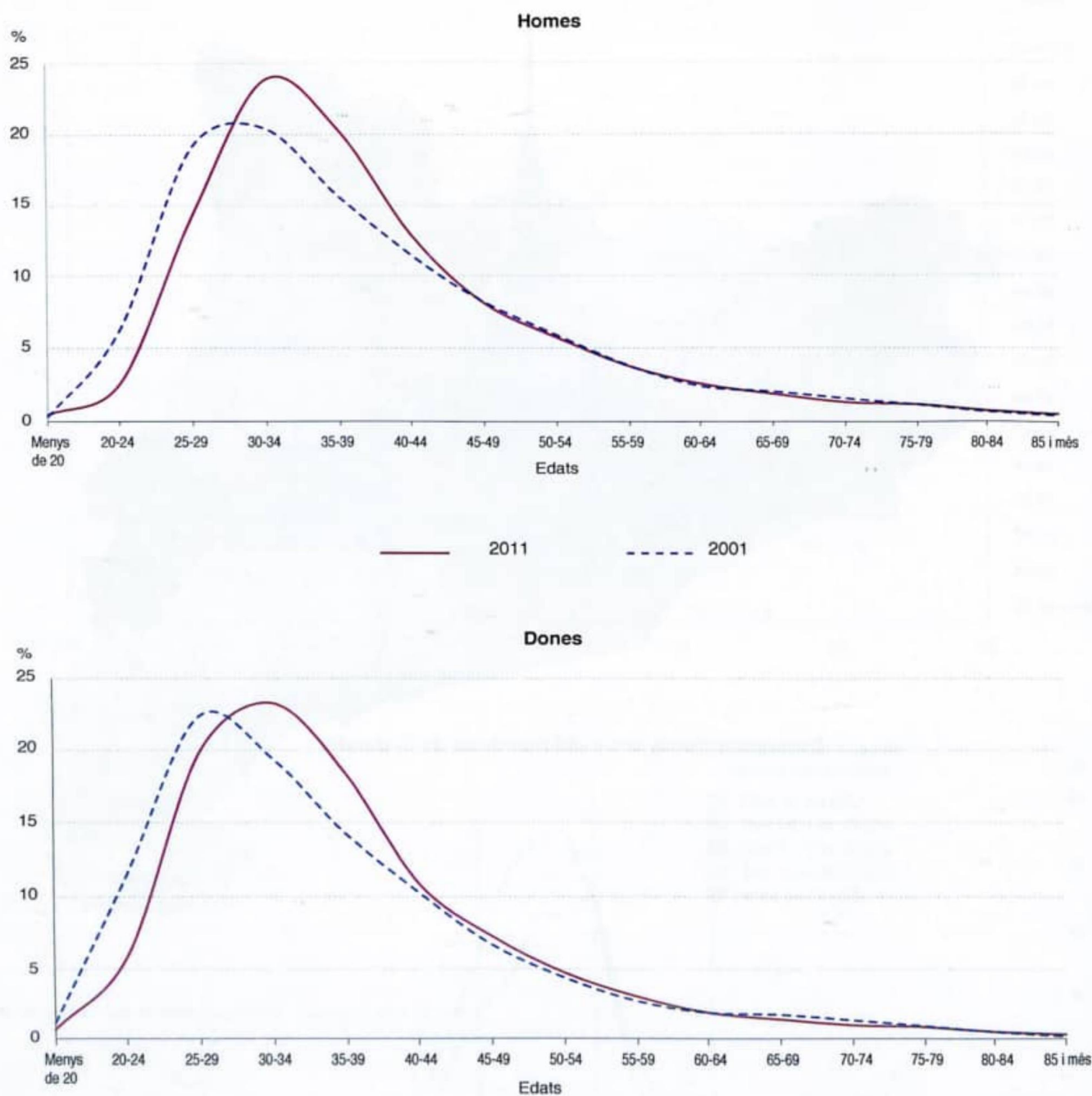
Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

Gràfic 39. Nuclis de parelles de fet segons l'edat i el sexe dels membres de la parella. Catalunya. 2011

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

Gràfic 40. Nuclis de parelles de fet segons l'edat i el sexe dels membres de la parella. Catalunya. 2001-2011

Font: Idescat, a partir dels censos de població i habitatges 2001 i 2011 de l'INE.

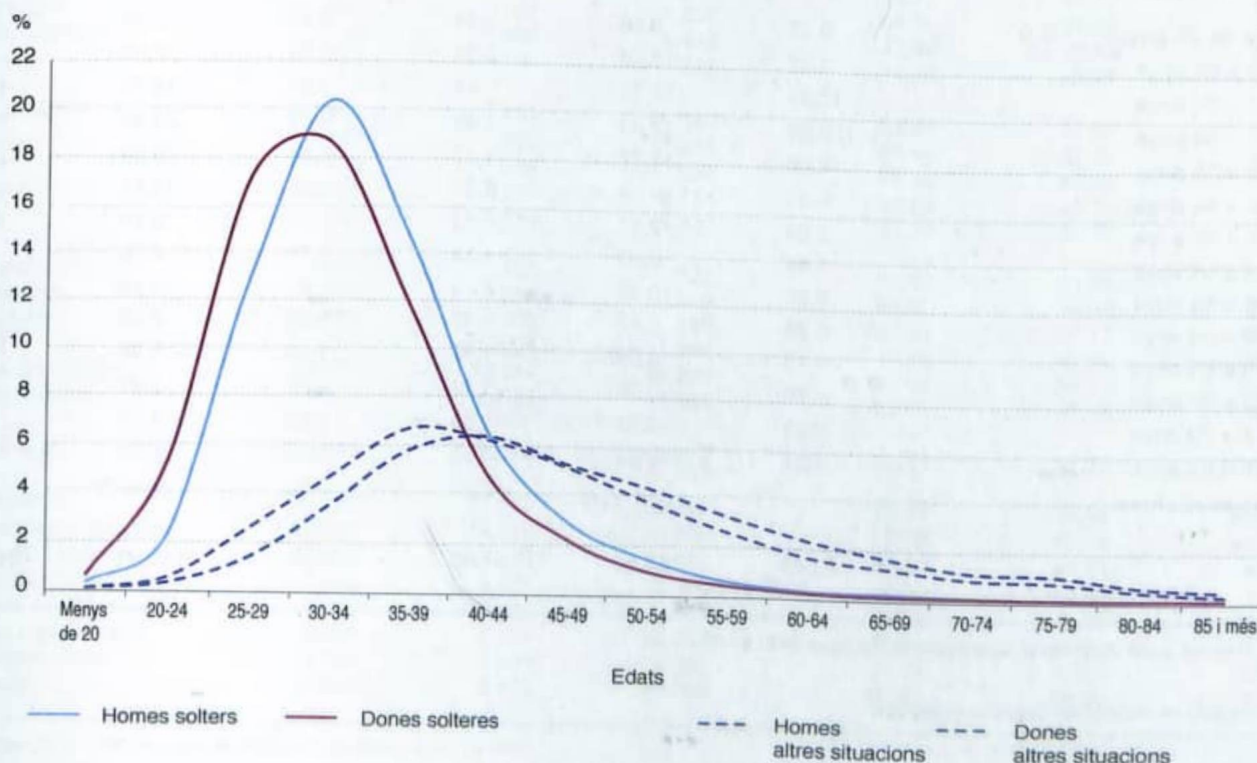
Pel que fa al nivell d'estudis assolit pels membres de la parella, s'observen diferències significatives entre homes i dones que reflecteixen els canvis que s'han produït en les generacions més joves respecte als estudis realitzats. En primer lloc, s'ha d'assenyalar que la proporció de persones sense estudis és reduïda, representen al voltant del 3%, percentatge molt inferior al registrat en els matrimonis, que supera el 10%. En segon lloc, l'extrem de la piràmide educativa recull un fet molt rellevant com és que les dones amb estudis de tercer grau representen el 33,5%, mentre que els homes representen el 25,6% (taula 48, gràfic 45).

En considerar la relació amb l'activitat econòmica, la taxa global d'activitat dels homes cohabitants és una mica més alta (88,3%) que la registrada en les dones (86,6%). En canvi, la taxa de desocupació femenina és més alta en les dones: arriba al 24,8% enfront del 21,6% de la dels homes. El nivell d'activitat i d'atur no és només diferent per sexe, sinó que també ho és respecte a la presència de fills a la llar. L'anàlisi de les taxes específiques per edat revela que tant els homes com les dones amb fills presenten un nivell d'activitat econòmica i d'atur superior al dels homes i dones sense fills, amb algunes diferències per edat (taules 49-51, gràfics 46-48).

La població cohabitant treballa majoritàriament en el sector serveis, un 84,8% de les dones i un 63,2% dels homes. En segon lloc, destaca el sector de la indústria, que concentra l'11,7% de les dones i el 20,1% dels homes i, finalment, un 14,9% dels homes treballen a la construcció (taula 52, gràfic 49).

Pel que fa a l'estructura professional, el 66% de les dones es concentren en tres professions: les treballadores de serveis (26,3%), les empleades administratives (20,3%) i les tècniques científiques (20,1%). En el cas dels homes la major freqüència es registra en els artesans i treballadors qualificats de la indústria (20,0%), seguits pel tècnics de suport (16,9%), els treballadors de serveis (14,2%) i els tècnics científics (13,7%). Com ja s'ha assenyalat en altres tipus de llars, la cúspide de l'estructura ocupacional és fonamentalment masculina. Els directors i gerents representen el 5,6% en els homes i el 3,3% en les dones (taula 53, gràfic 50). Si es comparen les estructures ocupacionals dels matrimonis i parelles de fet, es constata que mentre que en els primers els percentatges de directors, gerents i tècnics científics i de suport representen un 31,8%, entre les parelles de fet representen el 35,4% del total d'ocupacions.

Gràfic 41. Nuclis de parelles de fet segons l'edat i l'estat civil dels membres de la parella. Catalunya. 2011

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

Taula 44. Nuclis de parelles de fet segons l'edat i l'estat civil. Catalunya. 2011

	Ambós solters		Altres situacions		Total	
	homes	dones	homes	dones	homes	dones
Menys de 20 anys	936	1.986	327	418	1.262	2.404
De 20 a 24 anys	7.869	17.889	1.240	2.044	9.109	19.933
De 25 a 29 anys	44.707	58.531	4.878	8.855	49.585	67.386
De 30 a 34 anys	70.615	63.353	12.097	15.783	82.712	79.136
De 35 a 39 anys	50.751	40.019	19.816	22.574	70.567	62.593
De 40 a 44 anys	22.517	16.065	21.846	21.095	44.363	37.160
De 45 a 49 anys	10.011	7.382	18.060	17.457	28.071	24.839
De 50 a 54 anys	4.981	3.141	14.971	12.891	19.952	16.032
De 55 a 59 anys	1.940	1.327	11.181	8.939	13.121	10.266
De 60 a 64 anys	837	566	8.032	5.750	8.870	6.316
De 65 a 69 anys	667	312	5.757	4.420	6.424	4.733
De 70 a 74 anys	351	211	4.040	3.128	4.392	3.339
De 75 a 79 anys	170	112	3.737	2.826	3.907	2.938
De 80 a 84 anys	127	105	2.174	1.657	2.301	1.762
De 85 anys i més	..	..	1.527	1.019	1.613	1.161
Total	216.566	211.141	129.683	128.857	346.249	339.998

	Ambós solters		Altres situacions		Total	
	homes	dones	homes	dones	homes	dones
Menys de 20 anys	0,27	0,58	0,09	0,12	0,36	0,71
De 20 a 24 anys	2,27	5,26	0,36	0,60	2,63	5,86
De 25 a 29 anys	12,91	17,22	1,41	2,60	14,32	19,82
De 30 a 34 anys	20,39	18,63	3,49	4,64	23,89	23,28
De 35 a 39 anys	14,66	11,77	5,72	6,64	20,38	18,41
De 40 a 44 anys	6,50	4,73	6,31	6,20	12,81	10,93
De 45 a 49 anys	2,89	2,17	5,22	5,13	8,11	7,31
De 50 a 54 anys	1,44	0,92	4,32	3,79	5,76	4,72
De 55 a 59 anys	0,56	0,39	3,23	2,63	3,79	3,02
De 60 a 64 anys	0,24	0,17	2,32	1,69	2,56	1,86
De 65 a 69 anys	0,19	0,09	1,66	1,30	1,86	1,39
De 70 a 74 anys	0,10	0,06	1,17	0,92	1,27	0,98
De 75 a 79 anys	0,05	0,03	1,08	0,83	1,13	0,86
De 80 a 84 anys	0,04	0,03	0,63	0,49	0,66	0,52
De 85 anys i més	..	..	0,44	0,30	0,47	0,34
Total	62,55	62,10	37,45	37,90	100,00	100,00

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

.. Informació no disponible. Vegeu metodologia.

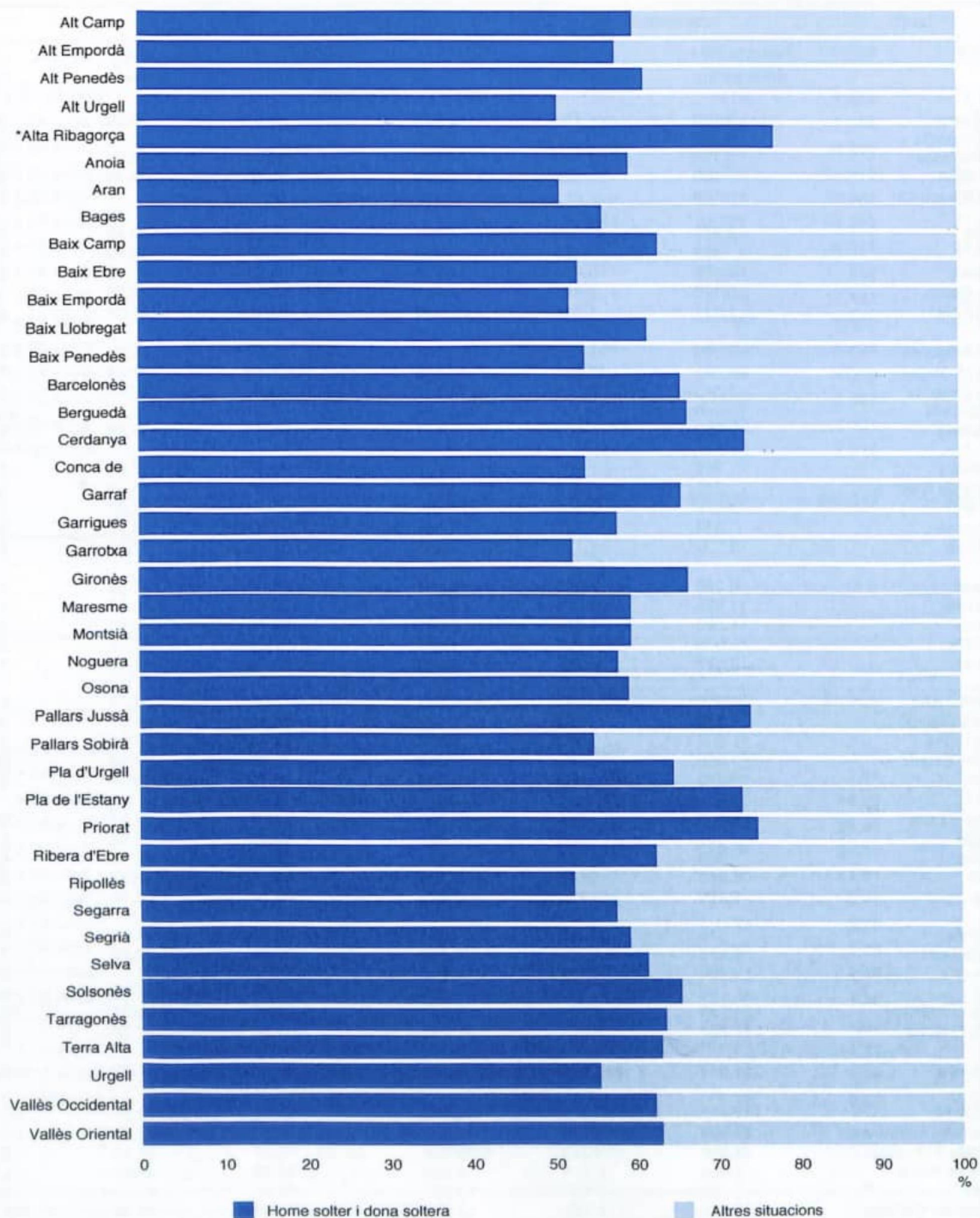
Taula 45. Nuclis de parelles de fet segons l'estat civil dels membres de la parella. Comarques i Aran, i àmbits del Pla territorial. 2011

	Home solter i dona soltera	Altres situacions	Total	%		Total
				home solter i dona soltera	altres situacions	
Alt Camp	1.120	753	1.873	59,80	40,20	0,55
Alt Empordà	4.399	3.226	7.625	57,69	42,31	2,22
Alt Penedès	3.126	1.969	5.096	61,34	38,64	1,49
Alt Urgell	533	520	1.053	50,62	49,38	0,31
Alta Ribagorça	169	..	219	77,17	..	0,06
Anoia	2.922	1.988	4.911	59,50	40,48	1,43
Aran	239	229	468	51,07	48,93	0,14
Bages	4.425	3.470	7.895	56,05	43,95	2,30
Baix Camp	5.126	3.017	8.143	62,95	37,05	2,37
Baix Ebre	1.377	1.212	2.589	53,19	46,81	0,75
Baix Empordà	3.119	2.883	6.001	51,97	48,04	1,75
Baix Llobregat	22.085	13.850	35.935	61,46	38,54	10,47
Baix Penedès	2.543	2.173	4.717	53,91	46,07	1,37
Barcelonès	70.946	37.407	108.353	65,48	34,52	31,58
Berguedà	963	489	1.452	66,32	33,68	0,42
Cerdanya	555	202	757	73,32	26,68	0,22
Conca de Barberà	363	310	674	53,86	45,99	0,20
Garraf	5.019	2.646	7.665	65,48	34,52	2,23
Garrigues	312	229	541	57,67	42,33	0,16
Garrotxa	1.234	1.120	2.354	52,42	47,58	0,69
Gironès	6.086	3.075	9.162	66,43	33,56	2,67
Maresme	11.974	8.175	20.149	59,43	40,57	5,87
Montsià	1.583	1.078	2.661	59,49	40,51	0,78
Noguera	976	711	1.687	57,85	42,15	0,49
Osona	3.677	2.552	6.229	59,03	40,97	1,82
Pallars Jussà	410	145	555	73,87	26,13	0,16
Pallars Sobirà	188	152	341	55,13	44,57	0,10
Pla d'Urgell	664	367	1.031	64,40	35,60	0,30
Pla de l'Estany	1.050	392	1.442	72,82	27,18	0,42
Priorat	273	92	365	74,79	25,21	0,11
Ribera d'Ebre	465	281	746	62,33	37,67	0,22
Ripollès	441	400	841	52,44	47,56	0,25
Segarra	308	228	536	57,46	42,54	0,16
Segrià	5.167	3.557	8.724	59,23	40,77	2,54
Selva	5.769	3.650	9.420	61,24	38,75	2,75
Solsonès	410	216	625	65,60	34,56	0,18
Tarragonès	6.975	4.005	10.980	63,52	36,48	3,20
Terra Alta	169	100	269	62,83	37,17	0,08
Urgell	754	606	1.360	55,44	44,56	0,40
Vallès Occidental	24.730	15.161	39.890	62,00	38,01	11,63
Vallès Oriental	11.207	6.583	17.790	63,00	37,00	5,18
Catalunya	213.854	129.270	343.123	62,33	37,67	100,00
Metropolità	140.942	81.175	222.117	63,45	36,55	64,73
Comarques Gironines	22.099	14.746	36.845	59,98	40,02	10,74
Camp de Tarragona	13.858	8.178	22.036	62,89	37,11	6,42
Terres de l'Ebre	3.595	2.671	6.265	57,38	42,63	1,83
Ponent	8.180	5.697	13.877	58,95	41,05	4,04
Comarques Centrals	9.475	6.727	16.202	58,48	41,52	4,72
Alt Pirineu i Aran	2.094	1.299	3.393	61,72	38,28	0,99
Penedès	13.612	8.777	22.388	60,80	39,20	6,52

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

.. Informació no disponible. Vegeu metodologia.

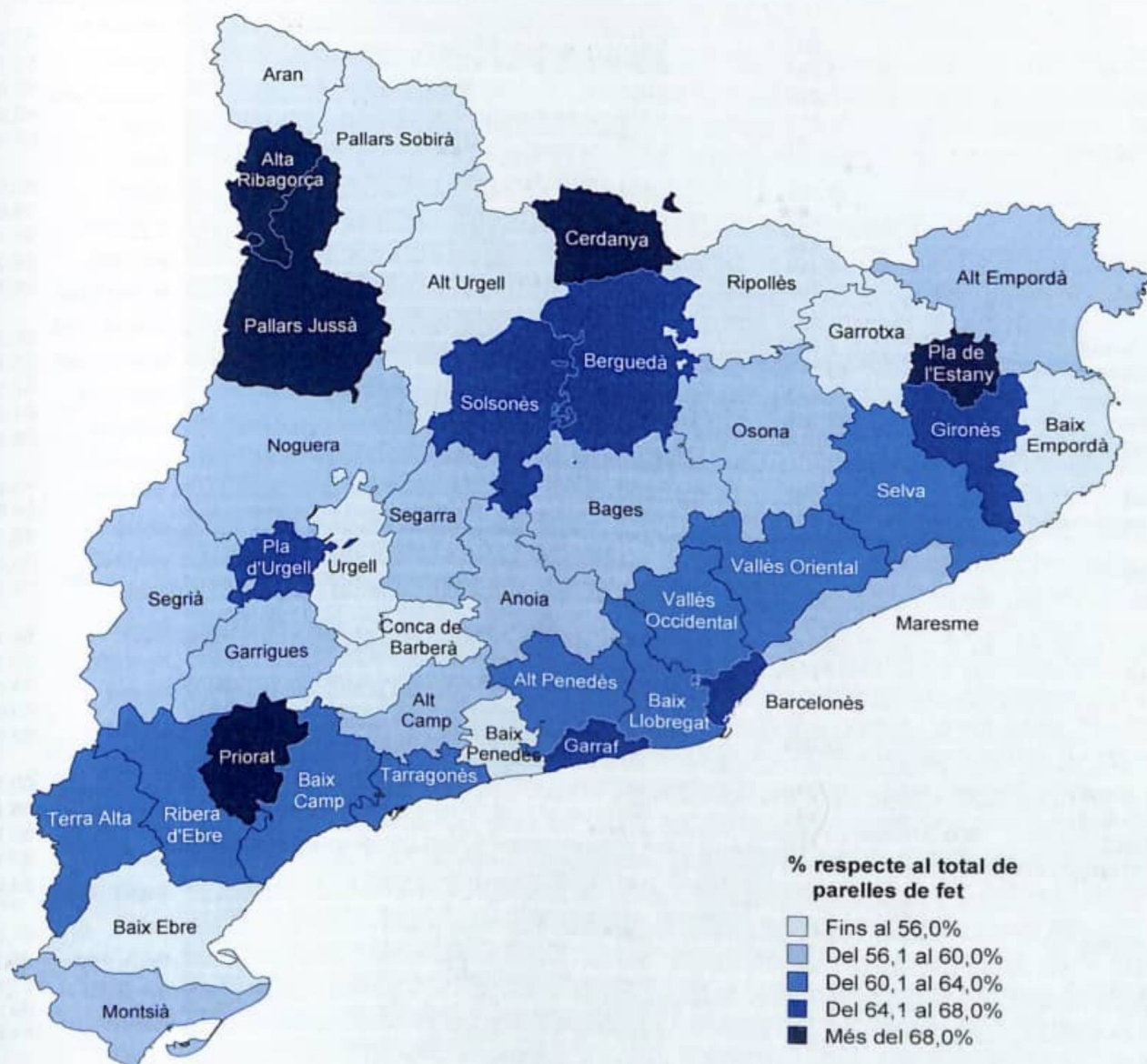
Gràfic 42. Nuclis de parelles de fet segons l'estat civil dels membres de la parella. Comarques i Aran. 2011

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

*Dada estimada

Mapa 10. Nuclis de parelles de fet d'homes i dones solters. Catalunya. 2011

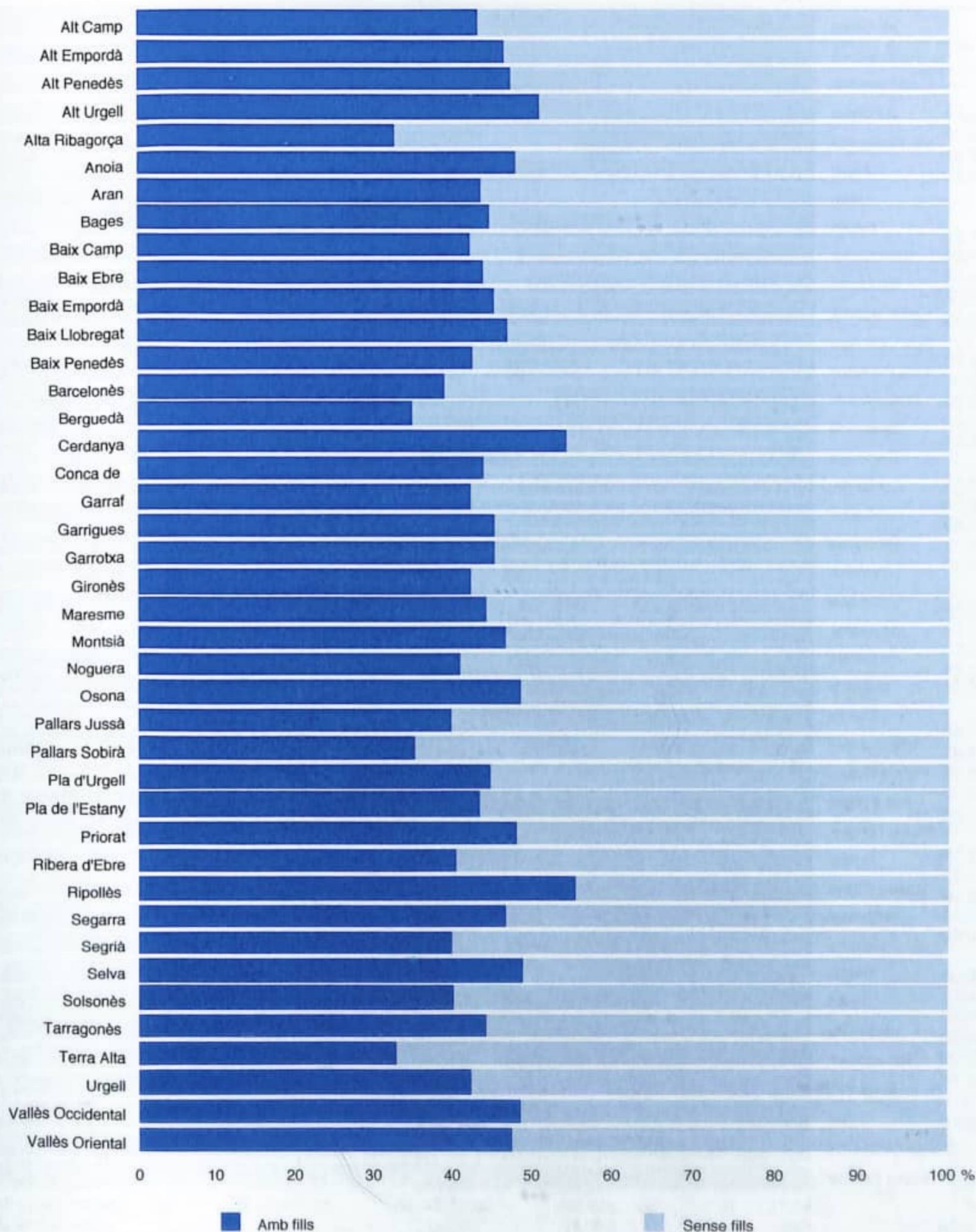
Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

Taula 46. Nuclis de parelles de fet segons el nombre de fills. Comarques i Aran, i àmbits del Pla territorial. 2011

	Amb fills	Sense fills	Total	%	
				amb fills	sense fills
Alt Camp	801	1.072	1.873	42,77	57,23
Alt Empordà	3.524	4.101	7.625	46,22	53,78
Alt Penedès	2.399	2.697	5.096	47,08	52,92
Alt Urgell	531	522	1.053	50,43	49,57
Alta Ribagorça	71	148	219	32,42	67,58
Anoia	2.326	2.585	4.911	47,36	52,64
Aran	202	266	468	43,16	56,84
Bages	3.497	4.398	7.895	44,29	55,71
Baix Camp	3.414	4.729	8.143	41,93	58,07
Baix Ebre	1.121	1.468	2.589	43,30	56,70
Baix Empordà	2.681	3.320	6.001	44,68	55,32
Baix Llobregat	16.717	19.218	35.935	46,52	53,48
Baix Penedès	1.982	2.735	4.717	42,02	57,98
Barcelonès	41.754	66.599	108.353	38,54	61,46
Berguedà	500	952	1.452	34,44	65,56
Cerdanya	407	350	757	53,76	46,24
Conca de Barberà	292	382	674	43,32	56,68
Garraf	3.196	4.469	7.665	41,70	58,30
Garrigues	243	298	541	44,92	55,08
Garrotxa	1.055	1.299	2.354	44,82	55,18
Gironès	3.837	5.325	9.162	41,88	58,12
Maresme	8.828	11.321	20.149	43,81	56,19
Montsià	1.229	1.432	2.661	46,19	53,81
Noguera	681	1.006	1.687	40,37	59,63
Osona	2.985	3.244	6.229	47,92	52,08
Pallars Jussà	218	337	555	39,28	60,72
Pallars Sobirà	119	222	341	34,90	65,10
Pla d'Urgell	456	575	1.031	44,23	55,77
Pla de l'Estany	618	824	1.442	42,86	57,14
Priorat	173	192	365	47,40	52,60
Ribera d'Ebre	298	448	746	39,95	60,05
Ripollès	461	380	841	54,82	45,18
Segarra	248	288	536	46,27	53,73
Segrià	3.444	5.280	8.724	39,48	60,52
Selva	4.552	4.868	9.420	48,32	51,68
Solsonès	248	377	625	39,68	60,32
Tarragonès	4.798	6.182	10.980	43,70	56,30
Terra Alta	87	182	269	32,34	67,66
Urgell	568	792	1.360	41,76	58,24
Vallès Occidental	19.187	20.703	39.890	48,10	51,90
Vallès Oriental	8.337	9.453	17.790	46,86	53,14
Catalunya	148.086	195.037	343.123	43,16	56,84
Àmbit Metropolità	94.824	127.293	222.117	42,69	57,31
Comarques Gironines	16.728	20.117	36.845	45,40	54,60
Camp de Tarragona	9.480	12.556	22.036	43,02	56,98
Terres de l'Ebre	2.735	3.530	6.265	43,66	56,34
Àmbit de Ponent	5.640	8.237	13.877	40,64	59,36
Comarques Centrals	7.231	8.971	16.202	44,63	55,37
Alt Pirineu i Aran	1.547	1.846	3.393	45,59	54,41
Penedès	9.902	12.486	22.388	44,23	55,77

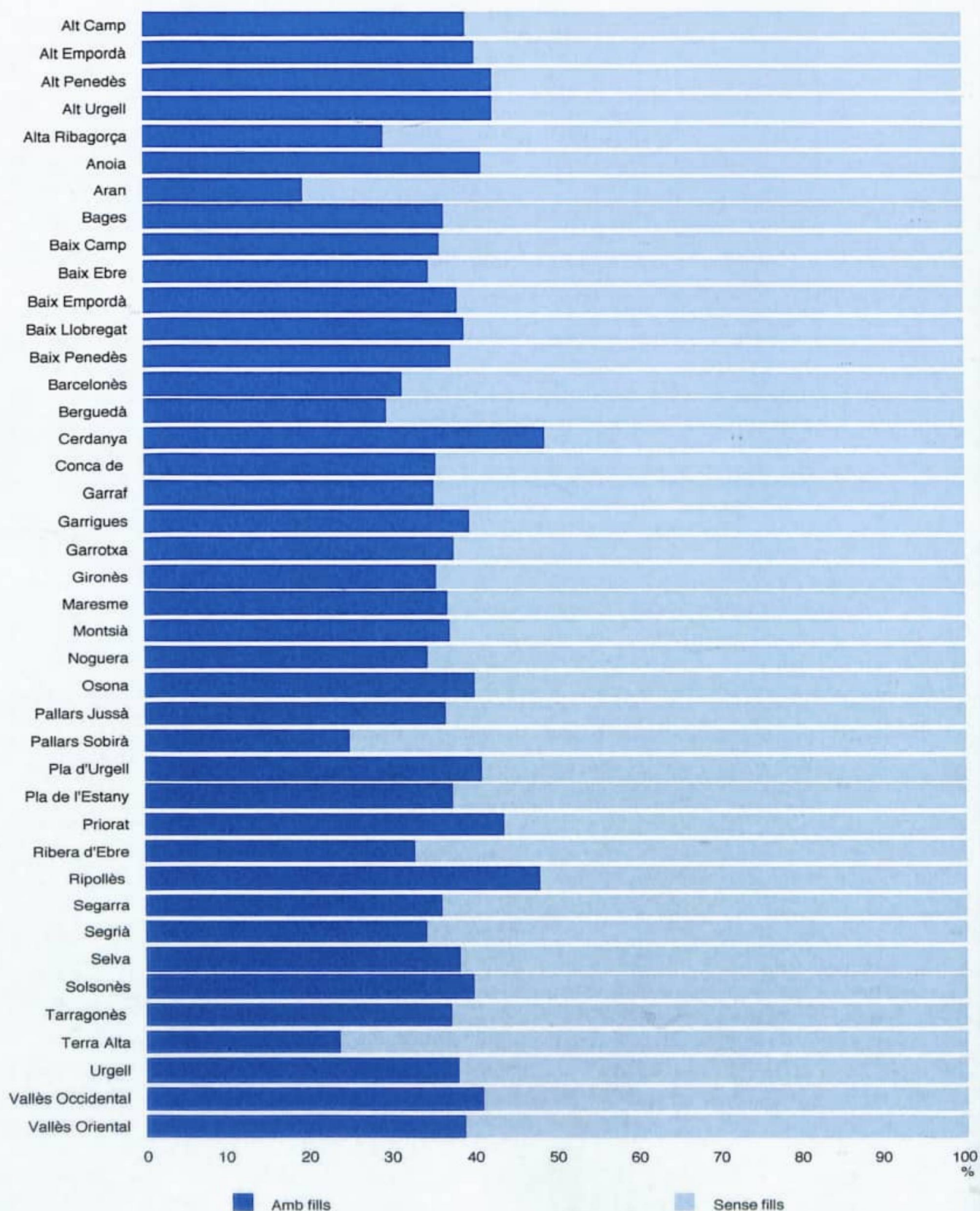
Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

Gràfic 43. Nuclis de parelles de fet segons el nombre de fills. Comarques i Aran. 2011

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

Gràfic 44. Nuclis de parelles de fet segons el nombre de fills menors de 16 anys. Comarques i Aran. 2011

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

Taula 47. Nuclis de parelles de fet segons el nombre de fills menors de 16 anys. Comarques i Aran, i àmbits del Pla territorial. 2011

	Amb fills	Sense fills	Total	% de fills menors de 16 anys	
	menors de 16 anys	menors de 16 anys		amb fills	sense fills
Alt Camp	725	1.148	1.873	38,71	61,29
Alt Empordà	3.045	4.580	7.625	39,93	60,07
Alt Penedès	2.144	2.952	5.096	42,07	57,93
Alt Urgell	442	611	1.053	41,98	58,02
Alta Ribagorça	63	156	219	28,77	71,23
Anoia	1.995	2.916	4.911	40,62	59,38
Aran	89	379	468	19,02	80,98
Bages	2.849	5.046	7.895	36,09	63,91
Baix Camp	2.901	5.242	8.143	35,63	64,37
Baix Ebre	889	1.700	2.589	34,34	65,66
Baix Empordà	2.271	3.730	6.001	37,84	62,16
Baix Llobregat	13.851	22.084	35.935	38,54	61,46
Baix Penedès	1.744	2.973	4.717	36,97	63,03
Barcelonès	33.584	74.769	108.353	30,99	69,01
Berguedà	421	1.031	1.452	28,99	71,01
Cerdanya	366	391	757	48,35	51,65
Conca de Barberà	236	438	674	35,01	64,99
Garraf	2.661	5.004	7.665	34,72	65,28
Garrigues	211	330	541	39,00	61,00
Garrotxa	873	1.481	2.354	37,09	62,91
Gironès	3.203	5.959	9.162	34,96	65,04
Maresme	7.348	12.801	20.149	36,47	63,53
Montsià	976	1.685	2.661	36,68	63,32
Noguera	575	1.112	1.687	34,08	65,92
Osona	2.474	3.755	6.229	39,72	60,28
Pallars Jussà	201	354	555	36,22	63,78
Pallars Sobirà	84	257	341	24,63	75,37
Pla d'Urgell	416	615	1.031	40,35	59,65
Pla de l'Estany	534	908	1.442	37,03	62,97
Priorat	158	207	365	43,29	56,71
Ribera d'Ebre	242	504	746	32,44	67,56
Ripollès	399	442	841	47,44	52,56
Segarra	191	345	536	35,63	64,37
Segrià	2.933	5.791	8.724	33,62	66,38
Selva	3.550	5.870	9.420	37,69	62,31
Solsonès	246	379	625	39,36	60,64
Tarragonès	4.014	6.966	10.980	36,56	63,44
Terra Alta	62	207	269	23,05	76,95
Urgell	508	852	1.360	37,35	62,65
Vallès Occidental	16.121	23.769	39.890	40,41	59,59
Vallès Oriental	6.803	10.987	17.790	38,24	61,76
Catalunya	122.400	220.723	343.123	35,67	64,33
Àmbit Metropolità	77.708	144.409	222.117	34,99	65,01
Comarques Gironines	13.876	22.969	36.845	37,66	62,34
Camp de Tarragona	8.036	14.000	22.036	36,47	63,53
Terres de l'Ebre	2.168	4.097	6.265	34,60	65,40
Àmbit de Ponent	4.832	9.045	13.877	34,82	65,18
Comarques Centrals	5.991	10.211	16.202	36,98	63,02
Alt Pirineu i Aran	1.246	2.147	3.393	36,72	63,28
Penedès	8.544	13.844	22.388	38,16	61,84

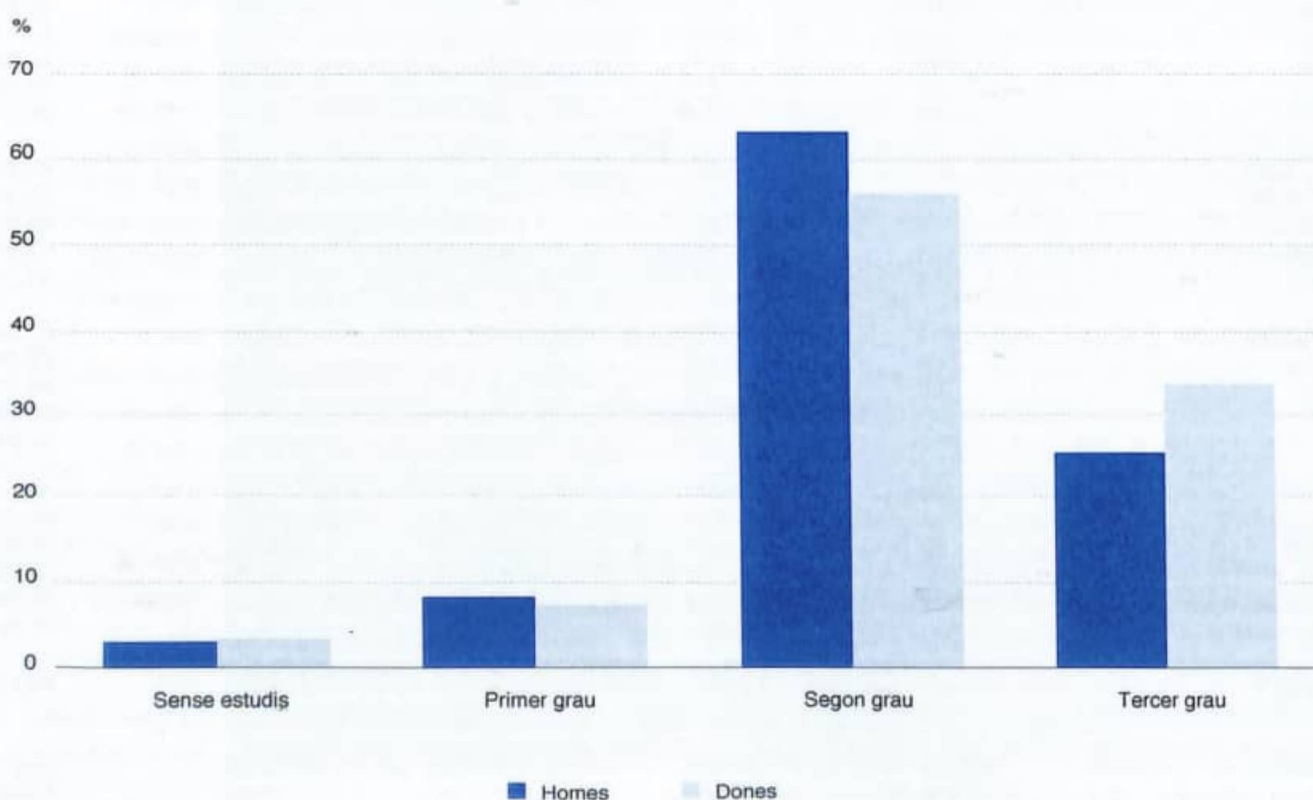
Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

Taula 48. Nuclis de parelles de fet segons el nivell d'instrucció dels membres de la parella. Catalunya. 2011

	Homes	Dones	Total	%	
				homes	dones
Sense estudis	10.809	11.276	22.085	3,12	3,32
Primer grau	28.817	25.219	54.036	8,33	7,42
Segon grau	217.982	189.587	407.569	62,99	55,77
Tercer grau	88.473	113.872	202.345	25,56	33,50
Total	346.081	339.954	686.035	100,00	100,00

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

Gràfic 45. Nuclis de parelles de fet segons el nivell d'instrucció dels membres de la parella. Catalunya. 2011

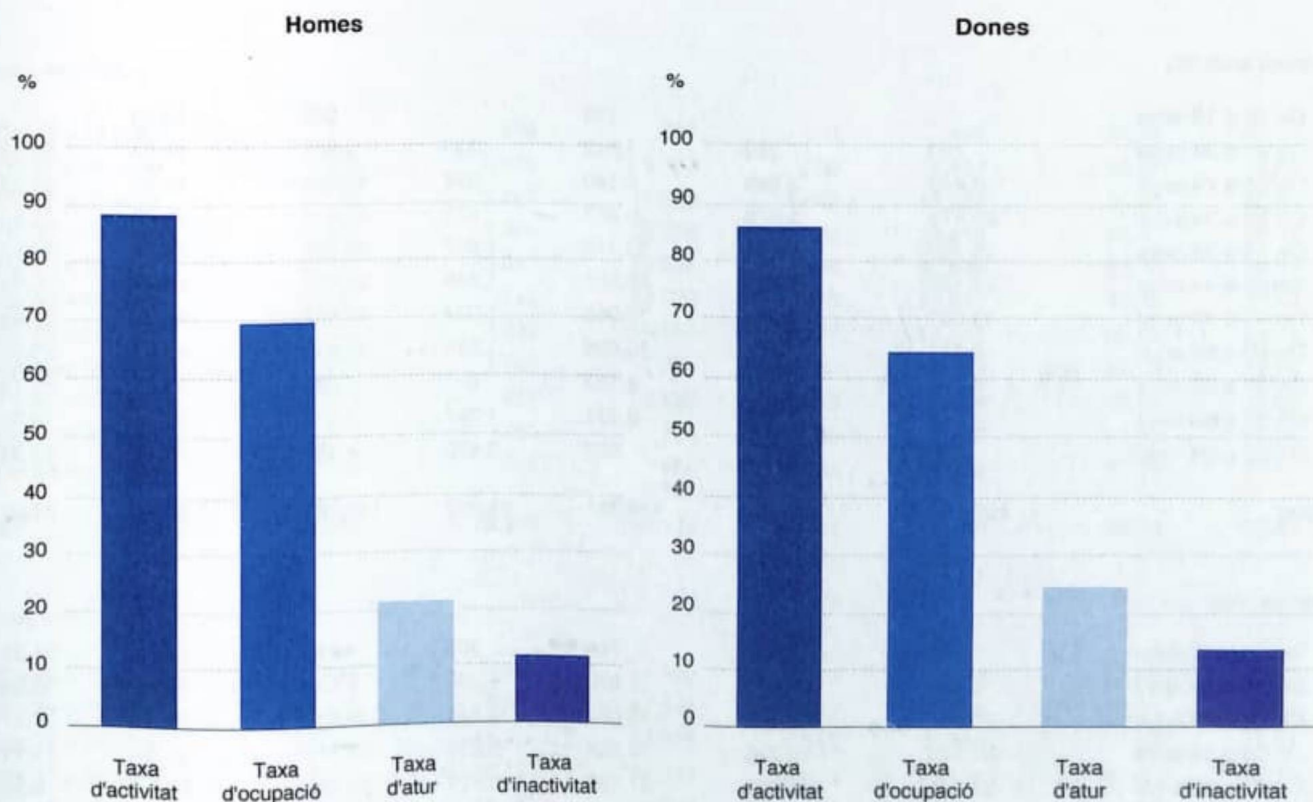
Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

Taula 49. Nuclis de parelles de fet segons la relació amb l'activitat econòmica dels membres de la parella.
Catalunya. 2011

	Persones actives			Persones no actives	Total	Taxa d'activitat	Taxa d'ocupació	Taxa d'atur	Taxa d'inactivitat
	ocupades	desocupades	total						
Homes	239.718	65.956	305.674	40.407	346.081	88,32	69,27	21,58	11,68
Dones	221.235	73.040	294.274	45.679	339.954	86,56	65,08	24,82	13,44

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

Gràfic 46. Nuclis de parelles de fet segons la relació amb l'activitat econòmica dels membres de la parella.
Catalunya. 2011

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

Taula 50. Nuclis de parelles de fet segons la relació amb l'activitat econòmica i l'edat de l'home. Catalunya. 2011

Edat	Ocupats	Desocupats	Total d'actius	No actius	Total	Taxa d'activitat	Taxa d'atur
Homes sense fills							
De 16 a 19 anys	187	362	550	302	851	64,63	65,82
De 20 a 24 anys	4.250	2.118	6.367	890	7.258	87,72	33,27
De 25 a 29 anys	29.965	6.962	36.927	2.604	39.531	93,41	18,85
De 30 a 34 anys	43.147	9.250	52.397	2.878	55.275	94,79	17,65
De 35 a 39 anys	27.815	6.152	33.966	1.872	35.838	94,78	18,11
De 40 a 44 anys	12.092	2.809	14.900	1.049	15.949	93,42	18,85
De 45 a 49 anys	7.373	1.913	9.286	698	9.984	93,01	20,60
De 50 a 54 anys	5.442	1.836	7.278	761	8.039	90,53	25,23
De 55 a 59 anys	3.845	1.309	5.154	882	6.036	85,39	25,40
De 60 a 64 anys	2.061	794	2.855	2.442	5.297	53,90	27,81
De 65 anys i més	809	834	1.643	12.573	14.215	11,56	50,76
Total	136.984	34.338	171.323	26.950	198.273	86,41	20,04
Homes amb fills							
De 16 a 19 anys	..	..	156	..	243	64,20	..
De 20 a 24 anys	753	758	1.512	339	1.851	81,69	50,13
De 25 a 29 anys	6.442	2.699	9.140	914	10.055	90,90	29,53
De 30 a 34 anys	20.479	5.978	26.457	979	27.436	96,43	22,60
De 35 a 39 anys	26.332	6.840	33.172	1.557	34.729	95,52	20,62
De 40 a 44 anys	21.139	5.426	26.565	1.849	28.414	93,49	20,43
De 45 a 49 anys	13.031	4.034	17.065	1.022	18.087	94,35	23,64
De 50 a 54 anys	8.111	2.787	10.898	1.015	11.913	91,48	25,57
De 55 a 59 anys	4.221	1.961	6.183	903	7.086	87,26	31,72
De 60 a 64 anys	1.556	666	2.221	1.352	3.573	62,16	29,99
De 65 anys i més	585	396	982	3.439	4.421	22,21	40,33
Total	102.733	31.618	134.351	13.458	147.809	90,90	23,53
Homes total							
De 16 a 19 anys	270	435	706	389	1.095	64,47	61,61
De 20 a 24 anys	5.003	2.876	7.879	1.230	9.109	86,50	36,50
De 25 a 29 anys	36.407	9.660	46.067	3.518	49.585	92,91	20,97
De 30 a 34 anys	63.626	15.228	78.854	3.857	82.712	95,34	19,31
De 35 a 39 anys	54.146	12.992	67.138	3.429	70.567	95,14	19,35
De 40 a 44 anys	33.231	8.235	41.466	2.898	44.363	93,47	19,86
De 45 a 49 anys	20.405	5.947	26.351	1.720	28.071	93,87	22,57
De 50 a 54 anys	13.553	4.622	18.176	1.776	19.952	91,10	25,43
De 55 a 59 anys	8.066	3.271	11.337	1.785	13.121	86,40	28,85
De 60 a 64 anys	3.616	1.460	5.076	3.794	8.870	57,23	28,76
De 65 anys i més	1.394	1.230	2.625	16.012	18.637	14,08	46,86
Total	239.718	65.956	305.674	40.407	346.081	88,32	21,58

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

.. Informació no disponible. Vegeu metodologia.

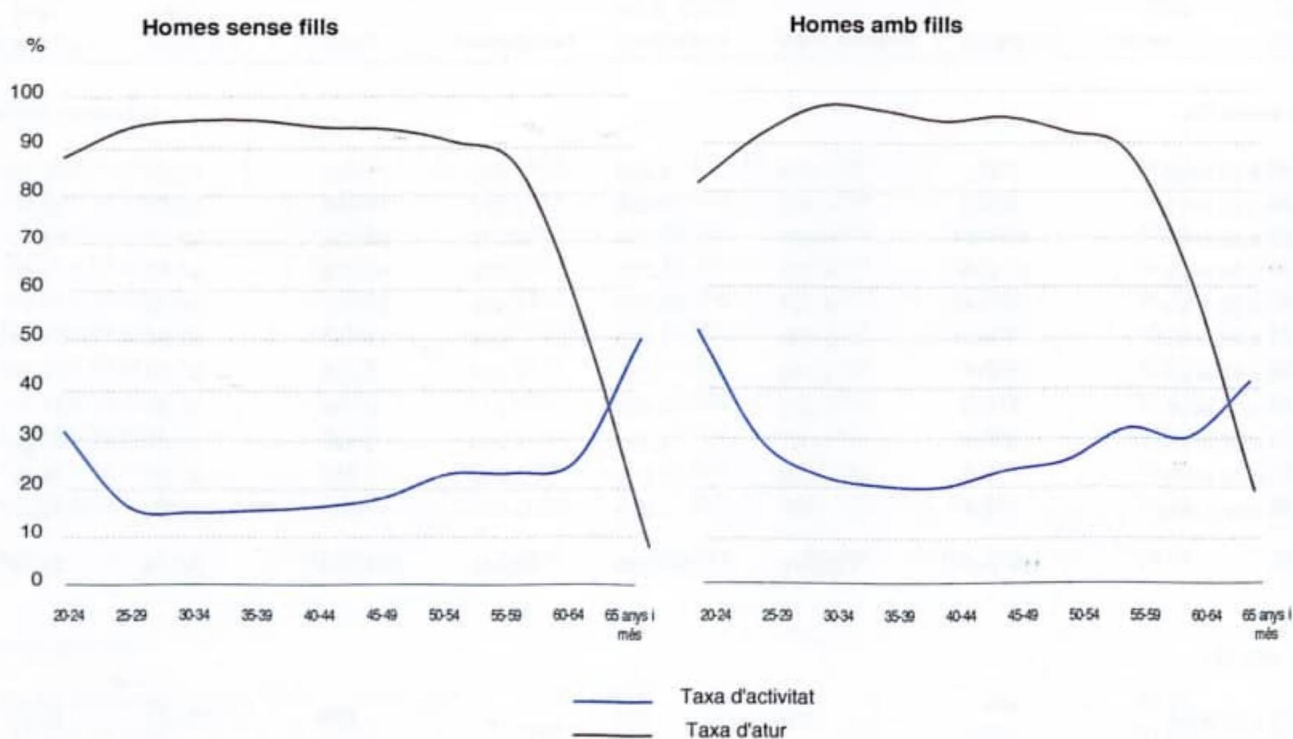
Taula 51. Nuclis de parelles de fet segons la relació amb l'activitat econòmica i l'edat de la dona. Catalunya. 2011

Edat	Ocupades	Desocupades	Total d'actives	No actives	Total	Taxa d'activitat	Taxa d'atur
Dones sense fills							
De 16 a 19 anys	527	676	1.203	700	1.903	63,22	56,19
De 20 a 24 anys	8.880	4.528	13.408	2.088	15.496	86,53	33,77
De 25 a 29 anys	40.196	8.067	48.264	4.071	52.334	92,22	16,71
De 30 a 34 anys	37.405	8.125	45.530	2.688	48.218	94,43	17,85
De 35 a 39 anys	18.916	4.701	23.616	1.439	25.055	94,26	19,91
De 40 a 44 anys	8.785	2.409	11.193	964	12.157	92,07	21,52
De 45 a 49 anys	5.511	1.786	7.297	1.001	8.298	87,94	24,48
De 50 a 54 anys	4.160	1.292	5.452	1.317	6.769	80,54	23,70
De 55 a 59 anys	3.244	1.007	4.251	1.269	5.520	77,01	23,69
De 60 a 64 anys	1.055	664	1.719	2.820	4.539	37,87	38,63
De 65 anys i més	566	657	1.223	10.091	11.314	10,81	53,72
Total	129.245	33.911	163.156	28.448	191.604	85,15	20,78
Dones amb fills							
De 16 a 19 anys	..	268	387	..	456	84,87	69,25
De 20 a 24 anys	1.658	2.079	3.737	700	4.437	84,22	55,63
De 25 a 29 anys	8.118	5.491	13.609	1.442	15.052	90,41	40,35
De 30 a 34 anys	20.262	8.326	28.589	2.329	30.918	92,47	29,12
De 35 a 39 anys	24.977	10.047	35.024	2.514	37.538	93,30	28,69
De 40 a 44 anys	16.921	6.112	23.033	1.970	25.003	92,12	26,54
De 45 a 49 anys	10.805	3.558	14.364	2.177	16.541	86,84	24,77
De 50 a 54 anys	5.932	1.748	7.681	1.582	9.263	82,92	22,76
De 55 a 59 anys	2.522	971	3.493	1.253	4.746	73,60	27,80
De 60 a 64 anys	476	263	738	1.039	1.777	41,53	35,64
De 65 anys i més	198	265	464	2.155	2.619	17,72	57,11
Total	91.989	39.129	131.118	17.232	148.350	88,38	29,84
Dones total							
De 16 a 19 anys	646	944	1.590	770	2.359	67,40	59,37
De 20 a 24 anys	10.538	6.607	17.145	2.788	19.933	86,01	38,54
De 25 a 29 anys	48.314	13.559	61.873	5.513	67.386	91,82	21,91
De 30 a 34 anys	57.667	16.451	74.118	5.018	79.136	93,66	22,20
De 35 a 39 anys	43.892	14.747	58.640	3.954	62.593	93,68	25,15
De 40 a 44 anys	25.706	8.520	34.226	2.934	37.160	92,10	24,89
De 45 a 49 anys	16.316	5.344	21.661	3.178	24.839	87,21	24,67
De 50 a 54 anys	10.093	3.040	13.133	2.899	16.032	81,92	23,15
De 55 a 59 anys	5.766	1.979	7.745	2.522	10.266	75,44	25,55
De 60 a 64 anys	1.531	926	2.457	3.859	6.316	38,90	37,69
De 65 anys i més	764	922	1.687	12.246	13.933	12,11	54,65
Total	221.235	73.040	294.274	45.679	339.954	86,56	24,82

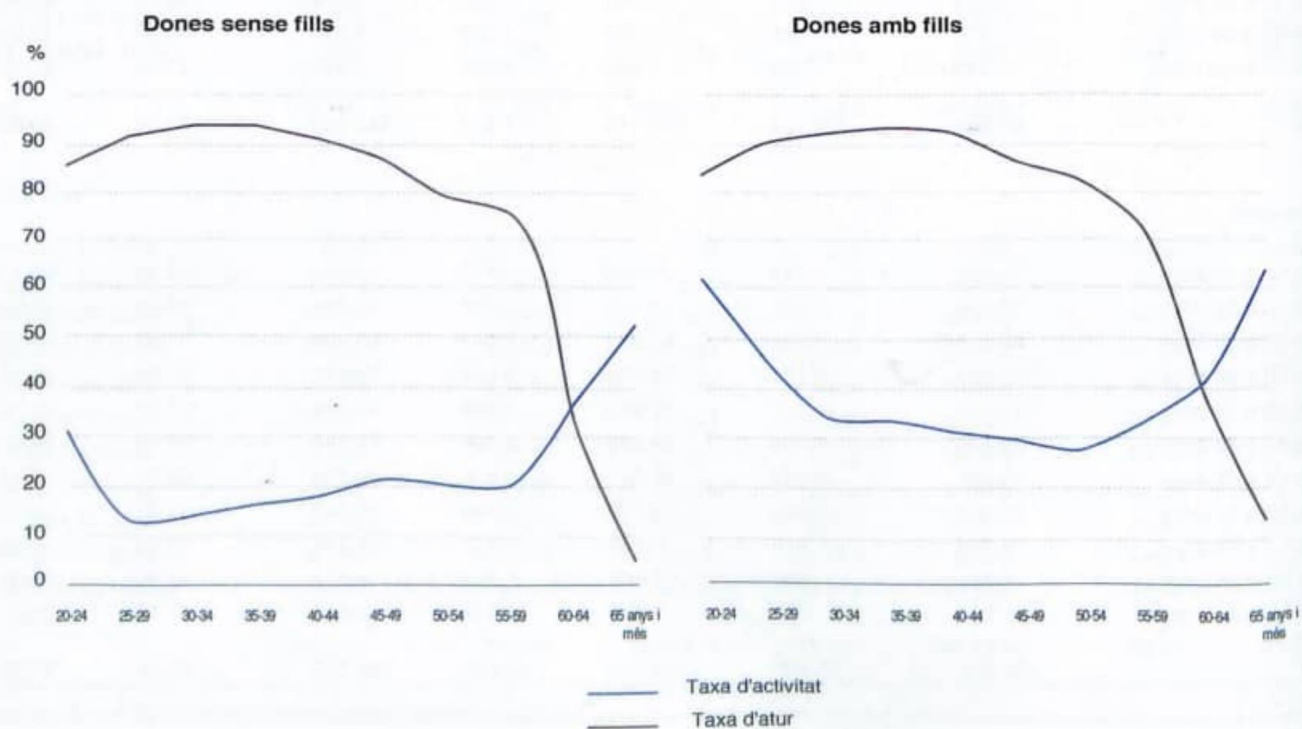
Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

.. Informació no disponible. Vegeu metodologia.

Gràfic 47. Nuclis de parelles de fet segons la relació amb l'activitat econòmica i l'edat de l'home.
Catalunya. 2011

Gràfic 48. Nuclis de parelles de fet segons la relació amb l'activitat econòmica i l'edat de la dona.
Catalunya. 2011

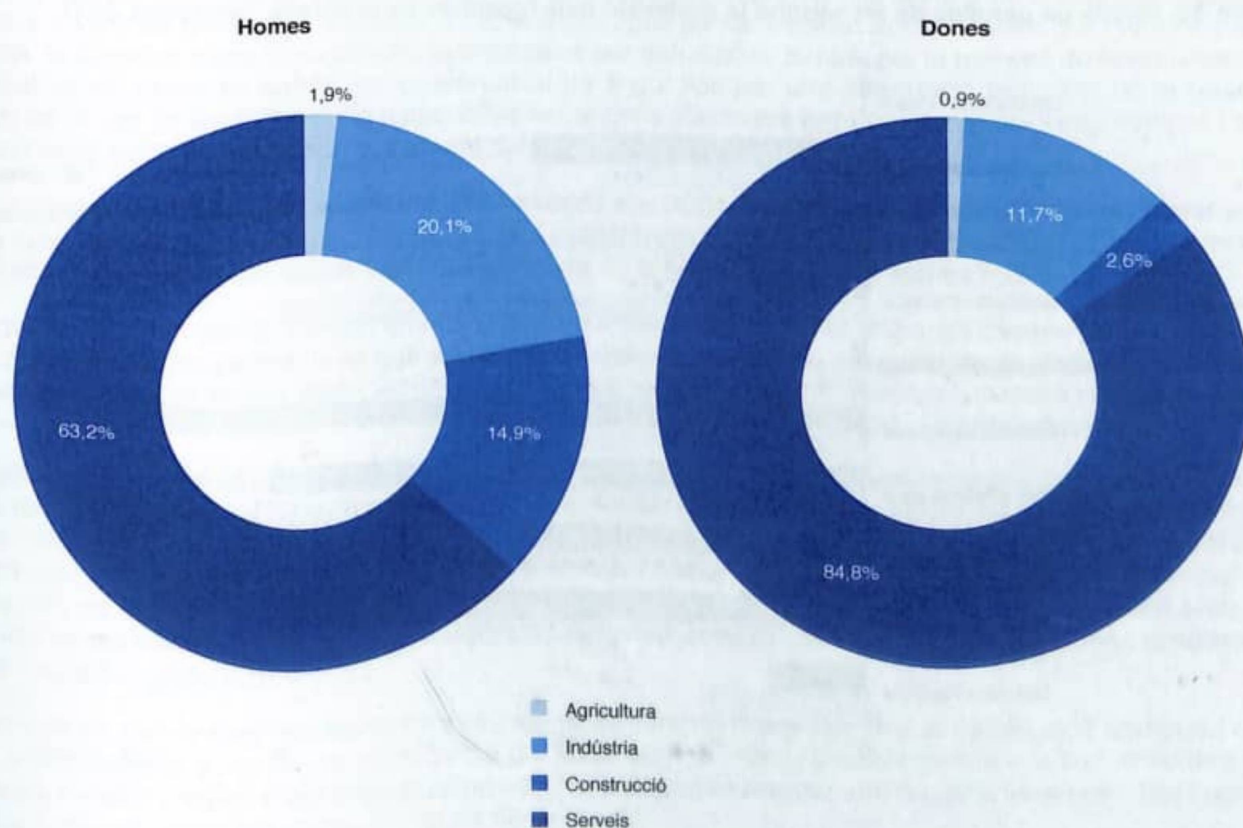
Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

Taula 52. Nuclis de parelles de fet segons els sectors d'activitat econòmica dels membres de la parella.
Catalunya. 2011

	Homes	Dones	Total	%	
				homes	dones
Agricultura	5.734	2.697	8.431	1,89	0,93
Indústria	60.803	33.863	94.666	20,07	11,70
Construcció	45.108	7.516	52.624	14,89	2,60
Serveis	191.374	245.289	436.663	63,16	84,77
Total	303.019	289.366	592.384	100,00	100,00

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

Gràfic 49. Nuclis de parelles de fet segons els sectors d'activitat econòmica dels membres de la parella.
Catalunya. 2011

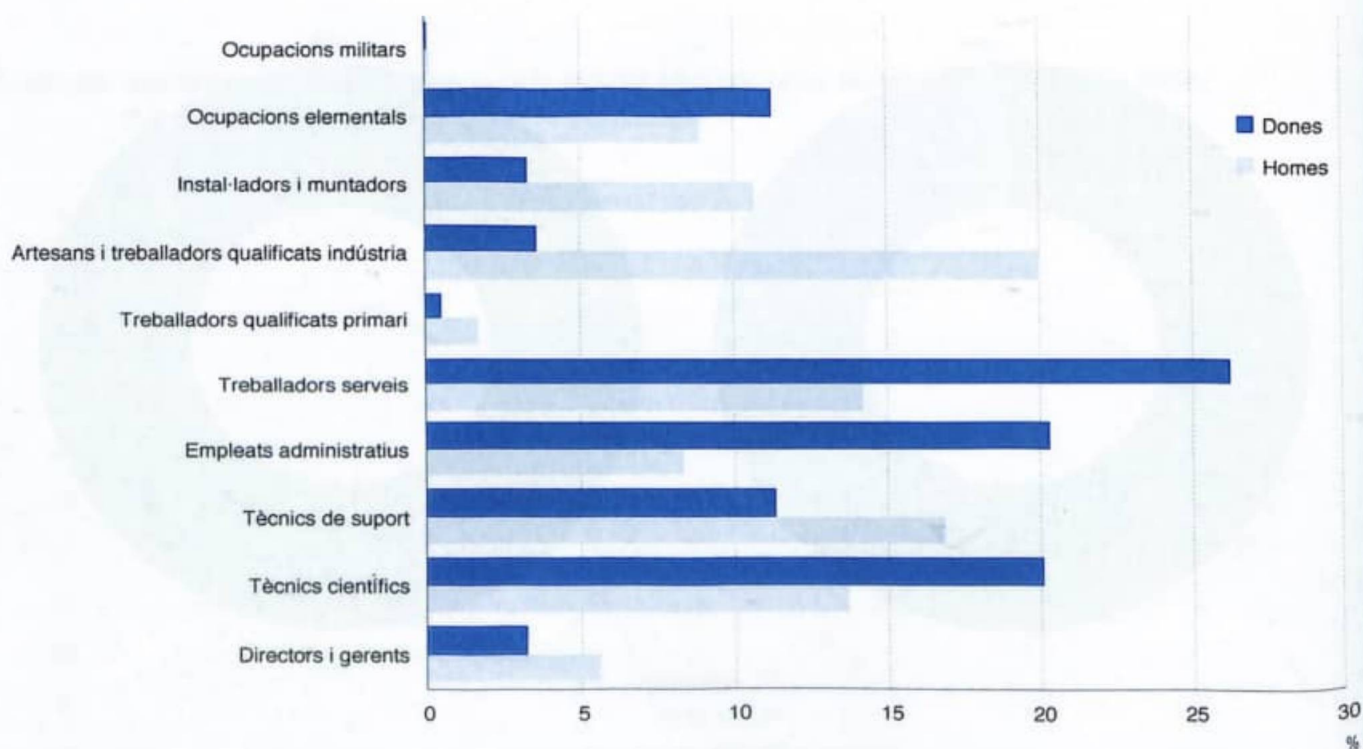
Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

Taula 53. Nuclis de parelles de fet segons la professió dels membres de la parella. Catalunya. 2011

	Homes	Dones	Total	%	
				homes	dones
Directors i gerents	16.878	9.416	26.294	5,57	3,25
Tècnics científics	41.475	58.227	99.702	13,69	20,12
Tècnics de suport	51.151	32.710	83.862	16,88	11,30
Empleats administratius	25.071	58.774	83.846	8,27	20,31
Treballadors serveis	43.119	76.023	119.142	14,23	26,27
Treballadors qualificats primari	4.986	1.494	6.480	1,65	0,52
Artesans i treballadors qualificats indústria	60.738	10.414	71.152	20,04	3,60
Instal·ladors i muntadors	32.307	9.461	41.768	10,66	3,27
Ocupacions elementals	26.863	32.633	59.496	8,87	11,28
Ocupacions militars	430	212	642	0,14	0,07
Total	303.019	289.366	592.384	100,00	100,00

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

Gràfic 50. Nuclis de parelles de fet segons la professió dels membres de la parella. Catalunya. 2011

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

3.4. Nuclis monoparentals

Els censos de població defineixen els nuclis monoparentals com aquells tipus de nuclis familiars formats per un sol progenitor i un o més fills, on aquests darrers no viuen en parella. En aquest apartat s'analitzen el total de nuclis monoparentals amb l'única restricció que els fills no hi convisquin en parella i sense fer distinció dels tipus de llars que poden formar, és a dir, si són llars nuclears simples, extenses o múltiples.

Les famílies monoparentals presenten característiques diferents tant per la seva formació com per la seva composició. La formació d'aquest tipus familiar és conseqüència de la dissolució matrimonial per separació, divorci o defunció d'alguns dels cònjuges i de la maternitat al marge d'una vinculació matrimonial o de convivència.

A Catalunya, segons les dades censals del 2011, hi ha 344.677 nuclis monoparentals, 78,1% de mares i 21,9% de pares. Entre els anys 2001 i 2011 les llars monoparentals van créixer un 38,6% en conjunt, en el cas dels llars formades per pares amb fills l'augment va ser del 51,3% i en el cas de les llars formades per mares amb fills va ser d'un 35,4%. Les mares que formen un nucli monoparental representen un 7,1% de la població femenina de Catalunya i els pares representen un 2,0% del total de la població masculina (taula 54, mapes 11-13).

Els progenitors de famílies monoparentals són majoritàriament dones, que representen el 78,1% del total d'aquest tipus de nuclis. Això succeeix perquè en els casos de separació i divorci és més freqüent que la mare assumeixi la custòdia dels fills. D'altra banda, la mortalitat diferencial per sexe en favor de les dones incorpora un altre element que fa que augmenti el nombre de vídues. Així, les mares vídues amb fills grans són freqüents a les llars monoparentals.

L'asimetria observable a les piràmides d'edat és conseqüència de la falta d'un dels progenitors (gràfic 51). La distribució dels efectius segons l'edat permet distingir els nuclis formats per mares o pares joves amb fills al seu càrrec i pares o mares d'edats avançades que conviuen amb fills grans. En aquests casos, freqüentment els rols paternofilials s'inverteixen, i no són els progenitors sinó els fills els que es responsabilitzen de l'atenció envers els pares. Les transicions cap a altres tipus de llar estaran determinades per l'emancipació dels fills, la formació d'una nova parella, la finalització per defunció o, també, per la represa de la convivència conjugal en els casos en què la monoparentalitat ha tingut lloc per una interrupció temporal de la relació. Aquest és el cas de les famílies de nacionalitat estrangera afectades per una immigració esglaonada i que formen nuclis monoparentals fins al moment del reagrupament familiar.

Si es compara l'estructura per edats amb l'observada l'any 2001, es constata el mateix fenomen assenyalat en els tipus de llars descrits anteriorment: una reducció del pes relatiu de la població més jove, en les menors de 40 anys en el cas de les dones i en les menors de 45 anys en el cas dels homes (gràfic 52).

Atès que la definició censal és molt àmplia i l'única consideració que s'ha tingut en compte per a la identificació dels nuclis monoparentals és que els fills no estiguin aparellats, és necessari fer la distinció en l'anàlisi d'aquest grup familiar en dos aspectes importants. El primer és l'estat civil del pare o la mare i el segon, l'edat dels fills. Així, la condició de família monoparental pot variar segons s'analitzin aquestes dues variables.

Els nuclis monoparentals es caracteritzen per estar formats per una proporció alta de progenitors de 60 anys i més, tant en homes (31,4%) com en dones (33,8%), en part pel fet que hi predominen les persones vídues; així, el percentatge de vídues és del 34,1% i el de vidus del 23,8%. Malgrat tot, la composició per estat civil està canviant, de manera que avui dia la monoparentalitat comença a tenir més relació amb la incidència del divorci i de les separacions que no pas amb la viduïtat. L'any 2011 el 62,8% dels homes que vivien amb els seus fills sense parella provenien d'una separació o divorci, mentre que en el cas de les dones arribava al 50,9% (taula 55, gràfic 53).

La composició de les llars monoparentals segons el nombre de fills presents a la llar és molt semblant tant per a pares com per a mares i es caracteritza pel fet de tenir un nombre reduït de fills a la llar. Al voltant del 70% dels nuclis monoparentals presenten un sol fill a la llar, aproximadament un 25% tenen dos fills i els de tres fills i més se situen entorn del 5% (taula 56, gràfic 54).

En introduir la restricció de l'edat dels fills, s'observa que la proporció de llars monoparentals amb fills menors de 16 anys representa el 39,6% en el cas de les encapçalades per un pare i el 37,7% en el cas que sigui una mare. En canvi, en considerar els fills fins als 26 anys els percentatges són del 67,4% per als nuclis formats per pares i del 60,3% per als nuclis formats per mares (taules 57-60, gràfic 55, mapes 14 i 15).

Taula 54. Estructura per sexe i edat dels nuclis monoparentals. Catalunya. 2011

	Monoparentals			% per sexe		% dels efectius per edat	
	pares	mares	total	pares	mares	pares	mares
Menys de 20 anys	..	352	388	..	0,13	..	0,05
De 20 a 24 anys	..	3.388	3.494	..	1,26	..	1,81
De 25 a 29 anys	1.267	7.111	8.378	1,68	2,64	0,52	2,90
De 30 a 34 anys	4.541	16.392	20.933	6,02	6,09	1,36	5,21
De 35 a 39 anys	7.450	26.755	34.206	9,87	9,94	2,08	8,12
De 40 a 44 anys	9.355	33.627	42.982	12,40	12,49	2,92	11,32
De 45 a 49 anys	10.734	34.970	45.704	14,22	12,99	3,76	12,67
De 50 a 54 anys	10.250	32.406	42.656	13,58	12,04	4,15	12,86
De 55 a 59 anys	8.020	23.327	31.347	10,63	8,66	3,78	10,56
De 60 a 64 anys	6.308	18.693	25.001	8,36	6,94	3,28	9,03
De 65 a 69 anys	3.785	14.404	18.189	5,02	5,35	2,32	7,94
De 70 a 74 anys	3.545	12.620	16.165	4,70	4,69	2,88	8,81
De 75 a 79 anys	3.443	14.918	18.361	4,56	5,54	2,93	9,56
De 80 a 84 anys	3.378	14.245	17.623	4,48	5,29	4,15	11,15
De 85 anys i més	3.242	16.008	19.250	4,30	5,95	5,55	12,42
Total	75.461	269.216	344.677	100,00	100,00	2,03	7,08

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

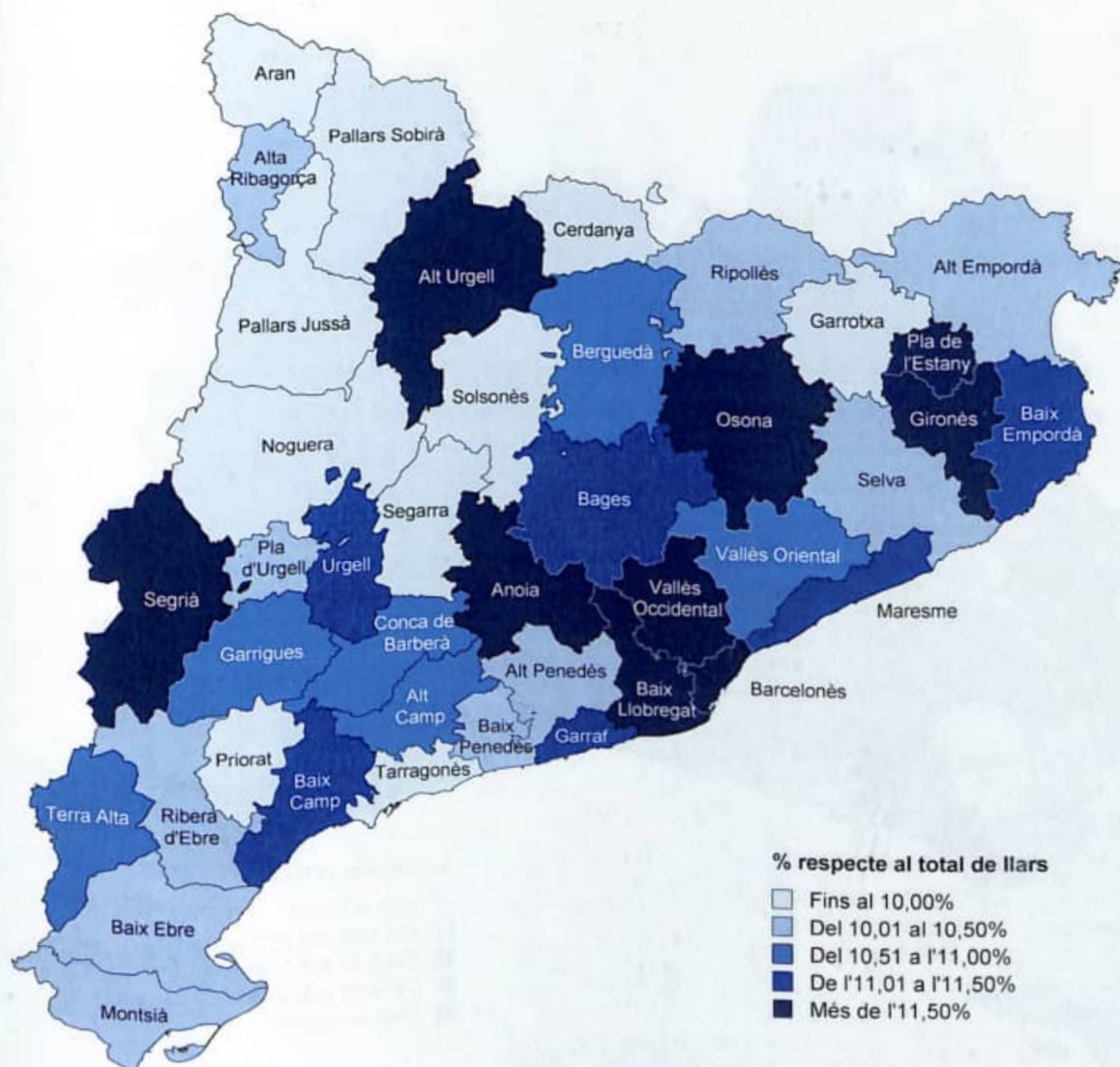
Estructura per sexe i edat dels nuclis monoparentals. Catalunya. 2001

	Monoparentals			% per sexe		% dels efectius per edat	
	pares	mares	total	pares	mares	pares	mares
Menys de 20 anys	120	511	631	0,24	0,26	0,02	0,09
De 20 a 24 anys	580	2.927	3.507	1,16	1,47	0,24	1,26
De 25 a 29 anys	1.661	7.017	8.678	3,33	3,53	0,58	2,59
De 30 a 34 anys	3.485	14.552	18.037	6,99	7,32	1,29	5,66
De 35 a 39 anys	4.886	21.211	26.097	9,79	10,67	1,91	8,48
De 40 a 44 anys	5.761	24.858	30.619	11,55	12,51	2,48	10,52
De 45 a 49 anys	6.187	24.200	30.387	12,40	12,18	2,95	11,35
De 50 a 54 anys	6.281	22.278	28.559	12,59	11,21	3,15	10,83
De 55 a 59 anys	5.386	18.047	23.433	10,80	9,08	3,02	9,80
De 60 a 64 anys	3.887	13.204	17.091	7,79	6,64	2,72	8,80
De 65 a 69 anys	3.619	13.727	17.346	7,25	6,91	2,38	7,89
De 70 a 74 anys	2.919	11.679	14.598	5,85	5,88	2,28	7,27
De 75 a 79 anys	2.203	10.176	12.379	4,42	5,12	2,30	7,48
De 80 a 84 anys	1.428	7.255	8.683	2,86	3,65	2,80	7,94
De 85 anys i més	1.481	7.123	8.604	2,97	3,58	4,36	8,80
Total	49.884	198.765	248.649	100,00	100,00	1,61	6,14

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2001 de l'INE.

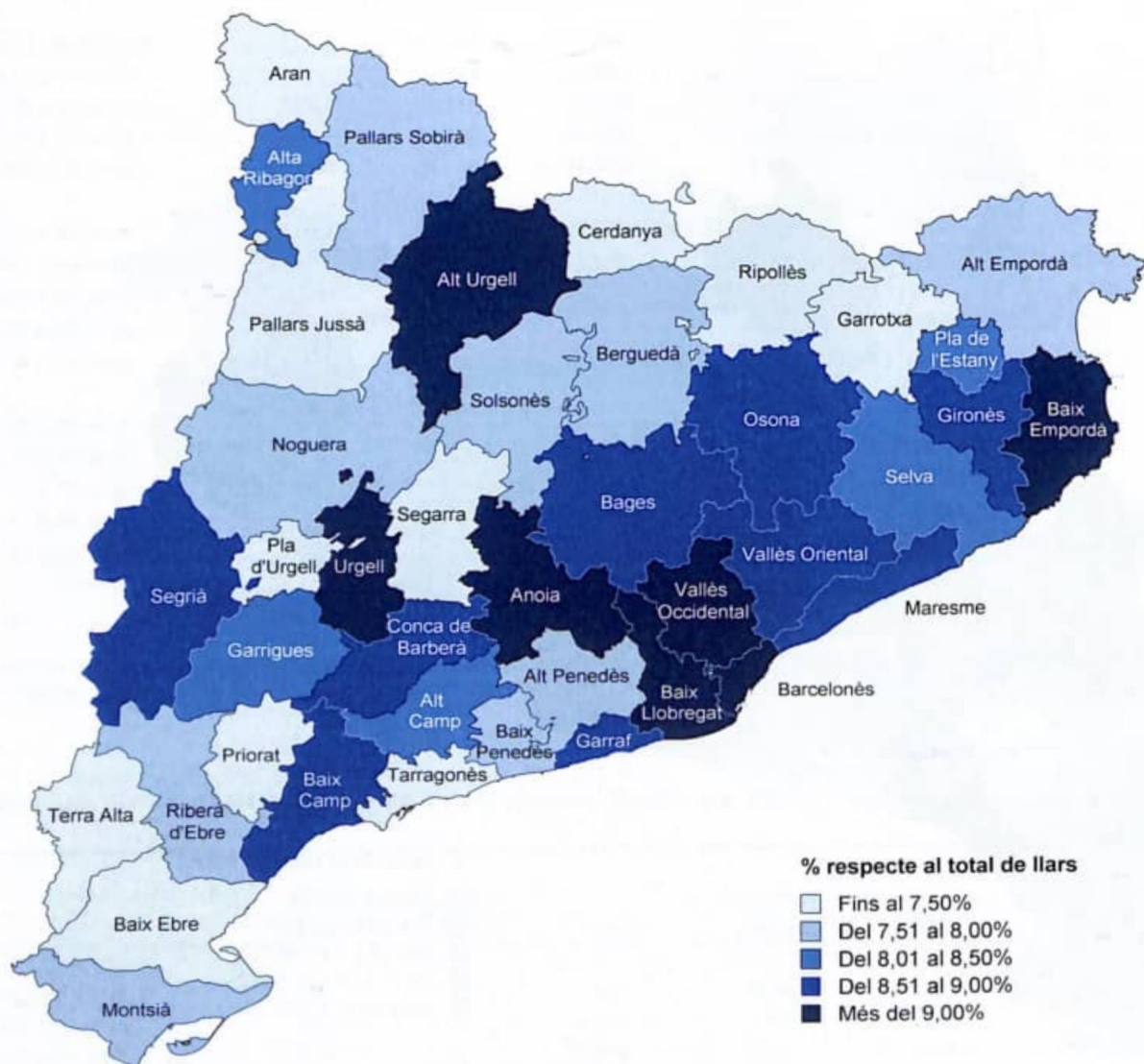
.. Informació no disponible. Vegeu metodologia.

Mapa 11. Nuclis monoparentals. Catalunya. 2011

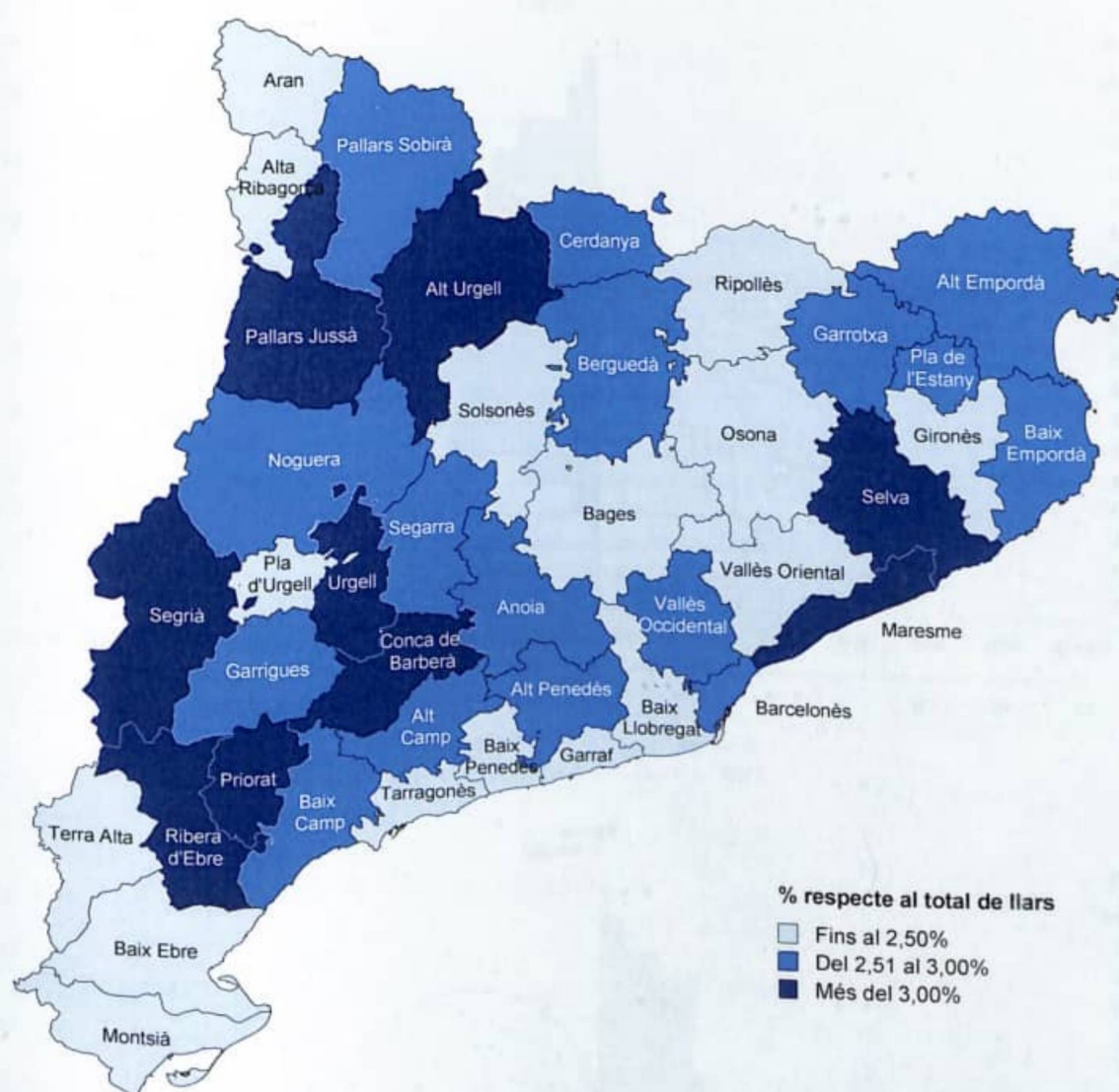
Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

Mapa 12. Nuclis monoparentals de mares amb fills. Catalunya. 2011

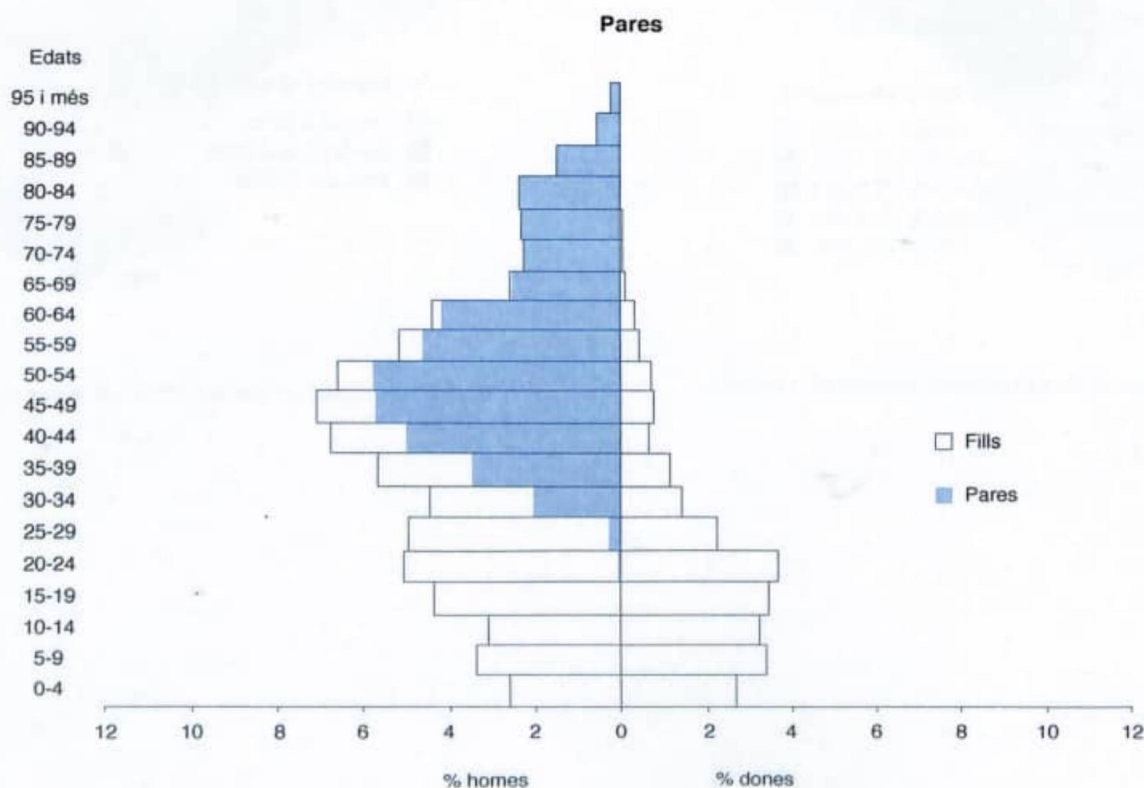
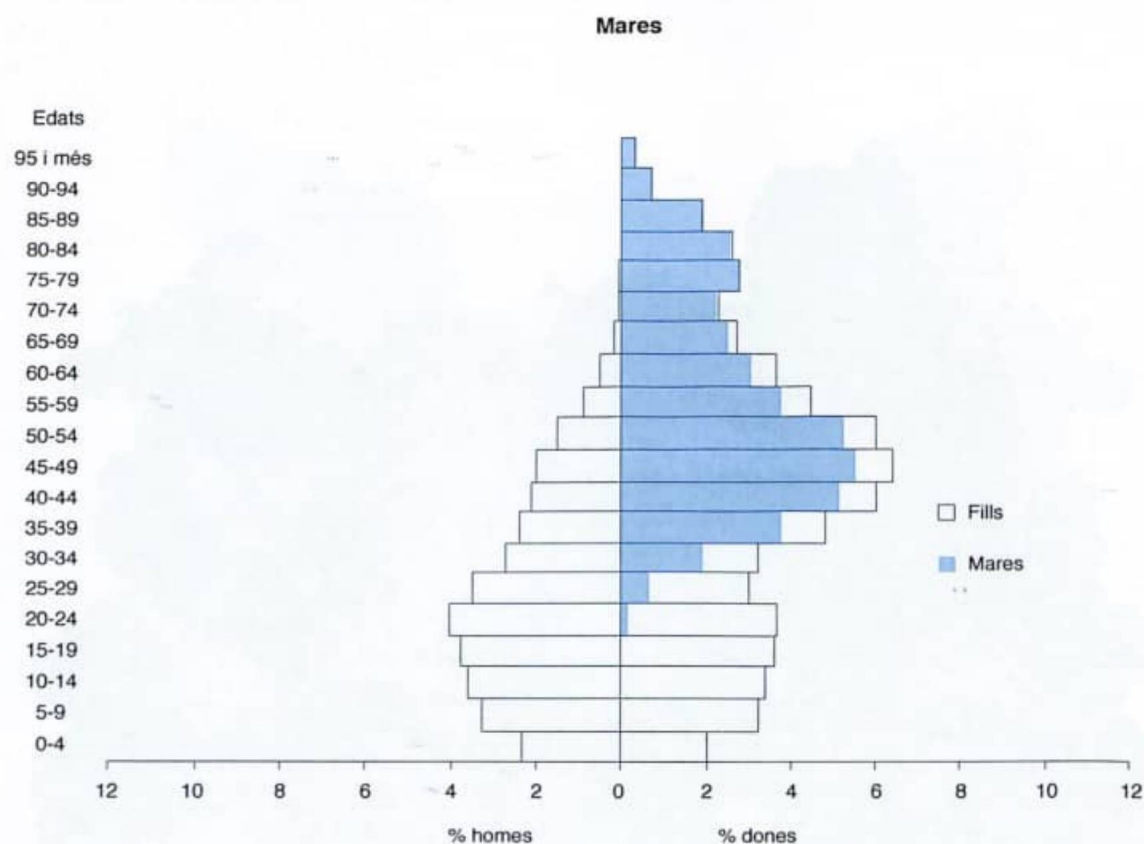
Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

Mapa 13. Nuclis monoparentals de pares amb fills. Catalunya. 2011

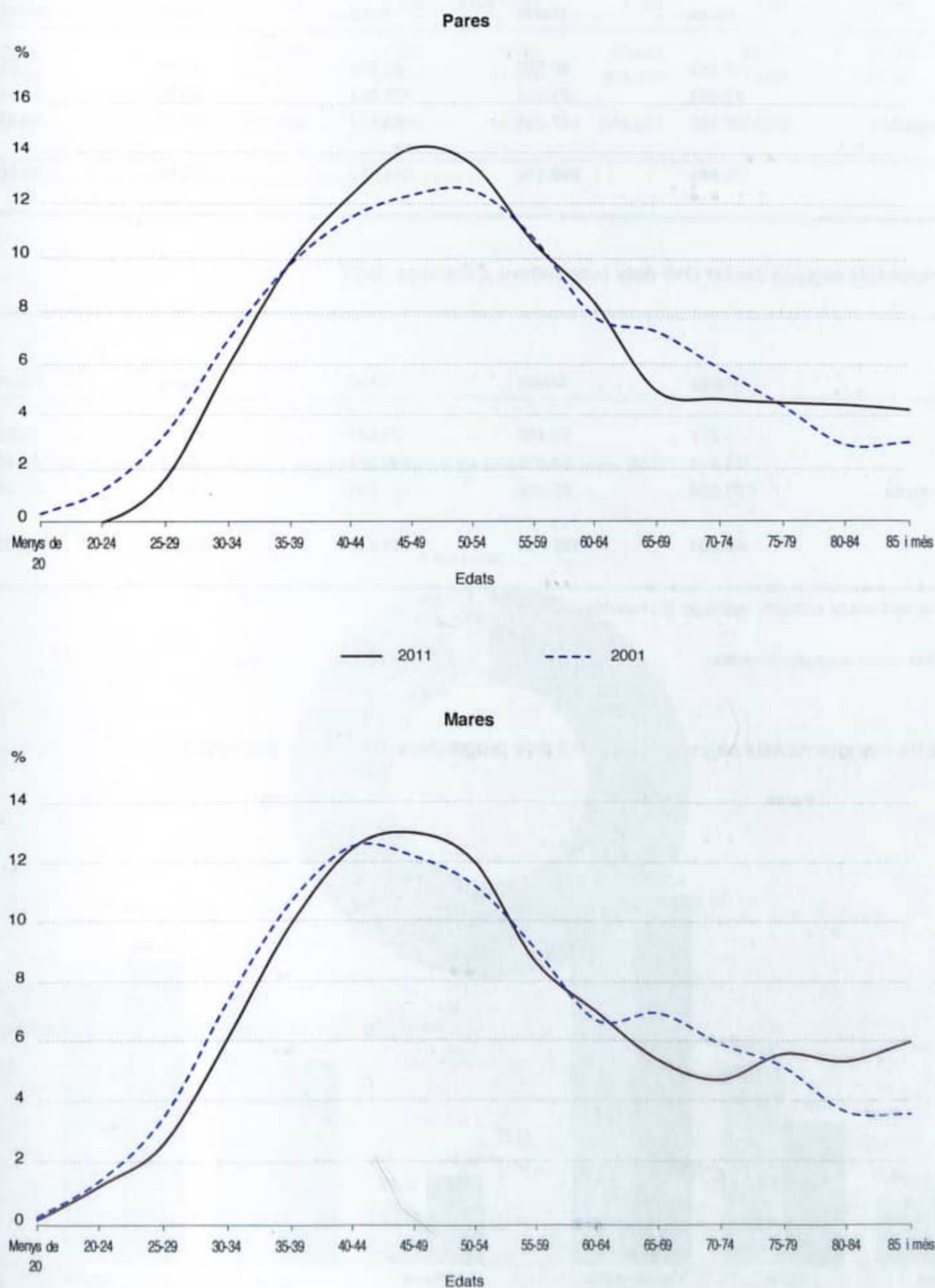
Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

Gràfic 51. Estructura de la població dels nuclis monoparentals. Catalunya. 2011

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

Gràfic 52. Nuclis monoparentals segons l'edat i el sexe dels progenitors. Catalunya. 2001-2011

Font: Idescat, a partir dels censos de població i habitatges 2001 i 2011 de l'INE.

Taula 55. Nuclis monoparentals segons l'estat civil dels progenitors. Catalunya. 2011

	Pares	Mares	Total	%	
				pares	mares
Solters	10.142	40.242	50.384	13,44	14,95
Vidus	17.961	91.920	109.881	23,80	34,14
Casats alguna vegada	47.358	137.054	184.412	62,76	50,91
Total	75.461	269.216	344.677	100,00	100,00

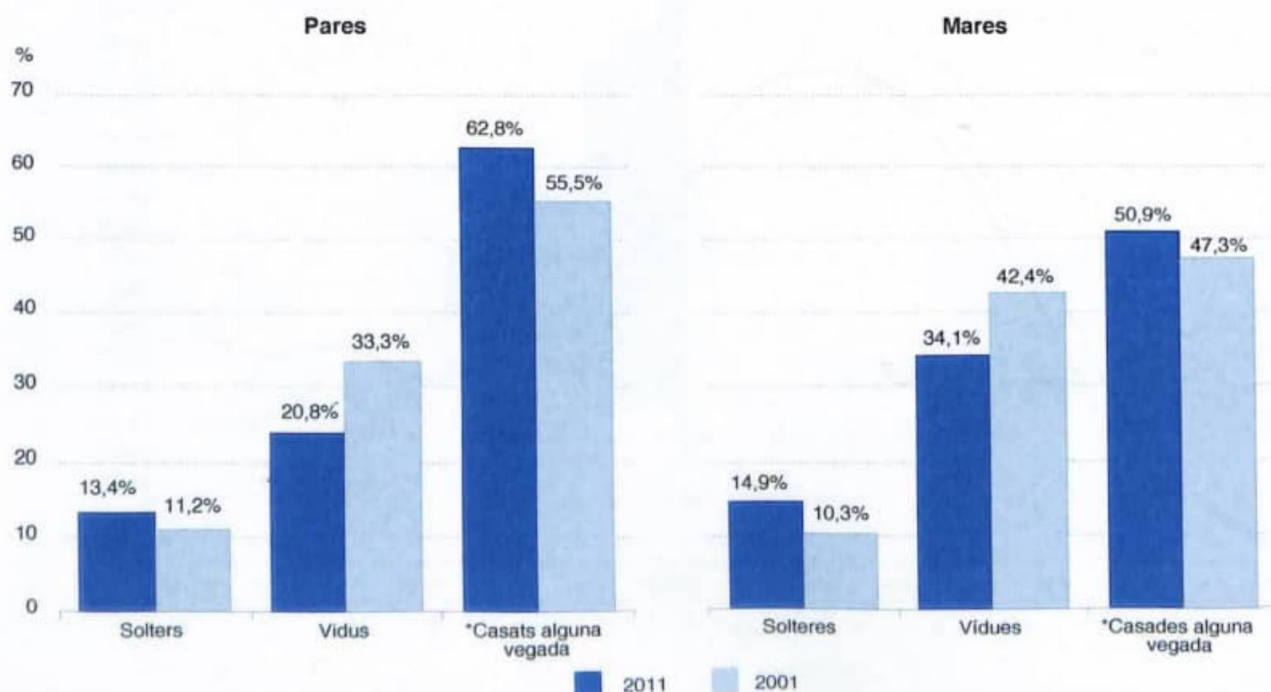
Nuclis monoparentals segons l'estat civil dels progenitors. Catalunya. 2001

	Pares	Mares	Total	%	
				pares	mares
Solters	5.577	20.450	26.027	11,18	10,29
Vidus	16.611	84.316	100.927	33,30	42,42
Casats alguna vegada	27.696	93.999	121.695	55,52	47,29
Total	49.884	198.765	248.649	100,00	100,00

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2001 de l'INE.

Casats alguna vegada: inclou separats i divorciats.

Gràfic 53. Nuclis monoparentals segons l'estat civil dels progenitors. Catalunya. 2001-2011

Font: Idescat, a partir dels censos de població i habitatges 2001 i 2011 de l'INE.

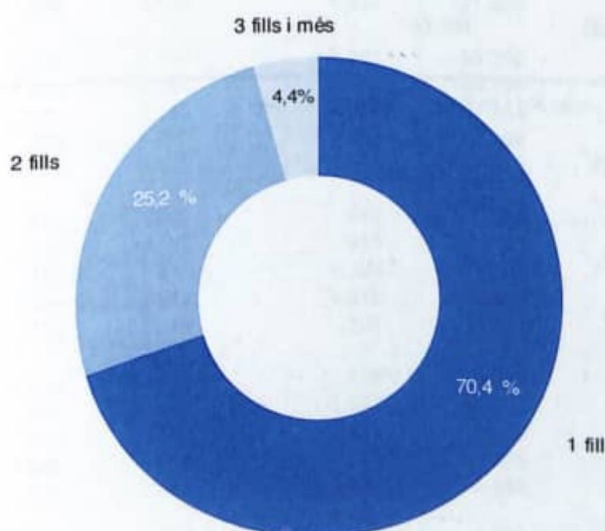
*Casats alguna vegada: inclou separats i divorciats.

Taula 56. Nuclis monoparentals segons el nombre de fills. Catalunya. 2011

	1 fill	2 fills	3 fills i més	Total	%		
					1 fill	2 fills	3 fills i més
Pares	52.798	18.981	3.682	75.461	69,97	25,15	4,88
Mares	189.971	67.929	11.316	269.216	70,56	25,23	4,20
Total	242.768	86.910	14.998	344.677	70,43	25,21	4,35

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

Gràfic 54. Nuclis monoparentals segons el nombre de fills. Catalunya. 2011

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

Taula 57. Nuclis monoparentals segons l'estat civil dels progenitors i les edats dels fills. Catalunya. 2011

	Fills menors de 16 anys			Fills menors de 26 anys		
	pares	mares	total	pares	mares	total
Solters	6.516	29.073	35.589	8.800	36.119	44.920
Vidus	1.568	4.884	6.451	4.860	16.631	21.491
Casats alguna vegada	21.807	67.663	89.470	37.171	109.464	146.635
Total	29.891	101.619	131.510	50.831	162.214	213.045

	Fills menors de 16 anys		Fills menors de 26 anys	
	pares	mares	pares	mares
Solters	21,80	28,61	17,31	22,27
Vidus	5,25	4,81	9,56	10,25
Casats alguna vegada	72,96	66,58	73,13	67,48
Total	100,00	100,00	100,00	100,00

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

Casats alguna vegada: inclou separats i divorciats.

Taula 58. Total de nuclis monoparentals. Comarques i Aran, i àmbits del Pla territorial. 2011

	Pares	Mares	Total monoparentals	Total de llars	%		
					pares	mares	total
Alt Camp	459	1.421	1.881	17.368	2,64	8,18	10,83
Alt Empordà	1.549	4.157	5.705	54.666	2,83	7,60	10,44
Alt Penedès	1.160	3.079	4.238	40.459	2,87	7,61	10,47
Alt Urgell	291	970	1.261	8.794	3,31	11,03	14,34
Alta Ribagorça	..	151	189	1.810	..	8,34	10,44
Anoia	1.183	4.273	5.457	45.084	2,62	9,48	12,10
Aran	90	289	379	3.973	2,27	7,27	9,54
Bages	1.845	6.027	7.872	70.852	2,60	8,51	11,11
Baix Camp	1.621	6.614	8.235	73.554	2,20	8,99	11,20
Baix Ebre	834	2.259	3.093	30.662	2,72	7,37	10,09
Baix Empordà	1.244	4.691	5.935	51.846	2,40	9,05	11,45
Baix Llobregat	6.884	28.348	35.232	299.739	2,30	9,46	11,75
Baix Penedès	1.010	3.095	4.104	39.738	2,54	7,79	10,33
Barcelonès	23.777	94.806	118.583	926.583	2,57	10,23	12,80
Berguedà	485	1.331	1.815	16.878	2,87	7,89	10,75
Cerdanya	255	487	742	7.665	3,33	6,35	9,68
Conca de Barberà	175	720	895	8.375	2,09	8,60	10,69
Garraf	1.578	5.086	6.665	58.654	2,69	8,67	11,36
Garrigues	208	630	838	7.795	2,67	8,08	10,75
Garrotxa	455	1.500	1.955	21.409	2,13	7,01	9,13
Gironès	2.084	6.137	8.222	69.395	3,00	8,84	11,85
Maresme	4.029	14.751	18.780	166.198	2,42	8,88	11,30
Montsià	731	2.143	2.874	27.453	2,66	7,81	10,47
Noguera	296	1.220	1.517	15.288	1,94	7,98	9,92
Osona	1.792	5.055	6.847	57.968	3,09	8,72	11,81
Pallars Jussà	142	380	522	5.639	2,52	6,74	9,26
Pallars Sobirà	57	253	310	3.183	1,79	7,95	9,74
Pla d'Urgell	382	1.017	1.399	13.712	2,79	7,42	10,20
Pla de l'Estany	399	919	1.318	11.214	3,56	8,20	11,75
Priorat	154	245	399	4.021	3,83	6,09	9,92
Ribera d'Ebre	219	709	928	9.027	2,43	7,85	10,28
Ripollès	289	803	1.092	10.900	2,65	7,37	10,02
Segarra	272	548	820	8.605	3,16	6,37	9,53
Segrià	2.668	6.959	9.627	81.550	3,27	8,53	11,81
Selva	1.508	5.476	6.984	66.666	2,26	8,21	10,48
Solsonès	106	409	515	5.262	2,01	7,77	9,79
Tarragonès	2.445	7.332	9.778	98.260	2,49	7,46	9,95
Terra Alta	166	326	492	4.645	3,57	7,02	10,59
Urgell	329	1.247	1.577	13.757	2,39	9,06	11,46
Vallès Occidental	8.551	30.695	39.246	337.589	2,53	9,09	11,63
Vallès Oriental	3.701	12.657	16.357	148.710	2,49	8,51	11,00
Catalunya	75.461	269.216	344.677	2.944.944	2,56	9,14	11,70
Metropolità	46.941	181.258	228.199	1.878.818	2,50	9,65	12,15
Comarques Gironines	7.528	23.682	31.210	286.095	2,63	8,28	10,91
Camp de Tarragona	4.854	16.332	21.186	201.578	2,41	8,10	10,51
Terres de l'Ebre	1.950	5.437	7.387	71.786	2,72	7,57	10,29
Ponent	4.156	11.622	15.777	140.707	2,95	8,26	11,21
Comarques Centrals	4.228	12.822	17.050	150.960	2,80	8,49	11,29
Alt Pirineu i Aran	873	2.530	3.403	31.063	2,81	8,14	10,96
Penedès	4.931	15.533	20.464	183.935	2,68	8,44	11,13

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

.. Informació no disponible. Vegeu metodologia.

Taula 59. Nuclis monoparentals amb fills menors de 16 anys. Comarques i Aran, i àmbits del Pla territorial. 2011

	Nuclis monoparentals amb fills menors de 16 anys	Total de nuclis monoparentals	% de nuclis monoparentals amb fills menors de 16 anys
Alt Camp	707	1.881	37,59
Alt Empordà	2.092	5.705	36,67
Alt Penedès	1.849	4.238	43,63
Alt Urgell	467	1.261	37,03
Alta Ribagorça	..	189	..
Anoia	2.240	5.457	41,05
Aran	180	379	47,49
Bages	2.770	7.872	35,19
Baix Camp	3.583	8.235	43,51
Baix Ebre	1.019	3.093	32,95
Baix Empordà	2.537	5.935	42,75
Baix Llobregat	15.168	35.232	43,05
Baix Penedès	1.745	4.104	42,52
Barcelonès	38.498	118.583	32,47
Berguedà	602	1.815	33,17
Cerdanya	198	742	26,68
Conca de Barberà	285	895	31,84
Garraf	2.792	6.665	41,89
Garrigues	270	838	32,22
Garrotxa	747	1.955	38,21
Gironès	3.407	8.222	41,44
Maresme	7.629	18.780	40,62
Montsià	1.108	2.874	38,55
Noguera	526	1.517	34,67
Osona	2.785	6.847	40,67
Pallars Jussà	111	522	21,26
Pallars Sobirà	83	310	26,77
Pla d'Urgell	485	1.399	34,67
Pla de l'Estany	656	1.318	49,77
Priorat	98	399	24,56
Ribera d'Ebre	207	928	22,31
Ripollès	425	1.092	38,92
Segarra	216	820	26,34
Segrià	3.594	9.627	37,33
Selva	2.728	6.984	39,06
Solsonès	159	515	30,87
Tarragonès	4.041	9.778	41,33
Terra Alta	78	492	15,85
Urgell	511	1.577	32,40
Vallès Occidental	17.044	39.246	43,43
Vallès Oriental	7.841	16.357	47,94
Catalunya	131.510	344.677	38,15
Metropolità	86.179	228.199	37,76
Comarques Gironines	12.592	31.210	40,35
Camp de Tarragona	8.715	21.186	41,14
Terres de l'Ebre	2.412	7.387	32,65
Ponent	5.600	15.777	35,49
Comarques Centrals	6.315	17.050	37,04
Alt Pirineu i Aran	1.072	3.403	31,50
Penedès	8.626	20.464	42,15

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

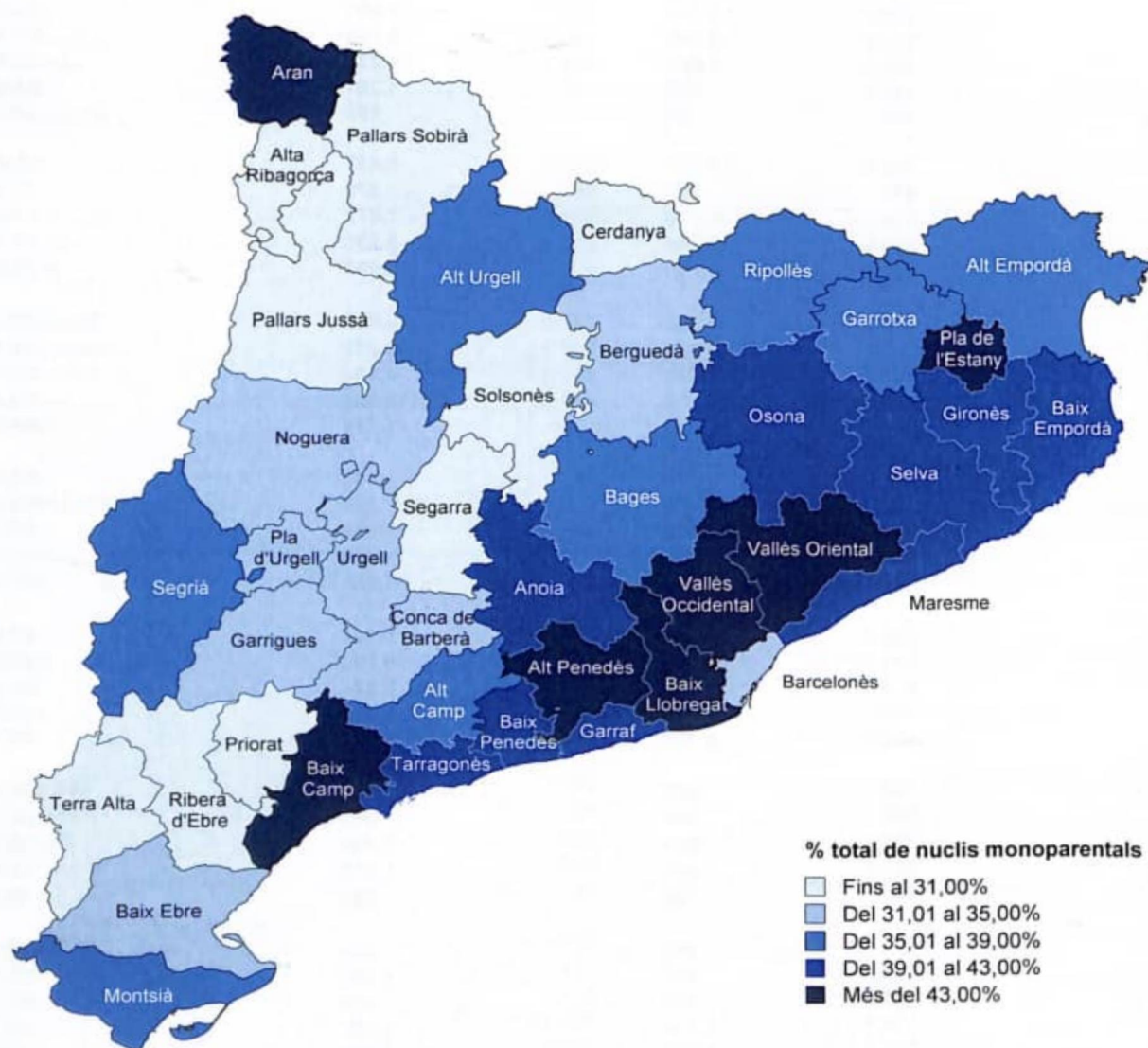
.. Informació no disponible. Vegeu metodologia.

Taula 60. Nuclis monoparentals amb fills menors de 26 anys. Comarques i Aran, i àmbits del Pla territorial. 2011

	Nuclis monoparentals amb fills menors de 26 anys	Total de nuclis monoparentals	% de nuclis monoparentals amb fills menors de 26 anys
Alt Camp	1.135	1.881	60,34
Alt Empordà	3.955	5.705	69,33
Alt Penedès	2.874	4.238	67,82
Alt Urgell	668	1.261	52,97
Alta Ribagorça	53	189	28,04
Anoia	3.572	5.457	65,46
Aran	267	379	70,45
Bages	4.719	7.872	59,95
Baix Camp	5.704	8.235	69,27
Baix Ebre	1.735	3.093	56,09
Baix Empordà	3.586	5.935	60,42
Baix Llobregat	22.658	35.232	64,31
Baix Penedès	2.874	4.104	70,03
Barcelonès	67.112	118.583	56,59
Berguedà	957	1.815	52,73
Cerdanya	416	742	56,06
Conca de Barberà	475	895	53,07
Garraf	4.528	6.665	67,94
Garrigues	395	838	47,14
Garrotxa	1.103	1.955	56,42
Gironès	5.550	8.222	67,50
Maresme	12.145	18.780	64,67
Montsià	1.752	2.874	60,96
Noguera	774	1.517	51,02
Osona	4.327	6.847	63,20
Pallars Jussà	300	522	57,47
Pallars Sobirà	149	310	48,06
Pla d'Urgell	874	1.399	62,47
Pla de l'Estany	931	1.318	70,64
Priorat	186	399	46,62
Ribera d'Ebre	453	928	48,81
Ripollès	686	1.092	62,82
Segarra	452	820	55,12
Segrià	5.794	9.627	60,18
Selva	4.430	6.984	63,43
Solsonès	296	515	57,48
Tarragonès	6.573	9.778	67,22
Terra Alta	172	492	34,96
Urgell	839	1.577	53,20
Vallès Occidental	26.151	39.246	66,63
Vallès Oriental	11.425	16.357	69,85
Catalunya	213.045	344.677	61,81
Metropolità	139.491	228.199	61,13
Comarques Gironines	20.240	31.210	64,85
Camp de Tarragona	14.074	21.186	66,43
Terres de l'Ebre	4.112	7.387	55,67
Ponent	9.128	15.777	57,86
Comarques Centrals	10.299	17.050	60,40
Alt Pirineu i Aran	1.852	3.403	54,42
Penedès	13.848	20.464	67,67

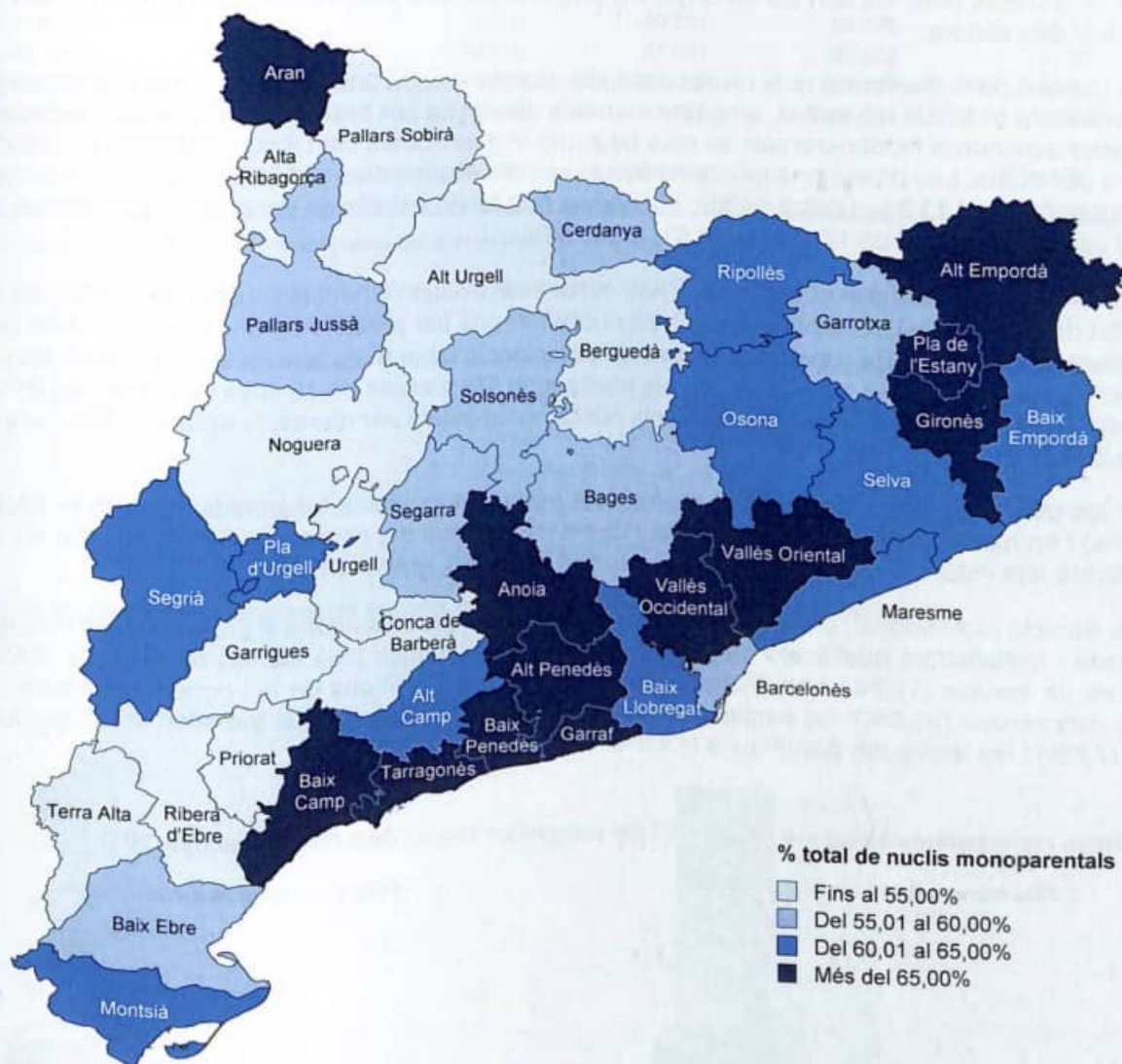
Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

Mapa 14. Nuclis monoparentals amb fills menors de 16 anys. Catalunya. 2011

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

Mapa 15. Nuclis monoparentals amb fills menors de 26 anys. Catalunya. 2011

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

En analitzar aquests nuclis segons l'estat civil del progenitor, la situació és diferent de quan no es posa una limitació a l'edat dels fills. Es dedueix que la formació de nuclis monoparentals amb fills menors de 16 anys és conseqüència fonamentalment d'una ruptura matrimonial (73,0% en el cas dels homes i 66,6% en el de les dones). Un aspecte a tenir en compte és l'augment dels nuclis monoparentals formats per mares solteres amb fills menors de 16 anys, que durant el decenni van passar de representar el 21,8% el 2001 al 28,6% el 2011. Si el límit d'edat dels fills són els 26 anys, les proporcions dels progenitors vidus s'incrementen en detriment de les dels solters.

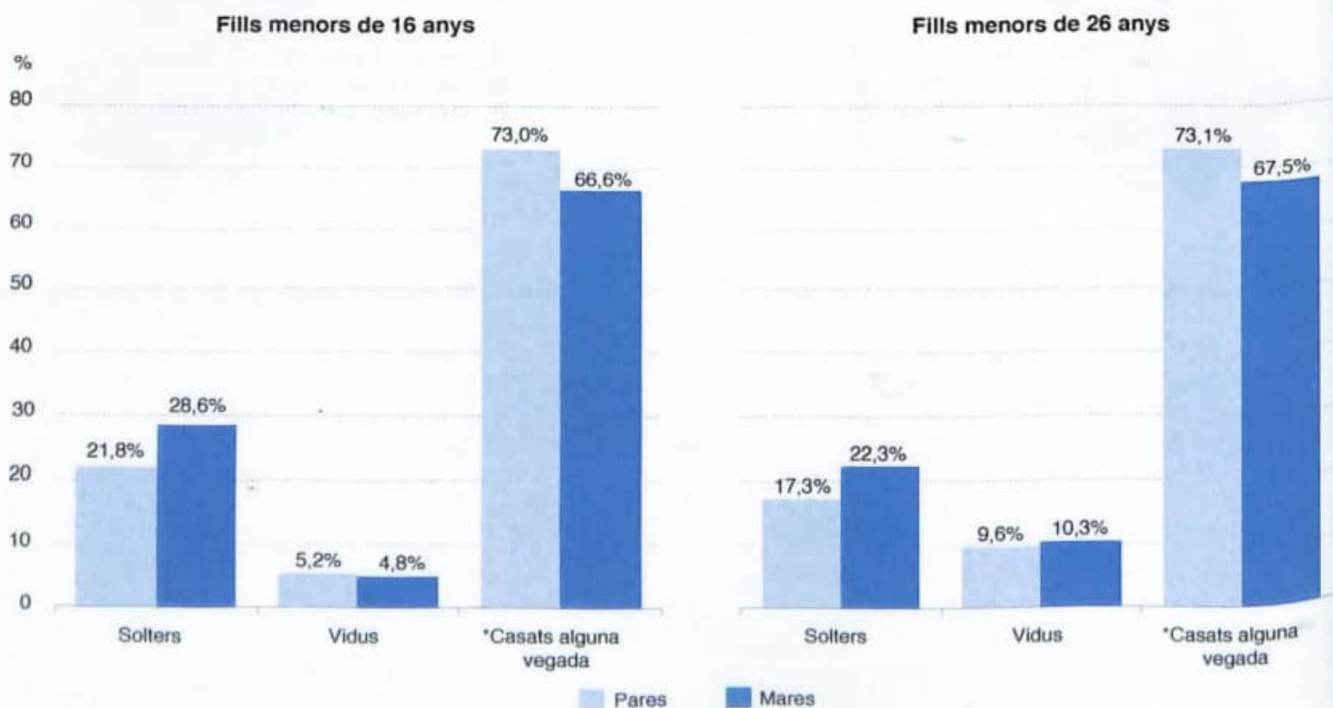
A grans trets, l'anàlisi de la distribució dels nivells d'estudis assolits mostra una pauta de clares disparitats en els dos extrems de la piràmide educativa, amb una marcada diferència per sexe. El nivell educatiu corresponent a les mares dels nuclis monoparentals és més baix que el dels homes com a conseqüència de l'efecte de l'estructura per edats. Les dones analfabetes o sense estudis representen el 15,0%, mentre que per als homes la proporció és del 13,2%. D'altra banda, els homes que tenen estudis de tercer grau representen un 19,7% i en el cas de les dones un 17,4% (taula 61, gràfic 56).

Pel que fa a la relació amb l'activitat econòmica, s'han considerat exclusivament els nuclis monoparentals en funció de l'edat dels fills per tal de reduir l'efecte dels nuclis formats per persones grans i, per tant, amb una proporció d'inactivitat elevada. Es constata un nivell de participació laboral alt, tant en els nuclis formats per pares com per mares, tot i que és més elevat en els nuclis amb fills menors de 16 anys (al voltant del 91%). S'observa també que el nivell d'atur és més alt en els nuclis encapçalats per mares, ja sigui amb fills menors de 16 anys o 26 anys (taula 62, gràfic 57).

Pel que fa a les dones, la incorporació en el mercat del treball es produeix fonamentalment en el sector serveis (84,0%) i en menor proporció a la indústria (12,6%). En el cas dels homes, un 57,4% treballa en els serveis, un 22,5% a la indústria i un 16,7% a la construcció (taula 63, gràfic 58).

Respecte a la situació professional, en el cas dels nuclis formats per pares amb fills la professió més freqüent és la d'artesans i treballadors qualificats de la indústria (22,4%), seguits pels tècnics de suport (14,4%), els treballadors de serveis (11,7%) i els tècnics científics (11,7%). En el cas de les dones destaquen les treballadores dels serveis (26,9%), les empleades administratives (19,3%), les que treballen en ocupacions elementals (17,6%) i les tècniques científiques (13,3%) (taula 64, gràfic 59).

Gràfic 55. Nuclis monoparentals segons l'estat civil del progenitor i l'edat dels fills. Catalunya. 2011

Font: Idescat, a partir dels censos de població i habitatges 2001 i 2011 de l'INE.

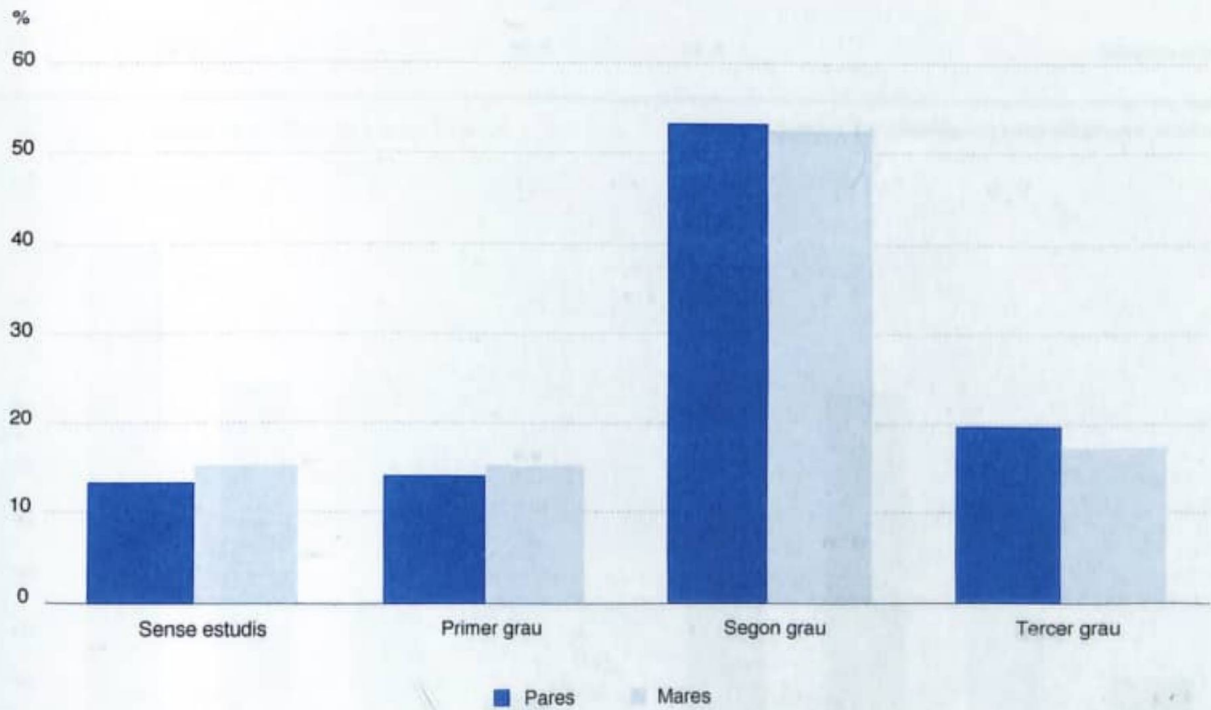
*Casats alguna vegada: inclou separats i divorciats

Taula 61. Nuclis monoparentals segons el nivell d'instrucció. Catalunya. 2011

	Pares	Mares	Total	%	
				homes	dones
Sense estudis	9.974	40.391	50.366	13,22	15,00
Primer grau	10.510	41.051	51.562	13,93	15,25
Segon grau	40.151	141.046	181.197	53,21	52,39
Tercer grau	14.825	46.728	61.552	19,65	17,36
Total	75.461	269.216	344.677	100,00	100,00

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

Gràfic 56. Nuclis monoparentals segons el nivell d'instrucció. Catalunya. 2011

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

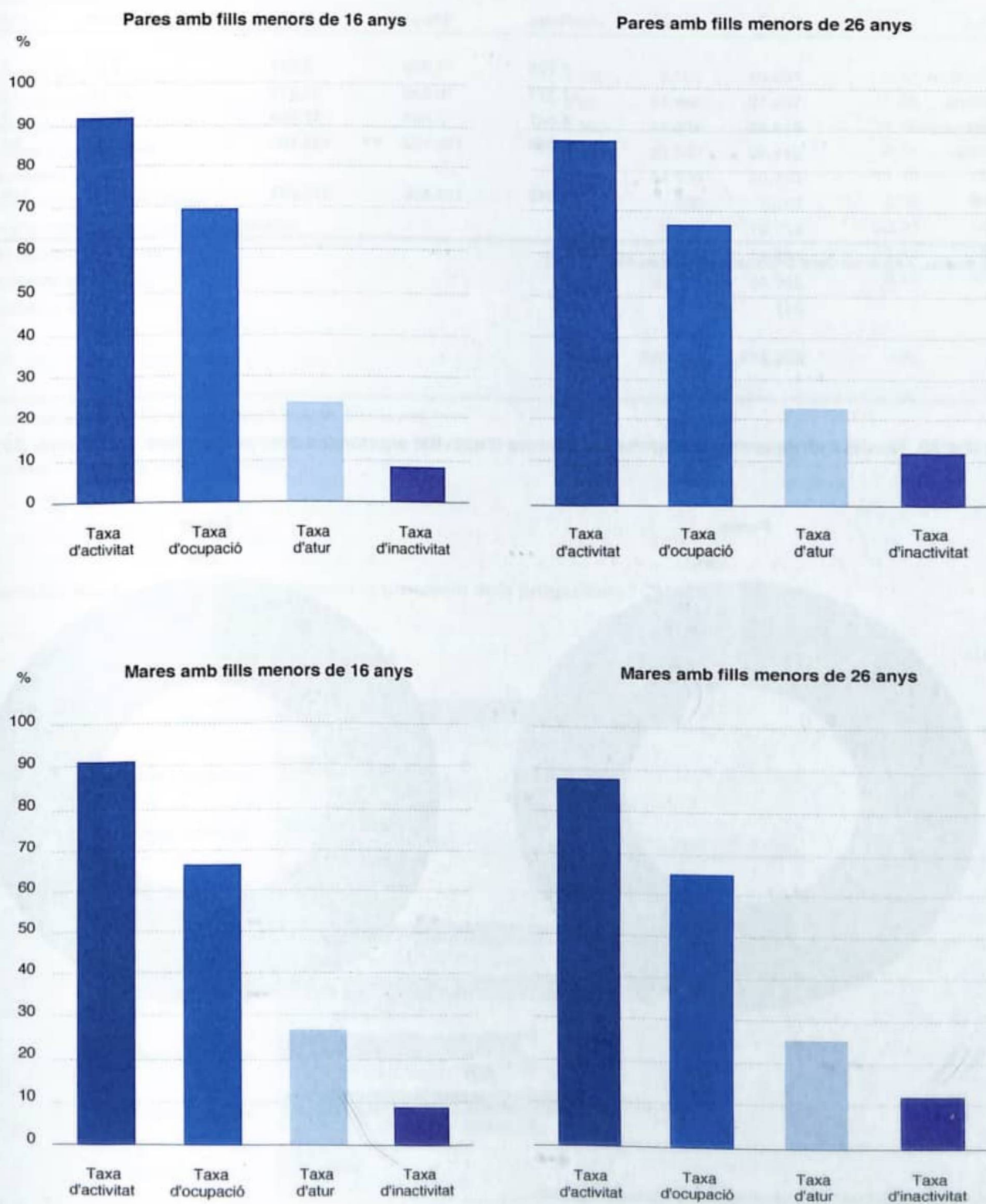
Taula 62. Nuclis monoparentals amb fills menors de 16 i 26 anys segons la relació amb l'activitat econòmica dels progenitors. Catalunya. 2011

	Fills menors de 16 anys			Fills menors de 26 anys		
	pares	mares	total	pares	mares	total
Actius	27.369	92.513	119.882	44.486	142.672	187.158
ocupats	20.844	67.629	88.473	34.147	106.341	140.488
desocupats	6.525	24.884	31.409	10.339	36.331	46.669
No actius	2.522	9.106	11.628	6.345	19.542	25.888
Total	29.891	101.619	131.510	50.831	162.214	213.045

	Fills menors de 16 anys		Fills menors de 26 anys	
	pares	mares	pares	mares
Taxa d'activitat	91,56	91,04	87,52	87,95
Taxa d'ocupació	69,73	66,55	67,18	65,56
Taxa d'atur	23,84	26,90	23,24	25,46
Taxa d'inactivitat	8,44	8,96	12,48	12,05

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

Gràfic 57. Nuclis monoparentals amb fills menors de 16 i 26 anys segons la relació amb l'activitat econòmica del progenitor. Catalunya. 2011

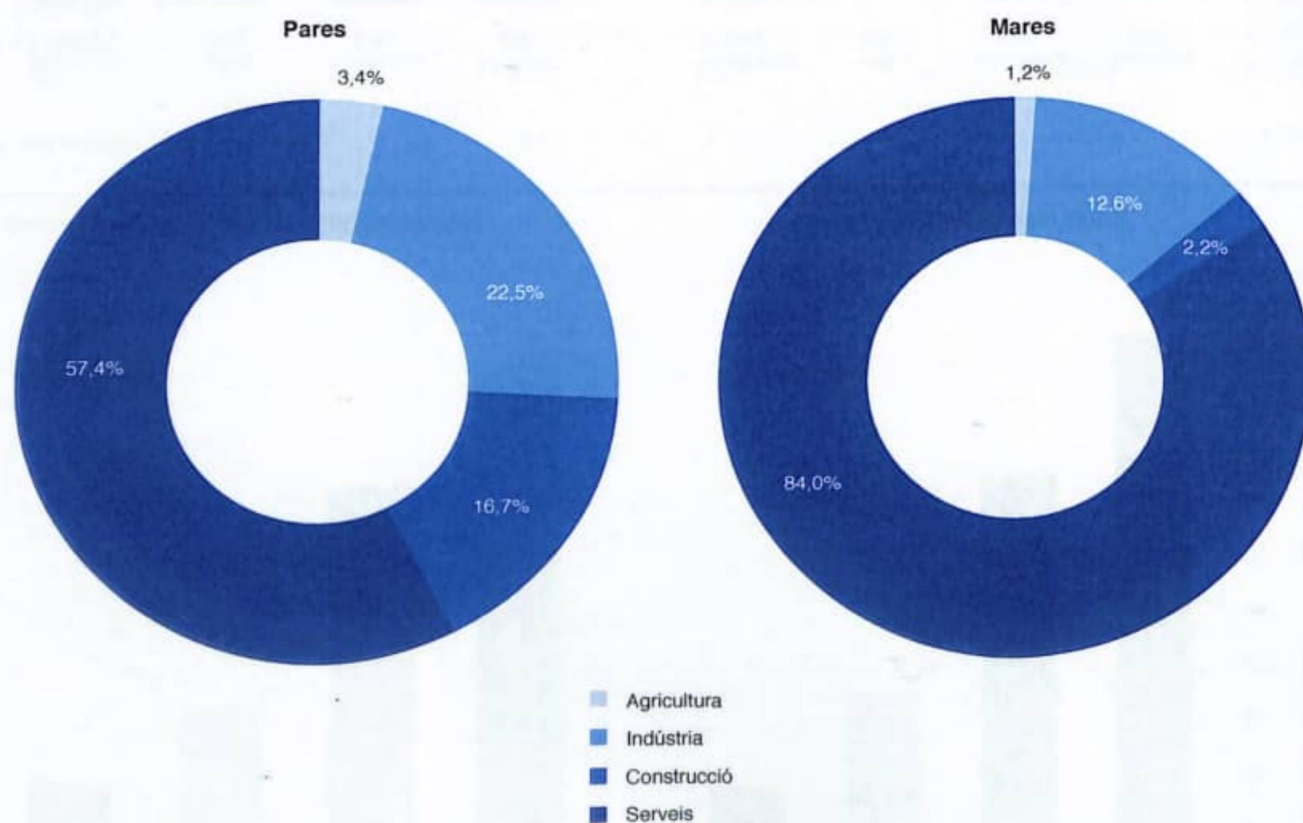
Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

Taula 63. Nuclis monoparentals segons els sectors d'activitat econòmica dels progenitors. Catalunya. 2011

	Pares	Mares	Total	%	
				pares	mares
Agricultura	1.735	1.926	3.661	3,43	1,16
Indústria	11.377	20.836	32.213	22,46	12,59
Construcció	8.447	3.693	12.140	16,68	2,23
Serveis	29.086	139.103	168.190	57,43	84,02
Total	50.645	165.559	216.203	100,00	100,00

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

Gràfic 58. Nuclis monoparentals segons els sectors d'activitat econòmica dels progenitors. Catalunya. 2011

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

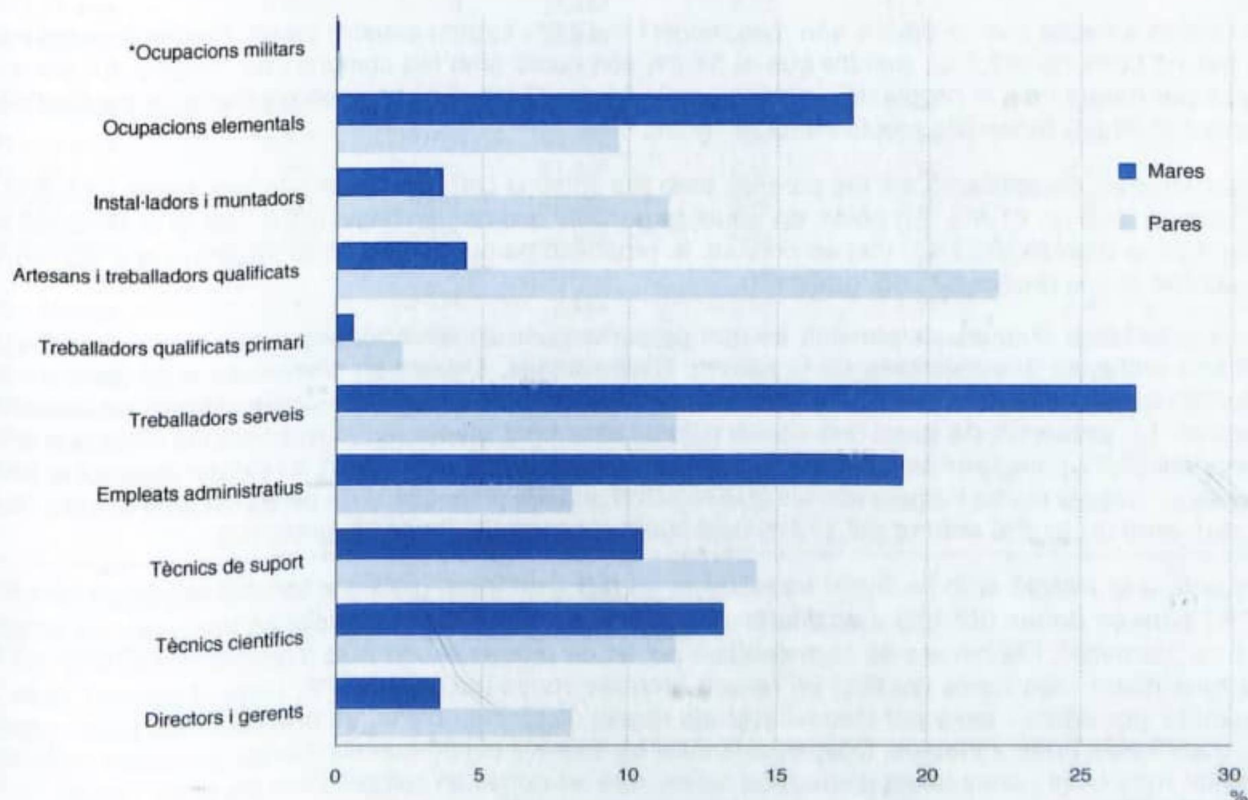
Taula 64. Nuclis monoparentals segons la professió dels progenitors. Catalunya. 2011

	Pares	Mares	Total	%	
				pares	mares
Directors i gerents	4.130	5.960	10.091	8,15	3,60
Tècnics científics	5.921	21.996	27.917	11,69	13,29
Tècnics de suport	7.302	17.518	24.819	14,42	10,58
Empleats administratius	4.122	31.987	36.110	8,14	19,32
Treballadors serveis	5.925	44.536	50.462	11,70	26,90
Treballadors qualificats primari	1.146	896	2.042	2,26	0,54
Artesans i treballadors qualificats indústria	11.319	7.403	18.722	22,35	4,47
Instal·ladors i muntadors	5.783	6.070	11.854	11,42	3,67
Ocupacions elementals	4.923	29.139	34.062	9,72	17,60
Ocupacions militars	..	..	126	..	..
Total	50.645	165.559	216.203	100	100

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

.. Informació no disponible. Vegeu metodologia.

Gràfic 59. Nuclis monoparentals segons la professió dels progenitors. Catalunya. 2011

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

*Dada estimada.

3.5. Nuclis reconstituïts

Els nuclis reconstituïts formats per una parella amb fills d'una unió anterior és una modalitat de família cada vegada més freqüent. Si en el passat aquests tipus de nuclis es constituïen com a conseqüència de la mortalitat d'algun dels cònjuges, actualment són les ruptures matrimonials i de parelles la causa fonamental de la seva formació. Un dels efectes dels divorcis i separacions en les parelles amb fills és la formació dels nuclis monoparentals, situació que pot ser transitòria fins al moment que es formi una nova parella. En aquest cas, la parella, formada per un fill o fills d'una unió anterior, constituirà un nucli reconstituït. Segons les estadístiques de matrimonis, l'any 2011 el 28,5% dels matrimonis celebrats per a almenys un dels cònjuges són segones o subsegüents núpcies.

L'any 2007, l'Enquesta demogràfica^a va enregistrar 68.000 parelles que formen famílies reconstituïdes i quatre anys més tard, en el Cens de població i habitatges 2011, es van comptabilitzar 95.208 parelles d'aquest tipus, és a dir, en aquest període les parelles reconstituïdes s'han incrementat en un 40%. Les dades registrades en aquestes dues fonts no recullen els nuclis reconstituïts amb fills no comuns no presents actualment a la llar.

L'estructura per edats correspon a una població jove, amb una edat mitjana de 44,8 anys i amb un percentatge baix de població més gran de 64 anys. Les parelles que formen famílies reconstituïdes es caracteritzen pel fet de presentar perfils per edat més diversificats com a conseqüència que per a almenys un dels membres de la parella aquesta no és la seva primera unió. La diferència d'edat entre homes i dones és més accentuada que en les parelles no reconstituïdes. En el 6,7% de les famílies reconstituïdes els membres de la parella tenen la mateixa edat enfront de l'11,2% de les parelles no reconstituïdes. Les unions tradicionals tendeixen a formar-se entre persones d'edats semblants seguint el model de parelles on l'home és més gran que la dona en el 71,5% dels casos; en canvi, en les parelles reconstituïdes aquesta proporció es redueix al 64,3%. Els casos en què les dones són més grans que els homes, en les parelles reconstituïdes la proporció és del 29,1% i en les tradicionals és del 17,3%. D'altra banda, pel que fa a les parelles amb diferències d'edat de 10 anys o més, en el cas de les parelles reconstituïdes la proporció és del 24,4% i en les no reconstituïdes és del 6,4% (taula 65, gràfics 60 i 61).

Amb relació a l'estat civil, el 57,2% són matrimonis i el 42,8% formen parelles de fet. Predominen els nuclis amb fills no comuns (62,3%), mentre que el 37,7% són nuclis amb fills comuns i no comuns. En els nuclis formats per matrimonis la proporció amb fills propis és del 43,8%. En canvi, en els nuclis de parelles de fet solament el 29,6% tenen fills propis (taula 66, gràfic 62).

Seguint aquesta classificació, en les parelles amb fills comuns i no comuns el pes dels nuclis amb dos fills és majoritari amb un 61,8%. En canvi, en aquelles parelles que no han tingut fills en comú la modalitat més freqüent és la d'un fill (65,7%). Vist en conjunt, la proporció de nuclis amb un fill (40,9%) i dos fills (40,4%) són gairebé iguals (taules 67 i 68, gràfic 63).

Una característica d'aquestes parelles és que presenten una composició, segons el nivell educatiu, molt igualitària entre els dos membres de la parella. D'altra banda, s'observen diferències si es compara amb els nuclis no reconstituïts o tradicionals analitzats anteriorment, especialment en els extrems de l'estructura educativa. La proporció de persones sense estudis és menor en els nuclis reconstituïts (8%) que en els tradicionals (9,5%), segurament per un efecte d'estructura per edats. En canvi, a l'extrem superior la relació s'inverteix i són els nuclis tradicionals els que registren majors proporcions de persones amb estudis de tercer grau, amb un 21,2% enfront del 17,6% dels nuclis reconstituïts (taula 69, gràfic 64).

Pel que fa a la relació amb l'activitat econòmica, es registren taxes globals d'activitat altes tant en homes (84,8%) com en dones (82,1%). Les diferències entre els membres de la parella es troben en els altres indicadors d'activitat. Els homes es caracteritzen pel fet de presentar una taxa d'ocupació més alta (63,7%) i una taxa d'atur més baixa (24,8%) en relació amb les dones (55,6% i 32,3%, respectivament). Atès que l'estructura per edats i sexe pot distorsionar els nivells d'activitat i d'atur, es presenten les taxes específiques d'aquestes dues variables. D'aquesta anàlisi es dedueix també que els homes presenten unes taxes d'activitat més altes i unes taxes d'atur més baixes que les dones en gairebé totes les edats (taules 70 i 71, gràfics 65 i 66).

En considerar els sectors d'activitat on es concentra l'activitat econòmica de les persones que componen els nuclis reconstituïts, les dones treballen fonamentalment en el sector serveis (84,2%) i la indústria (12,0%),

^a Idescat, Enquesta demogràfica 2007.

i els homes en el sector serveis (57,5%), la indústria (19,9%) i la construcció (19,6%) (taula 72, gràfic 67).

Amb relació a l'estructura professional, també s'han d'assenyalar diferències per sexe. Entre les dones predominen les treballadores qualificades primàries (31,0%), seguides per les que treballen en ocupacions elementals (21,0%) i les empleades administratives (16,5%). Respecte als homes, la major freqüència es registra en els artesans i treballadors qualificats de la indústria (24,2%), seguits pels treballadors de serveis (15,4%), els instal·ladors i muntadors (13,4%) i els tècnics de suport (12,4%). Destaca, com en altres tipus de nuclis, el major nombre de directors a la població masculina, que duplica el registrat en el cas de les dones (taula 73, gràfic 68).

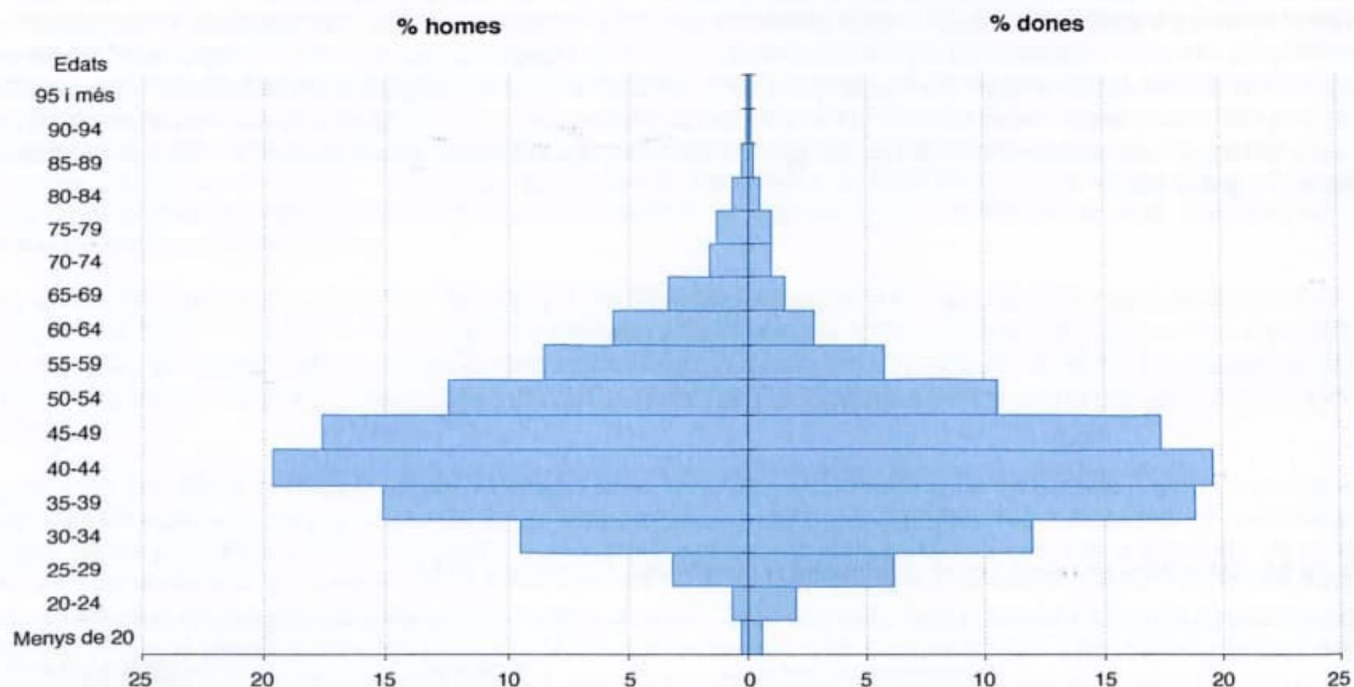
Taula 65. Estructura per sexe i edat dels nuclis reconstituïts. Catalunya. 2011

	*Famílies reconstituïdes			% per sexe		% dels efectius per edat	
	homes	dones	total	homes	dones	homes	dones
Menys de 20 anys	314	553	868	0,33	0,58	0,04	0,08
De 20 a 24 anys	653	1.912	2.565	0,69	2,01	0,34	1,02
De 25 a 29 anys	3.013	5.857	8.870	3,17	6,15	1,23	2,39
De 30 a 34 anys	9.058	11.386	20.444	9,52	11,95	2,72	3,62
De 35 a 39 anys	14.403	17.953	32.356	15,14	18,85	4,01	5,45
De 40 a 44 anys	18.653	18.697	37.350	19,60	19,63	5,81	6,29
De 45 a 49 anys	16.803	16.656	33.459	17,66	17,49	5,88	6,03
De 50 a 54 anys	11.835	10.072	21.907	12,44	10,57	4,79	4,00
De 55 a 59 anys	8.081	5.491	13.572	8,49	5,76	3,81	2,49
De 60 a 64 anys	5.369	2.638	8.007	5,64	2,77	2,79	1,27
De 65 a 69 anys	3.143	1.504	4.647	3,30	1,58	1,92	0,83
De 70 a 74 anys	1.565	903	2.468	1,64	0,95	1,27	0,63
De 75 a 79 anys	1.229	917	2.146	1,29	0,96	1,05	0,59
De 80 a 84 anys	663	445	1.108	0,70	0,47	0,81	0,35
De 85 anys i més	380	272	652	0,40	0,29	0,65	0,21
Total	95.161	95.256	190.417	100,00	100,00	2,56	2,51

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

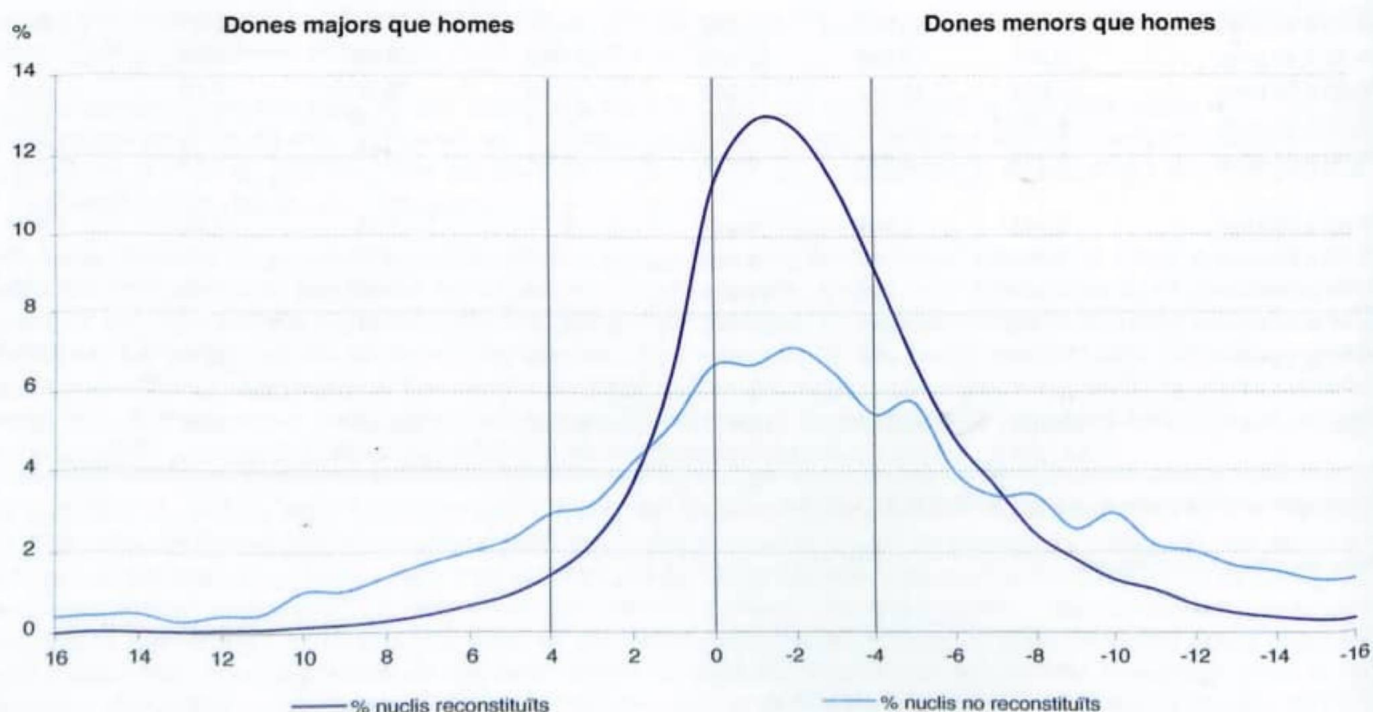
*Inclou les parelles del mateix sexe.

Gràfic 60. Nuclis reconstituïts segons l'edat i el sexe dels membres de la parella. Catalunya. 2011

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

Gràfic 61. Diferència d'edat entre els membres de la parella. Catalunya. 2011

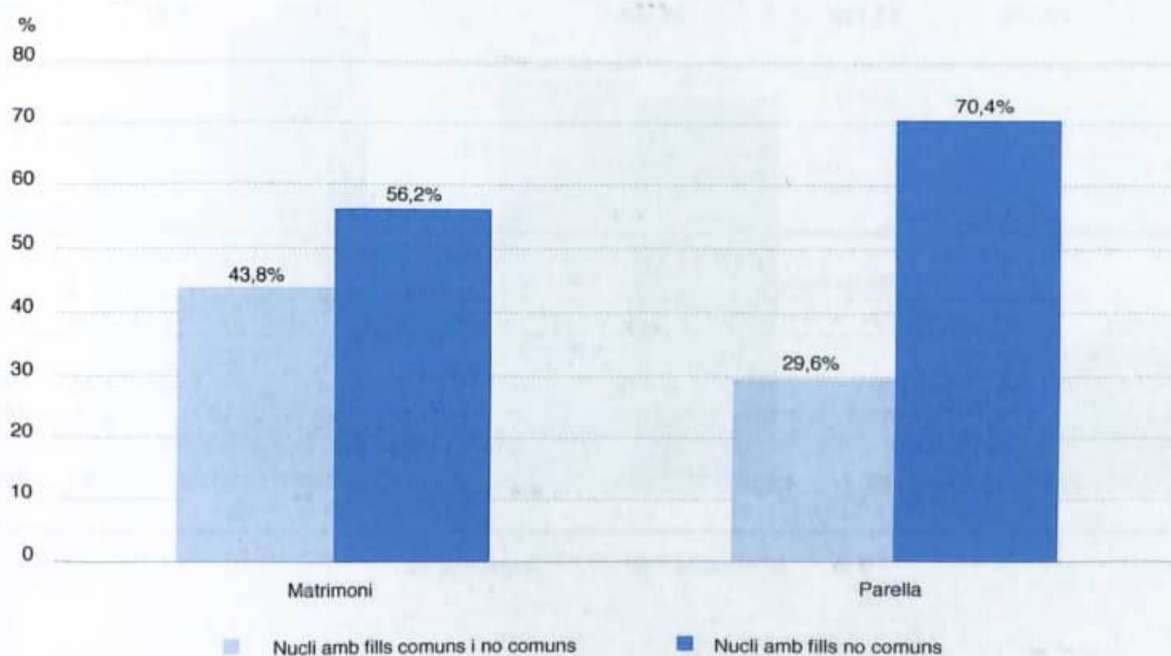
Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

Taula 66. Nuclis reconstituïts segons el tipus de nucli i els fills comuns i no comuns. Catalunya. 2011

	Fills comuns i no comuns	Fills no comuns	Total	% de fills		total
				comuns i no comuns	no comuns	
Matrimonis	23.872	30.616	54.488	43,81	56,19	100,00
Parelles de fet	12.037	28.683	40.720	29,56	70,44	100,00
Total	35.909	59.299	95.208	37,72	62,28	100,00

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

Gràfic 62. Nuclis reconstituïts segons els tipus de nucli i els fills comuns i no comuns. Catalunya. 2011

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

Taula 67. Nuclis de matrimonis o parelles de fet segons el nombre de fills i el tipus de nucli.
Catalunya. 2011

Matrimonis o parelles de fet								
	Fills comuns				%			
	1	2	3 i més	total	1	2	3 i més	total
Matrimonis	428.880	393.443	71.922	894.245	47,96	44,00	8,04	100,00
Parelles de fet	69.386	33.830	4.150	107.366	64,63	31,51	3,87	100,00
Total	498.266	427.273	76.072	1.001.611	49,75	42,66	7,59	100,00

Reconstituïts						
	Fills comuns i no comuns			%		
	2	3 i més	total	2	3 i més	total
Matrimonis	14.412	9.460	23.872	60,37	39,63	100,00
Parelles de fet	7.769	4.268	12.037	64,54	35,46	100,00
Total	22.181	13.728	35.909	61,77	38,23	100,00

Reconstituïts								
	Fills no comuns				%			
	1	2	3 i més	total	1	2	3 i més	total
Matrimonis	20.186	8.086	2.344	30.616	65,93	26,41	7,66	100,00
Parelles de fet	18.778	8.167	1.738	28.683	65,47	28,47	6,06	100,00
Total	38.965	16.253	4.082	59.299	65,71	27,41	6,88	100,00

Total de parelles										
	Total					%				
	Cap	1	2	3 i més	total	Cap	1	2	3 i més	total
Matrimonis	585.105	449.066	415.940	83.727	1.533.838	38,15	29,28	27,12	5,46	100,00
Parelles de fet	195.037	88.164	49.766	10.156	343.123	56,84	25,69	14,50	2,96	100,00
Total	780.142	537.230	465.706	93.883	1.876.961	41,56	28,62	24,81	5,00	100,00

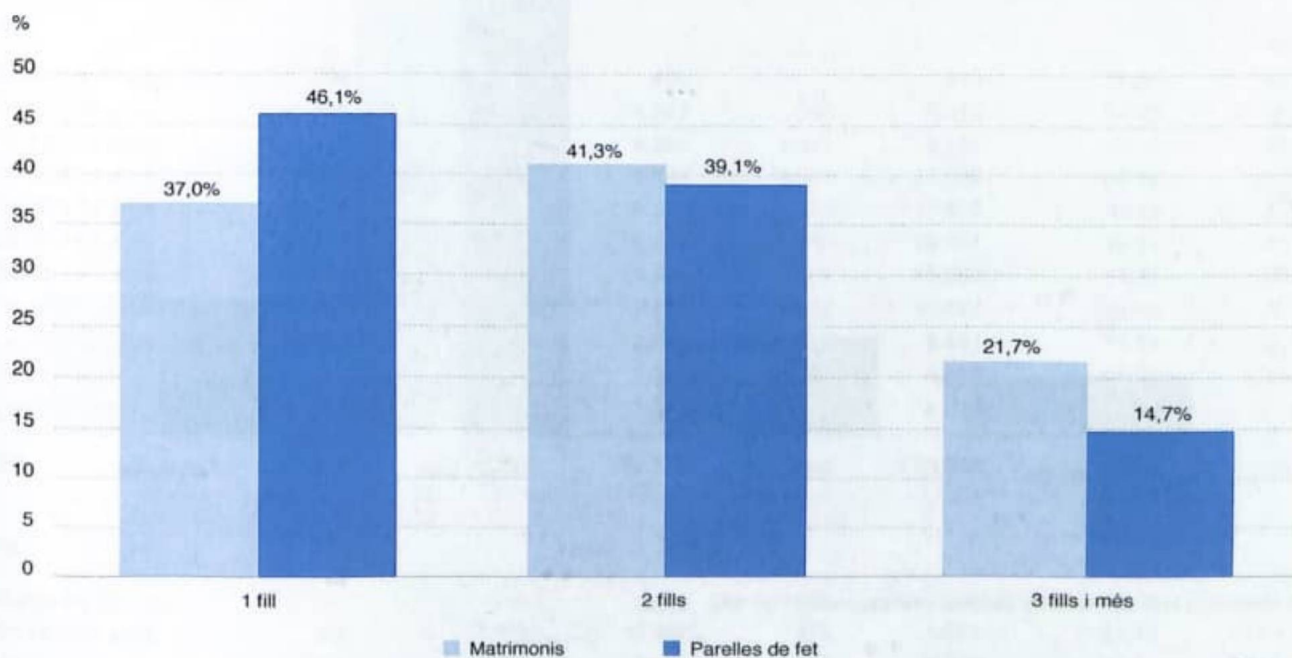
Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

Taula 68. Nuclis reconstituïts segons el nombre de fills i el tipus de nucli. Catalunya. 2011

	Fills				%			
	1	2	3 i més	total	1	2	3 i més	total
Matrimonis	20.186	22.498	11.804	54.488	37,05	41,29	21,66	100,00
Parelles de fet	18.778	15.936	6.006	40.720	46,11	39,14	14,75	100,00
Total	38.965	38.434	17.810	95.208	40,93	40,37	18,71	100,00

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

Gràfic 63. Nuclis reconstituïts segons el nombre de fills. Catalunya. 2011

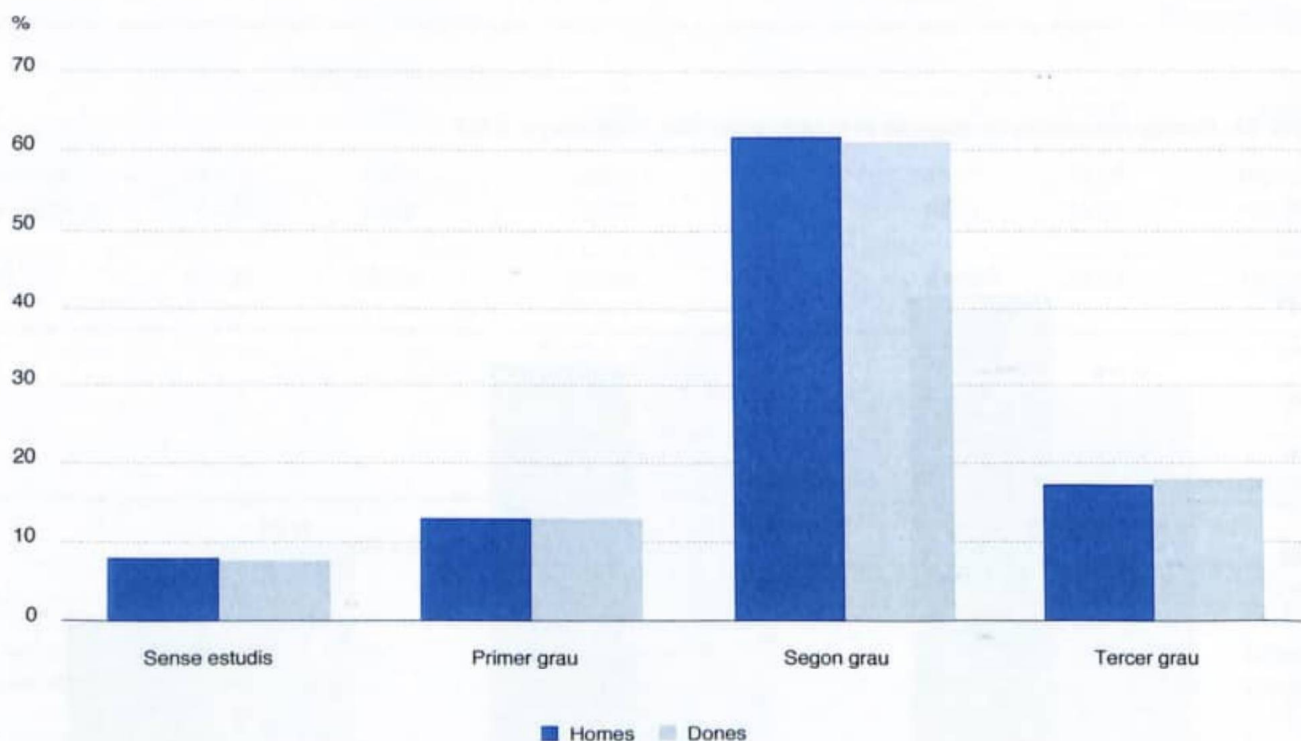
Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

Taula 69. Nuclis reconstituïts segons el nivell d'instrucció dels membres de la parella. Catalunya. 2011

	Homes	Dones	Total	%	
				homes	dones
Sense estudis	7.672	7.538	15.210	8,07	7,92
Primer grau	12.362	12.490	24.852	13,00	13,12
Segon grau	58.663	58.170	116.833	61,67	61,09
Tercer grau	16.421	17.018	33.438	17,26	17,87
Total	95.117	95.216	190.334	100,00	100,00

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

Gràfic 64. Nuclis reconstituïts segons el nivell d'instrucció dels membres de la parella. Catalunya. 2011

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

Taula 70. Nuclis reconstituïts segons la relació amb l'activitat econòmica dels membres de la parella. Catalunya. 2011

	Persones actives			Persones no actives	Total	Taxa d'activitat	Taxa d'ocupació	Taxa d'atur	Taxa d'inactivitat
	ocupades	desocupades	total						
Homes	60.627	20.034	80.661	14.457	95.117	84,80	63,74	24,84	15,20
Dones	52.901	25.269	78.170	17.046	95.216	82,10	55,56	32,33	17,90

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

Taula 71. Nuclis reconstituïts segons la relació amb l'activitat econòmica i l'edat dels membres de la parella.
Catalunya. 2011

Edat	Ocupats	Desocupats	Total d'actius	No actius	Total	Taxa d'activitat	Taxa d'atur
Homes							
Menys de 20 anys	..	..	120	..	271	44,28	..
De 20 a 24 anys	386	124	511	..	653	78,25	24,27
De 25 a 29 anys	1.835	792	2.628	385	3.013	87,22	30,14
De 30 a 34 anys	5.981	2.336	8.317	741	9.058	91,82	28,09
De 35 a 39 anys	10.283	3.134	13.418	985	14.403	93,16	23,36
De 40 a 44 anys	13.318	4.233	17.551	1.102	18.653	94,09	24,12
De 45 a 49 anys	12.378	3.668	16.046	758	16.803	95,49	22,86
De 50 a 54 anys	8.170	2.717	10.887	947	11.835	91,99	24,96
De 55 a 59 anys	4.786	2.089	6.875	1.206	8.081	85,08	30,39
De 60 a 64 anys	2.520	665	3.185	2.185	5.369	59,32	20,88
De 65 anys i més	868	255	1.123	5.855	6.979	16,09	22,71
Total	60.627	20.034	80.661	14.457	95.117	84,80	24,84
Dones							
Menys de 20 anys	200	199	400	..	513	77,97	49,75
De 20 a 24 anys	558	1.018	1.576	336	1.912	82,43	64,59
De 25 a 29 anys	2.419	2.387	4.806	1.051	5.857	82,06	49,67
De 30 a 34 anys	6.309	3.436	9.745	1.641	11.386	85,59	35,26
De 35 a 39 anys	10.885	5.341	16.226	1.726	17.953	90,38	32,92
De 40 a 44 anys	11.607	5.142	16.750	1.947	18.697	89,59	30,70
De 45 a 49 anys	10.644	3.881	14.525	2.131	16.656	87,21	26,72
De 50 a 54 anys	5.943	2.059	8.002	2.070	10.072	79,45	25,73
De 55 a 59 anys	2.924	1.168	4.092	1.399	5.491	74,52	28,54
De 60 a 64 anys	897	447	1.343	1.295	2.638	50,91	33,28
De 65 anys i més	514	191	705	3.336	4.042	17,44	27,09
Total	52.901	25.269	78.170	17.046	95.216	82,10	32,33
Total							
Menys de 20 anys	301	219	520	264	784	66,33	42,12
De 20 a 24 anys	945	1.142	2.087	478	2.565	81,36	54,72
De 25 a 29 anys	4.255	3.179	7.434	1.436	8.870	83,81	42,76
De 30 a 34 anys	12.290	5.772	18.061	2.382	20.444	88,34	31,96
De 35 a 39 anys	21.168	8.476	29.644	2.711	32.356	91,62	28,59
De 40 a 44 anys	24.925	9.375	34.301	3.049	37.350	91,84	27,33
De 45 a 49 anys	23.022	7.549	30.571	2.888	33.459	91,37	24,69
De 50 a 54 anys	14.113	4.776	18.890	3.017	21.907	86,23	25,28
De 55 a 59 anys	7.710	3.257	10.967	2.604	13.572	80,81	29,70
De 60 a 64 anys	3.416	1.111	4.528	3.479	8.007	56,55	24,54
De 65 anys i més	1.383	446	1.829	9.192	11.021	16,60	24,38
Total	113.528	45.303	158.831	31.503	190.334	83,45	28,52

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

.. Informació no disponible. Vegeu metodologia.

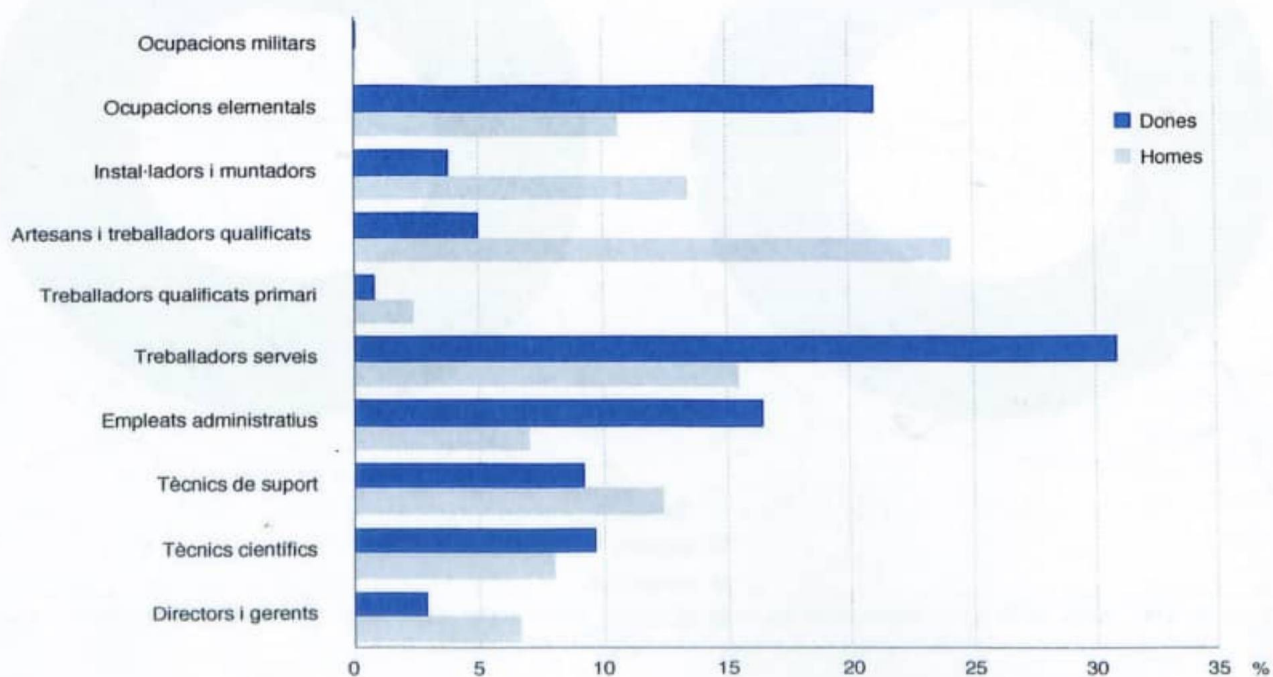
Taula 73. Nuclis reconstituïts segons la professió dels membres de la parella. Catalunya. 2011

	Homes	Dones	Total	%	
				homes	dones
Directors i gerents	5.265	2.220	7.485	6,61	2,95
Tècnics científics	6.364	7.257	13.621	7,99	9,64
Tècnics de suport	9.850	6.923	16.774	12,37	9,20
Empleats administratius	5.597	12.381	17.979	7,03	16,45
Treballadors serveis	12.256	23.302	35.557	15,39	30,97
Treballadors qualificats primari	1.915	627	2.542	2,40	0,83
Artesans i treballadors qualificats indústria	19.236	3.776	23.012	24,15	5,02
Instal·ladors i muntadors	10.690	2.883	13.573	13,42	3,83
Ocupacions elementals	8.428	15.828	24.256	10,58	21,03
Ocupacions militars	..	..	99	..	..
Total	79.650	75.248	154.898	100,00	100,00

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

.. Informació no disponible. Vegeu metodologia.

Gràfic 68. Nuclis reconstituïts segons la professió dels membres de la parella. Catalunya. 2011

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

3.6. Nuclis de parelles del mateix sexe

El procés de legalització de les parelles del mateix sexe, en què s'igualen amb els mateixos drets que les parelles de diferent sexe, comença a Espanya el 3 de juliol de 2005, quan va entrar en vigor la llei que dóna dret a contraure matrimoni a les parelles del mateix sexe. Des d'aquesta data fins al 2011, 5.751 parelles del mateix sexe van formalitzar la seva unió en matrimoni, de les quals 3.717 van ser matrimonis d'homes i 2.034 de dones, i van representar el 2,8% del total de matrimonis celebrats durant el període 2005-2011.

En apartats anteriors s'han analitzat els matrimonis i les parelles de fet incloent tant les parelles del mateix sexe com les de diferent sexe. Estudis realitzats en altres països justifiquen fer una anàlisi per separat, perquè les característiques demogràfiques d'aquests tipus de parelles mostren diferències respecte a les heterossexuals.⁹ El nombre de parelles d'aquest tipus és encara reduït i no permet fer-ne una anàlisi exhaustiva, ja que en tractar-se de dades d'enquesta el grau d'encreuament i desagregació territorial també és limitat.

En el Cens de població i habitatges 2011 s'han registrat 13.703 parelles del mateix sexe, de les quals 10.070 homes han declarat que formen parella amb un altre home i 3.033 dones que ho fan amb una altra dona. El nombre de parelles d'homes és molt superior al de dones, i representen un 73,5% del total de parelles del mateix sexe (taula 74, gràfic 69).

En conjunt, el 55,4% formen parelles de fet i el 44,6% són matrimonis. Les diferències per sexe són destacables. Mentre que les parelles formades per homes el 53,2% viuen en unió sense casar-se i el 46,8% són matrimonis, en el cas de les unions de dones les parelles de fet representen el 61,5% (-8,3 punts percentuals més que les parelles d'homes) i els matrimonis el 38,5%. La composició de les parelles del mateix sexe segons l'estat matrimonial difereix de l'observat en les parelles de diferent sexe, en què el 82% conviuen en matrimoni.

L'estructura per edats correspon a una població jove, amb una edat modal del conjunt de les parelles entre els 35 i 39 anys, tant a les formades per dones com per homes. Una característica d'aquestes parelles és la major diferència d'edat entre els seus membres. Entre les parelles de diferent sexe, tres de cada cinc parelles tenen una diferència d'edat entre 1 i 4 anys, i les parelles amb 10 anys o més de diferència d'edat representen el 7,3%. En canvi, entre les parelles del mateix sexe s'observa una proporció més alta de parelles amb grans diferències d'edat. En el cas de les parelles formades per dones, la proporció amb 10 anys i més de diferència d'edat és del 15,7% i en les formades per homes és del 25,3% (taules 75 i 76).

Els nuclis que formen aquestes parelles són de grandària reduïda, ja que la majoria viuen soles sense altres persones. En conjunt, les dades censals registren que el 77,1% són nuclis de dues persones, característica més accentuada en el cas de les parelles formades per homes (80,3%) (taula 77, gràfic 70).

Amb relació a la composició del nucli familiar, el 88,5% del conjunt de parelles del mateix sexe no conviuen amb fills a la llar. Aquesta característica és més freqüent entre les parelles formades per homes (92,4%) que en les formades per dones (77,8%). La informació no permet distingir si els fills són de la parella o de relacions anteriors (taula 78, gràfic 71).

Finalment, pel que fa a la distribució territorial, les dades censals constaten una major localització d'aquest tipus de parelles en àrees urbanes. Majoritàriament resideixen en municipis de més de 100.000 habitants, especialment en el municipi de Barcelona on es concentra el 45,9% de les parelles formades per homes i el 35,4% formades per dones. Si es compara amb les parelles de diferent sexe, aquesta proporció és del 19,9% (taula 79).

⁹ Major heterogàmia a les parelles del mateix sexe.

Taula 74. Nuclis de parelles per sexe. Catalunya. 2011

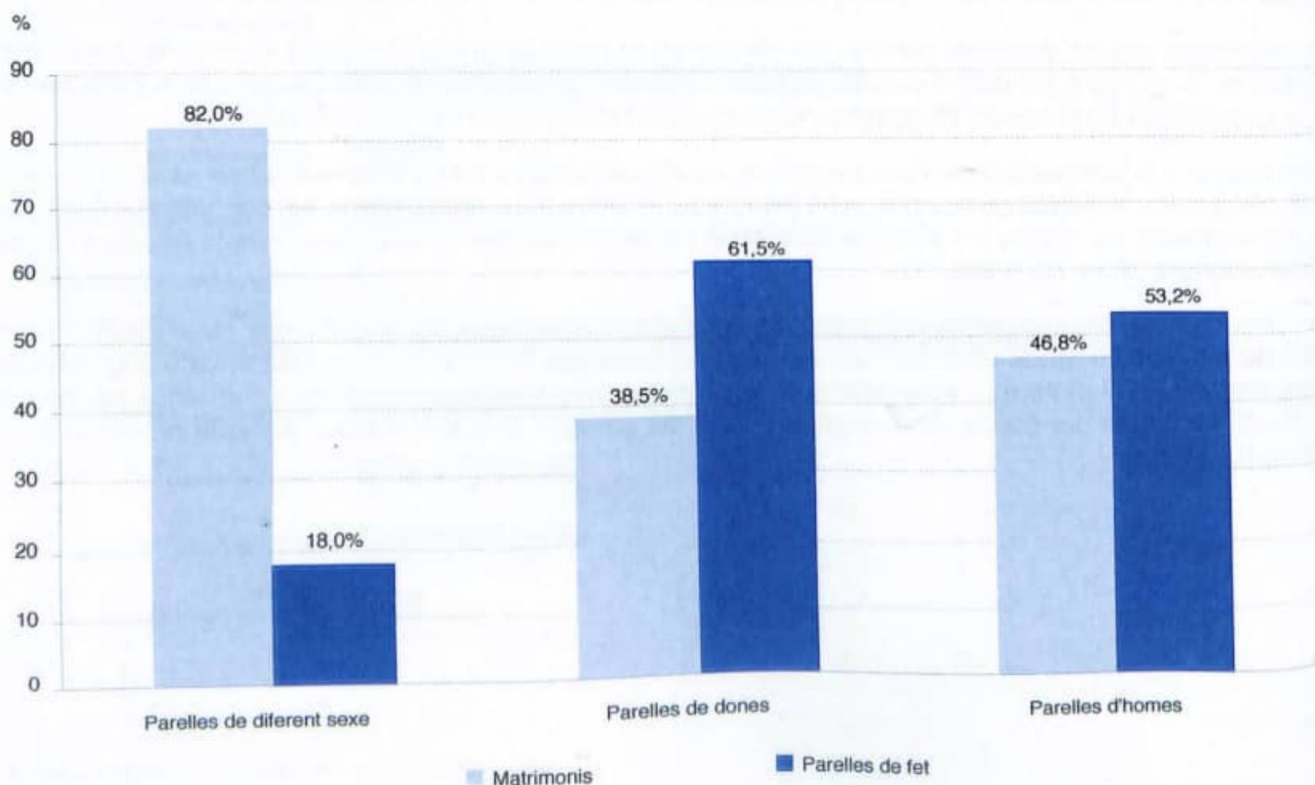
	Parelles de diferent sexe	Parelles del mateix sexe			Total
		dones	homes	total	
Matrimonis	1.527.728	1.399	4.711	6.110	1.533.838
Parelles de fet	335.530	2.234	5.359	7.593	343.123
Total	1.863.258	3.633	10.070	13.703	1.876.961

%

	Parelles de diferent sexe	Parelles del mateix sexe			Total
		dones	homes	total	
Matrimonis	81,99	38,51	46,78	44,59	81,72
Parelles de fet	18,01	61,49	53,22	55,41	18,28
Total	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

Gràfic 69. Nuclis de parelles per sexe. Catalunya. 2011

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

Taula 75. Estructura per sexe i edat de les parelles del mateix sexe. Homes. Catalunya. 2011

	Parelles d'homes		% per sexe		% dels efectius per edat	
	home 1	home 2	home 1	home 2	home 1	home 2
Menys de 20 anys	..	..	..	..	..	..
De 20 a 24 anys	..	317	..	3,15	..	0,16
De 25 a 29 anys	856	1.262	8,50	12,53	0,35	0,51
De 30 a 34 anys	1.536	1.890	15,25	18,77	0,46	0,57
De 35 a 39 anys	2.059	2.107	20,45	20,92	0,57	0,59
De 40 a 44 anys	2.158	1.620	21,43	16,09	0,67	0,50
De 45 a 49 anys	1.431	1.469	14,21	14,59	0,50	0,51
De 50 a 54 anys	727	631	7,22	6,27	0,29	0,26
De 55 a 59 anys	584	161	5,80	1,60	0,28	0,08
De 60 a 64 anys	247	185	2,45	1,84	0,13	0,10
De 65 a 69 anys	241	209	2,39	2,08	0,15	0,13
De 70 a 74 anys	..	114	..	1,13	..	0,09
De 75 anys i més	..	..	..	..	..	..
Total	10.070	10.070	100,00	100,00	0,27	0,27

Estructura per sexe i edat de les parelles del mateix sexe. Dones. Catalunya. 2011

	Parelles de dones		% per sexe		% dels efectius per edat	
	dona 1	dona 2	dona 1	dona 2	dona 1	dona 2
Menys de 20 anys	..	..	..	..	..	..
De 20 a 24 anys	..	244	..	6,72	..	0,13
De 25 a 29 anys	353	619	9,72	17,05	0,14	0,25
De 30 a 34 anys	676	757	18,62	20,85	0,21	0,24
De 35 a 39 anys	828	693	22,80	19,09	0,25	0,21
De 40 a 44 anys	460	343	12,67	9,45	0,15	0,12
De 45 a 49 anys	552	428	15,20	11,79	0,20	0,16
De 50 a 54 anys	175	189	4,82	5,21	0,07	0,07
De 55 a 59 anys	151	86	4,16	2,37	0,07	0,04
De 60 a 64 anys	58	..	1,60	..	0,03	..
De 65 a 69 anys	..	..	..	..	..	..
De 70 a 74 anys	..	..	..	..	..	..
De 75 anys i més	..	..	..	..	..	..
Total	3.631	3.631	100,00	100,00	0,10	0,10

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

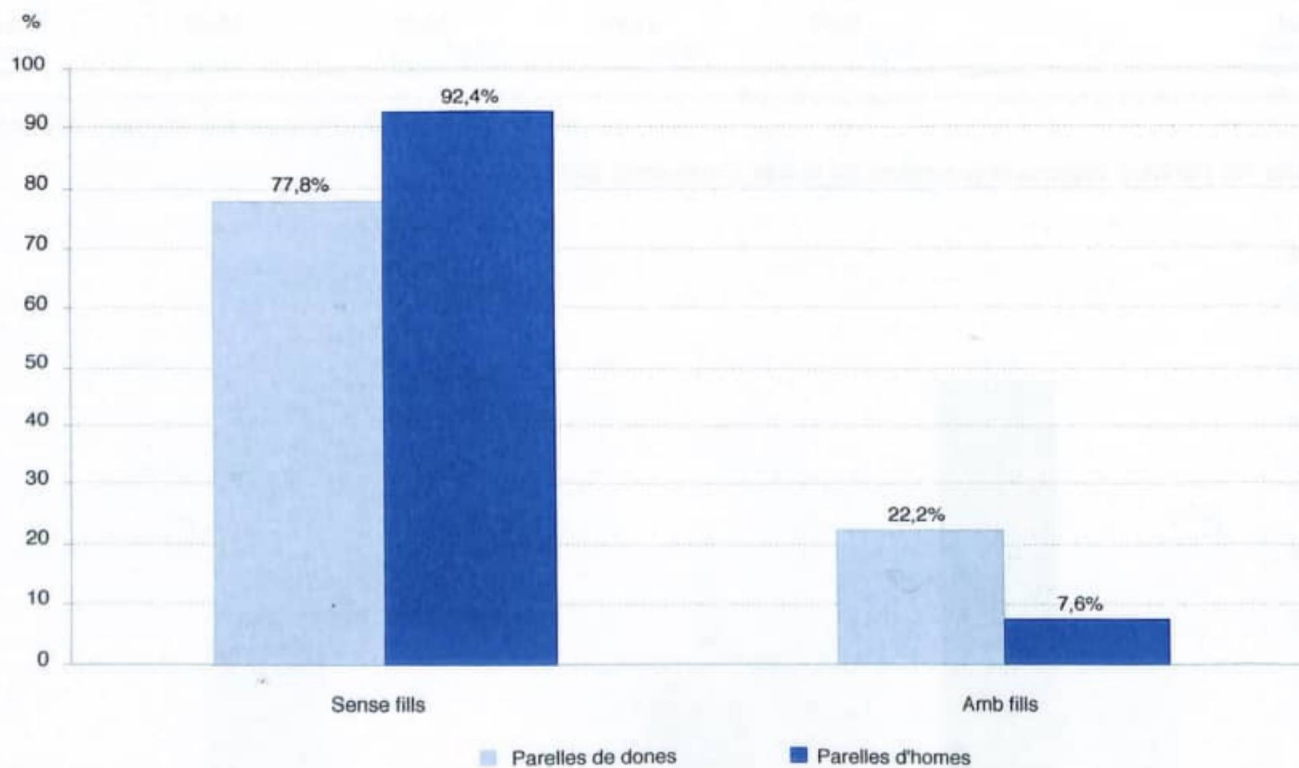
.. Informació no disponible. Vegeu metodologia.

Taula 78. Nuclis de parelles segons el nombre de fills. Catalunya. 2011

	Cap fill	1 fill	2 fills i més	Total	%			
					cap fill	1 fill	2 fills i més	total
Parelles de diferent sexe	768.011	536.311	558.936	1.863.258	41,22	28,78	30,00	100,00
Parelles del mateix sexe	12.132	921	651	13.703	88,54	6,72	4,75	100,00
dones	2.826	467	340	3.633	77,79	12,85	9,36	100,00
homes	9.306	454	311	10.070	92,41	4,51	3,09	100,00
Total	780.143	537.232	559.587	1.876.961	41,56	28,62	29,81	100,00

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

Gràfic 71. Parelles del mateix sexe segons el nombre de fills. Catalunya. 2011

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

Taula 79. Nuclis de parelles per grandària del municipi. Catalunya. 2011

	Fins a 2.000	De 2.001 a 5.000	De 5.001 a 10.000	De 10.001 a 50.000	De 50.001 a 100.000	De 100.001 a 500.000	Més de 500.000	Total
Parelles de diferent sexe	90.780	112.560	160.710	521.464	232.985	374.420	370.340	1.863.258
Parelles del mateix sexe	355	616	817	2.850	1.245	1.915	5.905	13.703
dones	120	96	237	790	380	725	1.285	3.633
homes	235	520	580	2.060	865	1.190	4.620	10.070
Total	91.135	113.176	161.527	524.314	234.230	376.335	376.245	1.876.961

	Fins a 2.000	De 2.001 a 5.000	De 5.001 a 10.000	De 10.001 a 50.000	De 50.001 a 100.000	De 100.001 a 500.000	Més de 500.000	Total
Parelles de diferent sexe	4,87	6,04	8,63	27,99	12,50	20,09	19,88	100,00
Parelles del mateix sexe	2,59	4,50	5,96	20,80	9,09	13,98	43,09	100,00
dones	3,30	2,64	6,52	21,75	10,46	19,96	35,37	100,00
homes	2,33	5,16	5,76	20,46	8,59	11,82	45,88	100,00
Total	4,86	6,03	8,61	27,93	12,48	20,05	20,05	100,00

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

4. Llars amb característiques específiques

Dins d'aquest capítol s'analitzen uns tipus de llars que per les seves característiques i la seva evolució justifiquen una anàlisi separada i més aprofundida: les llars de gent gran, les llars d'estrangers i la població infantil que viu a les llars.

4.1. Llars de gent gran

L'evolució recent de la mortalitat catalana està caracteritzada fonamentalment per la prolongació de la vida en edats avançades, amb conseqüències en l'envelliment per la cúspide de l'estructura per edats. En l'actual fase de la transició epidemiològica, s'endarrereix l'edat a la mortalitat al final del cicle vital d'homes i de dones i això significa que hi ha una concentració de la mortalitat en edats avançades.

La mortalitat diferencial per sexe ha evolucionat de manera creixent fins a l'any 1995, quan la diferència entre l'esperança de vida de les dones i dels homes arriba a un màxim de 7,4 anys. Gran part d'aquesta divergència procedeix de la desigualtat davant la mort de les dones més grans de 50 anys, que origina una feminització del conjunt de la població, però especialment de la població de més edat. En els darrers anys s'observa una tendència a la convergència de les esperances de vida per sexe, fonamentalment per les millores en la supervivència dels homes que s'aproxima a la de les dones.¹⁰

El procés d'envelliment és una de les característiques més significatives de la població catalana actual. D'una banda, l'augment de l'esperança de vida ha significat un increment de la longevitat de les persones i, per tant, ha augmentat el nombre de persones grans. D'una altra banda, el descens pronunciat de la fecunditat s'ha traduït en un envelliment de l'estructura per edats, és a dir, el pes relatiu de les persones grans ha augmentat de manera notable. Així, el percentatge de persones de 65 anys i més que l'any 1975 era del 10,2% ha passat al 17,0% el 2011. En l'últim decenni, però, amb la incorporació de gairebé un milió de persones procedents de l'estranger, s'ha produït un rejueniment lleuger de l'estructura per edats i, per consegüent, s'ha frenat l'increment del pes de les persones grans en el conjunt de la població.

La trajectòria de la mortalitat ha tingut conseqüències en les estructures familiars. D'una banda, l'increment de l'esperança de vida i de la longevitat del conjunt de la població ha permès la coexistència durant més temps de tres o quatre generacions en una mateixa família; de l'altra, ha implicat que les persones tinguin una major permanència a les diferents etapes del cicle vital. Tanmateix, els efectes de la sobremortalitat masculina, que es tradueix en una freqüència alta de dones supervivents en edats avançades, quedaran reflectits en una proporció elevada de llars unipersonals.

L'increment, tant del nombre de persones grans com de la seva proporció dins de la població, es reflecteix en la composició de les llars i famílies. Aquest fet es pot analitzar de diferents maneres: el tipus de llars amb algun dels membres de 65 anys i més, el tipus de llars compostes exclusivament per persones de 65 anys i més, i les llars multigeneracionals.

4.1.1. Llars amb algun dels membres de 65 anys i més

L'any 2011, en 892.474 llars de Catalunya vivia almenys una persona de 65 anys i més, i representen el 30,3% del total de llars. En el període 2001-2011 les llars amb persones grans han augmentat un 16,6%, increment menor al registrat pel conjunt de les llars (27,2%).

La forma de convivència més freqüent per a les persones de 65 anys i més és la parella sense fills (sense altres persones), que representen el 32,3% dels casos. Tanmateix, les llars de solitaris formades per persones grans constitueixen un grup rellevant (31,4%). Amb menors proporcions, destaquen les llars formades per parelles amb fills (sense altres persones) (10,5%) i les llars extenses (10,0%) (taula 80, gràfic 72).

¹⁰ L'any 2011 la diferència entre l'esperança de vida de les dones i la dels homes és de 5,9 anys.

La gent gran viu preferentment en llars de dimensió reduïda, on predominen les llars de dues persones (43,4%) i les unipersonals (31,4%). Les llars formades per tres persones representen el 14,4%, mentre que les de quatre i més tenen una menor representació (10,7%) (taula 81, gràfic 73).

Si s'analitza el nombre de persones de 65 anys i més que viuen en les diferents modalitats de llars de Catalunya, es constata que la presència de persones grans és molt significativa a les llars unipersonals (40,9%) i a les llars sense nucli (33,2%). A les llars d'un nucli en un 26,3% de les llars hi ha una o més persones grans, però en les de dos nuclis o més és on s'observa la major presència de persones grans (44,9%). També s'ha de destacar que el 29,0% de les llars múltiples tenen dues o més persones grans (taula 82, gràfic 74).

D'altra banda, la presència de persones grans segons la dimensió de la llar és molt significativa a les llars unipersonals, com s'ha esmentat anteriorment, i a les llars de dues persones, on el 25,9% estan constituïdes exclusivament per persones de 65 anys i més (taula 83, gràfic 75).

4.1.2. Llars amb tots els seus membres de 65 anys i més

L'any 2011, a Catalunya s'han registrat 527.980 llars formades exclusivament per persones de 65 anys i més, que representen el 17,9% del conjunt de llars. Els tipus de llars que formen aquestes persones són fonamentalment llars unipersonals (53,1%) i llars nuclears simples formades per matrimonis o parelles sense fills (sense altres persones) (43,1%). Les llars de solitaris de persones grans han crescut un 27,7% en el curs dels últims 10 anys, però a un ritme més baix que el corresponent al conjunt de les llars unipersonals de Catalunya, que ha estat del 41,7%. Les llars de parelles sense fills es van incrementar en un 29,1% i les llars nuclears simples restants si bé han duplicat els seus estocs, presenten freqüències més baixes de llars amb gent gran (taules 84-86, gràfic 76, mapes 16-18).

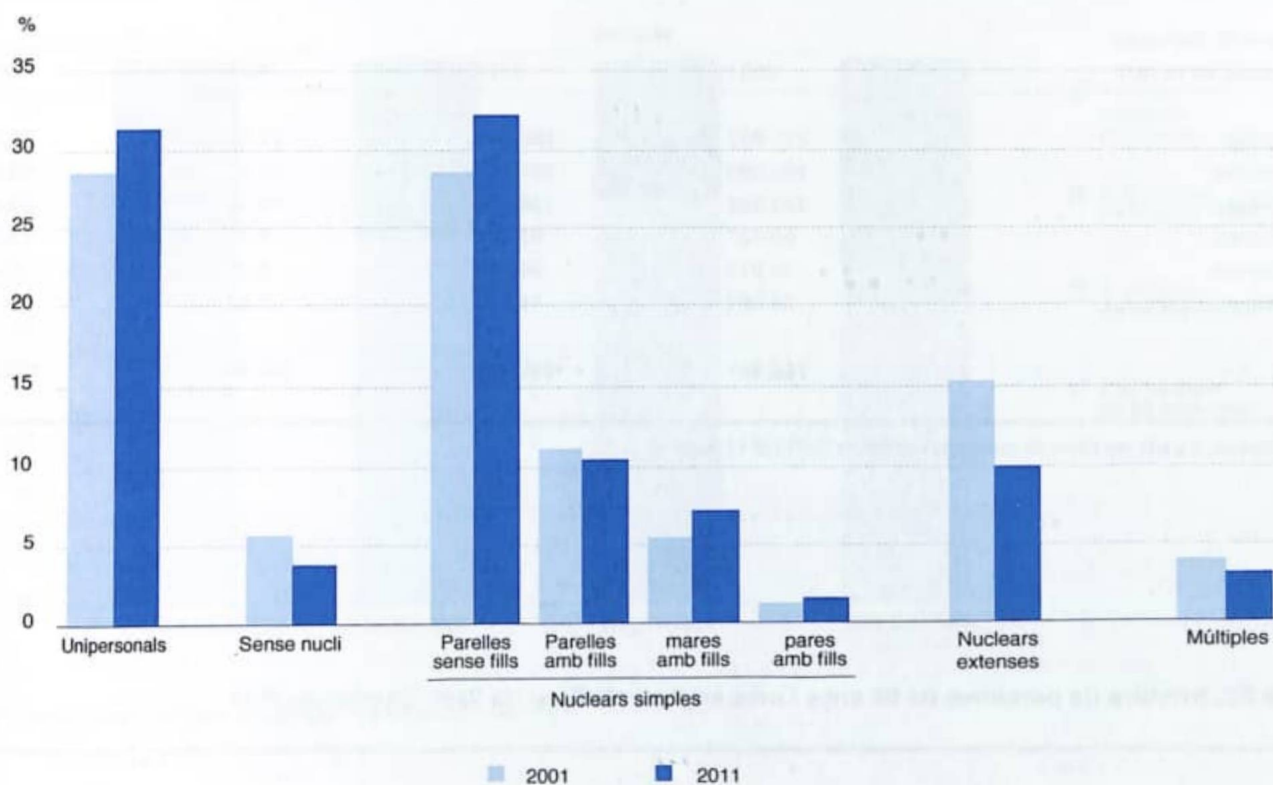
Les llars formades exclusivament per persones grans es caracteritzen pel fet de tenir una grandària reduïda. Més de la meitat són llars d'una persona (53,1%) i el 45,7% són llars de dues persones. Les llars de tres o més persones grans representen l'1,2%.

Taula 80. Tipus de llar amb algun dels membres de 65 anys i més. Catalunya. 2001 i 2011

	Nombre		%	
	2001	2011	2001	2011
Unipersonals	219.693	280.587	28,70	31,44
Sense nucli	43.346	33.402	5,66	3,74
Nuclears simples	355.825	461.178	46,49	51,67
parelles sense fills	218.673	288.056	28,57	32,28
parelles amb fills	85.191	93.541	11,13	10,48
mares amb fills	42.413	65.061	5,54	7,29
pares amb fills	9.548	14.520	1,25	1,63
Nuclears extenses	116.607	89.104	15,24	9,98
Múltiples	29.910	28.204	3,91	3,16
Total	765.381	892.474	100,00	100,00

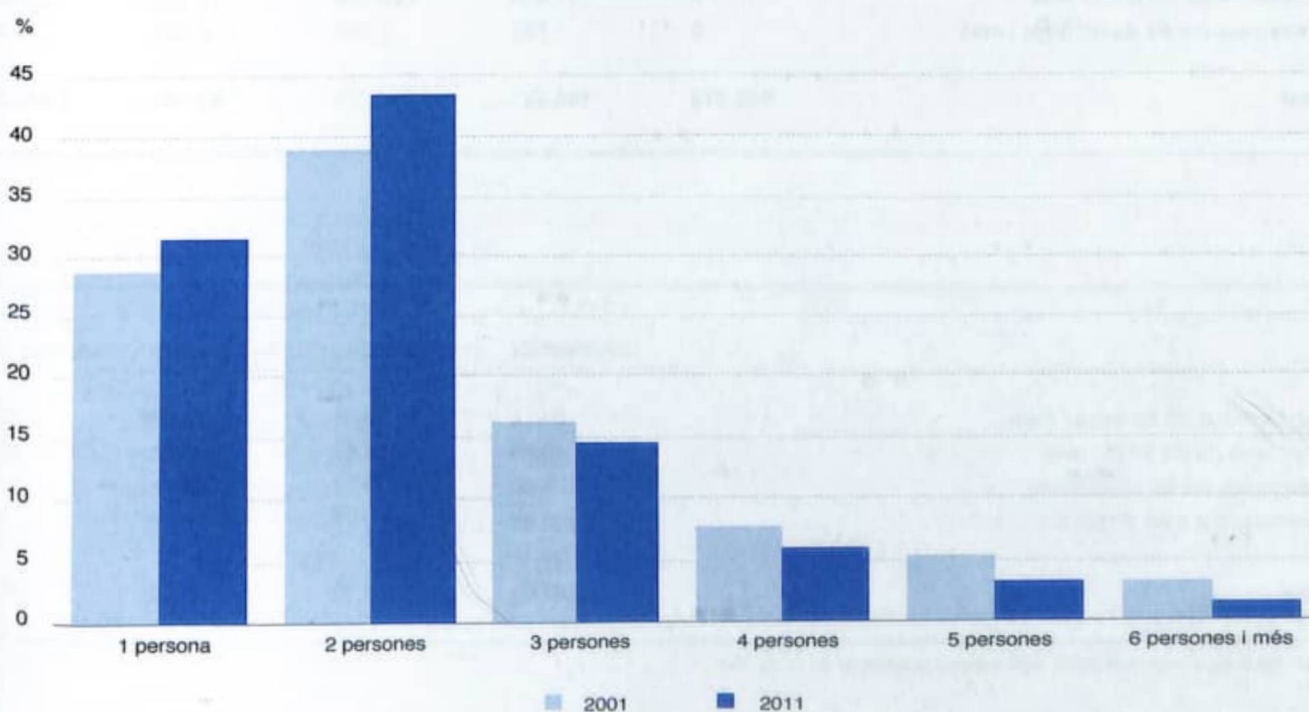
Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2001 i 2011 de l'INE.

Gràfic 72. Tipus de llar amb algun dels membres de 65 anys i més. Catalunya. 2001 i 2011

Font: Idescat, a partir dels censos de població i habitatges 2001 i 2011 de l'INE.

Gràfic 73. Grandària de la llar amb algun dels membres de 65 anys i més. Catalunya. 2001 i 2011

Font: Idescat, a partir dels censos de població i habitatges 2001 i 2011 de l'INE.

Taula 81. Grandària de la llar amb algun dels membres de 65 anys i més. Catalunya. 2001 i 2011

Nombre de persones (grandària de la llar)	Nombre		%	
	2001	2011	2001	2011
1 persona	219.693	280.587	28,68	31,44
2 persones	298.389	387.717	38,96	43,44
3 persones	123.992	128.583	16,19	14,41
4 persones	59.427	52.909	7,76	5,93
5 persones	39.979	28.596	5,22	3,20
6 persones i més	24.501	14.083	3,20	1,58
Total	765.981	892.474	100,00	100,00

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2001 i 2011 de l'INE.

Taula 82. Nombre de persones de 65 anys i més segons els tipus de llars. Catalunya. 2011

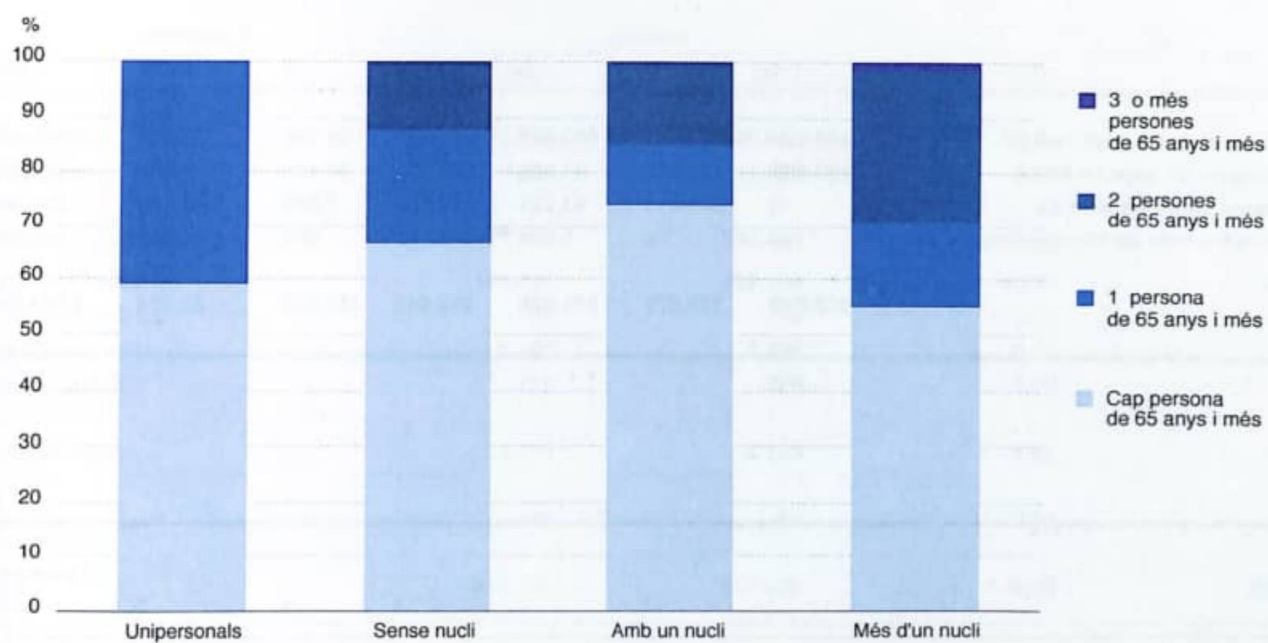
	Unipersonals	Sense nucli	Amb un nucli	Més d'un nucli	Total
Cap persona de 65 anys i més	406.223	67.235	1.544.427	34.585	2.052.469
1 persona de 65 anys i més	280.587	20.799	237.969	9.975	549.329
2 persones de 65 anys i més	0	11.883	305.029	17.132	334.045
3 persones o més de 65 anys i més	0	720	7.283	1.097	9.100
Total	686.810	100.637	2.094.708	62.789	2.944.944

%

	Unipersonals	Sense nucli	Amb un nucli	Més d'un nucli	
Cap persona de 65 anys i més	59,15	66,81	73,73	55,08	
1 persona de 65 anys i més	40,85	20,67	11,36	15,89	
2 persones de 65 anys i més	0,00	11,81	14,56	27,29	
3 persones o més de 65 anys i més	0,00	0,72	0,35	1,75	
Total	100,00	100,00	100,00	100,00	

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

Gràfic 74. Nombre de persones de 65 anys i més segons els tipus de llars. Catalunya, 2011

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

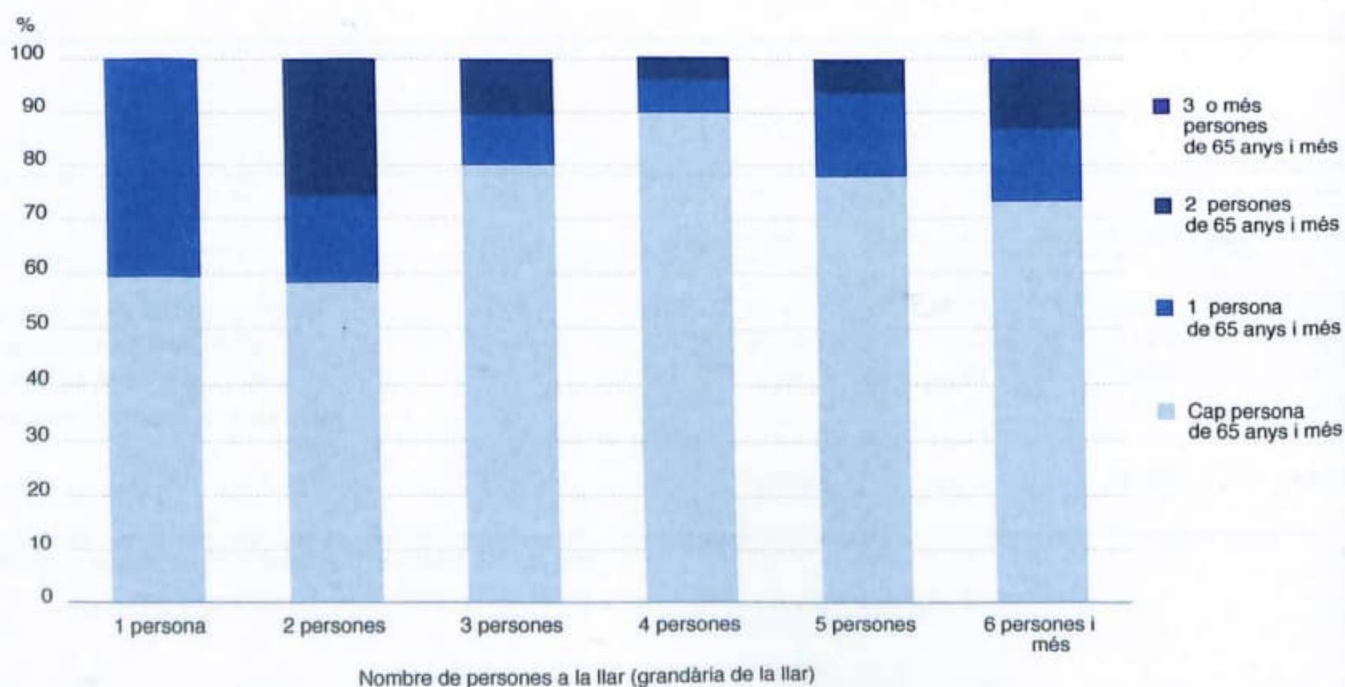
Taula 83. Nombre de persones de 65 anys i més segons la grandària de les llars. Catalunya. 2011

	1	2	3	4	5	6 persones i més	Total
Cap persona de 65 anys i més	406.223	545.962	503.052	459.737	99.106	38.389	2.052.469
1 persona de 65 anys i més	280.587	146.305	61.668	33.630	20.132	7.007	549.329
2 persones de 65 anys i més	0	241.411	61.221	17.084	7.836	6.493	334.045
3 persones o més de 65 anys i més	0	0	5.694	2.195	628	583	9.100
Total	686.810	933.679	631.635	512.646	127.702	52.473	2.944.944

	%					
	1	2	3	4	5	6 persones i més
Cap persona de 65 anys i més	59,15	58,47	79,64	89,68	77,61	73,16
1 persona de 65 anys i més	40,85	15,67	9,76	6,56	15,76	13,35
2 persones de 65 anys i més	0,00	25,86	9,69	3,33	6,14	12,37
3 persones o més de 65 anys i més	0,00	0,00	0,90	0,43	0,49	1,11
Total	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

Gràfic 75. Nombre de persones de 65 anys i més segons la grandària de les llars. Catalunya. 2011

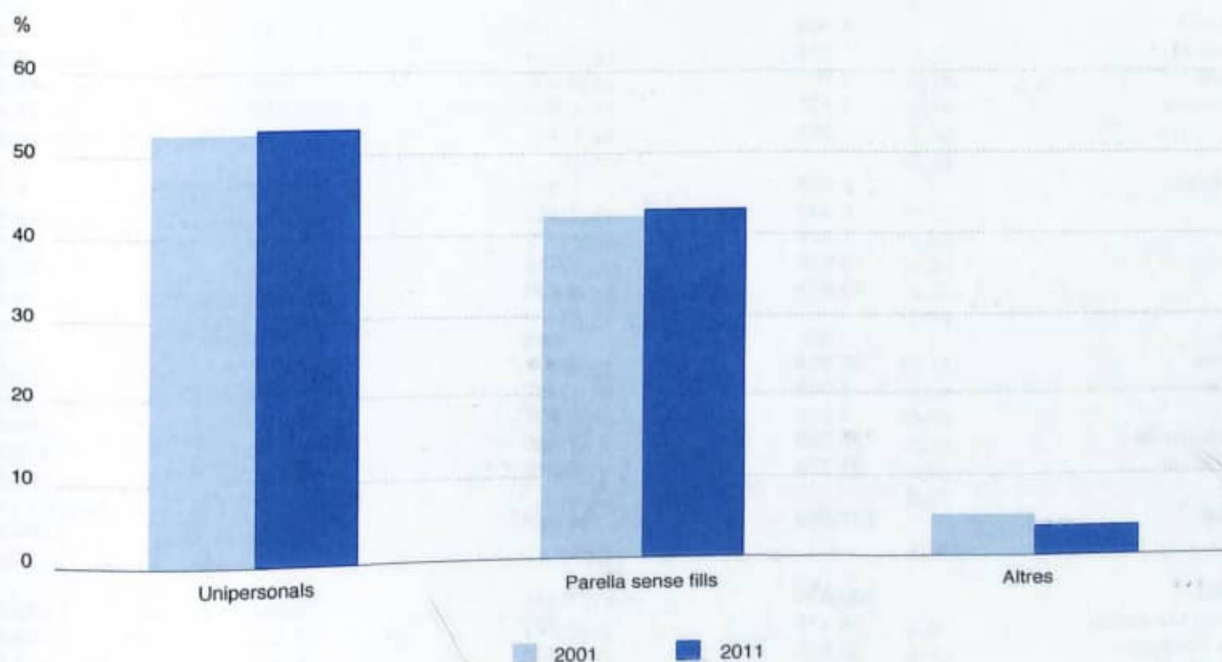
Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

Taula 84. Tipus de llars amb tots els membres de 65 anys i més. Catalunya. 2001 i 2011

	Nombre		%	
	2001	2011	2001	2011
Unipersonals	219.693	280.587	52,66	53,14
Sense nucli	12.867	11.689	3,08	2,21
Nuclears simples	177.712	230.452	42,60	43,65
parelles sense fills	176.438	227.750	42,29	43,14
parelles amb fills	33	73	0,01	0,01
mares amb fills	1.140	2.359	0,27	0,45
pares amb fills	101	270	0,02	0,05
Nuclears extenses	6.770	5.182	1,62	0,98
Múltiples	146	69	0,03	0,01
Total	417.188	527.980	100,00	100,00

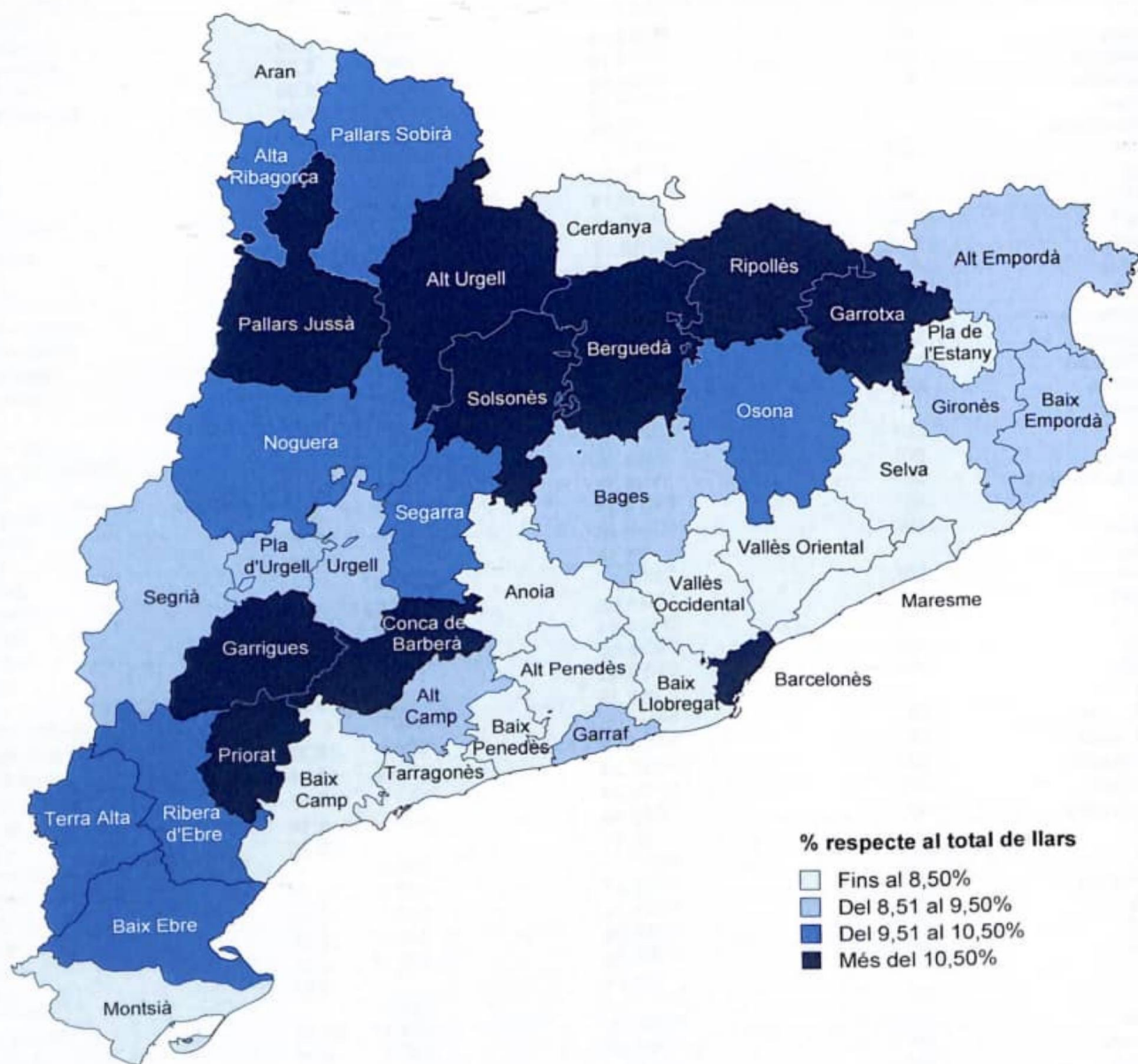
Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2001 i 2011 de l'INE.

Gràfic 76. Tipus de llar amb tots els membres de 65 anys i més. Catalunya. 2001 i 2011

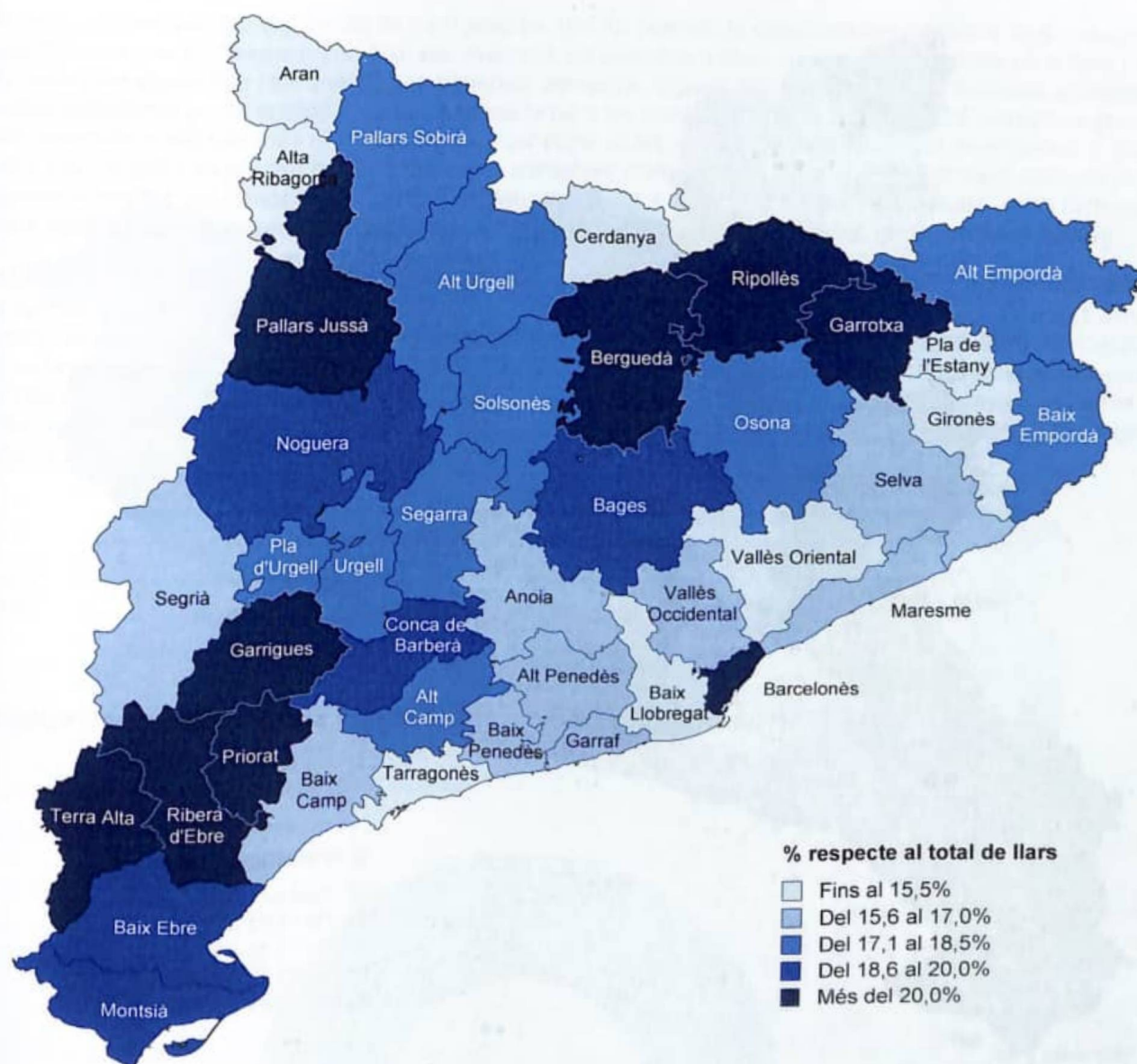
Font: Idescat, a partir dels censos de població i habitatges 2001 i 2011 de l'INE.

Mapa 16. Llars unipersonals de població de 65 anys i més. Catalunya. 2011

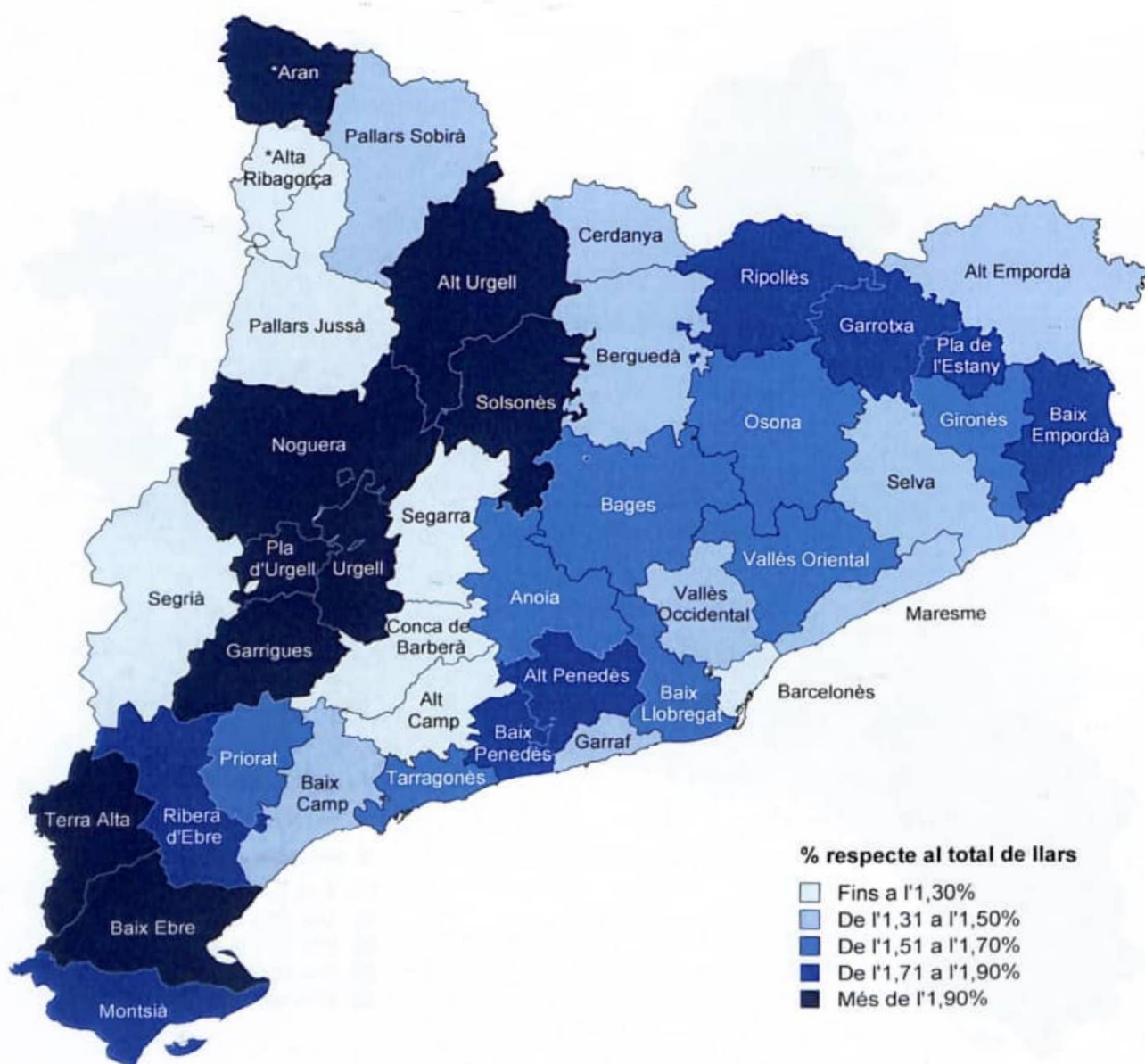
Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

Mapa 17. Llars on tots els seus membres tenen 65 anys i més. Catalunya. 2011

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

Mapa 18. Llars on conviuen persones menors de 16 anys i de 65 anys i més. Catalunya. 2011

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

*Dada estimada.

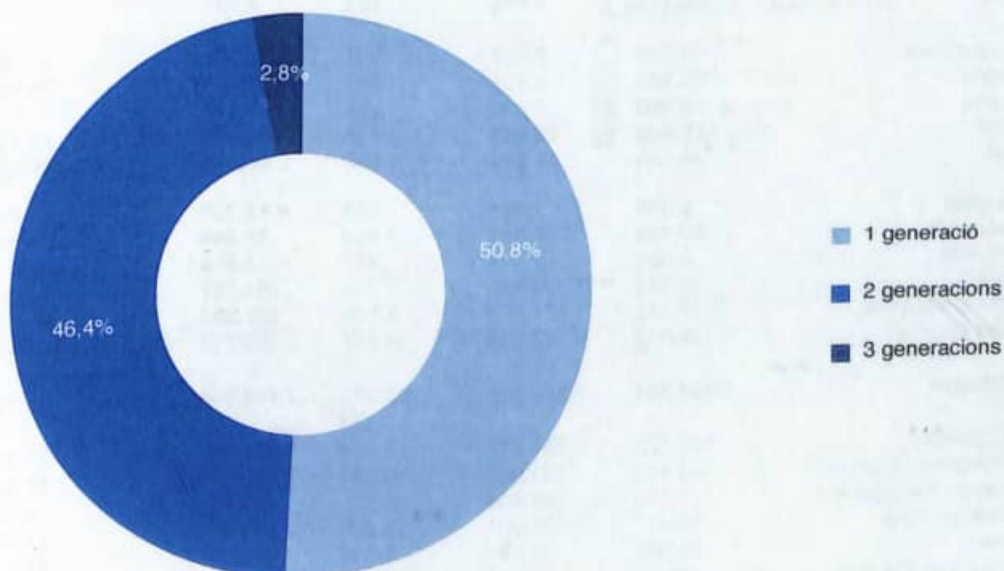
4.1.3. Llars multigeneracionals

Els diferents canvis demogràfics, com el descens de la fecunditat o l'augment de l'esperança de vida, han tingut conseqüències en el cicle de vida familiar de les persones i, per tant, en la possibilitat de convivència de diferents generacions. D'una banda, el nombre de joves ha disminuït, i de l'altra, ha augmentat el nombre de vells, però també han variat les formes de convivència.

Un dels efectes dels baixos nivells de mortalitat és que ha permès la coexistència de fins a tres o quatre generacions en una mateixa família. Així, per exemple, és possible trobar persones que arriben a adults i tenen els seus avis vius o fins i tot que puguin conèixer, almenys, alguns dels seus besavis. Aquesta coexistència intergeneracional no va acompanyada necessàriament de coresidència. Actualment les persones grans tenen una independència més gran que els permet viure soles, ja que fins a edats molt avançades o quan el seu estat de salut és precari no conviuen amb persones d'altres generacions o en establiments col·lectius. Excepcionalment, en zones rurals on es mantenen estructures familiars més tradicionals, amb representacions altes de les llars extenses o múltiples, la convivència intergeneracional té un pes més rellevant.

La tendència, com ja s'ha assenyalat anteriorment, és l'increment de la nuclearització i, per tant, la reducció de les llars extenses i múltiples amb marcades diferències a les àrees urbanes i rurals. D'acord amb els canvis demogràfics i la transformació de la morfologia familiar, la meitat del conjunt de llars de Catalunya són d'una generació (50,8%) i les de dues generacions representen el 46,4%. Les llars multigeneracionals de tres generacions o més són 83.283 i representen el 2,8% del total de llars de Catalunya. Aquestes llars estan especialment representades a les comarques situades a l'oest i el sud de Catalunya, que registren proporcions de llars multigeneracionals superiors al 4% (taula 87, gràfic 77, mapa 19).

Gràfic 77. Composició de les llars per generacions. Catalunya. 2011

Font: Idescat, a partir dels censos de població i habitatges 2011 de l'INE.

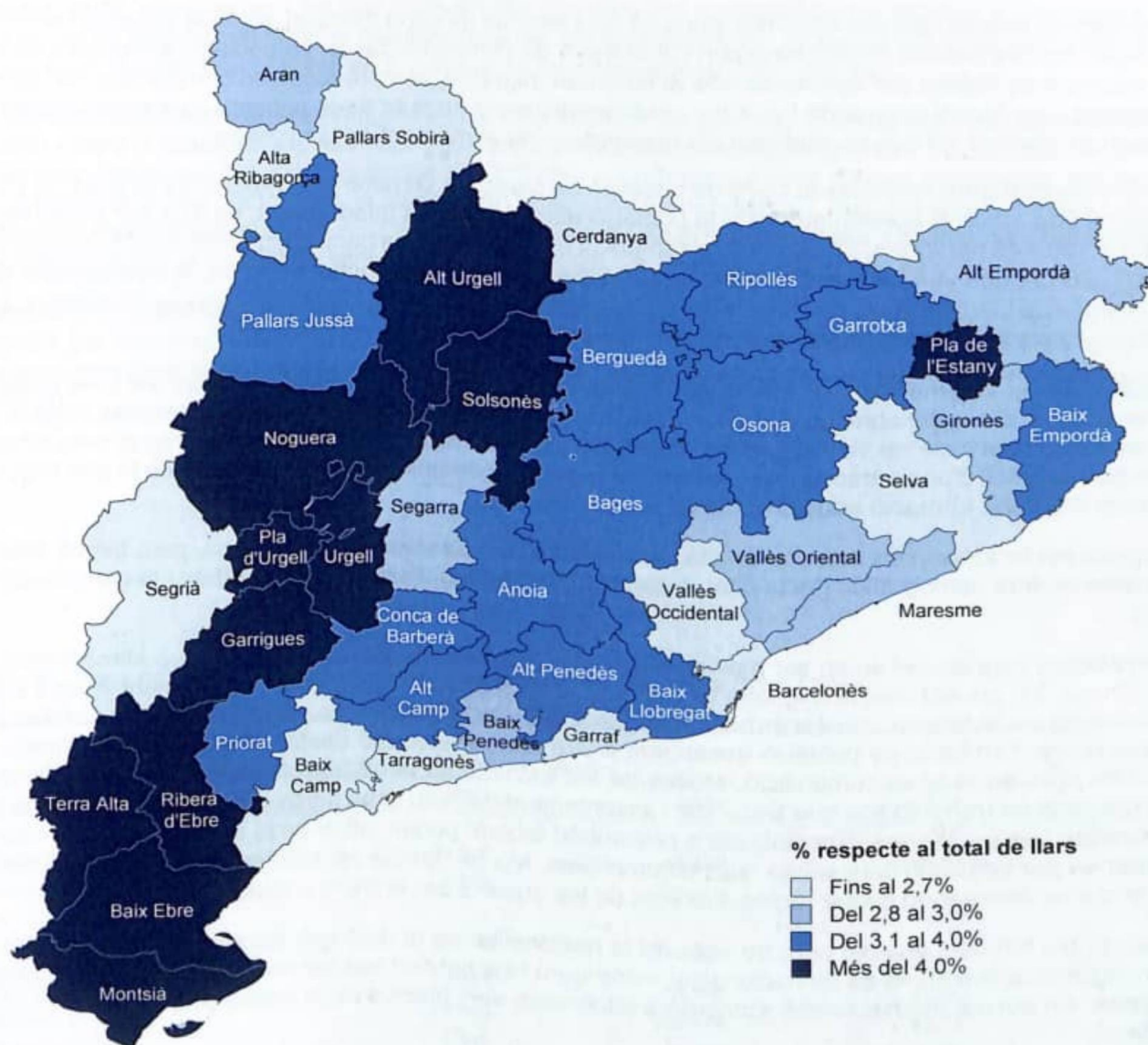
Taula 87. Composició de les llars per generacions. Comarques i Aran, i àmbits del Pla territorial. 2011

	Generacions			Total	% de generacions		
	una	dues	tres		una	dues	tres
Alt Camp	8.518	8.275	576	17.368	49,04	47,65	3,32
Alt Empordà	29.315	23.820	1.530	54.666	53,63	43,57	2,80
Alt Penedès	19.836	19.351	1.272	40.459	49,03	47,83	3,14
Alt Urgell	4.601	3.764	429	8.794	52,32	42,80	4,88
Alta Ribagorça	1.048	737	..	1.810	57,90	40,72	..
Anoia	21.168	22.480	1.436	45.084	46,95	49,86	3,19
Aran	2.329	1.526	118	3.973	58,62	38,41	2,97
Bages	34.222	33.916	2.715	70.852	48,30	47,87	3,83
Baix Camp	36.532	35.164	1.859	73.554	49,67	47,81	2,53
Baix Ebre	14.317	14.927	1.418	30.662	46,69	48,68	4,62
Baix Empordà	26.774	23.400	1.672	51.846	51,64	45,13	3,22
Baix Llobregat	137.287	153.212	9.240	299.739	45,80	51,12	3,08
Baix Penedès	20.662	18.003	1.073	39.738	52,00	45,30	2,70
Barcelonès	519.128	385.275	22.180	926.583	56,03	41,58	2,39
Berguedà	9.259	7.060	560	16.878	54,86	41,83	3,32
Cerdanya	4.122	3.341	202	7.665	53,78	43,59	2,64
Conca de Barberà	4.297	3.802	276	8.375	51,31	45,40	3,30
Garraf	30.249	26.877	1.528	58.654	51,57	45,82	2,61
Garrigues	3.861	3.564	371	7.795	49,53	45,72	4,76
Garrotxa	10.879	9.675	855	21.409	50,82	45,19	3,99
Gironès	34.777	32.591	2.026	69.395	50,11	46,96	2,92
Maresme	79.864	81.751	4.582	166.198	48,05	49,19	2,76
Montsià	13.348	12.952	1.153	27.453	48,62	47,18	4,20
Noguera	7.554	7.082	652	15.288	49,41	46,32	4,26
Osona	27.669	28.408	1.891	57.968	47,73	49,01	3,26
Pallars Jussà	3.249	2.215	176	5.639	57,62	39,28	3,12
Pallars Sobirà	1.869	1.236	78	3.183	58,72	38,83	2,45
Pla d'Urgell	6.080	6.961	671	13.712	44,34	50,77	4,89
Pla de l'Estany	4.862	5.900	451	11.214	43,36	52,61	4,02
Priorat	2.111	1.778	132	4.021	52,50	44,22	3,28
Ribera d'Ebre	4.668	3.967	391	9.027	51,71	43,95	4,33
Ripollès	6.125	4.431	344	10.900	56,19	40,65	3,16
Segarra	3.960	4.400	244	8.605	46,02	51,13	2,84
Segrià	40.565	38.815	2.171	81.550	49,74	47,60	2,66
Selva	33.748	31.249	1.669	66.666	50,62	46,87	2,50
Solsonès	2.686	2.307	269	5.262	51,05	43,84	5,11
Tarragonès	50.385	45.385	2.490	98.260	51,28	46,19	2,53
Terra Alta	2.084	2.114	447	4.645	44,87	45,51	9,62
Urgell	6.542	6.480	735	13.757	47,55	47,10	5,34
Vallès Occidental	157.412	171.238	8.938	337.589	46,63	50,72	2,65
Vallès Oriental	66.832	77.441	4.437	148.710	44,94	52,08	2,98
Catalunya	1.494.794	1.366.867	83.283	2.944.944	50,76	46,41	2,83
Metropolità	960.525	868.917	49.377	1.878.818	51,12	46,25	2,63
Comarques Gironines	146.480	131.067	8.548	286.095	51,20	45,81	2,99
Camp de Tarragona	101.843	94.403	5.333	201.578	50,52	46,83	2,65
Terres de l'Ebre	34.417	33.961	3.408	71.786	47,94	47,31	4,75
Ponent	68.562	67.301	4.844	140.707	48,73	47,83	3,44
Comarques Centrals	73.835	71.690	5.435	150.960	48,91	47,49	3,60
Alt Pirineu i Aran	17.218	12.818	1.028	31.063	55,43	41,26	3,31
Penedès	91.915	86.711	5.309	183.935	49,97	47,14	2,89

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

Informació no disponible. Vegeu metodologia.

Mapa 19. Llars de tres generacions. Catalunya. 2011

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

4.2. Llars d'estrangers

Els fluxos migratoris d'origen internacional han estat quantitativament poc rellevants en les darreres dècades del segle passat. A partir de l'any 2000, la migració es converteix en el factor més important del creixement de la població catalana.

El coneixement exacte dels corrents migratoris no està exempt de certa dificultat, a causa especialment de la complexitat conceptual del mateix fenomen i la manera de comptabilitzar-lo. La població estrangera és una de les dades més fiables per aproximar-nos al fenomen migratori, sempre tenint en compte que són estocs d'estrangers i no fluxos migratoris i que les característiques o atributs de la població que proporcionen es refereixen al moment en què es realitzen els recomptes i no al moment de la migració.

El nombre d'estrangers registrats al Cens de població ha crescut a un ritme molt ràpid entre el 2001 i el 2011. En el termini de 10 anys aproximadament la població estrangera s'ha quadruplicat: de 310.307 persones ha passat a 1.128.445 persones. En aquest creixement hi han incidit, d'una banda, els processos de regularització (2001, 2005), que van permetre que afloessin estrangers indocumentats; de l'altra, la intensificació dels fluxos d'entrada. L'any 2001 la població estrangera representava el 4,9% de la població de Catalunya. Deu anys després els estrangers residents s'incrementaven fins al 15,0%.

La migració és un fenomen que no afecta tota la població, és selectiva respecte de l'edat, del sexe i d'altres característiques sociodemogràfiques i econòmiques, per això incideix amb diferent intensitat segons les diferents etapes del cicle de vida de les persones. Així, per exemple, la probabilitat de migrar serà diferent segons que es tracti d'una persona jove, soltera i amb un grau de qualificació alt respecte de la que tingui un adult, amb fills i una formació educativa baixa.

Les migracions incideixen de manera directa i decisiva en el creixement de la població, però també afecten els esdeveniments demogràfics (fecunditat, nupcialitat, mortalitat), l'estructura per edats i la composició de les llars.

Les estratègies migratòries solen ser molt diverses. De vegades afecten un individu, però altres impliquen tota la família. En aquest cas, la migració es pot produir de manera esglaonada: primerament emigra algun dels membres de la família i posteriorment el segueix la resta en un procés de reagrupament familiar. Per aquestes raons, l'arribada de població estrangera tindrà una repercussió destacable tant en la formació de noves llars com en la seva composició. Moltes de les estructures familiars reflectides a les estadístiques són formacions en transició fins que tingui lloc l'assentament definitiu o, en altres casos, finalitzi el reagrupament familiar. Les condicions d'instabilitat o precarietat laboral poden influir en la tendència de la població a agrupar-se per constituir llars sense nucli o complexes. Ara bé, també cal tenir present que les pautes de convivència familiar poden seguir regles diferents de les observades entre la població nativa.

L'anàlisi de les famílies des del punt de vista de la nacionalitat es fa distingint les situacions següents: les llars on algun dels membres és de nacionalitat estrangera i les llars on tots els membres són de nacionalitat estrangera. En aquest apartat també s'incorpora informació dels efectes de la immigració en l'estructura de la població.

L'any 2011 hi havia a Catalunya un total de 456.325 llars amb alguna persona de nacionalitat estrangera, fet que representa el 15,5% del total de llars catalanes. D'aquestes llars, 255.338 estan formades exclusivament per persones estrangeres i les 200.987 llars restants les integren tant persones estrangeres com de nacionalitat espanyola, és a dir que es tracta de llars mixtes (taula 88).

4.2.1. Llars amb algun dels membres estranger

Les llars amb algun dels membres estranger inclouen tant les llars on tots seus membres són estrangers com les que conviuen persones de nacionalitat estrangera i espanyola, que poden representar situacions diverses, entre les quals destaquen els matrimonis o parelles mixtes i la coresidència de primera i segona generació d'immigrants.

El nombre de llars amb estrangers han crescut molt acceleradament –gairebé s'han sextuplicat en 10 anys– i han incrementat la seva representació relativa en el total de llars, que han passat del 5,4% el 2001 al 15,5% el 2011.

L'evolució experimentada per les llars amb algun membre estranger dóna compte dels canvis produïts en el

darrer decenni en la composició dels fluxos migratoris. Si l'estructura del 2001 era més representativa dels estadis inicials del cicle migratori, actualment la composició familiar correspon a una fase més avançada d'aquest, on juga un paper fonamental el reagrupament familiar.

Les llars unipersonals i les que no formen nucli familiar –característiques dels primers estadis del cicle migratori– redueixen la seva importància relativa, mentre que s'aprecia un creixement molt significatiu de les llars d'un nucli, especialment les que inclouen fills. Un altre tret característic de les llars d'estrangers és el grau elevat de complexitat familiar, representada per les llars extenses i múltiples (21,9%), però que el 2011 redueixen el seu pes proporcional en el conjunt de llars respecte el 2001 (29,0%).

Les estructures familiars amb estrangers es caracteritzen per un pes important de les llars nuclears simples (59,4%) i, dins d'aquestes, els matrimonis o parelles amb fills concentren la major freqüència (36,9%). En segon lloc, destaquen les parelles sense fills (17,3%) i, amb proporcions menys importants, les parelles monoparentals (5,3%). Tanmateix, la complexitat familiar és un tret distintiu. Així, les llars extenses i les múltiples estan representades per un 15,7% i un 6,2%, respectivament, proporcions sensiblement més altes que les registrades per al conjunt de llars de Catalunya (6,0% i 2,1%) (taula 88, gràfic 78).

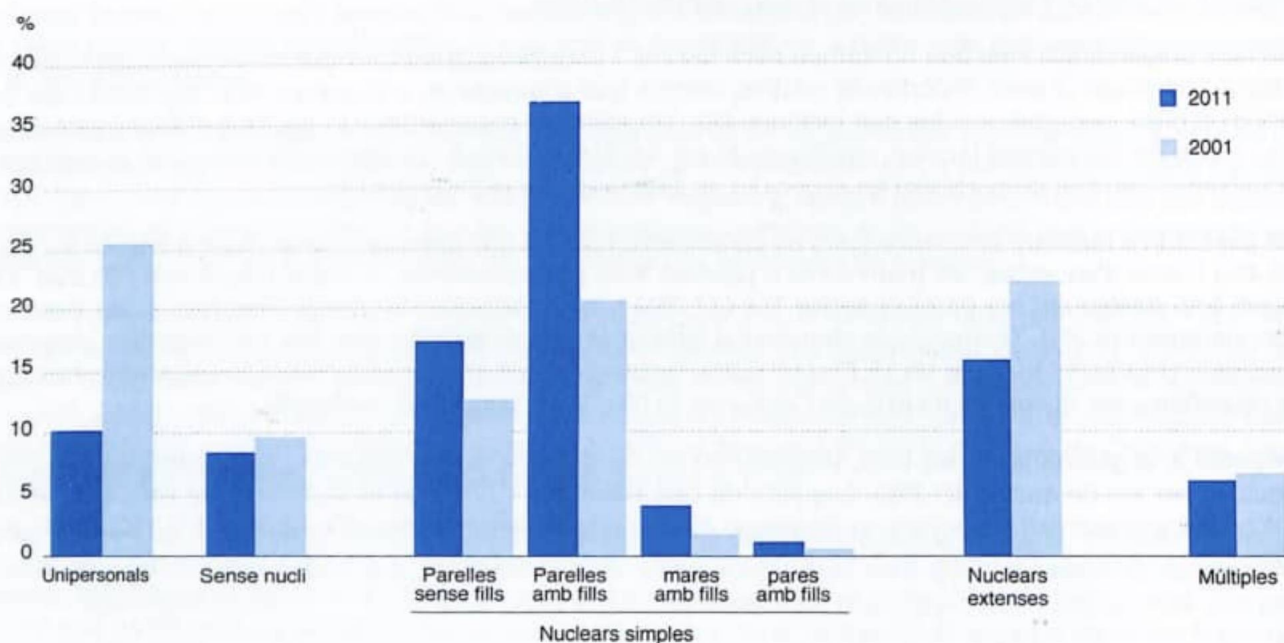
Respecte a la grandària de les llars, predominen les de dues persones (26,1%) i tres persones (23,7%), seguides per les de quatre (21,5%). Les llars de cinc membres i més són el 18,7% de les llars amb algun dels seus membres estranger i les unipersonals són les que registren la menor proporció (10,1%) (taula 89, gràfic 79).

Taula 88. Tipus de llar amb algun dels membres estranger. Catalunya. 2001 i 2011

	Nombre		%	
	2001	2011	2001	2011
Unipersonals	20.592	46.290	25,59	10,14
Sense nucli	7.819	39.012	9,72	8,55
Nuclears simples	28.749	270.967	35,73	59,38
parelles sense fills	10.184	78.718	12,66	17,25
parelles amb fills	16.602	168.176	20,63	36,85
mares amb fills	1.516	18.861	1,88	4,13
pares amb fills	447	5.212	0,56	1,14
Nuclears extenses	17.898	71.836	22,24	15,74
Múltiples	5.407	28.220	6,72	6,18
Total	80.465	456.325	100,00	100,00

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2001 i 2011 de l'INE.

Gràfic 78. Tipus de llar amb algun dels membres estranger. Catalunya. 2001 i 2011

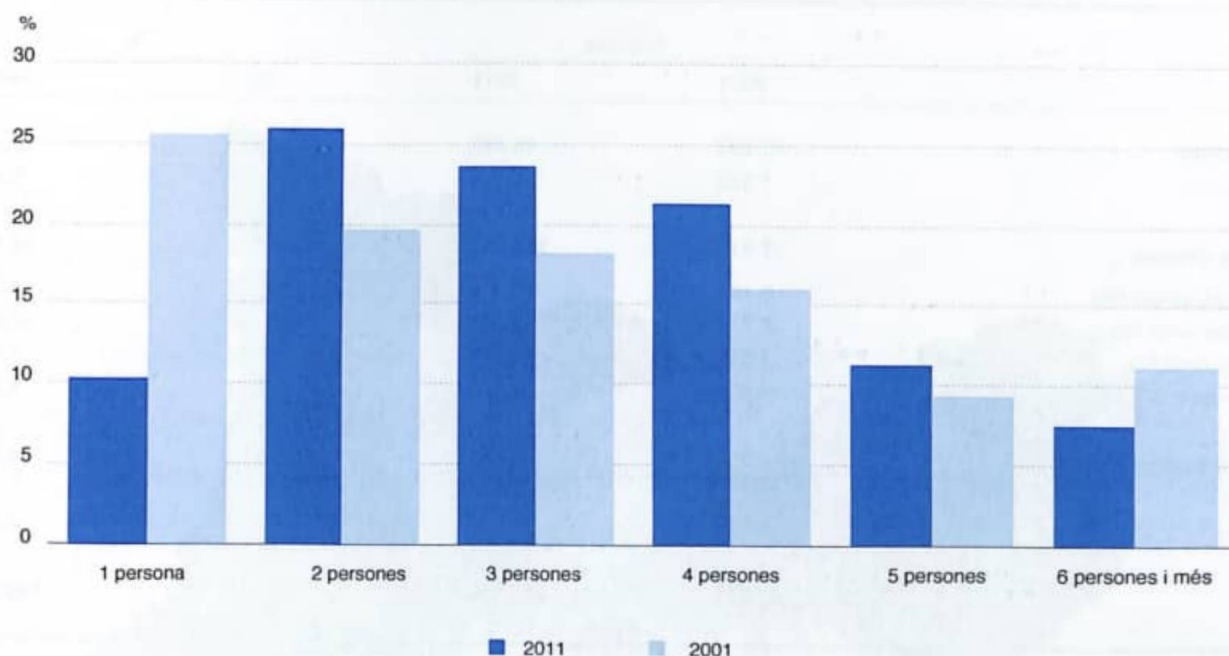
Font: Idescat, a partir dels censos de població i habitatges 2001 i 2011 de l'INE.

Taula 89. Grandària de la llar amb algun dels membres estranger. Catalunya. 2001-2011

Nombre de persones (grandària de la llar)	Nombre		%	
	2001	2011	2001	2011
1 persona	20.592	46.290	25,59	10,14
2 persones	15.951	118.939	19,82	26,06
3 persones	14.656	107.910	18,21	23,65
4 persones	12.897	98.003	16,03	21,48
5 persones	7.455	51.336	9,26	11,25
6 persones i més	8.914	33.846	11,08	7,42
Total	80.465	456.325	100,00	100,00

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2001 i 2011 de l'INE.

Gràfic 79. Grandària de la llar amb algun dels membres estranger. Catalunya. 2001 i 2011

Font: Idescat, a partir dels censos de població i habitatges 2001 i 2011 de l'INE.

4.2.2. Llars amb tots els membres estrangers

L'any 2011 el nombre de llars formades exclusivament per persones de nacionalitat estrangera és de 255.338, i representen el 8,7% del total de llars de Catalunya. Per les característiques pròpies dels moviments migratoris, i molt especialment els de tipus laboral, la composició de les llars on viuen aquestes persones presenten una distribució diferent de la del conjunt de Catalunya. Predominen les llars nuclears simples (53,5%), però no assoleixen la freqüència elevada que presenten en el conjunt de Catalunya (65,1%). Altres característiques que cal remarcar són les proporcions altes de les llars sense nucli (9,5%), de les llars nuclears extenses (14,3%) i de les llars múltiples (4,6%) (taula 90, gràfic 80, mapa 20).

Des del punt de vista del creixement que han experimentat les llars amb tots els seus membres estrangers en l'últim decenni, el conjunt aproximadament s'ha quadruplicat, però les llars amb augments més significatius són les llars nuclears simples, especialment les formades per parelles amb fills, que gairebé s'han multiplicat per 10.

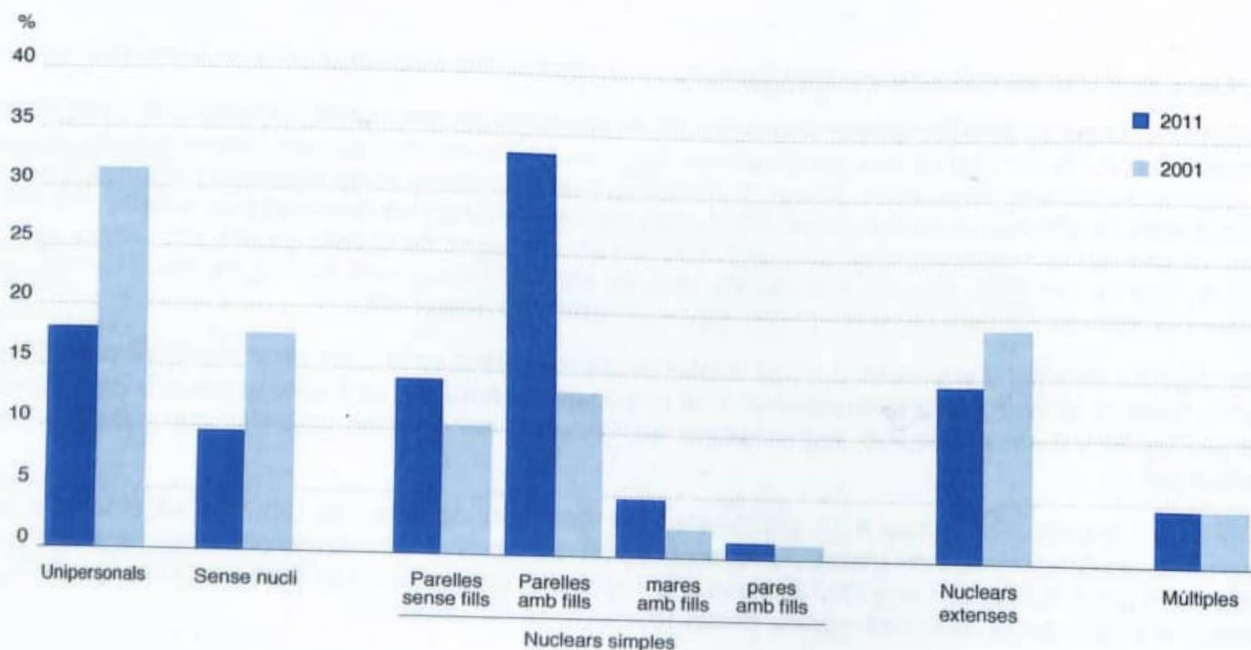
Pel que fa a la grandària d'aquests llars, predominen les llars de dues persones (23,7%), seguides per les de tres persones (20,9%) i les de quatre persones (19,0%). Les llars de cinc i més persones registren una representació alta (18,3%), tres vegades superior a la registrada en el conjunt de llars de Catalunya (6,1%). Finalment, la proporció de llars unipersonals és del 18,1% (taula 91, gràfic 81).

Taula 90. Tipus de llars amb tots els membres estrangers. Catalunya. 2001 i 2011

	Nombre		%	
	2001	2011	2001	2011
Unipersonals	20.592	46.290	31,53	18,13
Sense nucli	11.526	24.367	17,65	9,54
Nuclears simples	17.816	136.557	27,28	53,48
parelles sense fills	6.781	35.897	10,38	14,06
parelles amb fills	8.710	85.483	13,34	33,48
mares amb fills	1.513	11.845	2,32	4,64
pares amb fills	812	3.332	1,24	1,30
Nuclears extenses	12.369	36.423	18,94	14,26
Múltiples	3.012	11.700	4,61	4,58
Total	65.315	255.338	100,00	100,00

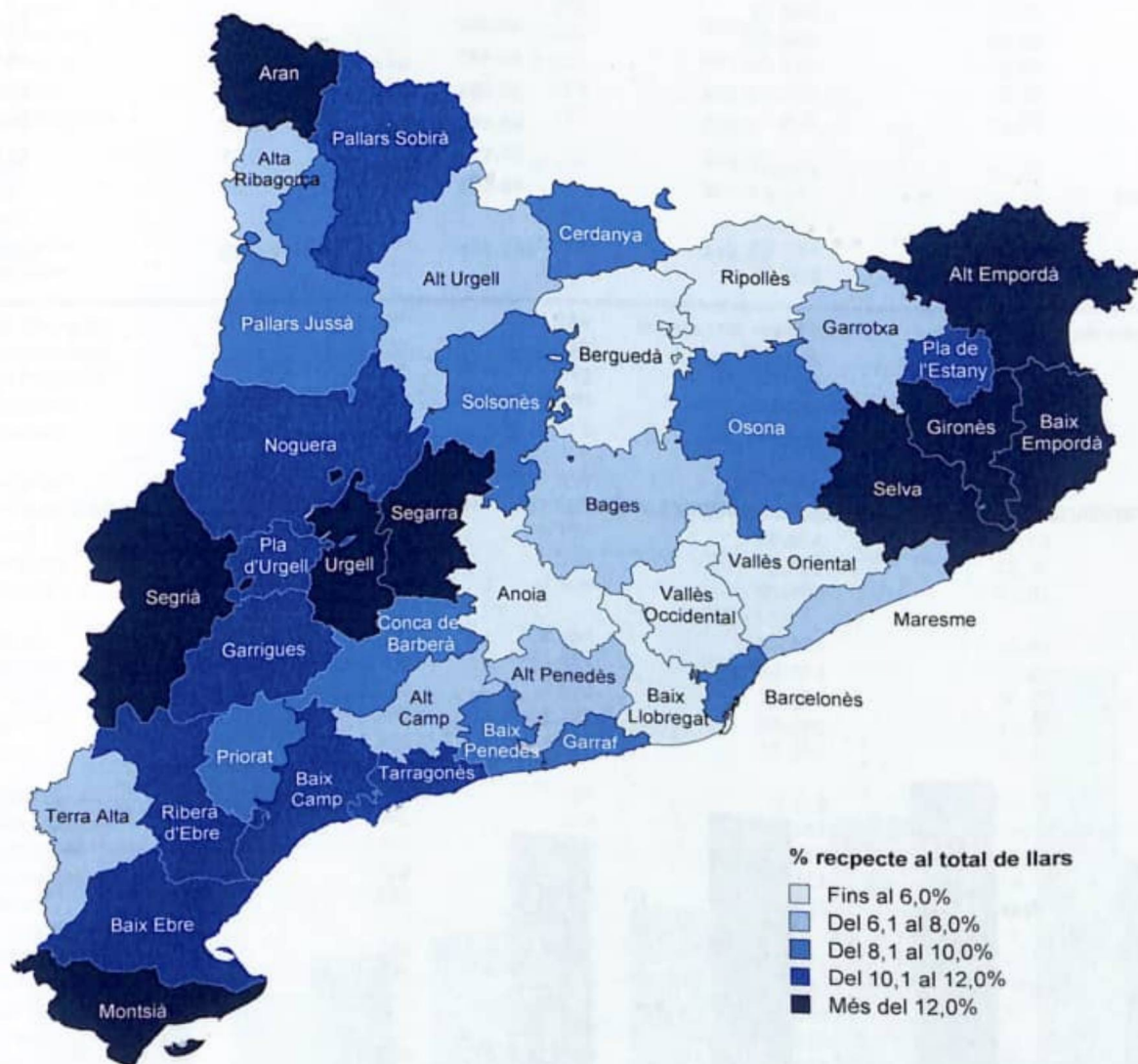
Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2001 i 2011 de l'INE.

Gràfic 80. Tipus de llar amb tots els membres estrangers. Catalunya. 2001 i 2011

Font: Idescat, a partir dels censos de població i habitatges 2001 i 2011 de l'INE.

Mapa 20. Llars amb tots els membres estrangers. Catalunya. 2011

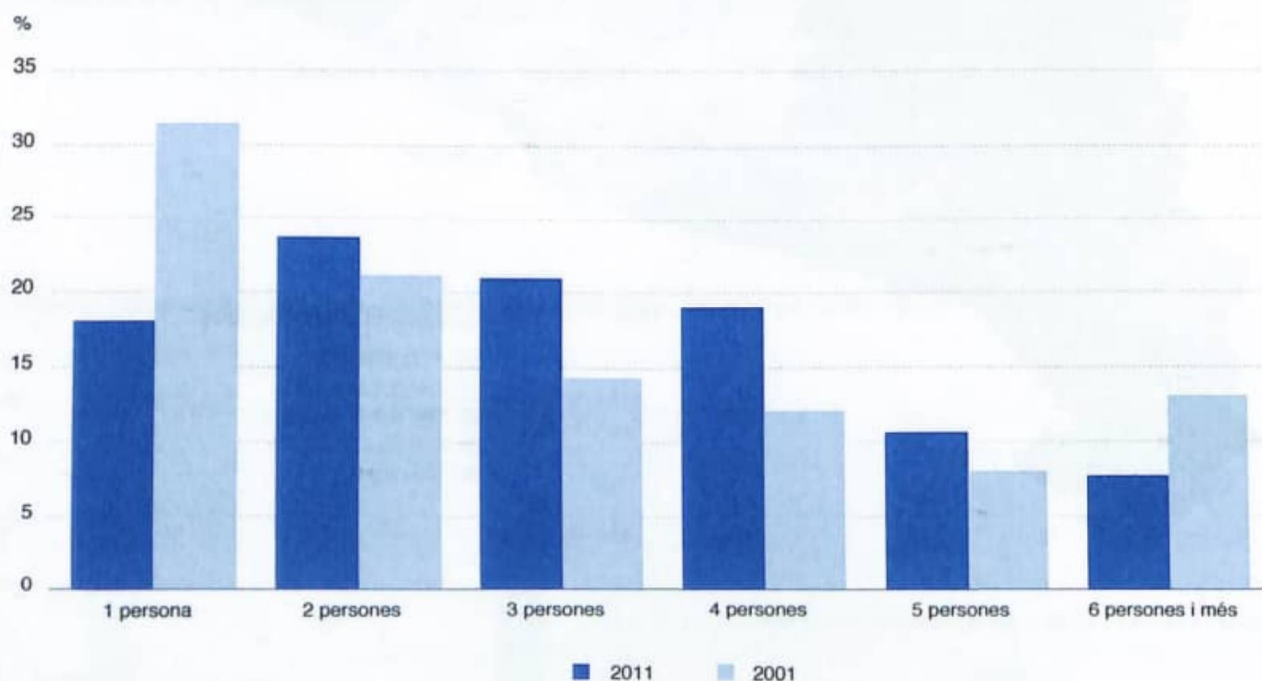
Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

Taula 91. Grandària de la llar amb tots els membres estrangers. Catalunya. 2001-2011

Nombre de persones (grandària de la llar)	Nombre		%	
	2001	2011	2001	2011
1 persona	20.592	46.290	31,53	18,13
2 persones	13.759	60.493	21,07	23,69
3 persones	9.364	53.398	14,34	20,91
4 persones	7.853	48.458	12,02	18,98
5 persones	5.252	27.139	8,04	10,63
6 persones i més	8.495	19.560	13,01	7,66
Total	65.315	255.338	100,00	100,00

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2001 i 2011 de l'INE.

Gràfic 81. Grandària de la llar amb tots els membres estrangers. Catalunya. 2001 i 2011

Font: Idescat, a partir dels censos de població i habitatges 2001 i 2011 de l'INE.

Taula 92. Llars d'estrangers. Comarques i Aran, i àmbits del Pla territorial. 2011

	Llars amb estrangers	Llars tots estrangers	Total de llars	% de llars	
				amb estrangers	tots estrangers
Alt Camp	2.269	1.372	17.368	13,06	7,90
Alt Empordà	15.350	10.345	54.666	28,08	18,92
Alt Penedès	4.419	2.601	40.459	10,92	6,43
Alt Urgell	1.173	629	8.794	13,34	7,15
Alta Ribagorça	235	122	1.810	12,98	6,74
Anoia	4.540	2.195	45.084	10,07	4,87
Aran	1.082	831	3.973	27,23	20,92
Bages	7.515	4.477	70.852	10,61	6,32
Baix Camp	13.710	8.778	73.554	18,64	11,93
Baix Ebre	5.501	3.460	30.662	17,94	11,28
Baix Empordà	11.621	7.059	51.846	22,41	13,62
Baix Llobregat	34.803	17.110	299.739	11,61	5,71
Baix Penedès	6.346	3.213	39.738	15,97	8,09
Barcelonès	164.445	86.629	926.583	17,75	9,35
Berguedà	1.175	914	16.878	6,96	5,42
Cerdanya	1.211	671	7.665	15,80	8,75
Conca de Barberà	1.071	733	8.375	12,79	8,75
Garraf	10.077	5.155	58.654	17,18	8,79
Garrigues	978	820	7.795	12,55	10,52
Garrotxa	2.786	1.658	21.409	13,01	7,74
Gironès	13.106	8.407	69.395	18,89	12,11
Maresme	21.302	10.553	166.198	12,82	6,35
Montsià	5.728	4.269	27.453	20,86	15,55
Noguera	2.388	1.777	15.288	15,62	11,62
Osona	7.225	4.699	57.968	12,46	8,11
Pallars Jussà	744	499	5.639	13,19	8,85
Pallars Sobirà	460	323	3.183	14,45	10,15
Pla d'Urgell	2.351	1.644	13.712	17,15	11,99
Pla de l'Estany	1.809	1.166	11.214	16,13	10,40
Priorat	528	374	4.021	13,13	9,30
Ribera d'Ebre	1.296	1.018	9.027	14,36	11,28
Ripollès	945	480	10.900	8,67	4,40
Segarra	1.905	1.428	8.605	22,14	16,60
Segrià	14.131	10.042	81.550	17,33	12,31
Selva	15.083	9.599	66.666	22,62	14,40
Solsonès	629	460	5.262	11,95	8,74
Tarragonès	18.677	11.059	98.260	19,01	11,25
Terra Alta	446	367	4.645	9,60	7,90
Urgell	2.416	1.744	13.757	17,56	12,68
Vallès Occidental	38.612	18.521	337.589	11,44	5,49
Vallès Oriental	16.239	8.138	148.710	10,92	5,47
Total Catalunya	456.325	255.338	2.944.944	15,50	8,67
Metropolità	275.400	140.951	1.878.818	14,66	7,50
Comarques Gironines	60.700	38.713	286.095	21,22	13,53
Camp de Tarragona	36.254	22.315	201.578	17,99	11,07
Terres de l'Ebre	12.971	9.113	71.786	18,07	12,69
Ponent	24.168	17.455	140.707	17,18	12,41
Comarques Centrals	16.544	10.550	150.960	10,96	6,99
Alt Pirineu i Aran	4.905	3.075	31.063	15,79	9,90
Penedès	25.382	13.165	183.935	13,80	7,16

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

4.2.3. Efectes de la immigració

Tal com s'ha assenyalat anteriorment, la immigració estrangera ha tingut efectes no tan sols en el total de la població, sinó també en les estructures de població i de les famílies, així com en les seves característiques (gràfic 92).

La composició de les parelles és un indicador que reflecteix els canvis que s'han produït amb la incorporació dels fluxos migratoris provinents de l'estranger. De les 1.876.961 parelles registrades al Cens de població i habitatges 2011, l'11,0% eren parelles formades per dues persones de nacionalitat estrangera i el 6,5% eren parelles mixtes. També s'ha de destacar que aquests percentatges varien segons que es tracti de matrimonis o parelles de fet. Amb relació a les parelles casades, les proporcions de matrimonis entre estrangers (10,7%) i matrimonis mixtes (4,8%) són menors a l'observat entre les parelles de fet. Les parelles de fet formades per dues persones de nacionalitat estrangera representen el 12,6% i les parelles mixtes el 14,0%, 10 punts percentuals superiors als registrats entre els matrimonis (taula 93, gràfic 82).

Tenint en compte els lloc de naixement dels pares de la població resident a Catalunya, es constata que el 94,0% de la població nascuda a Espanya té pares nascuts també a Espanya. El 2,9% té els dos pares nascuts a l'estranger, mentre que el 3,1% restant són fills d'una parella mixta. En el cas de la població nascuda a l'estranger, el 90,1% té els seus pares nascuts a l'estranger, el 5,6% els seus pares van néixer a Espanya i el 4,3% el seu pare o la seva mare són estrangers. En conjunt, els pares del 80,3 % de la població de Catalunya han nascut a Espanya, el 16,4% són estrangers i el 3,3% formen o han format una parella mixta (taula 94).

Una de les conseqüències demogràfiques habituals d'un procés migratori com l'experimentat a Catalunya és l'impacte rejuvenidor sobre la estructura per edats. Aquest acostuma a expressar-se per dues vies: una és fruit de l'arribada d'efectius més nombrosos a les edats joves i adultes, i l'altra és fruit de la seva pròpia natalitat.

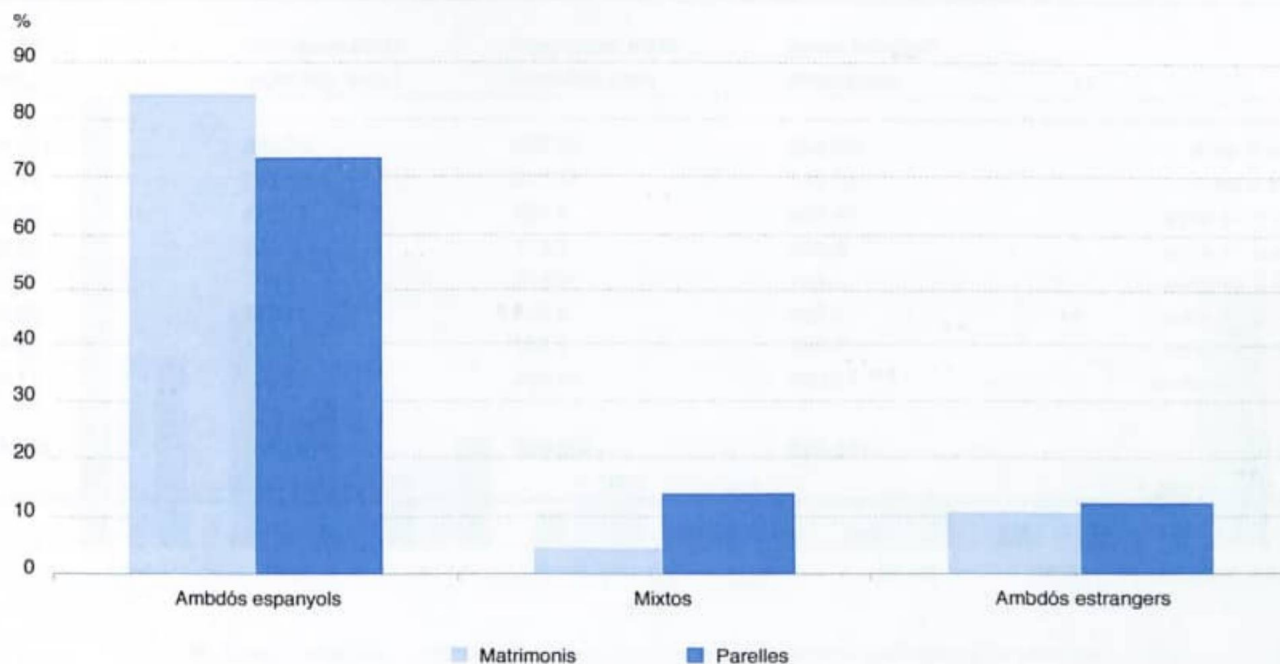
Els fills de la immigració (es a dir, persones nascudes a Espanya amb pares estrangers) són 381.502 persones, de les quals el 48,1% els dos pares són nascuts a l'estranger. La resta són fills de parelles mixtes, dels quals un 26,2% la mare ha nascut a l'estranger i el pare a Espanya i un 25,7% el pare ha nascut a l'estranger i la mare a Espanya. L'estructura per edats d'aquesta població és diferent segons que es tracti de fills d'una parella d'estrangers o d'una parella mixta. En el primer cas, correspon a una migració recent en què gairebé la meitat dels fills (49,5%) de parelles d'estrangers són menors de cinc anys i un 26,2% tenen edats compreses entre els cinc i els nou anys. En el cas de les parelles mixtes, l'estructura per edats és més envellida, amb majors freqüències en els més grans de 35 anys, característica que reflecteix que es tracta d'una migració més antiga (taula 95, gràfic 83).

Taula 93. Nuclis de matrimonis o parelles segons la nacionalitat. Catalunya. 2011

	Ambdós espanyols	Mixtos	Ambdós estrangers	Total	%		
					ambdós espanyols	Mixtos	ambdós estrangers
Matrimonis	1.296.049	73.737	164.052	1.533.838	84,50	4,81	10,70
Parelles	251.916	48.147	43.061	343.123	73,42	14,03	12,55
Total	1.547.965	121.884	207.112	1.876.961	82,47	6,49	11,03

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

Gràfic 82. Matrimonis i parelles segons la nacionalitat. Catalunya. 2011

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

Taula 94. Població segons el lloc de naixement dels fills i dels pares. Catalunya. 2011

	Ambdós pares espanyols	Ambdós pares estrangers	Mare estrangera i pare espanyol	Mare espanyola i pare estranger	Total
Nascuts a Espanya	5.936.676	183.312	100.096	98.094	6.318.177
Nascuts a l'estranger	65.067	1.040.801	26.266	22.626	1.154.760
Total	6.001.743	1.224.113	126.362	120.720	7.472.937

	Ambdós pares espanyols	Ambdós pares estrangers	Mare estrangera i pare espanyol	Mare espanyola i pare estranger	Total
Nascuts a Espanya	93,96	2,90	1,58	1,55	100,00
Nascuts a l'estranger	5,63	90,13	2,27	1,96	100,00
Total	80,31	16,38	1,69	1,62	100,00

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

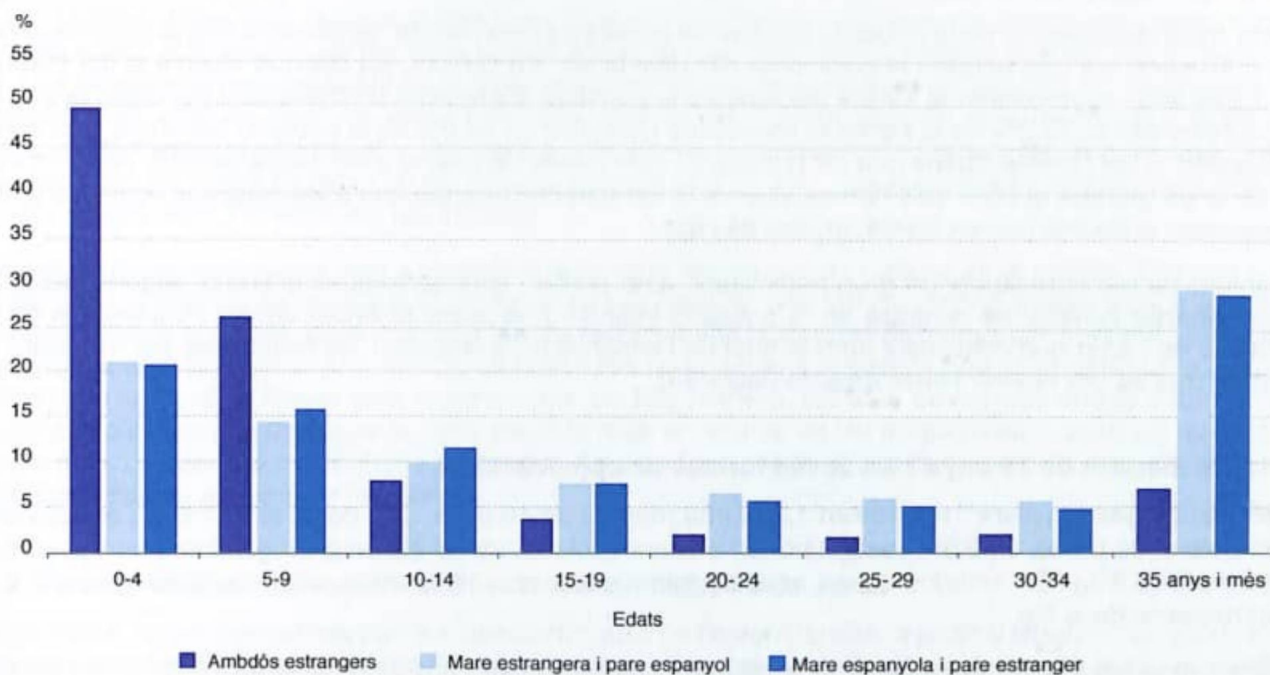
Taula 95. Població nascuda a Espanya amb pares nascuts a l'estranger segons l'edat. Catalunya. 2011

	Ambdós pares estrangers	Mare estrangera i pare espanyol	Mare espanyola i pare estranger	Total
De 0 a 4 anys	90.822	20.866	20.256	131.944
De 5 a 9 anys	48.011	14.213	15.312	77.536
De 10 a 14 anys	14.595	9.783	11.318	35.696
De 15 a 19 anys	6.598	7.611	7.368	21.577
De 20 a 24 anys	3.491	6.578	5.632	15.701
De 25 a 29 anys	3.024	5.834	4.986	13.844
De 30 a 34 anys	3.767	5.587	4.754	14.108
De 35 anys i més	13.004	29.624	28.468	71.096
Total	183.312	100.096	98.094	381.502

	Ambdós pares estrangers	Mare estrangera i pare espanyol	Mare espanyola i pare estranger	Total
De 0 a 4 anys	49,55	20,85	20,65	34,59
De 5 a 9 anys	26,19	14,20	15,61	20,32
De 10 a 14 anys	7,96	9,77	11,54	9,36
De 15 a 19 anys	3,60	7,60	7,51	5,66
De 20 a 24 anys	1,90	6,57	5,74	4,12
De 25 a 29 anys	1,65	5,83	5,08	3,63
De 30 a 34 anys	2,05	5,58	4,85	3,70
De 35 anys i més	7,09	29,60	29,02	18,64
Total	100,00	100,00	100,00	100,00

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

Gràfic 83. Població nascuda a Espanya amb pares nascuts a l'estranger segons l'edat. Catalunya. 2011

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

4.3. Població infantil a les llars

A partir de la classificació de la població segons les formes de convivència, es constata que el grup més nombrosos correspon als que ocupen la posició de fills dins la llar. En conjunt, els fills que viuen a la llar parental són 2.236.360 i representen el 29,9% del total de la població. Es registra un diferencial per sexe, ja que els fills representen el 33,2% de la població masculina i les filles un 26,8% de la població femenina. Les dones abandonen la llar familiar abans que els homes, tal com queda demostrat a les dades censals. Així, entre els 25 i 29 anys gairebé el 50% dels homes viuen a la llar parental, mentre que a les mateixes edats les dones representen el 29,9% (taules 96-98, gràfics 84 i 85).

El conjunt de fills constitueix un grup heterogeni, amb perfils i característiques diferents segons l'edat. En aquest apartat l'anàlisi se centrarà en la població infantil¹¹ i es fixarà el líndar en els 16 anys, pel fet de tractar-se de l'edat que coincideix amb el final de l'ensenyament obligatori, de l'edat legal per treballar i de l'edat en què es pot obtenir l'emancipació (taula 99).

4.3.1. Els menors de 16 anys i les seves formes de convivència

En els habitatges familiars¹² resideixen 1.249.489 menors de 16 anys, dels quals el 97,7% viu en llars amb algun dels seus pares. El 2,3% restant ho fan en llars nuclears sense els seus progenitors (1,4%) i en llars sense nucli (0,8%). En ambdós casos aquests nens tenen, majoritàriament, una relació de parentiu amb algun membre de la llar.

Els fills que viuen a la llar parental (1.220.958) formen part de tres tipus de famílies diferents: 1) les famílies biparentals, compostes pels dos progenitors, on es diferencia els nens segons si els pares estan casats o si viuen en parelles de fet,¹³ 2) les famílies monoparentals, on es distingeixen les formades per una mare sola de les constituïdes per un pare sol, i 3) les famílies reconstituïdes, on es classifiquen els fills si són comuns al nucli¹⁴ o si ho són només de la mare o del pare (gràfic 86).

Per a la majoria de menors la família biparental representa la forma habitual de convivència. En efecte, 946.417 menors de 16 anys, que representen el 77,5% del total, viuen a la mateixa llar amb la seva mare i el seu pare. Aquesta proporció, però, varia de manera significativa amb l'edat del fill. En els menors de tres anys s'assoleix el seu valor màxim (82,6%), mentre que el valor mínim se situa entre els 12 i 15 anys (72,4%). La relativa proporció baixa de pares casats entre les primeres edats infantils s'explicaria per la proporció alta de parelles de fet en aquestes edats. La cohabitació és una forma de convivència cada vegada més freqüent en les parelles joves, que en alguns casos es considera com un període de prova previ al matrimoni i que finalitza amb el naixement dels fills (taula 100, gràfic 87).

La reducció en la freqüència de famílies biparentals a les llars amb menors de 16 anys –del 82,6% al 72,4%– s'ha d'entendre com a resultat de l'augment de les famílies monoparentals i, en menor proporció, de les reconstituïdes. Això s'explica fonamentalment pel patró de comportament de les ruptures de les unions: en els primers anys de convivència, quan els fills són petits, el risc de ruptura és molt elevat.

Pel que fa a les famílies monoparentals, la proporció de menors de 3 anys que viuen en una d'aquestes famílies és del 10,9%, mentre que entre els 12 i 15 anys arriba al 17,1%. Les famílies formades per mares soles destaquen per una sobrerrepresentació elevada en relació amb les famílies formades per pares sols. Aquesta situació té a veure amb les condicions establertes en el moment del divorci o separació, que sovint atorga a les mares la custòdia dels fills.¹⁵ D'altra banda, la propensió a formar una parella després d'una ruptura és més alta entre els homes.

¹¹ La infància definida com la primera etapa de la vida, entre el naixement i la pubertat, és de difícil delimitació en una edat final. D'acord amb els conceptes censals, s'ha tingut en compte l'edat i el grau de filiació.

¹² La presència de nens en establiments col·lectius té una significació escassa. El cens registra 977 menors de 16 anys que resideixen en institucions per a persones amb discapacitat o d'assistència social.

¹³ Es fa aquesta distinció perquè les parelles de fet es caracteritzen per una joventut relativa i, per tant, s'hi s'associen certs atributs propis de l'edat (nivell d'instrucció, ocupació, etc.). En aquestes famílies, els pares menors de 35 anys representen el 39,4%, mentre que en les parelles de casats són el 19,6%.

¹⁴ Els fills comuns al nucli reconstituït viuen amb la seva mare i el seu pare i, per a aquests nens, la seva llar és biparental, però s'exclouen de les famílies biparentals tradicionals per la seva convivència amb germanastres.

¹⁵ Les estadístiques de divorcis indiquen que s'incrementa el nombre de parelles que sol·liciten la custòdia compartida dels seus fills després de la ruptura. L'any 2007, l'11,6% de les parelles que es van divorciar a Catalunya van obtenir la custòdia compartida; el 2013 van ser el 29,6%.

Els nens que viuen en una família reconstituïda representen el 8,0% (98.081) del total de menors de 16 anys. La proporció tendeix a augmentar amb l'edat: 6,5% en els menors de 3 anys i 10,5% en els d'edats compreses entre els 12 i 15 anys. Al seu torn, la situació dels nens en el si d'una família reconstituïda també varia segons l'edat: a les primeres edats, la presència de fills de la parella actual té més importància relativa que els fills d'unions anteriors. Així, una observació més detallada de la font censal indica que en el conjunt de famílies reconstituïdes 3 de cada 5 menors viuen amb els seus dos pares i germanastres en els primers anys de vida, mentre que entre els 12 i 15 anys aquesta magnitud s'ha reduït a 1 de cada 5. Per contra, la proporció de menors de 16 anys que viuen amb un progenitor i un padrastre és baixa en els primers anys de vida (2,7%), i va augmentant regularment fins a arribar a un valor màxim del 8,7% entre els 12 i 15 anys.

La mare té un paper destacat com a cuidadora dels seus fills en cas de ruptura de la parella. D'acord amb les dades censals, el nombre de nens que viuen amb la seva mare en una família monoparental triplica el d'aquells que resideixen amb el seu pare. En el cas de la família reconstituïda la situació és menys contrastada, però igualment la coresidència amb la mare és alta: dos de cada tres fills no comuns a la parella que viuen amb un sol progenitor en aquest tipus de famílies ho fan amb la seva mare. De tota manera, cal tenir en compte que la informació que proporciona el cens permet descriure la composició familiar en la qual es viu freqüentment, però no apreciar el temps que els nens comparteixen amb l'altre progenitor. Aquí podrien existir diferents situacions: que alguns convisquin a parts iguals i altres amb menor freqüència.

4.3.2. Característiques demogràfiques i socioeconòmiques dels pares

La informació censal permet estudiar les característiques de l'entorn familiar a partir d'alguns indicadors socioeconòmics dels progenitors que formen les diferents famílies abans esmentades. La informació sobre el nivell d'estudis dels pares permet apreciar un contrast clar. D'una banda, la situació de les famílies biparentals, tant les que formen un matrimoni com les que viuen en unió consensual; de l'altra, la de les famílies reconstituïdes i monoparentals. Així, els progenitors de famílies biparentals registren un nivell d'estudis superior als altres tipus de famílies, amb marcades diferències entre homes i dones. El 30,9% de les dones són titulades de tercer grau, mentre que els homes ho són en un 24,3%. En el cas de les famílies reconstituïdes, la situació és diferent. La proporció de progenitors amb un nivell d'estudis superior és del 19,6% en el cas de les mares i del 17,5% en el dels pares. Les famílies monoparentals se situarien en uns nivells intermedis del 26,8% en el cas de les mares i del 22,9% en el dels pares. D'altra banda, els percentatges més alts de mares sense estudis s'observen a les famílies reconstituïdes: el 6,5% en aquest tipus de família enfront del 3,5% en una família biparental (taula 1001, gràfic 88).

Un nivell d'estudis més baix, el major nombre de fills a la llar i fills de menys edat incideixen especialment en l'activitat laboral de la mare. Així, l'estudi de la informació censal en aquest àmbit permet apreciar com els pares de famílies reconstituïdes tenen una posició més fràgil dins el mercat de treball que els pares d'una família biparental o monoparental. Les mares d'aquestes famílies registren la major proporció de mares inactives (13,4%) i amb un major nivell d'atur (34,4%) que les mares d'una família biparental (10,7% i 27,2%, respectivament) (taula 102).

Amb relació a les professions, les ocupacions elementals tenen una major representació en el conjunt de les famílies reconstituïdes; en canvi, els quadres tècnics registren una menor presència. Així, l'examen de les dades censals revela que en aquest tipus de família les ocupacions elementals representen el 16,0% i les del personal tècnic el 19,4%, mentre que a les famílies monoparentals representen el 12,8% i el 26,3% i en les biparentals el 10,1% i el 28,7%, respectivament. Aquest contrast en la situació laboral o en l'ocupació entre els dos grups de famílies s'observa també en relació amb la propietat de l'habitatge. Aquí es comprova que el 77% dels pares de famílies biparentals són propietaris davant el 56,8% dels de famílies reconstituïdes. Finalment, cal assenyalar que en aquestes comparacions la presència de població estrangera accentua les diferències per tipus de família. El pes de la població estrangera a les famílies reconstituïdes és pràcticament el doble (38,5%) que en les biparentals i monoparentals (al voltant del 20%).

Taula 96. Posició de les persones a la llar. Homes. Catalunya. 2011

	Unipersonals	Sense nucli	Parelles sense fills	Parelles amb fills	Pare sol amb fills	Fills	Altres	Total
De 0 a 4 anys	..	1.557	..	..	..	216.061	3.992	221.610
De 5 a 9 anys	..	1.397	..	..	..	202.799	2.641	206.837
De 10 a 14 anys	..	2.035	..	..	..	177.867	2.513	182.414
De 15 a 19 anys	473	3.260	1.211	451	..	165.715	4.089	175.235
De 20 a 24 anys	4.290	8.417	8.901	2.991	..	159.843	7.469	192.017
De 25 a 29 anys	18.986	19.515	56.709	22.029	1.267	115.890	10.256	244.651
De 30 a 34 anys	36.038	20.359	93.313	97.108	4.541	69.852	11.030	332.241
De 35 a 39 anys	41.254	14.726	68.068	175.168	7.450	42.915	8.532	358.114
De 40 a 44 anys	33.687	11.521	37.722	190.538	9.355	29.044	7.834	319.700
De 45 a 49 anys	29.248	9.355	28.887	178.602	10.734	22.546	5.470	284.844
De 50 a 54 anys	22.814	6.519	35.851	152.972	10.250	13.404	4.525	246.334
De 55 a 59 anys	20.870	5.017	57.864	109.096	8.020	6.632	3.956	211.456
De 60 a 64 anys	20.671	4.387	83.617	70.225	6.308	3.322	3.035	191.564
De 65 a 69 anys	17.409	5.030	89.949	42.256	3.785	999	2.991	162.418
De 70 a 74 anys	14.490	3.643	74.923	22.596	3.545	163	2.623	121.983
De 75 a 79 anys	13.314	3.770	73.585	18.762	3.443	..	3.409	116.335
De 80 a 84 anys	11.975	2.563	49.173	9.292	3.378	..	3.741	80.122
De 85 anys i més	9.856	2.307	26.848	4.690	3.242	..	6.431	53.374
Total	295.374	125.378	786.621	1.096.776	75.461	1.227.103	94.539	3.701.252

	Unipersonals	Sense nucli	Parelles sense fills	Parelles amb fills	Pare sol amb fills	Fills	Altres	Total
De 0 a 4 anys	..	0,70	..	..	..	97,50	1,80	100,00
De 5 a 9 anys	..	0,68	..	..	..	98,05	1,28	100,00
De 10 a 14 anys	..	1,12	..	..	..	97,51	1,38	100,00
De 15 a 19 anys	0,27	1,86	0,69	0,26	..	94,57	2,33	100,00
De 20 a 24 anys	2,23	4,38	4,64	1,56	..	83,24	3,89	100,00
De 25 a 29 anys	7,76	7,98	23,18	9,00	0,52	47,37	4,19	100,00
De 30 a 34 anys	10,85	6,13	28,09	29,23	1,37	21,02	3,32	100,00
De 35 a 39 anys	11,52	4,11	19,01	48,91	2,08	11,98	2,38	100,00
De 40 a 44 anys	10,54	3,60	11,80	59,60	2,93	9,08	2,45	100,00
De 45 a 49 anys	10,27	3,28	10,14	62,70	3,77	7,92	1,92	100,00
De 50 a 54 anys	9,26	2,65	14,55	62,10	4,16	5,44	1,84	100,00
De 55 a 59 anys	9,87	2,37	27,36	51,59	3,79	3,14	1,87	100,00
De 60 a 64 anys	10,79	2,29	43,65	36,66	3,29	1,73	1,58	100,00
De 65 a 69 anys	10,72	3,10	55,38	26,02	2,33	0,62	1,84	100,00
De 70 a 74 anys	11,88	2,99	61,42	18,52	2,91	0,13	2,15	100,00
De 75 a 79 anys	11,44	3,24	63,25	16,13	2,96	..	2,93	100,00
De 80 a 84 anys	14,95	3,20	61,37	11,60	4,22	..	4,67	100,00
De 85 anys i més	18,47	4,32	50,30	8,79	6,07	..	12,05	100,00
Total	7,98	3,39	21,25	29,63	2,04	33,15	2,55	100,00

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

.. Informació no disponible. Vegeu metodologia.

Taula 97. Posició de les persones a la llar. Dones. Catalunya. 2011

	Unipersonals	Sense nucli	Parelles sense fills	Parelles amb fills	Mare sola amb fills	Fills	Altres	Total
De 0 a 4 anys	..	1.137	..	..	..	201.758	3.238	206.134
De 5 a 9 anys	..	1.028	..	..	..	190.597	2.554	194.178
De 10 a 14 anys	..	1.945	..	..	..	167.495	2.210	171.649
De 15 a 19 anys	771	3.698	2.463	1.343	352	151.297	3.167	163.091
De 20 a 24 anys	4.248	8.895	21.617	11.860	3.388	131.305	5.241	186.553
De 25 a 29 anys	17.047	14.760	78.678	46.397	7.111	73.280	7.695	244.967
De 30 a 34 anys	24.789	12.453	87.585	131.694	16.392	33.953	7.376	314.243
De 35 a 39 anys	25.692	7.149	50.041	195.994	26.755	18.902	4.651	329.183
De 40 a 44 anys	18.505	6.223	30.200	191.400	33.627	12.076	4.700	296.730
De 45 a 49 anys	16.763	5.763	28.703	175.247	34.970	9.541	4.652	275.639
De 50 a 54 anys	17.974	5.278	46.195	137.885	32.406	7.360	4.554	251.653
De 55 a 59 anys	22.530	4.751	73.068	86.105	23.327	5.523	4.927	220.231
De 60 a 64 anys	29.574	4.877	93.314	50.468	18.693	3.936	5.453	206.316
De 65 a 69 anys	34.356	4.971	87.740	31.796	14.404	1.593	5.622	180.482
De 70 a 74 anys	34.881	4.432	67.085	15.964	12.620	525	6.477	141.984
De 75 a 79 anys	52.088	5.907	60.553	13.302	14.918	103	10.336	157.207
De 80 a 84 anys	48.992	6.207	33.647	5.298	14.245	..	13.907	122.308
De 85 anys i més	43.227	8.194	12.774	2.108	16.008	..	26.824	109.135
Total	391.436	107.667	773.662	1.096.862	269.216	1.009.258	123.584	3.771.685

	Unipersonals	Sense nucli	Parelles sense fills	Parelles amb fills	Mare sola amb fills	Fills	Altres	Total
De 0 a 4 anys	..	0,55	..	..	..	97,88	1,57	100,00
De 5 a 9 anys	..	0,53	..	..	..	98,16	1,32	100,00
De 10 a 14 anys	..	1,13	..	..	..	97,58	1,29	100,00
De 15 a 19 anys	0,47	2,27	1,51	0,82	0,22	92,77	1,94	100,00
De 20 a 24 anys	2,28	4,77	11,59	6,36	1,82	70,38	2,81	100,00
De 25 a 29 anys	6,96	6,03	32,12	18,94	2,90	29,91	3,14	100,00
De 30 a 34 anys	7,89	3,96	27,87	41,91	5,22	10,80	2,35	100,00
De 35 a 39 anys	7,80	2,17	15,20	59,54	8,13	5,74	1,41	100,00
De 40 a 44 anys	6,24	2,10	10,18	64,50	11,33	4,07	1,58	100,00
De 45 a 49 anys	6,08	2,09	10,41	63,58	12,69	3,46	1,69	100,00
De 50 a 54 anys	7,14	2,10	18,36	54,79	12,88	2,92	1,81	100,00
De 55 a 59 anys	10,23	2,16	33,18	39,10	10,59	2,51	2,24	100,00
De 60 a 64 anys	14,33	2,36	45,23	24,46	9,06	1,91	2,64	100,00
De 65 a 69 anys	19,04	2,75	48,61	17,62	7,98	0,88	3,11	100,00
De 70 a 74 anys	24,57	3,12	47,25	11,24	8,89	0,37	4,56	100,00
De 75 a 79 anys	33,13	3,76	38,52	8,46	9,49	0,07	6,57	100,00
De 80 a 84 anys	40,06	5,07	27,51	4,33	11,65	..	11,37	100,00
De 85 anys i més	39,61	7,51	11,70	1,93	14,67	..	24,58	100,00
Total	10,38	2,85	20,51	29,08	7,14	26,76	3,28	100,00

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

.. Informació no disponible. Vegeu metodologia.

Taula 98. Posició de les persones a la llar. Catalunya. 2011

	Unipersonals	Sense nucli	Parelles sense fills	Parelles amb fills	Pare o mare sols amb fills	Fills	Altres	Total
De 0 a 4 anys	..	2.695	..	..	..	417.819	7.230	427.744
De 5 a 9 anys	..	2.424	..	..	..	393.396	5.195	401.015
De 10 a 14 anys	..	3.979	..	..	..	345.362	4.723	354.063
De 15 a 19 anys	1.244	6.959	3.673	1.794	388	317.012	7.257	338.326
De 20 a 24 anys	8.538	17.311	30.519	14.851	3.494	291.148	12.710	378.570
De 25 a 29 anys	36.033	34.274	135.387	68.426	8.378	189.170	17.952	489.619
De 30 a 34 anys	60.827	32.812	180.898	228.802	20.933	103.805	18.407	646.484
De 35 a 39 anys	66.946	21.875	118.109	371.162	34.206	61.817	13.183	687.298
De 40 a 44 anys	52.192	17.744	67.922	381.938	42.982	41.120	12.533	616.430
De 45 a 49 anys	46.011	15.119	57.591	353.850	45.704	32.088	10.122	560.484
De 50 a 54 anys	40.787	11.797	82.046	290.858	42.656	20.764	9.078	497.987
De 55 a 59 anys	43.400	9.768	130.933	195.201	31.347	12.155	8.883	431.687
De 60 a 64 anys	50.245	9.264	176.931	120.693	25.001	7.258	8.488	397.880
De 65 a 69 anys	51.765	10.001	177.689	74.052	18.189	2.592	8.613	342.900
De 70 a 74 anys	49.370	8.075	142.008	38.561	16.165	688	9.100	263.967
De 75 a 79 anys	65.402	9.677	134.137	32.064	18.361	155	13.745	273.542
De 80 a 84 anys	60.967	8.770	82.820	14.590	17.623	..	17.648	202.430
De 85 anys i més	53.083	10.501	39.622	6.798	19.250	..	33.255	162.510
Total	686.810	233.045	1.560.283	2.193.639	344.677	2.236.360	218.123	7.472.937

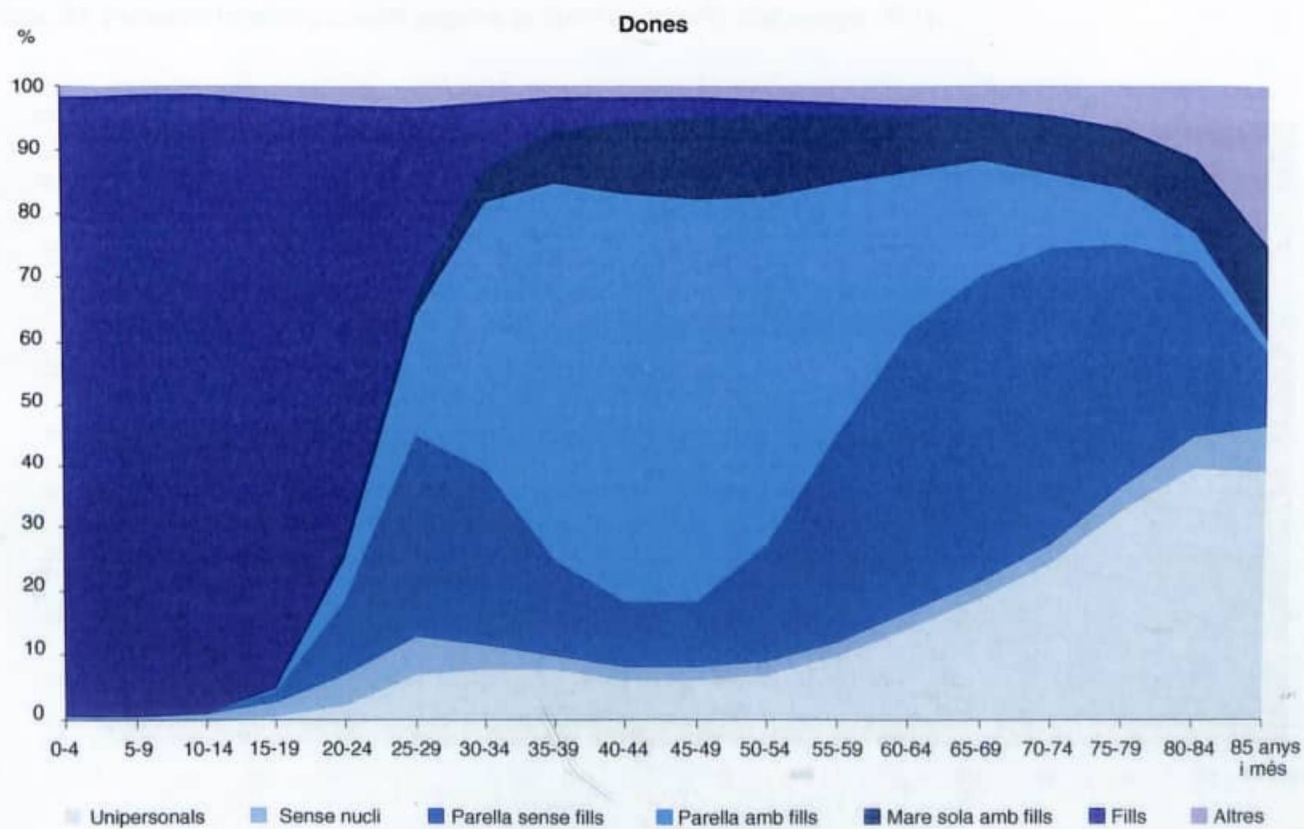
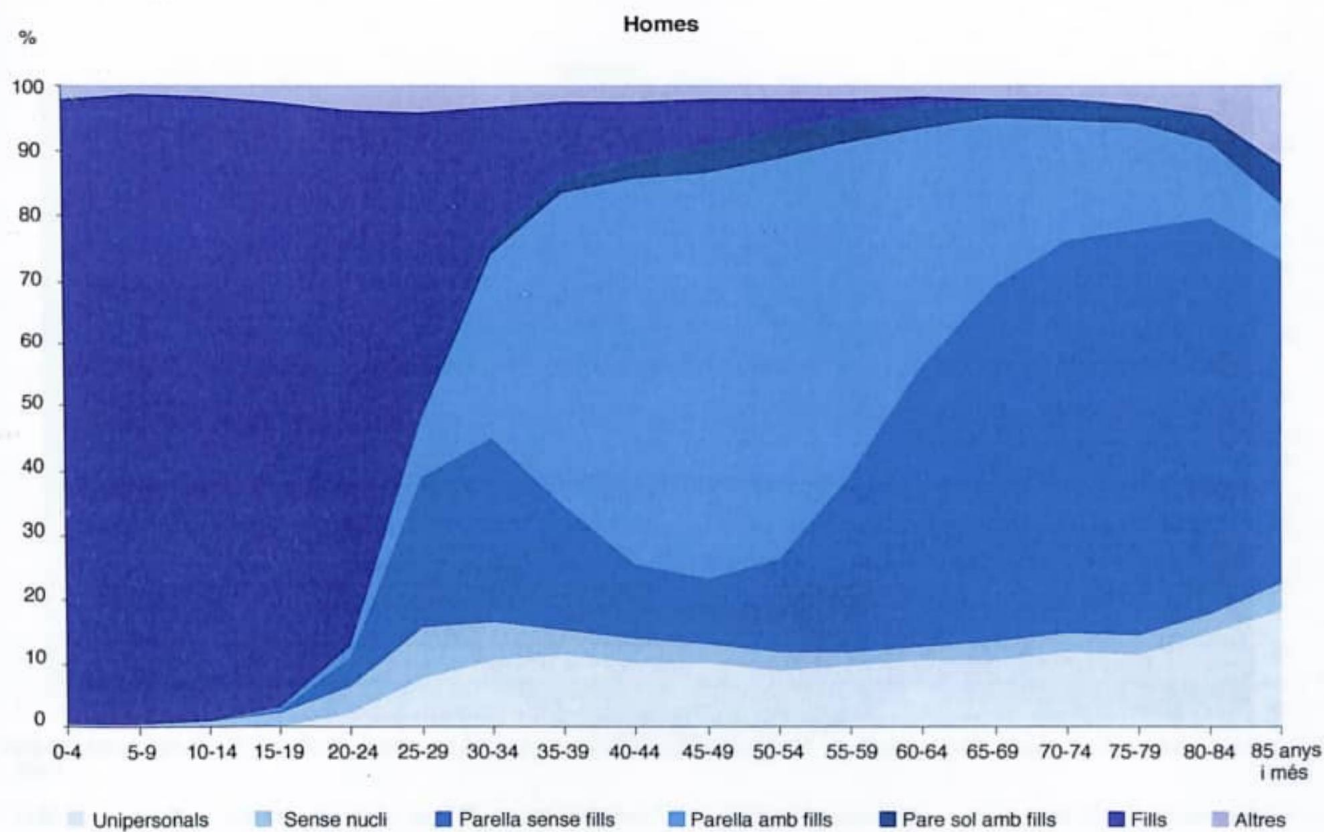
%

	Unipersonals	Sense nucli	Parelles sense fills	Parelles amb fills	Pare o mare sols amb fills	Fills	Altres	Total
De 0 a 4 anys	..	0,63	..	..	..	97,68	1,69	100,00
De 5 a 9 anys	..	0,60	..	..	..	98,10	1,30	100,00
De 10 a 14 anys	..	1,12	..	..	..	97,54	1,33	100,00
De 15 a 19 anys	0,37	2,06	1,09	0,53	0,11	93,70	2,14	100,00
De 20 a 24 anys	2,26	4,57	8,06	3,92	0,92	76,91	3,36	100,00
De 25 a 29 anys	7,36	7,00	27,65	13,98	1,71	38,64	3,67	100,00
De 30 a 34 anys	9,41	5,08	27,98	35,39	3,24	16,06	2,85	100,00
De 35 a 39 anys	9,74	3,18	17,18	54,00	4,98	8,99	1,92	100,00
De 40 a 44 anys	8,47	2,88	11,02	61,96	6,97	6,67	2,03	100,00
De 45 a 49 anys	8,21	2,70	10,28	63,13	8,15	5,73	1,81	100,00
De 50 a 54 anys	8,19	2,37	16,48	58,41	8,57	4,17	1,82	100,00
De 55 a 59 anys	10,05	2,26	30,33	45,22	7,26	2,82	2,06	100,00
De 60 a 64 anys	12,63	2,33	44,47	30,33	6,28	1,82	2,13	100,00
De 65 a 69 anys	15,10	2,92	51,82	21,60	5,30	0,76	2,51	100,00
De 70 a 74 anys	18,70	3,06	53,80	14,61	6,12	0,26	3,45	100,00
De 75 a 79 anys	23,91	3,54	49,04	11,72	6,71	0,06	5,02	100,00
De 80 a 84 anys	30,12	4,33	40,91	7,21	8,71	..	8,72	100,00
De 85 anys i més	32,66	6,46	24,38	4,18	11,85	..	20,46	100,00
Total	9,19	3,12	20,88	29,35	4,61	29,93	2,92	100,00

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

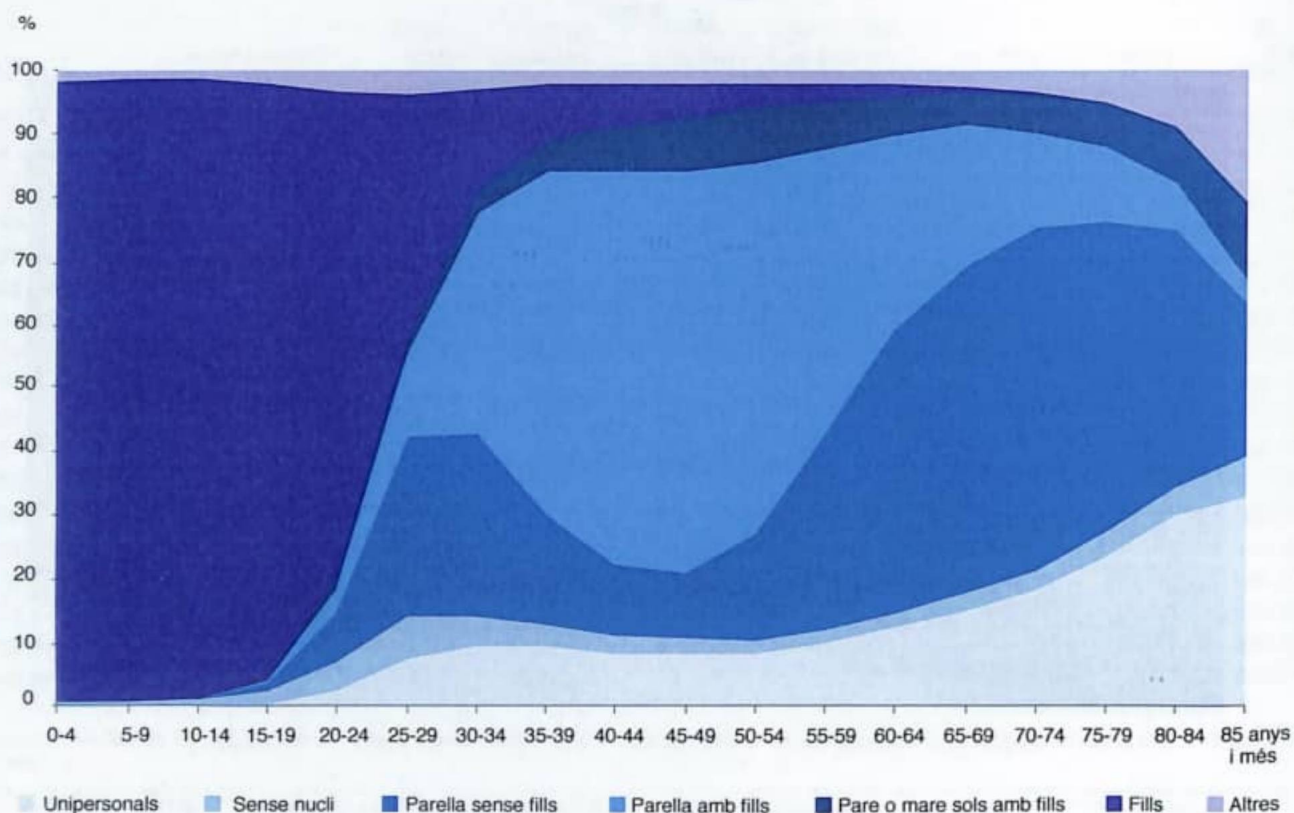
.. Informació no disponible. Vegeu metodologia.

Gràfic 84. Posició de les persones a la llar. Catalunya. 2011

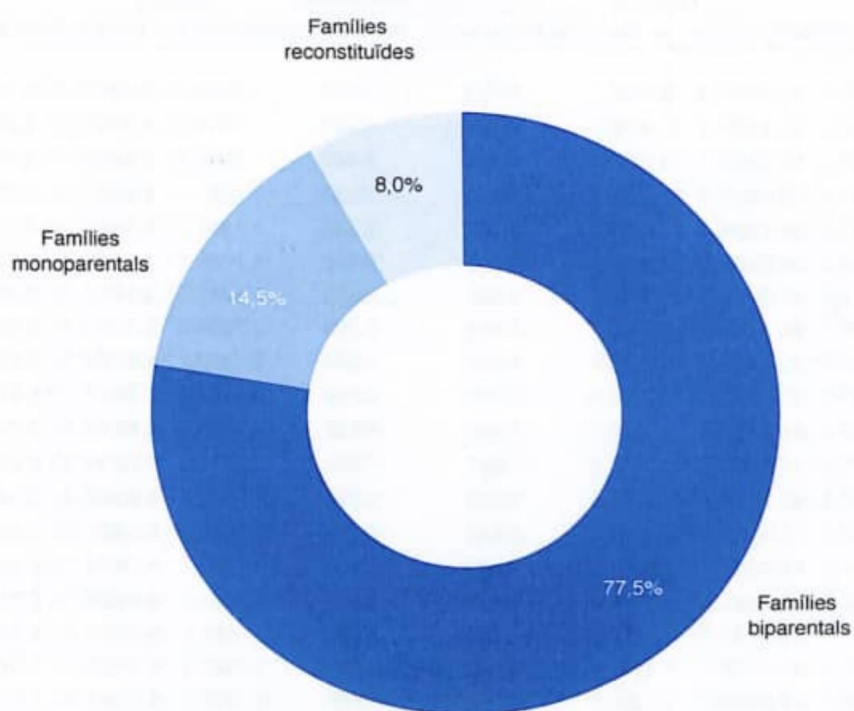

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

Gràfic 85. Posició de les persones a la llar. Total. Catalunya. 2011

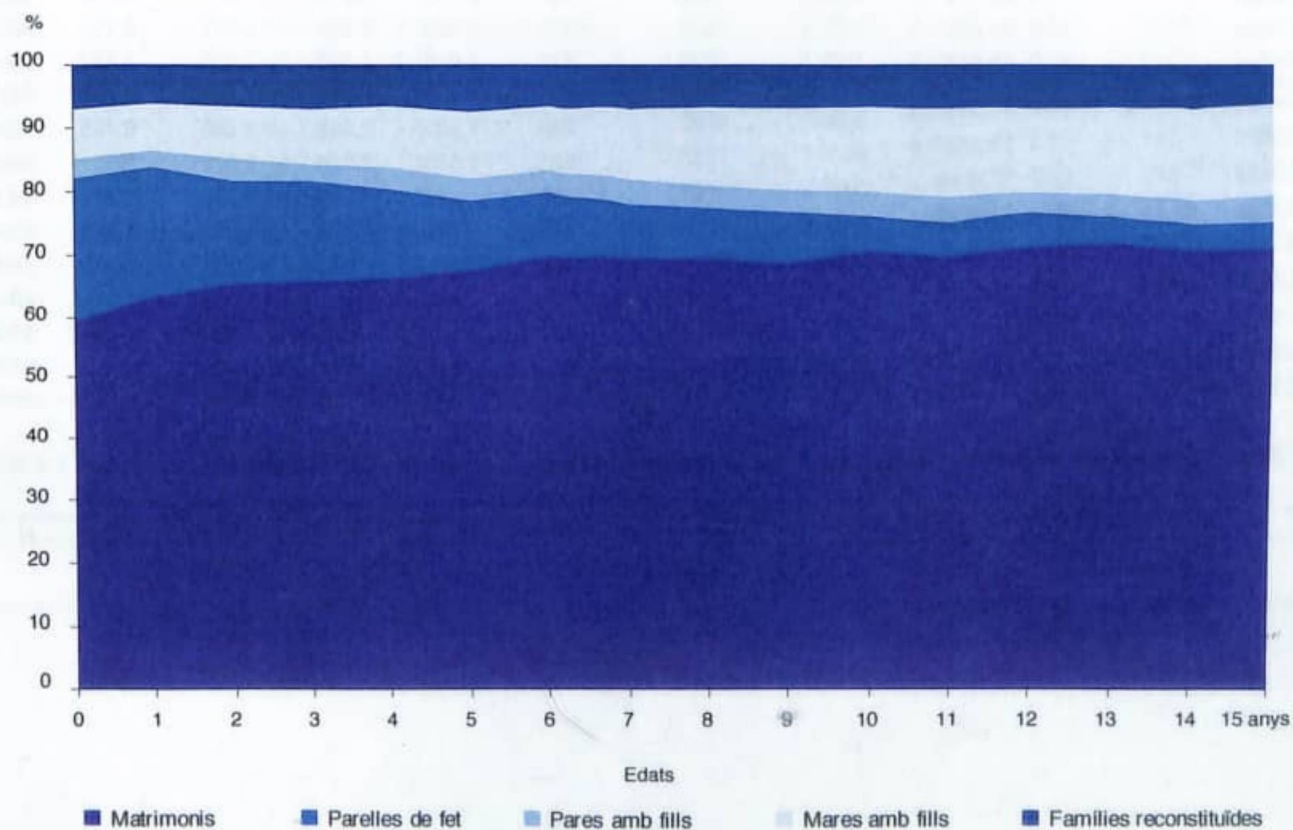

Gràfic 86. Població menor de 16 anys per tipus de família. Catalunya. 2011

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

Gràfic 87. Població infantil per edat segons el tipus de família. Catalunya. 2011

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

Taula 99. Fills segons l'edat i el tipus de nucli. Catalunya. 2011. (1/2)

	Matrimonis	Parelles de fet	Reconstituït				Pare sol	Mare sola	Total
			fills comuns	fills pare	fills mare	total			
0 anys	47.848	18.304	2.951	1.495	1.085	5.530	2.151	6.444	80.278
1 any	52.040	16.814	3.318	925	751	4.995	2.165	6.117	82.130
2 anys	56.350	13.750	3.106	1.483	997	5.586	2.993	7.200	85.879
3 anys	56.446	13.371	3.409	1.033	1.422	5.864	2.082	7.539	85.302
4 anys	55.780	11.907	2.805	1.345	1.189	5.339	3.195	8.008	84.230
5 anys	55.886	9.205	3.312	1.142	1.710	6.163	2.778	8.654	82.686
6 anys	57.082	8.354	2.182	1.085	1.844	5.111	2.960	8.375	81.882
7 anys	53.341	6.722	2.605	1.308	2.792	6.705	2.870	8.676	78.315
8 anys	52.496	6.046	2.022	1.252	2.741	6.016	2.574	9.412	76.543
9 anys	50.107	5.716	1.789	1.258	3.115	6.161	2.579	9.406	73.970
10 anys	49.788	4.069	1.623	1.522	2.746	5.891	2.770	9.334	71.852
11 anys	47.945	3.641	1.521	1.309	3.957	6.787	2.977	9.424	70.773
12 anys	46.776	3.472	1.364	1.277	4.267	6.908	2.342	8.700	68.198
13 anys	46.087	2.606	1.146	1.456	3.988	6.590	2.344	8.784	66.411
14 anys	45.750	2.672	1.497	1.516	4.776	7.789	2.362	9.555	68.128
15 anys	43.708	2.338	802	1.678	4.166	6.646	2.715	8.974	64.381
16 anys	42.990	2.149	1.083	1.722	4.003	6.809	2.431	8.925	63.304
17 anys	42.321	1.765	730	2.026	3.556	6.312	3.073	10.061	63.532
18 anys	42.591	2.125	1.143	1.445	4.367	6.955	2.873	9.876	64.419
19 anys	42.057	1.879	798	1.180	3.995	5.972	2.864	8.604	61.375
20 anys	42.702	1.644	1.165	1.642	3.562	6.369	3.230	10.027	63.971
21 anys	42.790	1.687	933	1.283	4.076	6.292	3.141	10.717	64.628
22 anys	39.862	1.338	695	1.091	3.471	5.258	3.258	9.749	59.464
23 anys	36.904	1.203	646	1.131	2.560	4.336	2.859	8.365	53.667
24 anys	33.274	1.003	496	1.197	2.213	3.907	2.957	8.279	49.418
25 anys	31.836	915	556	957	2.084	3.598	2.677	8.715	47.741
26 anys	28.416	765	545	618	1.622	2.785	2.955	7.833	42.754
27 anys	24.191	626	281	601	1.867	2.749	1.787	6.788	36.142
28 anys	21.507	523	139	746	1.381	2.266	2.098	6.295	32.689
29 anys	19.322	465	355	661	1.013	2.028	2.079	5.951	29.845
30 anys	17.906	345	187	365	743	1.295	1.273	5.293	26.112
31 anys	14.902	388	..	346	770	1.278	1.523	4.923	23.015
32 anys	12.156	240	..	293	591	955	1.235	5.073	19.659
33 anys	11.235	291	..	128	838	1.027	1.065	4.511	18.130
34 anys	10.511	192	..	152	447	721	972	4.492	16.888
35 anys	8.389	212	..	192	404	655	1.056	4.389	14.701
36 anys i més	64.821	1.403	431	1.586	2.375	4.393	15.149	78.184	163.949
Total	1.448.112	150.145	46.111	40.446	87.483	174.040	102.413	361.651	2.236.360

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

.. Informació no disponible. Vegeu metodologia.

Taula 99. Fills segons l'edat i el tipus de nucli. Catalunya. 2011. (2/2)

%

	Matrimonis	Parelles de fet	Reconstituït			total	Pare sol	Mare sola	Total
			fills comuns	fills pare	fills mare				
0 anys	59,60	22,80	3,68	1,86	1,35	6,89	2,68	8,03	100,00
1 any	63,36	20,47	4,04	1,13	0,91	6,08	2,64	7,45	100,00
2 anys	65,62	16,01	3,62	1,73	1,16	6,50	3,49	8,38	100,00
3 anys	66,17	15,67	4,00	1,21	1,67	6,87	2,44	8,84	100,00
4 anys	66,22	14,14	3,33	1,60	1,41	6,34	3,79	9,51	100,00
5 anys	67,59	11,13	4,01	1,38	2,07	7,45	3,36	10,47	100,00
6 anys	69,71	10,20	2,66	1,33	2,25	6,24	3,61	10,23	100,00
7 anys	68,11	8,58	3,33	1,67	3,57	8,56	3,66	11,08	100,00
8 anys	68,58	7,90	2,64	1,64	3,58	7,86	3,36	12,30	100,00
9 anys	67,74	7,73	2,42	1,70	4,21	8,33	3,49	12,72	100,00
10 anys	69,29	5,66	2,26	2,12	3,82	8,20	3,86	12,99	100,00
11 anys	67,74	5,14	2,15	1,85	5,59	9,59	4,21	13,32	100,00
12 anys	68,59	5,09	2,00	1,87	6,26	10,13	3,43	12,76	100,00
13 anys	69,40	3,92	1,73	2,19	6,01	9,92	3,53	13,23	100,00
14 anys	67,15	3,92	2,20	2,23	7,01	11,43	3,47	14,03	100,00
15 anys	67,89	3,63	1,25	2,61	6,47	10,32	4,22	13,94	100,00
16 anys	67,91	3,39	1,71	2,72	6,32	10,76	3,84	14,10	100,00
17 anys	66,61	2,78	1,15	3,19	5,60	9,94	4,84	15,84	100,00
18 anys	66,12	3,30	1,77	2,24	6,78	10,80	4,46	15,33	100,00
19 anys	68,52	3,06	1,30	1,92	6,51	9,73	4,67	14,02	100,00
20 anys	66,75	2,57	1,82	2,57	5,57	9,96	5,05	15,67	100,00
21 anys	66,21	2,61	1,44	1,99	6,31	9,74	4,86	16,58	100,00
22 anys	67,04	2,25	1,17	1,83	5,84	8,84	5,48	16,39	100,00
23 anys	68,76	2,24	1,20	2,11	4,77	8,08	5,33	15,59	100,00
24 anys	67,33	2,03	1,00	2,42	4,48	7,91	5,98	16,75	100,00
25 anys	66,68	1,92	1,16	2,00	4,37	7,54	5,61	18,25	100,00
26 anys	66,46	1,79	1,27	1,45	3,79	6,51	6,91	18,32	100,00
27 anys	66,93	1,73	0,78	1,66	5,17	7,61	4,94	18,78	100,00
28 anys	65,79	1,60	0,43	2,28	4,22	6,93	6,42	19,26	100,00
29 anys	64,74	1,56	1,19	2,21	3,39	6,80	6,97	19,94	100,00
30 anys	68,57	1,32	0,72	1,40	2,85	4,96	4,88	20,27	100,00
31 anys	64,75	1,69	..	1,50	3,35	5,55	6,62	21,39	100,00
32 anys	61,83	1,22	..	1,49	3,01	4,86	6,28	25,80	100,00
33 anys	61,97	1,61	..	0,71	4,62	5,66	5,87	24,88	100,00
34 anys	62,24	1,14	..	0,90	2,65	4,27	5,76	26,60	100,00
35 anys	57,06	1,44	..	1,31	2,75	4,46	7,18	29,86	100,00
36 anys i més	39,54	0,86	0,26	0,97	1,45	2,68	9,24	47,69	100,00
Total	64,75	6,71	2,06	1,81	3,91	7,78	4,58	16,17	100,00

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

.. Informació no disponible. Vegeu metodologia.

Taula 100. Població menor de 16 anys segons el tipus de família. Catalunya. 2011

	Biparentals			Monoparentals			Reconstituïdes				Total
	matrimonis	parelles de fet	total	pare sol	mare sola	total	fills comuns	fills pare	fills mare	total	
De 0 a 2 anys	156.238	48.868	205.106	7.309	19.761	27.070	9.375	3.903	2.833	16.111	248.287
De 3 a 5 anys	168.112	34.483	202.595	8.055	24.201	32.256	9.526	3.520	4.321	17.366	252.218
De 6 a 8 anys	162.919	21.122	184.041	8.404	26.463	34.867	6.809	3.645	7.377	17.832	236.740
De 9 a 11 anys	147.840	13.426	161.266	8.326	28.164	36.490	4.933	4.089	9.818	18.839	216.595
De 12 a 15 anys	182.321	11.088	193.409	9.763	36.013	45.776	4.809	5.927	17.197	27.933	267.118
Total	817.430	128.987	946.417	41.857	134.602	176.459	35.452	21.084	41.546	98.081	1.220.958

	Biparentals			Monoparentals			Reconstituïdes				Total
	matrimonis	parelles de fet	total	pare sol	mare sola	total	fills comuns	fills pare	fills mare	total	
De 0 a 2 anys	62,93	19,68	82,61	2,94	7,96	10,90	3,78	1,57	1,14	6,49	100,00
De 3 a 5 anys	66,65	13,67	80,33	3,19	9,60	12,79	3,78	1,40	1,71	6,89	100,00
De 6 a 8 anys	68,82	8,92	77,74	3,55	11,18	14,73	2,88	1,54	3,12	7,53	100,00
De 9 a 11 anys	68,26	6,20	74,46	3,84	13,00	16,85	2,28	1,89	4,53	8,70	100,00
De 12 a 15 anys	68,25	4,15	72,41	3,65	13,48	17,14	1,80	2,22	6,44	10,46	100,00
Total	66,95	10,56	77,51	3,43	11,02	14,45	2,90	1,73	3,40	8,03	100,00

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

**Taula 101. Nivell d'instrucció dels progenitors amb fills menors de 16 anys segons el tipus de família.
Catalunya. 2011**

					Pares			
					%			
	Matrimonis	Parelles de fet	Monoparentals	Reconstituïdes	matrimonis	parelles de fet	monoparentals	reconstituïdes
Sense estudis	17.195	1.679	1.720	4.411	3,27	1,77	5,75	7,19
Primer grau	39.466	7.528	2.512	7.176	7,51	7,92	8,40	11,69
Segon grau	340.041	63.796	18.826	39.017	64,69	67,09	62,98	63,58
Tercer grau	128.945	22.094	6.834	10.762	24,53	23,23	22,86	17,54
Total	525.647	95.096	29.891	61.366	100,00	100,00	100,00	100,00

					Mares			
					%			
	Matrimonis	Parelles de fet	Monoparentals	Reconstituïdes	matrimonis	parelles de fet	monoparentals	reconstituïdes
Sense estudis	20.025	1.779	2.381	4.024	3,81	1,87	2,34	6,54
Primer grau	31.252	6.096	7.165	7.167	5,95	6,41	7,05	11,65
Segon grau	311.747	57.788	64.809	38.262	59,31	60,77	63,78	62,19
Tercer grau	162.628	29.433	27.264	12.067	30,94	30,95	26,83	19,62
Total	525.651	95.096	101.619	61.520	100,00	100,00	100,00	100,00

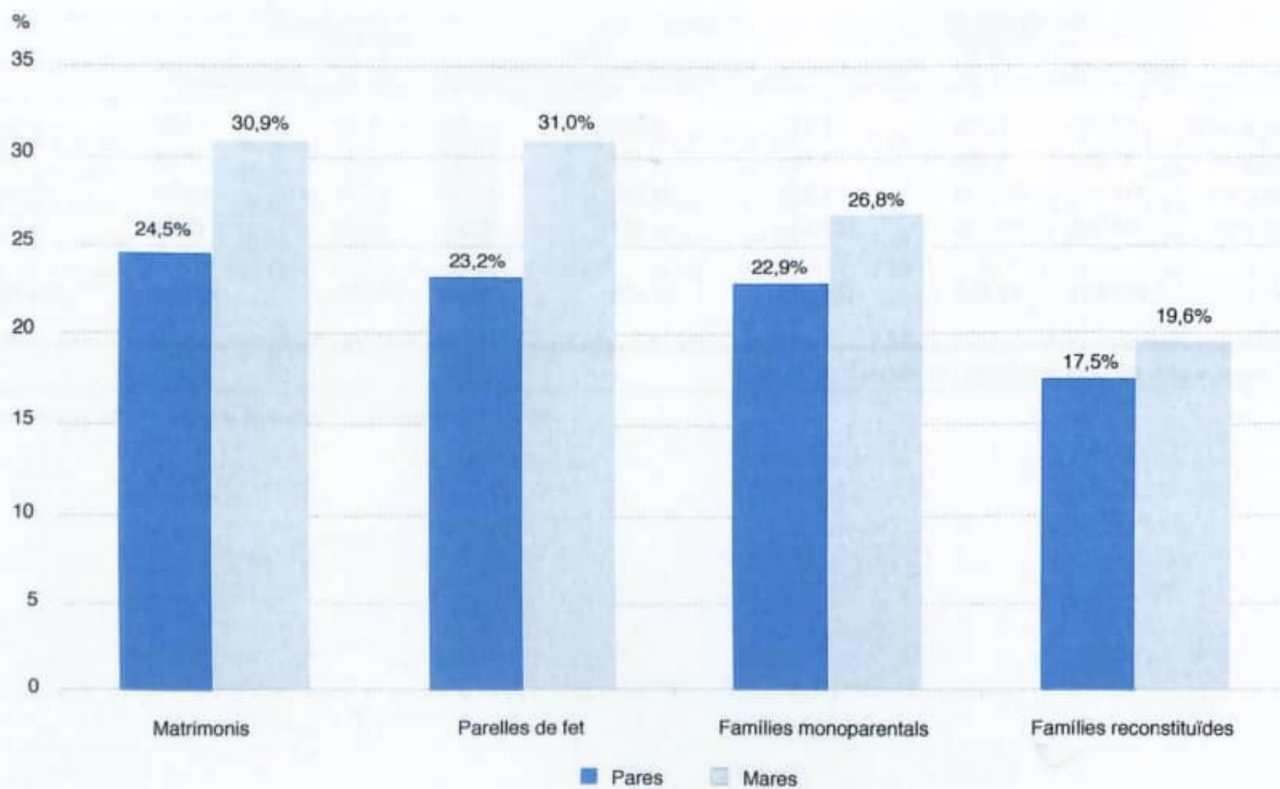
Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

Taula 102. Pares amb fills menors de 16 anys. Principals indicadors. Catalunya. 2011

	Taxa atur dones	Ocupacions elementals	Personal tècnic	Propietaris	Estrangers
Famílies biparentals	27,2	10,7	28,7	77,0	19,7
Famílies monoparentals	26,9	12,8	26,3	65,5	19,8
Famílies reconstituïdes	34,4	16,0	19,4	56,8	38,5

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

Gràfic 88. Progenitors amb fills menors de 16 anys segons el nivell d'estudis (tercer grau). Catalunya. 2011

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

www.idescat.cat

Millors estadístiques per a una societat millor

